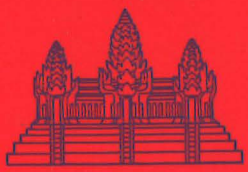
ព្រះ
ត្រៃបិដកចារលី
និង
សេចក្តីប្រែជាភាសាខ្មែរ
អភិធម្មបិដក
សោឡសមភាគ
ទុតិយភាគ
១០៩

ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ ភ្នំពេញ
៣.ស ២៥១២

ឯកសារគម្ពីរព្រះត្រៃបិដកស្កានេះ
ត្រូវបានថតចេញពី ច្បាប់គម្ពីរព្រះត្រៃបិដកជប៉ុន ។

ឯកសារគម្ពីរព្រះត្រៃបិដកនេះ ចាប់ពីភាគ៥១ ដល់ ភាគ១១០
ត្រូវបានវៀបចំធ្វើទៅឡើងដោយ គេហទំព័រ៥000ឆ្នាំ បូជា
ចំពោះព្រះពុទ្ធសាសនា សម្រាប់ជាធម្មទាន ។

ផ្តល់សៀវភៅគម្ពីរព្រះត្រៃបិដកសម្រាប់ការងារ
ដោយ ឧបាសិកា កាំង ហ្គិចណៃ ។

គ្រប់គ្រងគម្រោង (ទូទៅ និងផ្នែកបច្ចេកទេស)
ដោយ ឧបាសក ស្រុង-ចាន់ណា ។

ត្រួតពិនិត្យឡើងវិញ
ដោយ ចន-ស្រីស្រស់ ។

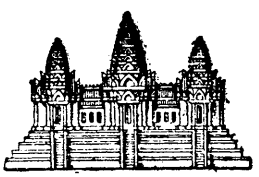
ថតស្កានដោយ
ភ្នួនប្រុស ម៉ាន់ សាវ៉ែត

www.5000-years.org

ក្រោមការឧបត្ថម្ភយ៉ាងក្រៃលែងអំពីៈ

- ឧបាសិកា កាំង ហ៊ួចណៃ (ភ្នំពេញ)
- ឧបាសក ដុត លីស្រុង និង ឧបាសិកា លី សុខា ព្រមទាំងបុត្រ (ភ្នំពេញ)
- ឧបាសក សន ចន និង ឧបាសិកា អ៊ូច សាទៀង ព្រមទាំងបុត្រ (បាត់ដំបង)
- ឧបាសក ជា ស៊ុវត្ថានា និងឧបាសិកា ឃុន សូនីម៉ា ព្រមទាំងបុត្រី ជា សុមេធាធីតា (ស.ទ.អ)
- លោក ជីម-ជា និងលោកស្រី រតនំ ស្រីមុំ (ភ្នំពេញ)
- ឧបាសក ផែង យឿន (កូរ៉ែ)
- លោក ស៊ុក ចាន់សេរី (បន្ទាយមានជ័យ)
- ឧបាសិកា យ៉ា វ៉ានី (បន្ទាយមានជ័យ)
- ប្អូនស្រី យ៉ា សុភៈ (បន្ទាយមានជ័យ)
- ឧបាសិកា កោ សេង (ភ្នំពេញ)
- លោកស្រី ប៉ាន សុគន្ធានីន និងស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ (ភ្នំពេញ)
- ឧបាសក ស្រុង ចាន់ណា និង ឧបាសិកា ចន ស្រីស្រស់
  ព្រមទាំងបុត្រ ចាន់ណា សុធានធីរាជ, ចាន់ណា សុធានធិរោធ (ភ្នំពេញ)
- លោកស្រី ស្រុង ចាន់រស្មី និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ (ភ្នំពេញ)
- កញ្ញា ស្រុង ចាន់រតនា (ភ្នំពេញ)
- លោក ស្រុង ឃូហេង (ភ្នំពេញ)
- លោក នង សុផល (កូរ៉ែ)
- ប្អូនស្រី សុខ អេង (កំពង់ចាម)
- កញ្ញា ចន កក្កដា (បាត់ដំបង)
- លោកស្រី ចន សត្យា និងលោក ឡូត សេរីសំភ ព្រមទាំងបុត្រ (ភ្នំពេញ)
- លោក ចន រចនា (បាត់ដំបង)
- កញ្ញា ស៊ែ សុផានី (បាត់ដំបង)
- កញ្ញា យឿម សុផានី (បាត់ដំបង)
- លោក ម៉ៅ គន្ធា និងលោកស្រី ធៀង សេដ្ឋា (បាត់ដំបង)
- លោក សៅ សារ៉ុម (បាត់ដំបង)
- ព្រះតេជព្រះគុណ ជុំ សារៈ (ព្រះចៅអធិការវត្ត សម សាន្ត ខេត្តបាត់ដំបង)
- ឧបាសិកា វ៉ាន់ លុយ និងស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ (ភ្នំពេញ)
- លោកស្រី ហួ ច័ន្ទសុវណ្ណ និងស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ (ស.ទ.អ)

ព្រះ
ត្រៃបិដកភាសាលី
និង
សេចក្តីប្រៀបធៀបភាសាខ្មែរ
អភិធម្មបិដក
សោឡសមភាគ
១០៩

ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ ភ្នំពេញ

៣. ស. ២៥១២

ឧទ្ទិសកថា

យើងខ្ញុំ សូមផ្តង់ស្មារតីស្វ្រព្រះធម៌ឧទ្ទិសជូនជនជាតិខ្មែរ ។

ឥឡូវ យើងខ្ញុំអាចជូនគម្ពីរព្រះត្រៃបិដកនេះ ទៅអ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនាជនជាតិខ្មែរបានហើយ ។

ព្រះធម៌នៃព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់នេះ ត្រូវបានស្វ្រចេញពីជម្រៅដួងចិត្តនៃអ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនា ជនជាតិជប៉ុន ។

このカンボジア版南伝大蔵経を
カンボジアの佛教徒へ
贈ることができることに感謝します。
これが日本の佛教徒の心です。

It is with a deep sense of gratitude that I present the translation of the complete collection of "TRIPITAKA" to the Cambodian Buddhists on behalf of the Japanese Buddhist community.

អារម្ភកថា

ជូនចំពោះជនជាតិខ្មែរ ជាទីរាប់អាន !

ជូនចំពោះជនជាតិខ្មែរដែលកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនា ជាទីគោរព !

គម្ពីរព្រះត្រៃបិដកខ្មែរនេះ ត្រូវបាន " ក្រុមជំនុំព្រះត្រៃបិដក " នៃពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ នៅភ្នំពេញ បកប្រែពីភាសាបាលីមកជាភាសាខ្មែរ តាំងពីឆ្នាំ ១៩៣០ ទៅឆ្នាំ ១៩៦៨ គឺត្រូវចំណាយពេល ៣៩ ឆ្នាំ ទើបបានសម្រេចហើយសព្វគ្រប់ ។ នេះពិតជាកំណប់ព្រះធម៌របស់ព្រះពុទ្ធសាសនាខ្មែរ ហើយក៏ជាកំណប់វប្បធម៌ខាងផ្នែកបោះពុម្ពរបស់ជនជាតិខ្មែរផងដែរ ។ យើងខ្ញុំ ពុទ្ធសាសនិកជាតិជប៉ុន មានសន្តានចិត្តរីករាយនឹងបោះពុម្ពជាថ្មីឡើងវិញ ដោយសង្ឃឹមថា ព្រះពុទ្ធសាសនាខ្មែរក៏នឹងរុងរឿងឡើងវិញដែរ ។

នេះគឺជាអំណោយពីជម្រៅដួងចិត្ត ជូនទៅដល់ជនជាតិខ្មែរទាំងអស់ ព្រមទាំងមនុស្សជាតិទូទៅ នៅក្នុងពិភពលោកនេះ ដែលមានចិត្តស្រឡាញ់សន្តិភាព ។

ខ្មែរបានរងសោកនាដកម្មដែលមិនធ្លាប់មានពីមុនមក ។ ម្យ៉ាងទៀត ព្រះពុទ្ធសាសនាខ្មែរ ក៏ត្រូវរអន្តរាយយ៉ាងខ្លាំង ក៏ប៉ុន្តែឥឡូវនេះ យើងទាំងអស់គ្នា បានឈានជើងកន្លងផុតពីសេចក្តីទុក្ខសោកដ៏ធ្ងន់ធ្ងរនេះ ចាកផុតពីអំពើឃោរឃៅ បញ្ចប់គំនុំគុំគួន ដើរតាមពុទ្ធដីការព្រះបរមគ្រូ ខិតខំព្យាយាមធ្វើឱ្យមានសន្តិភាពក្នុងពិភពលោក ។

ការណ៍ដែលយើងខ្ញុំជូនគម្ពីរព្រះត្រៃបិដកពេលនេះ គឺជានិមិត្តរូបនៃការប្តេជ្ញាចិត្តរបស់អ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនាជនជាតិជប៉ុនថា យើងខ្ញុំធ្វើសហប្រតិបត្តិការដើម្បីសន្តិភាពក្នុងពិភពលោក ដើម្បីទុកជាភស្តុតាងនៃចំណងមេត្រីភាព និងមិត្តភាពរវាងប្រជាជាតិជប៉ុន និងប្រជាជាតិខ្មែរ ។

ថ្ងៃនក្ខត្តឫក្ស កក្កដា ឆ្នាំ ១៩៩៤

សមាគមជំនួយដល់ការបោះពុម្ពព្រះត្រៃបិដកឡើងវិញ

អ្នកតំណាងចាត់ការ Rev. Muchaku Seikyo

ប្រធានការិយាល័យ Rev. Sinohara Eiichi

អ្នកចាត់ការ Rev. Matunaga Zendo Rev. Arima Jitsujo Rev. Ito Yoshimichi
Rev. Watai Keiichi Rev. Sugiya Yoshizumi Rev. Sigeta Shincyo
Rev. Maeda Risyo Rev. Nakajima Kyoshi Mr. Ei Rokusuke

『トリピタカ』復刻進呈にあたって

親愛なるカンボジアの皆さん！
敬愛するカンボジアの仏教徒の皆さん！

カンボジア版『トリピタカ』は、プノンペンの仏教研究所が、仏教界の英知を集め、1930年から1968年まで、39年の歳月をかけて翻訳し、分類し、集大成して完成されました。まさにカンボジア仏教の法宝であると共に、カンボジア出版文化の至宝です。日本仏教徒の有志は、カンボジア仏教の復興再生を願いつつ、これを復刻刊行し、贈らせていただきます。

これはカンボジア仏教徒のみならず、カンボジア全人民、否、平和を愛する地球上のすべての人々への、心からの贈り物です。

カンボジアは、古今未曾有の悲劇を体験しました。カンボジア仏教もこの受難の時代に壊滅的な打撃を受けました。しかし、今はその悲しみを乗りこえ、瞋りを離れ、怨みを怨し、ブッダの教えに従い、世界平和の実現に努力するときです。

この本の贈呈は、日本の仏教徒も共々に、世界平和のために努力することを誓うしるしであり、相互の連帯と友情の証なのです。

合掌

1994年７月吉日

カンボジア版トリピタカ（南伝大蔵経）復刻救援委員会

世話人代表	無着　成恭	世話人	松永　然道	有馬　実成
事務局長	篠原　鋭一		伊藤　佳通	渡井　奎一
			杉谷　義純	茂田　真澄
			前田　利勝	中島　教之
			永　六輔	

Acknowledgment

My dear Cambodian friends and respected members of the Cambodian Buddhist community.

It gives me a great pleasure to learn that the translation of the " Pali Tripitaka " into Cambodian by the " Tripitaka Commission " of the Buddhist Institute, Phnom Penh has been successfully achieved. The project to translate the Tripitaka was launched in 1930 and took 39 years to complete the whole work only in 1968.

The Cambodian translation of this great work will not only become a cherished treasure of the Cambodian Buddhist community but is also an important milestone in the history of publication in Cambodia.

Revival and prosperity of Buddhism in Cambodia is the ardent desire of the Japanese Buddhist Community. It is with this spirit that we have completed this important project and want to present the complete work to the Cambodian Buddhist community. It is a present not only to the Buddhist community in Cambodia but also to the Cambodian people and all the peace loving people in the world.

Cambodia experienced the greatest tragedies of modern times and the Cambodian Buddhist community also underwent severe trials and suffered crushing blows during this period. But now a time has come to surmount this grief and anger, and to forgive and start working again for world peace.

This great work is a symbol of Japanese Buddhist communities resolve to work with our Cambodian brothers and sisters toward world peace and a testimony to the friendship between the people.

Join hands in prayer...
July 1994

TRIPITAKA PUBLISHING SUPPORT COMMITTEE

Project Manager: Rev. Seikyo Muchaku
Secretary General: Rev. Eiichi Sinohara
Management Team:

Rev. Zendo Matunage Rev. Jitsujo Arima Rev. Yoshimichi Ito
Rev. Keiichi Watai Rev. Yoshizumi Sugiya Rev. Shincyo Sigeta
Rev. Risyo Maeda Rev. Kyoshi Nakajima Mr. Rokusuke Ei

អភិធម្មបិដក

បដ្ឋាន សោឡសមភាគ

๑๐๙

๓. ส. ๒๕๑๒

អភិធម្មបិដកេ

បដ្ឋានស្ស សោឡសមោ ភាគោ

អនុលោមបច្ចនីយបដ្ឋានំ

នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ។

អនុលោមបច្ចនីយត្តិកបដ្ឋានំ

កុសលត្តិកេ នកុសលត្តិកំ

(១) កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា កុសលេ ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នអកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា កុសលំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ។ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នអព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា កុសលំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ។ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នអកុសលោ ច នអព្យាកតោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា កុសលំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ។

អភិធម្មបិដក

បដ្ឋាន សោឡសមភាគ

អនុលោមបច្ចនីយបដ្ឋាន

សូមនមស្ការ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ អង្គនោះ ។

អនុលោមបច្ចនីយត្តិកបដ្ឋាន

កុសលត្តិកៈ ឆកុសលត្តិកៈ

(១) ធម៌ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសម្បយុត្តធម៌ទាំងឡាយ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ជាកុសល ។ ធម៌ មិនមែន ជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ៣ផង ចិត្តសម្បយុត្តធម៌ទាំងឡាយផង អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ជាកុសល ។ ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវខន្ធ១ ជាកុសល ។ ធម៌ មិនមែនជាអកុសលក្តី មិនមែនជាអព្យាកតៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវខន្ធ១ ជាកុសល ។

កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧកុសលោ ច ឧអកុសលោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា កុសលេ ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ បញ្ហ ។

(២) អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា អកុសលេ ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា អកុសលំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ។ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧកុសលោ ច ឧអព្យាកតោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧកុសលោ ច ឧអកុសលោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ។ បញ្ហ ។

(៣) អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ឧកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា វិបាកាព្យាកតំ កិរិយាព្យាកតំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ បដិសន្ធិំ ឯកំ មហាភូតំ បដិច្ច តយោ មហាភូតា ច មហាភូតេ បដិច្ច ច មហាភូតា

ធម៌ មិនមែនជាកុសលក្តី មិនមែនជាអកុសលក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ជាកុសល ។ វារៈ ៥ ។

(២) ធម៌ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ជាអកុសល ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ជាអកុសល ។ ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសលក្តី មិនមែនជាអព្យាកតៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសលក្តី មិនមែនជាអកុសលក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ វារៈ ៥ ។

(៣) ធម៌ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ជាបដិសន្ធិ អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ជាវិបាកាព្យាកតៈ និងជាកិរិយាព្យាកតៈ មហាភូត ៣ អាស្រ័យ នូវមហាភូត ១ មហាភូត ២ អាស្រ័យ នូវមហាភូត ២

មហាភូតេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា វិបាកាព្យាកតំ បដិសន្ធិំ មហាភូតំ ។ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ឧកុសលោ ច ឧអកុសលោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា វិបាកាព្យាកតំ កិរិយាព្យាកតំ ។ សន្ធិំ្តំ ។ តីណិ ។

(៤) កុសលញ្ច អព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ឧកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កុសលេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ កុសលញ្ច អព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ឧអកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កុសលញ្ច អព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ឧកុសលោ ច ឧអកុសលោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៥) អកុសលញ្ច អព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ឧកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អកុសលញ្ច អព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ឧអកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អកុសលញ្ច អព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ឧកុសលោ ច ឧអកុសលោ ច ធម្មោ

ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកមហាភូត ។ ធម៌ មិនមែនជាអកុ-
សល អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេ-
តុប្បច្ចយ គឺ វិបាកាព្យាកតបដិសន្ធិ និងមហាភូត ។ ធម៌ មិនមែន
ជាកុសលក្តី មិនមែនជាអកុសលក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ
ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ គឺ វិបាកាព្យាកតៈ និងកិរិយាព្យា-
កតៈ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ វារៈ ៣ ។

(៤) ធម៌ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល
ផង ជាអព្យាកតៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ គឺ បិត្ត-
សមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ជាកុសលផង នូវពួកមហាភូត
ផង ។ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសលផង
ជាអព្យាកតៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែន
ជាកុសលក្តី មិនមែនជាអកុសលក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសលផង
ជាអព្យាកតៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(៥) ធម៌ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល
ផង ជាអព្យាកតៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិន
មែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសលផង ជាអព្យាកតៈផង
ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនជាកុសលក្តី មិនមែន
ជាអកុសលក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសលផង ជាអព្យាកតៈផង

ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានរូបមេវ ឯត្ថ វត្តតិ ។

ឯកូនវីសតិ បញ្ហា កាតព្វា ។

(៦) កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧ-អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា កុ-សលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអកុសលោ ច ឧអព្យាកតោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ អារម្មណប្បច្ចយា តីណិ ។

(៧) អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧកុសលោ ច ឧអព្យាកតោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ អារម្មណប្បច្ចយា តីណិ ។

(៨) អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ឧកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ឧ-អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា អព្យា-កតំ ធម្មំ បដិច្ច ឧកុសលោ ច ឧអកុសលោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ អារម្មណប្បច្ចយា តីណិ ។

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូបតែម្យ៉ាង ប្រព្រឹត្ត
ទៅ កុង្គតិក:នេះ ។

បញ្ហា ១៩ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើផងចុះ ។

(៦) ធម៌ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល
ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអនាគត: អា-
ស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌
មិនមែនជាអកុសលក្តី មិនមែនជាអនាគត:ក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជា
កុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារ: ៣ ។

(៧) ធម៌ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល
ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអនាគត: អា-
ស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ
ធម៌ មិនមែនជាកុសលក្តី មិនមែនជាអនាគត:ក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌
ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារ:៣ ។

(៨) ធម៌ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអនាគត:
ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល អា-
ស្រ័យ នូវធម៌ ជាអនាគត: ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ
ធម៌ មិនមែនជាកុសលក្តី មិនមែនជាអកុសលក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌
ជាអនាគត: ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារ: ៣ ។

(๙) ហេតុយា ឯក្ខណវារេ អារម្មណេ ឧ អធិ-
បតិយា ឯក្ខណវារេ អនន្តរេ ឧ សមនន្តរេ ឧ សហ-
ជាតេ ឯក្ខណវារេ អវិគតេ ឯក្ខណវារេ ។

(๑๐) អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧ កុសលោ ធម្មោ
ឧប្បជ្ជតិ ឧ ហេតុប្បច្ចយា អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧ-
អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ឧ ហេតុប្បច្ចយា អកុ-
សលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧ កុសលោ ច ឧ អព្យាកតោ
ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ ឧ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អព្យា-
កតំ ធម្មំ បដិច្ច ឧ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ឧ-
ហេតុប្បច្ចយា អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ឧ អកុសលោ
ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ឧ ហេតុប្បច្ចយា អព្យាកតំ ធម្មំ
បដិច្ច ឧ កុសលោ ច ឧ អកុសលោ ច ធម្មោ
ឧប្បជ្ជន្តិ ឧ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(๑๑) កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧ កុសលោ ធម្មោ
ឧប្បជ្ជតិ ឧ អារម្មណប្បច្ចយា កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច
ឧ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ឧ អារម្មណប្បច្ចយា
កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧ កុសលោ ច ឧ អកុស-
លោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ ឧ អារម្មណប្បច្ចយា ។

(๙) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๑๙ ក្នុងអារម្មណប្បច្ចយ មានវារៈ ๙ ក្នុងអធិបតិប្បច្ចយ មានវារៈ ๑๙ ក្នុងអនន្តរប្បច្ចយ មានវារៈ ๙ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ចយ មានវារៈ ๙ ក្នុងសហជាតប្បច្ចយ មានវារៈ ๑๙ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ចយ មានវារៈ ๑๙ ក្នុងនិស្សយប្បច្ចយ មានវារៈ ๑๙ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ចយ មានវារៈ ๑๙ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ចយ មានវារៈ ๑๙ ក្នុងអាសេវនប្បច្ចយ មានវារៈ ๑๙ ក្នុងកម្មប្បច្ចយ មានវារៈ ๑๙ ក្នុងវិបាកប្បច្ចយ មានវារៈ ๑๙ ក្នុងអាហារប្បច្ចយ មានវារៈ ๑๙ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ចយ មានវារៈ ๑๙ ក្នុងឈានប្បច្ចយ មានវារៈ ๑๙ ក្នុងមគ្គប្បច្ចយ មានវារៈ ๑๙ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ចយ មានវារៈ ๑๙ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ចយ មានវារៈ ๑๙ ក្នុងអត្ថិប្បច្ចយ មានវារៈ ๑๙ ក្នុងនត្ថិប្បច្ចយ មានវារៈ ๑๙ ក្នុងវិគតប្បច្ចយ មានវារៈ ๑๙ ក្នុងអវិគតប្បច្ចយ មានវារៈ ๑๙ ។

(๑๐) ធម៌ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនជាកុសលក្តី មិនមែនជាអព្យាកតៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๓ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនជាកុសលក្តី មិនមែនជាអកុសលក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๓ ។

(๑๑) ធម៌ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនជាកុសលក្តី មិនមែនជាអកុសលក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ចយ ។

អកុសលំ ឆដ្ឋំ បដិច្ច ឧអកុសលោ ឆដ្ឋោ ខុប្ប-
ដ្ឋតិ ឧអារម្មណាបច្ចយា អកុសលំ ឆដ្ឋំ បដិច្ច ឧ-
កុសលោ ឆដ្ឋោ ខុប្បដ្ឋតិ ឧអារម្មណាបច្ចយោ អកុ-
សលំ ឆដ្ឋំ បដិច្ច ឧកុសលោ ច ឧអកុសលោ
ច ឆដ្ឋោ ខុប្បដ្ឋតិ ឧអារម្មណាបច្ចយោ ។

(១២) ឧមោតុយា ច ឧអារម្មណោ បណ្ណារស
ឧអធិបតិយា ឯកេ្កនវីសតិ ទោវិកតេ បណ្ណារស ។

បច្ចនីយំ វិត្ថារេតព្ពំ សមាជាតការម្បិ វិត្ថារេតព្ពំ
បច្ចយការម្បិ វិត្ថារេតព្ពំ ។

(១៣) បច្ចយការេបិ មោតុយា ឆព្ពីស អារម្ម-
ណោ អដ្ឋារស អវិគតេ ឆព្ពីស ។

និស្សយការម្បិ សំសដ្ឋការម្បិ សម្បយុត្តការម្បិ
បដិច្ចការសទិសំ ។

(១៤) កុសលោ ឆដ្ឋោ ឧកុសលស្ស ឆដ្ឋស្ស
មោតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ កុសលោ ឆដ្ឋោ ឧអ-
ព្យាកតស្ស ឆដ្ឋស្ស មោតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ កុ-
សលោ ឆដ្ឋោ ឧកុសលស្ស ច ឧអព្យាកតស្ស
ច ឆដ្ឋស្ស មោតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ កុសលោ
ឆដ្ឋោ ឧកុសលស្ស ច ឧអកុសលស្ស ច ឆដ្ឋស្ស
មោតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ បញ្ច ។

ធម៌ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសលក្តី ធម៌ មិនមែនជាអកុសលក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(๑๒) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑๕ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑๙ ក្នុងនអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑๕ ។

បច្ចនីយៈ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ តាំងសហជាតវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ តាំងបច្ចយវារៈក្តី បណ្ឌិត ក៏គប្បីឲ្យពិស្តារ ។

(๑๓) ចំណែកខាងបច្ចយវារៈ ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๒๖ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ๑๘ ក្នុងនអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ๒๖ ។

និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី

ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

(๑๔) ធម៌ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាកុសល ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាកុសលផង មិនមែនជាអព្យាកតៈផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាកុសលផង មិនមែនជាអកុសលផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๕ ។

(๑๕) អកុសលោ ធម្មោ ន អកុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ អកុសលោ ធម្មោ ន កុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ អកុសលោ ធម្មោ ន អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ អកុសលោ ធម្មោ ន អកុសលស្ស ច ន អព្យាកតស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ អកុសលោ ធម្មោ ន កុសលស្ស ច ន អកុសលស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ បញ្ច ។

(๑๖) អព្យាកតោ ធម្មោ ន កុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ អព្យាកតោ ធម្មោ ន អកុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ អព្យាកតោ ធម្មោ ន កុសលស្ស ច ន អកុសលស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

(๑๗) កុសលោ ធម្មោ ន កុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ន ។ អកុសលោ ធម្មោ ន អកុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ន ។ អព្យាកតោ ធម្មោ ន អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ន ។

(๑๕) ធម៌ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាអកុ-
សល ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិន
មែនជាកុសល ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃ
ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអកុសល ជា
បច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាអកុសលផង៏ មិនមែនជាអព្យាកតៈផង ដោយ
ហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាកុសល
ផង៏ មិនមែនជាអកុសលផង៏ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

(๑๖) ធម៌ ជាអព្យាកតៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាកុ-
សល ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអព្យាកតៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិន
មែនជាអកុសល ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអព្យាកតៈ ជាបច្ច័យ នៃ
ធម៌ មិនមែនជាកុសលផង៏ មិនមែនជាអកុសលផង៏ ដោយហេតុប្បច្ច័យ
មានវារៈ ៣ ។

(๑๗) ធម៌ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាកុសល
ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។ ធម៌ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ
នៃធម៌ មិនមែនជាអកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។
ធម៌ ជាអព្យាកតៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ ដោយ
អារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

[๑๘] ហេតុយា តោរស អារម្មណា អដ្ឋារស អធិបតិយា សត្តរស អនន្តរេ សោឡស សមនន្តរេ សោឡស សហជាតេ ឯកូនវីស អញ្ញមញ្ញេ ទ្វាទិសយេ ឆព្ពីស ឧបនិស្សយេ អដ្ឋារស បុរេជាតេ ឆ បច្ឆាជាតេ ទ្វ កម្មេ តោរស វិបាកេ តីណិ អាហារេ តោរស ។បេ។ អត្ថេ តោរស សម្បយុត្តេ ទ្វ វិប្បយុត្តេ ឆ្ឋាទស ។បេ។ អវិគតេ ឆព្ពីស ។

បញ្ហាវារំ វិត្ថារេតព្ពំ ។

នហេតុទុកេ នហេតុទុកំ

[๑๙] សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តេ ខន្ធេ បដិច្ច សុខវេទនា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ បដិសន្ធិក្ខណេ មហាភូតា ន ។ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ន ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ។

(๑๘) កុដហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑๓ កុដអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ๑๘ កុដអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑๗ កុដអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑๖ កុដសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑๖ កុដសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ๑๙ កុដអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ๙ កុដនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ๒๖ កុដឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑๘ កុដបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ កុដបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ๙ កុដកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ๑๓ កុដវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ កុដអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑๓ ។បេ។ កុដមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑๓ កុដសម្បយុត្តប្ប-ច្ច័យ មានវារៈ ๙ កុដវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ๑๒ ។បេ។ កុដ-អវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ๒๖ ។

បញ្ហាវារៈ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

វេទនាត្តិកៈ ឯវេទនាត្តិកៈ

(๑๙) ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ សុខវេទនាផង ចិត្តសម្បុដានរូបផង អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកប ដោយសុខវេទនា ពួកមហាភូត មិនមាន កុដ្ឋខណៈនៃបដិសន្ធិទេ ។ ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយទុក្ខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកប ដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๓ ផង ចិត្តសម្បុដានរូបផង អាស្រ័យ នូវខន្ធ๑ ដែលប្រកបដោយសុខវេទនា ។

สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อทุกฺขม-
สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุ-
ปฺปจฺจยา สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ
อสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต จ อทุกฺขมสุข-
าย เวทนาย สมฺปยุตฺโต จ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เห-
ตุปฺปจฺจยา สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ
อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต จ อทุกฺขมสุข-
าย เวทนาย สมฺปยุตฺโต จ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุ-
ปฺปจฺจยา สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ
อสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต จ อทุกฺขมสุขาย เว-
ทนาย สมฺปยุตฺโต จ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปฺปจฺจยา
สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อสุข-
าย เวทนาย สมฺปยุตฺโต จ อทุกฺขมสุขาย เวทนาย-
สมฺปยุตฺโต จ อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺป-
ยุตฺโต จ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปฺปจฺจยา สตฺต ฯ

(๒๐) ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ
อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปฺปจฺจยา ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ธมฺมํ
ปฏิจฺจ อสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม

ធម៌ ដែលមិនប្រកប ដោយវេទនាមិនមែនជាទុក្ខមិនមែនជាសុខ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសុខវេទនាក្តី មិនប្រកបដោយវេទនាមិនមែនជាទុក្ខមិនមែនជាសុខក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយទុក្ខវេទនាក្តី ដែលមិនប្រកបដោយវេទនាមិនមែនជាទុក្ខមិនមែនជាសុខក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសុខវេទនាក្តី ដែលមិនប្រកបដោយទុក្ខវេទនាក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសុខវេទនាក្តី ដែលមិនប្រកបដោយទុក្ខវេទនាក្តី ដែលមិនប្រកបដោយវេទនាមិនមែនជាទុក្ខមិនមែនជាសុខក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

(២០) ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយទុក្ខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយទុក្ខវេទនា

ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ ខន្ធាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ឯកំ បដិច្ច ឯកោ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ឯកោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ ខន្ធាយ វេទនាយ-សម្បយុត្តំ ឯកំ បដិច្ច ឯកោ សុខាយ វេទនាយ សម្ប-យុត្តោ ច ឯកោ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ច ឯកោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ ខន្ធាយ វេទនាយ-សម្បយុត្តំ ឯកំ បដិច្ច ឯកោ ខន្ធាយ វេទនាយ សម្ប-យុត្តោ ច ឯកោ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ច ឯកោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ ខន្ធាយ វេទនាយ-សម្បយុត្តំ ឯកំ បដិច្ច ឯកោ សុខាយ វេទនាយ សម្ប-យុត្តោ ច ឯកោ ខន្ធាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ច ឯកោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ ខន្ធាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ឯកំ បដិច្ច ឯកោ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ច ឯ-ខន្ធាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ច ឯកោ អទុក្ខមសុខាយ-វេទនាយ សម្បយុត្តោ ច ឯកោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ច-យោ សន្តំ ។

(៦១) អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ឯកំ បដិច្ច ឯកោ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ឯកោ

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលប្រកបដោយវេទនាមិនមែនជាទុក្ខមិនមែនជាសុខ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសុខវេទនាក្តី ដែលមិនប្រកបដោយវេទនាមិនមែនជាទុក្ខមិនមែនជាសុខក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយទុក្ខវេទនាក្តី ដែលមិនប្រកបដោយវេទនាមិនមែនជាទុក្ខមិនមែនជាសុខក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសុខវេទនាក្តី ដែលមិនប្រកបដោយទុក្ខវេទនាក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសុខវេទនាក្តី ដែលមិនប្រកបដោយទុក្ខវេទនាក្តី ដែលមិនប្រកបដោយវេទនាមិនមែនជាទុក្ខមិនមែនជាសុខក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

[៦១] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវេទនាមិនមែនជាទុក្ខមិនមែនជាសុខ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយវេទនាមិនមែនជាទុក្ខមិនមែនជាសុខ

ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនុក្កមសុខាយ វេទនាយ
សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ន សុខាយ វេទនាយ សម្ប-
យុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនុក្កមសុ-
ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ន ទុក្ខាយ-
វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
អនុក្កមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ន-
សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ច ន អនុក្កមសុខាយ-
វេទនាយ សម្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ច-
យា អនុក្កមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច
ន ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ច ន អនុក្កមសុខា-
យ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា អនុក្កមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ
បដិច្ច ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ច ន ទុក្ខា-
យ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា អនុក្កមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ
បដិច្ច ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ច ន ទុក្ខា-
យ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ច ន អនុក្កមសុខាយ វេ-
ទនាយ សម្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ច-
យា សត្ត ។

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសុខ-
វេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយវេទនាមិនមែនជាទុក្ខមិន
មែនជាសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិន
ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយវេទនាមិន
មែនជាទុក្ខមិនមែនជាសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌
ដែលមិនប្រកបដោយសុខវេទនាក្តី ដែលមិនប្រកបដោយវេទនាមិនមែន
ជាទុក្ខមិនមែនជាសុខក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយវេទនាមិន
មែនជាទុក្ខមិនមែនជាសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌
ដែលមិនប្រកបដោយទុក្ខវេទនាក្តី ដែលមិនប្រកបដោយវេទនាមិនមែន
ជាទុក្ខមិនមែនជាសុខក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយវេទនា
មិនមែនជាទុក្ខមិនមែនជាសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌
ដែលមិនប្រកបដោយសុខវេទនាក្តី ដែលមិនប្រកបដោយទុក្ខវេទនាក្តី
អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយវេទនាមិនមែនជាទុក្ខមិនមែនជាសុខ
ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសុខវេ-
ទនាក្តី ដែលមិនប្រកបដោយទុក្ខវេទនាក្តី ដែលមិនប្រកបដោយវេទនា
មិនមែនជាទុក្ខមិនមែនជាសុខក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយ
វេទនា មិនមែនជាទុក្ខមិនមែនជាសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុ-
ប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

(๒๒) เหตุยา ปกิณฺณโก อารมฺมเณ ปกิณฺณโก อวิคเต ปกิณฺณโก ฯ

(๒๓) สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเต ธมฺเม ปฏิจฺจ อสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อเหตุปจฺจยา ฯ

(๒๔) อเหตุยา ปกิณฺณโก อนารมฺมเณ ปกิณฺณโก อวิปฺปยุตฺเต ตีสุ ขนฺเธสุ เทวิกเต ปกิณฺณโก ฯ

สหชาตวารมฺปิ ปจฺจยวารมฺปิ นิสฺสยวารมฺปิ สมฺปยุตฺตวารมฺปิ สมฺปยุตฺตวารสทิสเมว ฯ

(๒๕) สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโก ธมฺโม อสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ธมฺมสฺส เหตุ-ปจฺจเยน ปจฺจโย สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโก ธมฺโม อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ธมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโก ธมฺโม อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ธมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโก ธมฺโม อสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส จ อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส จ ธมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย

(๒๒) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๒๑ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ๒๑ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ๒๑ ។

(๒๓) ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

(๒๔) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๒๑ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ๒๑ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑๔ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ๒๑ ។

សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

(๒๕) ធម៌ ដែលប្រកបដោយសុខវេទនា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសុខវេទនា ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសុខវេទនា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយទុក្ខ-វេទនា ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសុខវេទនា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយវេទនាមិនមែនជាទុក្ខមិនមែនជាសុខ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសុខវេទនា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសុខវេទនាផង ដែលមិនប្រកបដោយវេទនាមិនមែនជាទុក្ខមិនមែនជាសុខផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ

សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ន ទុក្ខាយ វេទ-
នាយ សម្បយុត្តស្ស ច ន អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ-
សម្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ
សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ន សុខាយ-
វេទនាយ សម្បយុត្តស្ស ច ន ទុក្ខាយ វេទនាយ-
សម្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ
សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ន សុខាយ វេ-
ទនាយ សម្បយុត្តស្ស ច ន ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្ប-
យុត្តស្ស ច ន អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុ-
ត្តស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ សត្ត ។

(២៦) ហេតុយា ឯកវីស អារម្មណេ ឯកវីស
អវិគតេ ឯកវីស ។

បញ្ហាវារំ វិត្ថារេតព្ពំ ។

វិបាកត្តិកេ ធម្មវិបាកត្តិកំ

(២៧) វិបាកំ ធម្មំ បដិច្ច ធម្មវិបាកោ ធម្មោ ឧប្ប-
ជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា វិបាកំ ធម្មំ បដិច្ច ធម្មវិបាកធម្ម-
ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា វិបាកំ ធម្មំ បដិច្ច
ធម្មវិបាកធម្មវិបាកធម្មធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

ធម៌ ដែលប្រកបដោយសុខវេទនា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនប្រកប ដោយទុក្ខវេទនាផង ដែលមិនប្រកបដោយវេទនាមិនមែនជាទុក្ខមិនមែនជាសុខផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសុខវេទនា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសុខវេទនាផង ដែលមិនប្រកបដោយទុក្ខវេទនាផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសុខវេទនា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសុខវេទនាផង ដែលមិនប្រកបដោយទុក្ខវេទនាផង ដែលមិនប្រកបដោយវេទនាមិនមែនជាទុក្ខមិនមែនជាសុខផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

(២៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

បញ្ហាវារៈ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

វិបាកត្តិកៈ នវិបាកត្តិកៈ

(២៧) ធម៌ មិនមែនជាវិបាក អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាវិបាក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាវិបាក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនវិបាក តាំងមិនមែនជាមានវិបាកជាប្រក្រតី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាវិបាក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

វិចារកំ ឆន្ទំ បដិច្ច ន វិចារកឆន្ទោ ច ន នេវវិចា-
រកនវិចារកឆន្ទោ ច ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
វិចារកំ ឆន្ទំ បដិច្ច ន វិចារោ ច ន វិចារកឆន្ទោ
ច ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ហ ។

(២៨) វិចារកឆន្ទំ បដិច្ច ន វិចារកឆន្ទោ
ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា វិចារកឆន្ទំ បដិច្ច ន វិចា-
រោ ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា វិចារកឆន្ទំ
បដិច្ច ន នេវវិចារកនវិចារកឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា វិចារកឆន្ទំ បដិច្ច ន វិចារោ ច ន នេវវិ-
ចារកនវិចារកឆន្ទោ ច ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ច-
យា វិចារកឆន្ទំ បដិច្ច ន វិចារោ ច ន វិចារក-
ឆន្ទោ ច ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ហ ។

(២៩) នេវវិចារកនវិចារកឆន្ទំ បដិច្ច ន នេវ-
វិចារកនវិចារកឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
នេវវិចារកនវិចារកឆន្ទំ បដិច្ច ន វិចារោ ច ន្ទោ

ធម៌ មិនមែនជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតីក្តី មិនមែនជាមិនមានវិបាកទាំងមិនមែនជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតីក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាវិបាក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាវិបាកក្តី មិនមែនជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតីក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាវិបាក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

(២៨) ធម៌ មិនមែនជាមានវិបាកជាប្រក្រតី អាស្រ័យ នូវធម៌ មានវិបាកជាប្រក្រតី ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាវិបាក អាស្រ័យ នូវធម៌ មានវិបាកជាប្រក្រតី ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនជាមានវិបាកជាប្រក្រតី អាស្រ័យ នូវធម៌ មានវិបាកជាប្រក្រតី ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាវិបាកក្តី មិនមែនជាមិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតីក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មានវិបាកជាប្រក្រតី ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

(២៩) ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនជាមានវិបាកជាប្រក្រតី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនជាមានវិបាកជាប្រក្រតី ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាវិបាក អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនជាមានវិបាកជាប្រក្រតី

ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នេវវិចាកនវិចាកធម្មធម្មំ បដិច្ច នវិចាកធម្មធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នេវវិចាកនវិចាកធម្មធម្មំ បដិច្ច នវិចាកធម្មធម្មោ ច ន នេវវិចាកនវិចាកធម្មធម្មោ ច ឆម្ភា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា នេវវិចាកនវិចាកធម្មធម្មំ បដិច្ច ន-វិចាកោ ច នវិចាកធម្មធម្មោ ច ឆម្ភា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។

(៣០) វិចាករញ្ច នេវវិចាកនវិចាកធម្មធម្មញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នវិចាកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា វិចាករញ្ច នេវវិចាកនវិចាកធម្មធម្មញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន-វិចាកធម្មធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា វិចាករញ្ច នេវ-វិចាកនវិចាកធម្មធម្មញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន នេវវិចាកន-វិចាកធម្មធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា វិចាករញ្ច នេវវិ-ចាកនវិចាកធម្មធម្មញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នវិចាកធម្មធម្មោ ច ន នេវវិចាកនវិចាកធម្មធម្មោ ច ឆម្ភា ឧប្បជ្ជន្តិ

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនជាមានវិបាកជាប្រក្រតី ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតីក្តី មិនមែនជាមិនមែនវិបាកទាំងមិនមែនជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតីក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាវិបាកក្តី មិនមែនជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតីក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនជាមានវិបាកជាប្រក្រតី ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

(៣០) ធម៌ មិនមែនជាវិបាក អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាវិបាកផង មិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតីផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី អាស្រ័យ នូវធម៌ជាវិបាកផង មិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតីផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនវិបាកទាំងមិនមែនជាមានវិបាកជាប្រក្រតី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាវិបាកផង មិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតីផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្ប-ច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតីក្តី មិនមែនជាមិនមែនវិបាកទាំងមិនមែនជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតីក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាវិបាកផង មិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតីផង ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា វិចារកភូ ឯកវិចារកេ ឯកវិចារកេ ឯកវិចារកេ ឆន្ទំ បដិច្ច ឯកវិចារកោ ច ឯកវិចារកេ ច ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។

(៣១) វិចារកេ ឆន្ទេ ឯកវិចារកេ ឯកវិចារកេ ឆន្ទេ ឆន្ទំ បដិច្ច ឯកវិចារកោ ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា វិចារកេ ឆន្ទេ ឯកវិចារកេ ឯកវិចារកេ ឆន្ទេ ឆន្ទំ បដិច្ច ឯកវិចារកេ ឆន្ទេ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា វិចារកេ ឆន្ទេ ឯកវិចារកេ ឯកវិចារកេ ឆន្ទេ ឆន្ទំ បដិច្ច ឯកវិចារកោ ច ឯកេ វិចារកេ ឯកវិចារកេ ឆន្ទេ ច ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(៣២) វិចារកំ ឆន្ទំ បដិច្ច ឯកវិចារកេ ឆន្ទេ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា តីណិ ។ វិចារកេ ឆន្ទេ ឆន្ទំ បដិច្ច ឯកវិចារកោ ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា តីណិ ។ ឯកវិចារកេ ឯកវិចារកេ ឆន្ទេ ឆន្ទំ បដិច្ច ឯកេ វិចារកេ ឯកវិចារកេ ឆន្ទេ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាវិបាកក្តី មិនមែនជាធម៌មានវិបាកជាប្រ-
ក្រតីក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាវិបាកផង មិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនជាធម៌
មានវិបាកជាប្រក្រតីផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

(៣១) ធម៌ មិនមែនជាវិបាក អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាធម៌មានវិបាក
ជាប្រក្រតីផង មិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតីផង
ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមានវិបាកជាប្រក្រតី
អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតីផង មិនមែនជាវិបាកទាំងមិន
មែនជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតីផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌
មិនមែនជាវិបាកក្តី មិនមែនជាមិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនជាធម៌មាន
វិបាកជាប្រក្រតីក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតីផង
មិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតីផង ទើបកើតឡើង
ព្រោះហេតុប្បច្ច័យមានវារៈ ៣ ។

(៣២) ធម៌ មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជា
វិបាក ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌
មិនមែនជាវិបាក អាស្រ័យ នូវធម៌ មានវិបាកជាប្រក្រតី ទើបកើតឡើង
ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាវិបាក
ទាំងមិនមែនជាមានវិបាកជាប្រក្រតី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាវិបាក
ទាំងមិនមែនជាមានវិបាកជាប្រក្រតី ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ

បញ្ហំ ។ វិចារកញ្ហំ នេវវិចារកនវិចារកធម្មធម្មញ្ហំ ធម្មំ បដិច្ច នវិចារកធម្មធម្មោ ខុប្បដ្ឋតិ អារម្មណាប្បច្ចយា តីណិ ។

(៣៣) ហេតុយា តេវីសំ អារម្មណេ ចុទ្ទស ។ បេ ។ អវិគតេ តេវីសំ ។

(៣៤) នហេតុយា អដ្ឋារសំ នអារម្មណេ បណ្ណារសំ ។

សហជាតភាវម្បិ បច្ចយភាវម្បិ និស្សយភាវម្បិ សំសដ្ឋភាវម្បិ សម្បយុត្តភាវម្បិ វិត្ថារេតព្ពំ ។

(៣៥) វិចារោ ធម្មោ នវិចារស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិចារោ ធម្មោ នវិចារ-ធម្មធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិចារោ ធម្មោ ន នេវវិចារកនវិចារកធម្មធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ច-យោ វិចារោ ធម្មោ នវិចារកធម្មធម្មស្ស ច ន នេវ-វិចារកនវិចារកធម្មធម្មស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិចារោ ធម្មោ នវិចារកស្ស ច នវិចារក-ធម្មធម្មស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ បញ្ហំ ។

(៣៦) វិចារោ ធម្មោ នវិចារកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណាប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិចារោ ធម្មោ

មានវារៈ៥ ។ ធម្ម មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី អាស្រ័យ នូវធម្ម ជាវិបាកផង មិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនជាធម្មមានវិបាកជាប្រក្រតីផង ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

(៣៣) កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២៣ កុសលអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ១៤ ។បេ។ កុសលអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ២៣ ។

(៣៤) កុសលនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១៨ កុសលនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ១៥ ។

សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី
សម្បយុត្តវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

(៣៥) ធម្ម ជាវិបាក ជាបច្ច័យ នៃធម្ម មិនមែនជាវិបាក ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម្ម ជាវិបាក ជាបច្ច័យ នៃធម្ម មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម្ម ជាវិបាក ជាបច្ច័យ នៃធម្ម មិនមែនជាមិនមែនវិបាកទាំងមិនមែនជាមានវិបាកជាប្រក្រតី ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម្ម ជាវិបាក ជាបច្ច័យ នៃធម្ម មិនមែនជាធម្មមានវិបាកជាប្រក្រតីផង មិនមែនជាមិនមែនវិបាកទាំងមិនមែនជាធម្មមានវិបាកជាប្រក្រតីផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម្ម ជាវិបាក ជាបច្ច័យ នៃធម្ម មិនមែនជាវិបាកផង មិនមែនជាធម្មមានវិបាកជាប្រក្រតីផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ។

(៣៦) ធម្ម ជាវិបាក ជាបច្ច័យ នៃធម្ម មិនមែនជាវិបាក ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម្ម ជាវិបាក

ឧ វិចារកេ ឧបេក្ខាសម្បយុត្តេ ធម្មេ អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ វិចារោ ឧបេក្ខាសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧ នេវវិចារកេ ឧបេក្ខាសម្បយុត្តេ ធម្មេ អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ វិចារោ ឧបេក្ខាសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧ វិចារកស្ស ច ឧ នេវវិចារកេ ឧបេក្ខាសម្បយុត្តេ ធម្មេ ច ធម្មេ អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ វិចារោ ឧបេក្ខាសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧ វិចារកេ ច ឧ នេវវិចារកេ ឧបេក្ខាសម្បយុត្តេ ធម្មេ ច ធម្មេ អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ វិចារោ ឧបេក្ខាសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧ វិចារកស្ស ច ឧ វិចារកេ ឧបេក្ខាសម្បយុត្តេ ធម្មេ ច ធម្មេ អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ឧ ។

(៣៧) វិចារកេ ធម្មេ ឧ វិចារកេ ធម្មធម្មេ អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ វិចារកេ ធម្មេ ឧ វិចារកស្ស ធម្មេ អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ វិចារកេ ធម្មេ ឧ នេវវិចារកេ ឧបេក្ខាសម្បយុត្តេ ធម្មេ អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ វិចារកេ ធម្មេ ឧ វិចារកស្ស ច ឧ នេវវិចារកេ ឧបេក្ខាសម្បយុត្តេ ធម្មេ ច ធម្មេ អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ វិចារកេ ធម្មេ ឧ វិចារកេ ធម្មធម្មេ ឧ នេវវិចារកេ ឧបេក្ខាសម្បយុត្តេ ធម្មេ ច ធម្មេ អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ វិចារកេ ធម្មេ

ជាបច្ច័យ នៃធម៌មិនមែនជាមានវិបាកជាប្រក្រតី ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ជាវិបាកជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាវិបាកតាំងមិនមែនជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ ជាវិបាក ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាវិបាកផង មិនមែនជាមិនមែនជាវិបាកតាំងមិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតីផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ ជាវិបាក ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតីផង មិនមែនជាមិនមែនជាវិបាកតាំងមិនមែនជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតីផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ ជាវិបាក ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាវិបាកផង មិនមែនជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតីផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

(៣៧) ធម៌ មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាវិបាក ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាវិបាកតាំងមិនមែនជាមានវិបាកជាប្រក្រតី ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាវិបាកផង មិនមែនជាមិនមែនជាវិបាកតាំងមិនមែនជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតីផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតីផង មិនមែនជាមិនមែនជាវិបាកតាំងមិនមែនជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតីផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ មានវិបាកជាប្រប្រតី

ឧទិចាកុសឃ្ច ច ឧទិចាកេធម្មេធម្មេសុ ច ធម្មេសុ
អារម្មណាប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឯ ។

(៣៨) ឧទេវិចាកេឧទិចាកេធម្មេធម្មេ ឧឧទេវិចា-
កេឧទិចាកេធម្មេធម្មេសុ អារម្មណាប្បច្ចយេន បច្ចយោ
។បេ។ ឯ ។

(៣៩) ហេតុយា តេរេស អារម្មណេ អដ្ឋារស
អធិបតិយា សត្តរស អនន្តរេ សោឡស ។បេ។
បុរេជាតេ ឯ បច្ឆាជាតេ ឧវ អាសេវនេ ឯ កម្មេ ចុទ្ទស
វិចាកេ បញ្ច ។បេ។ ឥន្ទ្រិយេ អដ្ឋារស ។បេ។
វិប្បយុត្តេ ឆ្ឌានេស អវិគតេ តេវីស ។

បញ្ញាភវំ វិត្ថារេតព្ពំ ។

ខុប្បាទិឧប្បាទាធិយត្តិកេ

ឧខុប្បាទិឧប្បាទាធិយត្តិកំ

(៤០) ខុចាធិដ្ឋាធាធិយំ ធម្មំ បដិច្ច ឧខុ-
ចាធិដ្ឋាធាធិយោ ឧម្ភោ ខុប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ

ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាវិបាកផង មិនមែនជាធម៌មានវិបាកជាប្រ-
ក្រតីផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

(៣៨) ធម៌ មិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី
ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាមិនមែនវិបាកទាំងមិនមែនជាមានវិបាកជា
ប្រក្រតី ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។បេ។ មានវារៈ ៦ ។

(៣៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ
មានវារៈ ១៨ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ
មានវារៈ ១៦ ។បេ។ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងបច្ឆាជាត-
ប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ
មានវារៈ ១៤ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។បេ។ ក្នុងឥន្ទ្រិ-
យប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៨ ។បេ។ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១២
ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២៣ ។

បញ្ហាវារៈ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផង ចុះ ។

ឧបាទិន្នុបាទានិយត្តិកៈ

ឆឧបាទិន្នុបាទានិយត្តិកៈ

(៤០) ធម៌ ដែលមិនមែនកម្មប្រកបដោយកិលេស (មានតណ្ហា
ជាដើម) កាន់យកហើយទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវ
ធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេស (មានតណ្ហាជាដើម) កាន់យកហើយ
ទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

ខុទាធិដ្ឋាធានាធិយំ ឆម្ំ បដិច្ច ឧ អនុទាធិដ្ឋាធានាធិយោ
ឆម្ោ ខុបប្ផដ្ឋតិ ហោតុបប្ផច្ចយា ខុទាធិដ្ឋាធានាធិយំ
ឆម្ំ បដិច្ច ឧ អនុទាធិដ្ឋអនុទាធានាធិយោ ឆម្ោ ខុបប្ផ-
ដ្ឋតិ ហោតុបប្ផច្ចយា ខុទាធិដ្ឋាធានាធិយំ ឆម្ំ បដិច្ច
ឧ ខុទាធិដ្ឋាធានាធិយោ ច ឧ អនុទាធិដ្ឋអនុទាធានាធិយោ
ច ឆម្ោ ខុបប្ផដ្ឋិ ហោតុបប្ផច្ចយា ខុទាធិដ្ឋាធានាធិយំ
ឆម្ំ បដិច្ច ឧ អនុទាធិដ្ឋាធានាធិយោ ច ឧ អនុទាធិដ្ឋអ-
នុទាធានាធិយោ ច ឆម្ោ ខុបប្ផដ្ឋិ ហោតុប្ផច្ចយា បញ្ហ ។

ធម៌ ដែលមិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេស មិនកាន់យកហើយ តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមានកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យកហើយទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេស មិនកាន់យកហើយទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមានកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យកហើយទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យកហើយទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានក្តី ដែលមិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមានកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យកហើយទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យកហើយតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានក្តី ដែលមិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមានកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យកហើយទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ។

(๒๑) អនុបាទិន្នុបាទានិយំ ធម្មំ បដិច្ច ន អនុបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនុបាទិន្នុបាទានិយំ ធម្មំ បដិច្ច ន អនុបាទិន្នអនុបាទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនុបាទិន្នុបាទានិយំ ធម្មំ បដិច្ច ន អនុបាទិន្នុបាទានិយោ ច ន អនុបាទិន្នអនុបាទានិយោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(๒๒) អនុបាទិន្នអនុបាទានិយំ ធម្មំ បដិច្ច ន អនុបាទិន្នអនុបាទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនុបាទិន្នអនុបាទានិយំ ធម្មំ បដិច្ច ន ឧបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

(๔๑) ធម៌ ដែលមិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ដែលមិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានក្តី ធម៌ ដែលមិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ដែលមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(๔๒) ធម៌ ដែលមិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យកហើយតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង

ហេតុបច្ចយា អនន្តរានន្តរអនន្តរានន្តរំ ឧទ្ធំ បដិច្ច
ន អនន្តរានន្តរានន្តរោ ឧម្មគ្គោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ច-
យា អនន្តរានន្តរអនន្តរានន្តរំ ឧទ្ធំ បដិច្ច ន ខុទានន្ត-
រានន្តរោ ច ន អនន្តរានន្តរអនន្តរានន្តរោ ច ឧម្មគ្គោ
ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា អនន្តរានន្តរអនន្តរានន្តរំ ឧទ្ធំ
បដិច្ច ន ខុទានន្តរានន្តរោ ច ន អនន្តរានន្តរានន្តរោ
ច ឧម្មគ្គោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា បញ្ហា ។

(៤៣) អនន្តរានន្តរានន្តរញ្ហា អនន្តរានន្ត-
អនន្តរានន្តរញ្ហា ឧទ្ធំ បដិច្ច ន ខុទានន្ត-
រានន្តរោ ឧម្មគ្គោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេស មិនកាន់យកហើយតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយទាំង ជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យកហើយតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានក្តី ដែលមិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយ ទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយ ទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យកហើយតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានក្តី ដែលមិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយ ទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

(๘๓) ធម៌ ដែលមិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យកហើយតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានផង ដែលមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

អនុបាទិន្នុបាទានិយញ្ច អនុបាទិន្នអនុបាទានិយញ្ច
ធម្មំ បដិច្ច ន អនុបាទិន្នអនុបាទានិយោ ធម្មោ ខុប្ប-
ដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា អនុបាទិន្នុបាទានិយញ្ច អនុបា-
ទិន្នអនុបាទានិយញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន ខុបាទិន្នុបាទា-
និយោ ច ន អនុបាទិន្នអនុបាទានិយោ ច ធម្មោ ខុប្ប-
ដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(៤៤) ខុបាទិន្នុបាទានិយញ្ច អនុបាទិន្នុបា-
ទានិយញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន ខុបាទិន្នុបាទានិយោ
ធម្មោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា ខុបាទិន្នុបាទា-
និយញ្ច អនុបាទិន្នុបាទានិយញ្ច ធម្មំ បដិច្ច

ធម៌ ដែលមិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានផង ដែលមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យកហើយតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានក្តី ដែលមិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានផង ដែលមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

(៤៤) ធម៌ ដែលមិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យកហើយតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមានកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យកហើយទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានផង ដែលមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយទាំងមិនជាប្រយោជន៍ ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមានកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យកហើយទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានផង ដែលមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានផង

ន អនុលោមនិស្សយោ ន អនន្តរ ន សមនន្តរ ន អញ្ញមញ្ញ ន និស្សយ ន ឧបនិស្សយ ន បុរេជាត ន បច្ឆាជាត ន អាសេវន ន កម្ម ន កម្មវិបាក ន អាហារ ន ឥន្ទ្រិយ ន ឈាន ន មគ្គ ន សម្បយុត្ត ន វិប្បយុត្ត ន អត្ថិ ន នត្ថិ ន វិគត ន អវិគត ន តេ ធម្មា តេសំ ធម្មានំ ន ហេតុ ន អារម្មណ ន អធិបតិ

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ ដែលមិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យកហើយ ទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានក្តី ធម៌ដែលមិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមានកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យកហើយទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានផង ដែលមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ៣ ។

(៤៥) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ១៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ចយ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ចយ មានវារៈ ១១ ក្នុងសហជាតប្បច្ចយ មានវារៈ ១៩ ។បេ។

សហជាត ... បច្ចយ ... និស្សយ ... សំសដ្ឋ ... និងសម្បយុត្តវារៈ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

(៤៦) ធម៌ ដែលមានកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យកហើយ ទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាបច្ចយ នៃធម៌ ដែលមិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យកហើយទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ដោយហេតុប្បច្ចយ ធម៌ ដែលមានកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យកហើយទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាបច្ចយ នៃធម៌ ដែលមិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ដោយហេតុប្បច្ចយ ។បេ។

(๔๗) ខុទ្ធាទិន្នុទ្ធាទានិយោ ធម្មោ ន ខុទ្ធាទិន្នុ-
ទ្ធាទានិយស្ស ធម្មស្ស អារម្មណាបច្ចយេន បច្ចយោ
ខុទ្ធាទិន្នុទ្ធាទានិយោ ធម្មោ ន អនុទ្ធាទិន្នុទ្ធាទានិយស្ស
ធម្មស្ស អារម្មណាបច្ចយេន បច្ចយោ ខុទ្ធាទិន្នុទ្ធាទា-
និយោ ធម្មោ ន អនុទ្ធាទិន្នអនុទ្ធាទានិយស្ស ធម្មស្ស
អារម្មណាបច្ចយេន បច្ចយោ ខុទ្ធាទិន្នុទ្ធាទានិយោ
ធម្មោ ន ខុទ្ធាទិន្នុទ្ធាទានិយស្ស ច ន អនុទ្ធាទិន្នអនុ-
ទ្ធាទានិយស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណាបច្ចយេន បច្ចយោ
ខុទ្ធាទិន្នុទ្ធាទានិយោ ធម្មោ ន អនុទ្ធាទិន្នុទ្ធាទានិយស្ស
ច ន អនុទ្ធាទិន្នអនុទ្ធាទានិយស្ស ច ធម្មស្ស អារម្ម-
ណាបច្ចយេន បច្ចយោ បញ្ច ។

(๔๗) ធម៌ ដែលមានកម្មប្រកបដោយកិលេស កាន់យកហើយ តាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមែនមាន កម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យកហើយតាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមានកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យក ហើយតាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមែន មានកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧ-បាទាន ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមានកម្មប្រកបដោយកិ-លេសកាន់យកហើយតាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាបច្ច័យ នៃ ធម៌ ដែលមិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេស មិនកាន់យកហើយ តាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ ដែល មានកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យកហើយតាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបា-ទាន ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេស កាន់យកហើយតាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានផង ដែលមិនមែនមានកម្ម ប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយតាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបា-ទានផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមានកម្មប្រកបដោយ កិលេស កាន់យកហើយតាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយ តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានផង ដែលមិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិ-លេស មិនកាន់យកហើយតាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានផង ដោយ អារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

(๘๘) អនុបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ ន អនុបាទិន្នុបាទានិយស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនុបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ ន នុបាទិន្នុបាទានិយស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនុបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ ន អនុបាទិន្នអនុបាទានិយស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនុបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ ន នុបាទិន្នុបាទានិយស្ស ច ន អនុបាទិន្នអនុបាទានិយស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនុបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ ន អនុបាទិន្នុបាទានិយស្ស ច ន អនុបាទិន្នអនុបាទានិយស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ បញ្ហ ។

(๔๘) ធម្ម ដែលមានកម្មប្រកបដោយកិលេស មិនគាន់យក ហើយតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាបច្ច័យ នៃធម្ម ដែលមិនមែន មានកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនគាន់យកហើយតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបា-ទាន ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម្ម ដែលមានកម្មប្រកបដោយកិលេស មិនគាន់យកហើយតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាបច្ច័យនៃធម្ម ដែល មិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសគាន់យកហើយ តាំងជាប្រយោជន៍ ដល់ឧបាទាន ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម្ម ដែលមានកម្មប្រកបដោយ កិលេសមិនគាន់យកហើយតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានជាបច្ច័យ នៃធម្ម ដែលមិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនគាន់យកហើយ តាំងមិនជា ប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម្ម ដែលមានកម្ម ប្រកបដោយកិលេសមិនគាន់យកហើយតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជា បច្ច័យ នៃធម្ម ដែលមិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសគាន់យកហើយ តាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានផង ដែលមិនមែនមានកម្មប្រកបដោយ កិលេសមិនគាន់យកហើយតាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានផង ដោយ អារម្មណប្បច្ច័យ ធម្ម ដែលមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនគាន់យក ហើយតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាបច្ច័យ នៃធម្ម ដែលមិនមែនមាន កម្មប្រកបដោយកិលេសមិនគាន់យកហើយតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ផង ដែលមិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនគាន់យកហើយតាំងមិន ជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

(๘๙) អនុចាទិន្នអនុចាធានិយោ ធម្មោ ន អនុ-
ចាទិន្នអនុចាធានិយស្ស ធម្មស្ស អារម្មណាបច្ចយេន
បច្ចយោ ។ បេ ។ បញ្ហំ ។

(๙๐) ហេតុយា តេរស អារម្មណេ បណ្ណារស
អធិបតិយា ឯកាទស ។ បេ ។

បញ្ហាវារម្បិ វិត្ថារេតព្ពំ ។

សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកេ
ន សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកំ

(๙๑) សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច ន-
សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ច-
យា សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច ន អសង្កិ-
លិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា
សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច ន អសង្កិលិដ្ឋ-
អសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា

(๘๙) ធម៌ ដែលមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនគាន់យកហើយ តាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាបច្ចយ័ នៃធម៌ ដែលមិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនគាន់យកហើយ តាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ បេ ។ មានវារៈ ៥ ។

(៩០) កុន្តហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ កុន្តអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៥ កុន្តអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១ ។ បេ ។

បញ្ហាវារៈ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកៈ

ឯសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកៈ

(៩១) ធម៌ ដែលមិនសៅហ្មងតាំងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលសៅហ្មងតាំងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលសៅហ្មងតាំងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនសៅហ្មងតាំងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលសៅហ្មងតាំងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

សន្តិលិដ្ឋសន្តិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច ឧសន្តិលិដ្ឋស-
ន្តិលេសិកោ ច ឧអសន្តិលិដ្ឋអសន្តិលេសិកោ ច
ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា សន្តិលិដ្ឋសន្តិលេសិកំ
ធម្មំ បដិច្ច ឧអសន្តិលិដ្ឋសន្តិលេសិកោ ច ឧអសន្តិ-
លិដ្ឋអសន្តិលេសិកោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ច-
យា បញ្ហ ។

(៥២) អសន្តិលិដ្ឋសន្តិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច ឧ-
សន្តិលិដ្ឋសន្តិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
អសន្តិលិដ្ឋសន្តិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអសន្តិលិដ្ឋ-
អសន្តិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អ-
សន្តិលិដ្ឋសន្តិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច ឧសន្តិលិដ្ឋសន្តិ-
លេសិកោ ច ឧអសន្តិលិដ្ឋអសន្តិលេសិកោ ច
ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(៥៣) អសន្តិលិដ្ឋអសន្តិលេសិកំ ធម្មំ
បដិច្ច ឧអសន្តិលិដ្ឋអសន្តិលេសិកោ ធម្មោ

ធម៌ ដែលមិនមែនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងក្តី ធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនសៅហ្មងទាំងមិនគួរដល់សេចក្តីសេចក្តីសៅហ្មងក្តី អាស្រ័យនូវធម៌ ដែលសៅហ្មងទាំងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងក្តី ធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនសៅហ្មងទាំងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលសៅហ្មងទាំងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

(៥២) ធម៌ ដែលមិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនសៅហ្មងទាំងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនមែនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងក្តី ធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនសៅហ្មងទាំងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៥៣) ធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនសៅហ្មងទាំងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនសៅហ្មងទាំងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង

ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អសង្ខ្តលិដ្ឋអសង្ខ្តលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច ឧសង្ខ្តលិដ្ឋសង្ខ្តលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អសង្ខ្តលិដ្ឋអសង្ខ្តលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអសង្ខ្តលិដ្ឋសង្ខ្តលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អសង្ខ្តលិដ្ឋអសង្ខ្តលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច ឧសង្ខ្តលិដ្ឋសង្ខ្តលេសិកោ ច ឧអសង្ខ្តលិដ្ឋអសង្ខ្តលេសិកោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អសង្ខ្តលិដ្ឋអសង្ខ្តលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច ឧសង្ខ្តលិដ្ឋសង្ខ្តលេសិកោ ច ឧអសង្ខ្តលិដ្ឋសង្ខ្តលេសិកោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។

(៥៤) សង្ខ្តលិដ្ឋសង្ខ្តលេសិកញ្ច អសង្ខ្តលិដ្ឋអសង្ខ្តលេសិកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ឧអសង្ខ្តលិដ្ឋសង្ខ្តលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(៥៥) អសង្ខ្តលិដ្ឋសង្ខ្តលេសិកញ្ច អសង្ខ្តលិដ្ឋអសង្ខ្តលេសិកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ឧអសង្ខ្តលិដ្ឋសង្ខ្តលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ បេ ។ តីណិ ។

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនមែនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនសៅហ្មងតាំងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនសៅហ្មងតាំងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងក្តី ធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនសៅហ្មងតាំងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនសៅហ្មងតាំងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនមែនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងក្តី ធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនសៅហ្មងតាំងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

(៥៤) ធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលសៅហ្មងតាំងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងផង នូវធម៌ ដែលមិនសៅហ្មងតាំងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៥៥) ធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងផង នូវធម៌ ដែលមិនសៅហ្មងតាំងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ បេ ។ មានវារៈ ៣ ។

(๕๖) ហេតុយា ฝกฺขนฺธีสุ អារម្មណេ ฉ អរូ-
បេ ฝกฺขนฺธีสุ ๗ បេ ๗

សហជាតការម្ប៉ៃ បច្ចយេ ... ឯិស្សយេ ... សំសដ្ឋេ
... សម្បយុត្តការម្ប៉ៃ បញ្ចាកវេន សឯិសំ ๗

(๕๗) ហេតុយា តេសុ អារម្មណេ បណ្ណាសេ
អដ្ឋមតិយា បណ្ណាសេ អនន្តរេ សោឡស ๗ បេ ๗
បុរេជាតេ ฉ បច្ឆាជាតេ ฉ អាសេវនេ អដ្ឋ តម្ហេ
តេសុ វិចាកេ អដ្ឋ អាហារេ តេសុ ๗ បេ ๗
ឯិប្បយុត្តេ ទ្វាទស អរូបេ ฉឡឹសុ ๗

រូបកូដំ រូបកូដំ

(๕๘) សរីតក្ខសរិចារំ ฉម្ចំ បដិច្ច ฉ សរីតក្ខសរិចា-
រេ ฉម្ចោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា សរីតក្ខសរិចារំ ฉម្ចំ
បដិច្ច ฉ អរីតក្ខសរិចារមត្តោ ฉម្ចោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា
សរីតក្ខសរិចារំ ฉម្ចំ បដិច្ច ฉ អរីតក្ខអរិចារេ ฉម្ចោ

(๕๖) កុសលហេតុប្បច្ចយា អព្យាកតធម្មា ... ។ កុសលហេតុប្បច្ចយា អកុសលា ... ។ កុសលហេតុប្បច្ចយា កុសលា ... ។ កុសលហេតុប្បច្ចយា អព្យាកត

ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សវិតក្កសវិចារំ ឆម្ចំ បដិច្ច ឯ-
សវិតក្កសវិចារេ ច ឯអវិតក្កអវិចារេ ច ឆម្ចា
ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា សវិតក្កសវិចារំ ឆម្ចំ បដិច្ច ឯ-
អវិតក្កវិចារមត្តេ ច ឯអវិតក្កអវិចារេ ច ឆម្ចា ឧប្ប-
ជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា សវិតក្កសវិចារំ ឆម្ចំ បដិច្ច ឯស-
វិតក្កសវិចារេ ច ឯអវិតក្កវិចារមត្តេ ច ឆម្ចា ឧប្ប-
ជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា សវិតក្កសវិចារំ ឆម្ចំ បដិច្ច ឯស-
វិតក្កសវិចារេ ច ឯអវិតក្កវិចារមត្តេ ច ឯអវិតក្ក-
អវិចារេ ច ឆម្ចា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា សត្ត ។

(៥៩) អវិតក្កវិចារមត្តំ ឆម្ចំ បដិច្ច ឯអវិ-
តក្កវិចារមត្តេ ឆម្ចា ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អវិ-
តក្កវិចារមត្តំ ឆម្ចំ បដិច្ច ឯសវិតក្កសវិចារេ
ឆម្ចា ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អវិតក្កវិចារមត្តំ
ឆម្ចំ បដិច្ច ឯអវិតក្កអវិចារេ ឆម្ចា ឧប្បជ្ជតិ

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយវិតក្កៈនិង
ប្រកបដោយវិចារៈក្តី មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈ តាំងមិនមានវិចារៈក្តី អា-
ស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង
ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី
មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈ តាំងមិនមានវិចារៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកប
ដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ
ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈក្តី មិនមែនជាមិន
មានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈ
និងប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិន
មែនប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈក្តី មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈ
មានត្រឹមតែវិចារៈក្តី មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈនិងមិនមានវិចារៈក្តី អាស្រ័យ
នូវធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះ
ហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

(៥៩) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ អា-
ស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះ
ហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ
អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង
ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈតាំងមិនមានវិចារៈ
អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង

ហេតុបច្ចយា អវិគតក្ខណវិចារមត្តំ ឆន្ទំ បដិច្ច ឆ សវិគតក្ក-
សវិចារេ ច ឆ អវិគតក្ខណអវិចារេ ច ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុបច្ចយា អវិគតក្ខណវិចារមត្តំ ឆន្ទំ បដិច្ច ឆ អវិគតក្ក-
ណវិចារមត្តេ ច ឆ អវិគតក្ខណអវិចារេ ច ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុបច្ចយា អវិគតក្ខណវិចារមត្តំ ឆន្ទំ បដិច្ច ឆ សវិគតក្ក-
សវិចារេ ច ឆ អវិគតក្ខណវិចារមត្តេ ច ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុបច្ចយា អវិគតក្ខណវិចារមត្តំ ឆន្ទំ បដិច្ច ឆ សវិ-
គតក្ខណសវិចារេ ច ឆ អវិគតក្ខណវិចារមត្តេ ច ឆ អវិគតក្ក-
ណវិចារេ ច ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា សត្ត ។

(៦០) អវិគតក្ខណវិចារំ ឆន្ទំ បដិច្ច ឆ អវិគតក្ក-
ណវិចារេ ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ បេ ។
សត្ត ។

(៦១) សវិគតក្ខណសវិចារញ្ច អវិគតក្ខណអវិចារញ្ច ឆន្ទំ
បដិច្ច ឆ សវិគតក្ខណសវិចារេ ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-
បច្ចយា សត្ត ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈក្តី មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈតាំងមិនមានវិចារៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈតាំងមិនមានវិចារៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈក្តី មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈក្តី មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈតាំងមិនមានវិចារៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๗ ฯ

(๖๐) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈតាំងមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានវិតក្កៈតាំងមិនមានវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ฯ បេ ฯ មានវារៈ ๗ ฯ

(๖๑) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈផង មិនមានវិតក្កៈតាំងមិនមានវិចារៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๗ ฯ

(๖๒) សវិតក្កសវិចារមគ្គង្គ(๑) អវិតក្កអវិចារង្គំ ឆម្ចំ បដិច្ច ឯសវិតក្កសវិចារោ ឆម្ចោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សត្ត ។

(๖๓) សវិតក្កសវិចារង្គំ អវិតក្កវិចារមគ្គង្គំ ឆម្ចំ បដិច្ច ឯសវិតក្កសវិចារោ ឆម្ចោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សត្ត ។

(๖๔) សវិតក្កសវិចារង្គំ អវិតក្កវិចារមគ្គង្គំ អវិតក្កអវិចារង្គំ ឆម្ចំ បដិច្ច ឯសវិតក្កសវិចារោ ឆម្ចោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សត្ត ។

(๖๕) ហេតុយា ឯក្ខណបញ្ចាស អារម្មណា ឯក្ខណបញ្ចាស អវិគតេ ឯក្ខណបញ្ចាស ។

សហជាតវារម្បិ បញ្ហាវារម្បិ វិត្ថារេតព្ពំ ។

បីតិទ្ទុកេ ឯបីតិទ្ទុកំ

(๖๖) បីតិសហគតំ ឆម្ចំ បដិច្ច ឯបីតិសហគតោ ឆម្ចោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បីតិសហគតំ ឆម្ចំ បដិច្ច ឯសុខសហគតោ ឆម្ចោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បីតិសហគតំ ឆម្ចំ បដិច្ច ឯឧបេក្ខាសហគតោ ឆម្ចោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

๑ អវិតក្កវិចារមគ្គង្គ ?

(๖๒) ធម្មា មិនមែនប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម្មា ប្រកបដោយវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង មិនមានវិតក្កៈ តាំងមិនមានវិចារៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๗ ។

(๖๓) ធម្មា មិនមែនប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម្មា ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈផង មិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๗ ។

(๖๔) ធម្មា មិនមែនប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម្មា ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈផង មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង មិនមានវិតក្កៈតាំងមិនមានវិចារៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๗ ។

(๖๕) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๘๙ ក្នុងអារម្មណប្បច្ចយ មានវារៈ ๘๙ ក្នុងអនន្តរប្បច្ចយ មានវារៈ ๘๙ ។

សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

បីតិត្តិកៈ ឆបីតិត្តិកៈ

(๖๖) ធម្មា មិនមែនប្រកបដោយបីតិ អាស្រ័យ នូវធម្មា ប្រកបដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម្មា មិនមែនប្រកបដោយសុខ អាស្រ័យ នូវធម្មា ប្រកបដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម្មា មិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខា អាស្រ័យ នូវធម្មា ប្រកបដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ

បីតិសហគតំ ឆដ្ឋំ បដិច្ច ឧបីតិសហគតោ ច ឧ-
បេក្ខាសហគតោ ច ឆន្នំ ខុប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា
បីតិសហគតំ ឆដ្ឋំ បដិច្ច ឧសុខសហគតោ ច ឧ-
ខុបេក្ខាសហគតោ ច ឆន្នំ ខុប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា
បីតិសហគតំ ឆដ្ឋំ បដិច្ច ឧបីតិសហគតោ ច ឧ-
សុខសហគតោ ច ឆន្នំ ខុប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា
បីតិសហគតំ ឆដ្ឋំ បដិច្ច ឧបីតិសហគតោ ច ឧ
សុខសហគតោ ច ឧខុបេក្ខាសហគតោ ច ឆន្នំ
ខុប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា សត្ត ។

(៦៧) សុខសហគតំ ឆដ្ឋំ បដិច្ច ឧសុខស-
ហគតោ ឆន្នំ ខុប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សត្ត ។

(៦៨) ខុបេក្ខាសហគតំ ឆដ្ឋំ បដិច្ច ឧខុបេក្ខា-
សហគតោ ឆន្នំ ខុប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សត្ត ។

(៦៩) បីតិសហគតញ្ច សុខសហគតញ្ច ឆដ្ឋំ បដិច្ច
ឧបីតិសហគតោ ឆន្នំ ខុប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សត្ត ។

(៧០) ហេតុយា អដ្ឋវីសំ អារម្មណេ ចតុព្ពីសំ
អវិគតេ អដ្ឋវីសំ ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ បញ្ហាវារម្បិ
សព្ពត្ថ នត្ថិវិគតេបិ ។

ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយបីតិក្តី មិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខាក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយសុខក្តី មិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខាក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយបីតិក្តី មិនមែនប្រកបដោយសុខក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយបីតិក្តី មិនមែនប្រកបដោយសុខក្តី មិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខាក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

(៦៧) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយសុខ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

(៦៨) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខា អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយឧបេក្ខា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

(៦៩) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយបីតិ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយបីតិផង ប្រកបដោយសុខផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

(៧០) កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២៨ កុសលអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២៤ កុសលអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២៨ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី បញ្ញាវារៈក្តី
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ ត្រួប ។ បទផងចុះ ។

ទស្សនត្តិកេ ឆទស្សនត្តិកំ

(๗๑) ទស្សនេនបហាតព្ពំ ធម្មំ បដិច្ច ឧទស្សនេនបហាតព្ពោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទស្សនេនបហាតព្ពំ ធម្មំ បដិច្ច ឧភាវធាយ បហាតព្ពោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទស្សនេនបហាតព្ពំ ធម្មំ បដិច្ច នេវទស្សនេនន ភាវធាយ បហាតព្ពោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទស្សនេនបហាតព្ពំ ធម្មំ បដិច្ច ឧភាវធាយ បហាតព្ពោ ច នេវទស្សនេនន ភាវធាយ បហាតព្ពោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ទស្សនេនបហាតព្ពំ ធម្មំ បដិច្ច ឧទស្សនេនបហាតព្ពោ ច ឧភាវធាយ បហាតព្ពោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។

(๗๒) ភាវធាយ បហាតព្ពំ ធម្មំ បដិច្ច ឧភាវធាយ បហាតព្ពោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។

(๗๓) នេវទស្សនេនន ភាវធាយ បហាតព្ពំ ធម្មំ បដិច្ច ឧទស្សនេនបហាតព្ពោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

ទស្សនត្តិកៈ ឆទស្សនត្តិកៈ

[๗๑] ធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ដែលមិនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈមិនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ដែលមិនត្រូវលះដោយភាវនាក្តី មិនមែនជាមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈមិនត្រូវលះដោយភាវនាក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈក្តី មិនត្រូវលះដោយភាវនាក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

[๗๒] ធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ដែលត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

[๗๓] ធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈមិនត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(๗๔) ឧស្សន្នេន បហាតព្វា ទេវ ឧស្សន្នេន-
ឧភាវនាយ បហាតព្វា ឆម្មំ បដិច្ច ឧ ឧស្សន្នេន ប-
ហាតព្វោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(๗๕) ភាវនាយ បហាតព្វា ទេវ ឧស្សន្នេន ឧ-
ភាវនាយ បហាតព្វា ឆម្មំ បដិច្ច ឧ ឧស្សន្នេន បហា-
តព្វោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(๗๖) ហេតុយា ឯកូនវីស អវិគតេ ឯកូនវីស ។
សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ បញ្ញាវារម្បិ
វិត្ថារេតព្ពំ ។

ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកទ្វិកេ
ឧទស្សនេន បហាតព្វហេតុកទ្វិកំ

(๗๗) ឧស្សន្នេន បហាតព្វហេតុកំ ឆម្មំ បដិច្ច
ឧ ឧស្សន្នេន បហាតព្វហេតុកោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេ-
តុប្បច្ចយោ ។

(๗๘) ហេតុយា ឆព្ពីស អវិគតេ ឆព្ពីស
វិត្ថារេតព្ពំ ។

(๗๔) ធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈផង មិនត្រូវលះដោយទស្សនៈមិនត្រូវលះដោយភាវនាផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(๗๕) ធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលត្រូវលះដោយភាវនាផង មិនត្រូវលះដោយទស្សនៈមិនត្រូវលះដោយភាវនាផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(๗๖) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៩ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី បញ្ញាវារៈក្តី
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទ្ឍិកៈ

ឆទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទ្ឍិកៈ

(๗๗) ធម៌ មានហេតុដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๗๘) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២៦ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២៦ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

អាបយគាមិត្តិកេ ឆអាបយគាមិត្តិកំ

(๗๙) អាចយគាមឹ ធម្មំ បដិច្ច ឆអាចយគាមឹ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អាចយគាមឹ ធម្មំ បដិច្ច ឆអបចយគាមឹ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អាច-យគាមឹ ធម្មំ បដិច្ច ឆនេវាចយគាមិនាបចយគាមឹ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អាចយគាមឹ ធម្មំ បដិច្ច ឆអបចយគាមឹ ច ឆនេវាចយគាមិនាបចយគាមឹ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា អាចយគាមឹ ធម្មំ បដិច្ច ឆអាចយគាមឹ ច ឆអបចយគាមឹ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។

(๘๐) អបចយគាមឹ ធម្មំ បដិច្ច ឆអបចយគាមឹ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អបចយគាមឹ ធម្មំ បដិច្ច ឆអាចយគាមឹ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

អាបយគាមិត្តិកៈ ឧអាបយគាមិត្តិកៈ

(๗๙) ធម៌ មិនមែនដល់នូវការសន្សំកពួនឡើង អាស្រ័យនូវធម៌ ដល់នូវការសន្សំកពួនឡើង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកពួនឡើង អាស្រ័យ នូវធម៌ ដល់នូវការសន្សំកពួនឡើង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនដល់នូវការសន្សំកពួនឡើងទាំងមិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកពួនឡើង អាស្រ័យ នូវធម៌ ដល់នូវការសន្សំកពួនឡើង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកពួនឡើងក្តី មិនមែនជាមិនមែនដល់នូវការសន្សំកពួនឡើងទាំងមិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកពួនឡើងក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដល់នូវការសន្សំកពួនឡើង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនដល់នូវការសន្សំកពួនឡើងក្តី មិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកពួនឡើងក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដល់នូវការសន្សំកពួនឡើង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

(๘๐) ធម៌ មិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកពួនឡើង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនដល់នូវការសន្សំកពួនឡើង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនដល់នូវការសន្សំកពួនឡើង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនដល់នូវការសន្សំកពួនឡើង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

อปจยคามึ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นเนวจยคามินาปจย-
คามึ ธมฺมา ขนฺธา เหตุปฺปจฺจยา อปจยคามึ
ธมฺมํ ปฏิจฺจ นอาจยคามึ จ นเนวจยคามินาป-
จยคามึ จ ธมฺมา ขนฺธา เหตุปฺปจฺจยา อปจย-
คามึ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นอาจยคามึ จ นอปจยคามึ
จ ธมฺมา ขนฺธา เหตุปฺปจฺจยา ปญฺจ ฯ

[๔๑] เนวจยคามินาปจยคามึ ธมฺมํ ปฏิจฺจ
นอาจยคามึ ธมฺมา ขนฺธา เหตุปฺปจฺจยา เนว-
จยคามินาปจยคามึ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นอปจยคามึ
ธมฺมา ขนฺธา เหตุปฺปจฺจยา เนวจยคามินาป-
จยคามึ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นอาจยคามึ จ นเนวจย-
คามินาปจยคามึ จ ธมฺมา ขนฺธา เหตุปฺปจฺจยา
ตีณิ ฯ

ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនដល់នូវការសន្សំកពួនឡើង តាំងមិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកពួនឡើង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនដល់នូវការសន្សំកពួនឡើង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនដល់នូវការសន្សំកពួនឡើងក្តី មិនមែនជាមិនមែនដល់នូវការសន្សំកពួនឡើង តាំងមិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកពួនឡើងក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនដល់នូវការសន្សំកពួនឡើង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនដល់នូវការសន្សំកពួនឡើងក្តី មិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកពួនឡើងក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនដល់នូវការសន្សំកពួនឡើង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

(៨១) ធម៌ មិនមែនដល់នូវការសន្សំកពួនឡើង អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនដល់នូវការសន្សំកពួនឡើង តាំងមិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកពួនឡើង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកពួនឡើង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនដល់នូវការសន្សំកពួនឡើង តាំងមិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកពួនឡើង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនដល់នូវការសន្សំកពួនឡើងក្តី មិនមែនជាមិនមែនដល់នូវការសន្សំកពួនឡើង តាំងមិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកពួនឡើងក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនដល់នូវការសន្សំកពួនឡើង តាំងមិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកពួនឡើង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(๘๒) អាចយគាមិភ្ហ ឧភ៌ចយគាមិនាបចយ-
គាមិភ្ហ ឧម្ចំ បដិច្ច ឧអាចយគាមី ឧម្ចោ ខុប្បដ្ឋតិ
ហេតុប្បច្ចយា អាចយគាមិភ្ហ ឧភ៌ចយគាមិនាបច-
យគាមិភ្ហ ឧម្ចំ បដិច្ច ឧអបចយគាមី ឧម្ចោ ខុប្បដ្ឋតិ
ហេតុប្បច្ចយា អាចយគាមិភ្ហ ឧភ៌ចយគាមិនាបច-
យគាមិភ្ហ ឧម្ចំ បដិច្ច ឧអាចយគាមី ច ឧអបច-
យគាមី ច ឧម្ចោ ខុប្បដ្ឋន្តំ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(๘๓) អបចយគាមិភ្ហ ឧភ៌ចយគាមិនាបចយ-
គាមិភ្ហ ឧម្ចំ បដិច្ច ឧអាចយគាមី ឧម្ចោ ខុប្បដ្ឋតិ
ហេតុប្បច្ចយា អបចយគាមិភ្ហ ឧភ៌ចយគាមិនាបច-
យគាមិភ្ហ ឧម្ចំ បដិច្ច ឧអបចយគាមី ឧម្ចោ

(๘๒) ធម៌ មិនមែនដល់នូវការសន្សំកពួនឡើង អាស្រ័យ នូវ ធម៌ ដល់នូវការសន្សំកពួនឡើងផង មិនមែនដល់នូវការសន្សំកពួនឡើង ទាំងមិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកពួនឡើងផង ទើបកើតឡើង ព្រោះ ហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកពួនឡើង អាស្រ័យ នូវធម៌ ដល់នូវការសន្សំកពួនឡើងផង មិនមែនដល់នូវការសន្សំកពួន ឡើង ទាំងមិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកពួនឡើងផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនដល់នូវការសន្សំកពួនឡើងក្តី មិនមែន ជាមិនដល់នូវការសន្សំកពួនឡើងក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដល់នូវការសន្សំ កពួនឡើងផង មិនមែនដល់នូវការសន្សំកពួនឡើងទាំងមិនមែនជាមិន ដល់នូវការសន្សំកពួនឡើងផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

(๘๓) ធម៌ មិនមែនដល់នូវការសន្សំកពួនឡើង អាស្រ័យ នូវ ធម៌ មិនដល់នូវការសន្សំកពួនឡើងផង មិនមែនដល់នូវការសន្សំកពួន ឡើងទាំងមិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកពួនឡើងផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកពួនឡើង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនដល់នូវការសន្សំកពួនឡើងផង មិនមែនដល់នូវ ការសន្សំកពួនឡើង ទាំងមិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកពួនឡើងផង

ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អបច្ចយតាមិញ្ច នោបច្ចយ-
តាមិញ្ចាបច្ចយតាមិញ្ច ឆម្មំ បដិច្ច ន អាច្ចយតាមី ច
ន អបច្ចយតាមី ច ឆម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយោ
តីណិ ។

(៨៤) ហេតុយា ឯកូនវីស សព្ពត្ថ វិត្ថារេ ។

សេក្ខត្តិកេ ន សេក្ខត្តិកំ

(៨៥) សេក្ខំ ឆម្មំ បដិច្ច ន អាសេក្ខោ ឆម្មា ឧ-
ប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សេក្ខំ ឆម្មំ បដិច្ច ន អាសេក្ខោ
ឆម្មា ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សេក្ខំ ឆម្មំ បដិច្ច ន-
នោអាសេក្ខោ ចាសេក្ខោ ឆម្មា ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ
សេក្ខំ ឆម្មំ បដិច្ច ន អាសេក្ខោ ច ន នោអាសេក្ខោ-
ចាសេក្ខោ ច ឆម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា សេក្ខំ
ឆម្មំ បដិច្ច ន សេក្ខោ ច ន អាសេក្ខោ ច ឆម្មា
ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ឆមិ មិនមែនដល់នូវការសន្សំកពូន
ឡើងក្តី មិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកពូនឡើងក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌
មិនដល់នូវការសន្សំកពូនឡើងផង មិនមែនដល់នូវការសន្សំកពូនឡើង
តាំងមិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកពូនឡើងផង ទើបកើតឡើង ព្រោះ
ហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

(៨៤) កុដ្ឋហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៩ សេចក្តីពិស្តារ មាន
ក្រៃបំ ។ បទ ។

សេក្ខត្តិកៈ ឯសេក្ខត្តិកៈ

(៨៥) ធម៌ មិនមែនជាអសេក្ខៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាសេក្ខៈ
ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអសេក្ខៈ អាស្រ័យ
នូវធម៌ ជាសេក្ខៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែន
ជាមិនមែនជាសេក្ខៈតាំងមិនមែនជាអសេក្ខៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាសេក្ខៈ
ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអសេក្ខៈក្តី មិនមែន
ជាមិនមែនជាសេក្ខៈតាំងមិនមែនជាអសេក្ខៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាសេក្ខៈ
ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាសេក្ខៈក្តី មិនមែន
ជាអសេក្ខៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាសេក្ខៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះ
ហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ។

(๘๖) អសេក្ខំ ឆឡំ បដិច្ច ឯកអសេក្ខោ ឆឡោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អសេក្ខំ ឆឡំ បដិច្ច ឯ-សេក្ខោ ឆឡោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អសេក្ខំ ឆឡំ បដិច្ច ឯនេវសេក្ខានាសេក្ខោ ឆឡោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អសេក្ខំ ឆឡំ បដិច្ច ឯសេក្ខោ ច ឯនេវសេក្ខានាសេក្ខោ ច ឆឡោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុ-ប្បច្ចយា អសេក្ខំ ឆឡំ បដិច្ច ឯសេក្ខោ ច ឯ-អសេក្ខោ ច ឆឡោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ហ ។

(๘๗) នេវសេក្ខានាសេក្ខំ ឆឡំ បដិច្ច ឯ-សេក្ខោ ឆឡោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នេវសេក្ខា-នាសេក្ខំ ឆឡំ បដិច្ច ឯអសេក្ខោ ឆឡោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នេវសេក្ខានាសេក្ខំ ឆឡំ បដិច្ច ឯ-សេក្ខោ ច ឯអសេក្ខោ ច ឆឡោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុ-ប្បច្ចយា តីណិ ។

(๘๘) សេក្ខេ ញ្ហ នេវសេក្ខានាសេក្ខេ ញ្ហ ឆឡំ បដិច្ច ឯសេក្ខោ ឆឡោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ច-យា សេក្ខេ ញ្ហ នេវសេក្ខានាសេក្ខេ ញ្ហ ឆឡំ បដិច្ច ឯអសេក្ខោ ឆឡោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

(๘๖) ធម៌ មិនមែនជាអាសេក្ខៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអាសេក្ខៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាសេក្ខៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអាសេក្ខៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាសេក្ខៈ ទាំងមិនមែនជាអាសេក្ខៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអាសេក្ខៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាសេក្ខៈ ក្តី មិនមែនជាមិនមែនជាសេក្ខៈ ទាំងមិនមែនជាអាសេក្ខៈ ក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអាសេក្ខៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាសេក្ខៈ ក្តី មិនមែនជាអាសេក្ខៈ ក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអាសេក្ខៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ๕ ។

(๘๗) ធម៌ មិនមែនជាសេក្ខៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសេក្ខៈ ទាំងមិនមែនជាអាសេក្ខៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអាសេក្ខៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសេក្ខៈ ទាំងមិនមែនជាអាសេក្ខៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាសេក្ខៈ ក្តី មិនមែនជាអាសេក្ខៈ ក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសេក្ខៈ ទាំងមិនមែនជាអាសេក្ខៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

(๘๘) ធម៌ មិនមែនជាសេក្ខៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាសេក្ខៈផង មិនមែនជាសេក្ខៈ ទាំងមិនមែនជាអាសេក្ខៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអាសេក្ខៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាសេក្ខៈផង មិនមែនជាសេក្ខៈ ទាំងមិនមែនជាអាសេក្ខៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ

សេក្ខញ្ច នេវសេក្ខានាសេក្ខញ្ច ឧម្មំ បដិច្ច ន-
សេក្ខោ ច ន អសេក្ខោ ច ឧម្មា ឧប្បជ្ជតិ ហេ-
តុប្បច្ចយា តីណិ ។

(៨៩) អសេក្ខញ្ច នេវសេក្ខានាសេក្ខញ្ច ឧម្មំ
បដិច្ច ន សេក្ខោ ឧម្មា ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
អសេក្ខញ្ច នេវសេក្ខានាសេក្ខញ្ច ឧម្មំ បដិច្ច ន អ-
សេក្ខោ ឧម្មា ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អសេក្ខញ្ច
នេវសេក្ខានាសេក្ខញ្ច ឧម្មំ បដិច្ច ន សេក្ខោ ច ន-
អសេក្ខោ ច ឧម្មា ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(៩០) ហេតុយា ឯកូនវីស សព្ពត្ថ វិត្ថារេ ។

បរិត្តទុកេ ឆបរិត្តទុកំ

(៩១) បរិត្តំ ឧម្មំ បដិច្ច ន បរិត្តោ ឧម្មា
ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បរិត្តំ ឧម្មំ បដិច្ច ន ម-
ហគ្គតោ ឧម្មា ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បរិត្តំ ឧម្មំ
បដិច្ច ន អប្បមាណោ ឧម្មា ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

ធម៌ មិនមែនជាសេក្ខៈក្តី មិនមែនជាអសេក្ខៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាសេក្ខៈផង មិនមែនជាសេក្ខៈតាំងមិនមែនជាអសេក្ខៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៨៩) ធម៌ មិនមែនជាសេក្ខៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអសេក្ខៈផង មិនមែនជាសេក្ខៈតាំងមិនមែនជាអសេក្ខៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអសេក្ខៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអសេក្ខៈផង មិនមែនជាសេក្ខៈតាំងមិនមែនជាអសេក្ខៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាសេក្ខៈក្តី មិនមែនជាអសេក្ខៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអសេក្ខៈផង មិនមែនជាសេក្ខៈតាំងមិនមែនជាអសេក្ខៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៩០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៩ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់ ។ បទ ។

បរិត្តទុកៈ ឆបរិត្តទុកៈ

(៩១) ធម៌ មិនមែនមានសភាពតូចឆ្មារ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានសភាពតូចឆ្មារ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាល់នូវសភាពធំ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានសភាពតូចឆ្មារ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនមានប្រមាណមិនបាន អាស្រ័យ នូវធម៌ មានសភាពតូចឆ្មារ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

ปริตฺตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ ฉปริตฺตา จ ฉอปฺปมาณา จ ขนฺธา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปฺปจฺจยา ปริตฺตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ ฉมหคฺคตา จ ฉอปฺปมาณา จ ขนฺธา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปฺปจฺจยา นตฺถิ ฯ

(๙๒) มหคฺคตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ ฉมหคฺคตา ขนฺธา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปฺปจฺจยา มหคฺคตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ ฉปริตฺตา ขนฺธา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปฺปจฺจยา มหคฺคตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ ฉอปฺปมาณา ขนฺธา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปฺปจฺจยา มหคฺคตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ ฉปริตฺตา จ ฉอปฺปมาณา จ ขนฺธา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปฺปจฺจยา มหคฺคตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ ฉมหคฺคตา จ ฉอปฺปมาณา จ ขนฺธา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปฺปจฺจยา นตฺถิ ฯ

(๙๓) อปฺปมาณํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ ฉอปฺปมาณา ขนฺธา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปฺปจฺจยา อปฺปมาณํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ ฉปริตฺตา ขนฺธา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปฺปจฺจยา อปฺปมาณํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ ฉมหคฺคตา ขนฺธา อุปฺปชฺชนฺติ

ធម៌ មិនមែនមានសភាពតូចធ្លាក្តី មិនមែនមានប្រមាណមិនបានក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មានសភាពតូចធ្លាក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនដល់នូវសភាពធំក្តី មិនមែនមានប្រមាណមិនបានក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មានសភាពតូចធ្លាក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

(៩២) ធម៌ មិនមែនដល់នូវសភាពធំ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដល់នូវសភាពធំ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនមានសភាពតូចធ្លាក អាស្រ័យ នូវធម៌ ដល់នូវសភាពធំ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនមានប្រមាណមិនបាន អាស្រ័យ នូវធម៌ ដល់នូវសភាពធំ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនមានសភាពតូចធ្លាក្តី មិនមែនមានប្រមាណមិនបានក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដល់នូវសភាពធំ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនដល់នូវសភាពធំក្តី មិនមែនមានប្រមាណមិនបានក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដល់នូវសភាពធំ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

(៩៣) ធម៌ មិនមែនមានប្រមាណមិនបាន អាស្រ័យ នូវធម៌ មានប្រមាណមិនបាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនមានសភាពតូចធ្លាក អាស្រ័យ នូវធម៌ មានប្រមាណមិនបាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនដល់នូវសភាពធំ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានប្រមាណមិនបាន ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា អប្បមាណំ ឆន្ទំ បដិច្ច ឧមហគ្គតោ ច ឧអប្បមាណោ ច ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អប្បមាណំ ឆន្ទំ បដិច្ច ឧបរិត្តោ ច ឧមហគ្គតោ ច ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។

(៤៦) បរិត្តញ្ច អប្បមាណញ្ច ឆន្ទំ បដិច្ច ឧ-មហគ្គតោ ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បរិត្តញ្ច អប្បមាណញ្ច ឆន្ទំ បដិច្ច ឧអប្បមាណោ ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បរិត្តញ្ច អប្បមាណញ្ច ឆន្ទំ បដិច្ច ឧមហគ្គតោ ច ឧអប្បមាណោ ច ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(៤៧) បរិត្តញ្ច មហគ្គតញ្ច ឆន្ទំ បដិច្ច ឧ-បរិត្តោ ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បរិត្តញ្ច មហគ្គតញ្ច ឆន្ទំ បដិច្ច ឧមហគ្គតោ ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បរិត្តញ្ច មហគ្គតញ្ច ឆន្ទំ បដិច្ច ឧអប្បមាណោ ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនដល់នូវសភាពធំក្តី មិនមែនមានប្រ-
មាណមិនបានក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មានប្រមាណមិនបាន ទើបកើត
ឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនមានសភាពតូចឆ្មារក្តី មិនមែន
ដល់នូវសភាពធំក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មានប្រមាណមិនបាន ទើបកើត
ឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

(៩៨) ធម៌ មិនមែនដល់នូវសភាពធំ អាស្រ័យ នូវធម៌ មាន
សភាពតូចឆ្មារផង មានប្រមាណមិនបានផង ទើបកើតឡើង ព្រោះ
ហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនមានប្រមាណមិនបាន អាស្រ័យ នូវធម៌
មានសភាពតូចឆ្មារផង មានប្រមាណមិនបានផង ទើបកើតឡើង ព្រោះ
ហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនដល់នូវសភាពធំក្តី មិនមែនមានប្រមាណ
មិនបានក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មានសភាពតូចឆ្មារផង មានប្រមាណ
មិនបានផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៩៩) ធម៌ មិនមែនមានសភាពតូចឆ្មារ អាស្រ័យ នូវធម៌
មានសភាពតូចឆ្មារផង ដល់នូវសភាពធំផង ទើបកើតឡើង ព្រោះ
ហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនដល់នូវសភាពធំ អាស្រ័យ នូវធម៌ មាន
សភាពតូចឆ្មារផង ដល់នូវសភាពធំផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុ-
ប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនមានប្រមាណមិនបាន អាស្រ័យ នូវធម៌ មាន
សភាពតូចឆ្មារផង ដល់នូវសភាពធំផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

បរិត្តញ្ច មហគ្គតញ្ច ឆន្ទំ បដិច្ច ឧបរិត្តោ ច ឧអប្ប-
មាណោ ច ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បរិត្តញ្ច
មហគ្គតញ្ច ឆន្ទំ បដិច្ច ឧមហគ្គតោ ច ឧអប្បមា-
ណោ ច ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឧញ្ច ។

(៩៦) ហេតុយា តេវីសតិ អារម្មណេ បុច្ឆស ។បេ។
សព្ពត្ថ វិត្ថារេតព្ពំ ។

បរិត្តារម្មណត្តិកេ ឆបរិត្តារម្មណត្តិកំ

(៩៧) បរិត្តារម្មណំ ឆន្ទំ បដិច្ច ឧបរិត្តារម្មណោ
ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៩៨) ហេតុយា ឯកូនវីសតិ ។បេ។ អវិគតេ
ឯកូនវីសតិ ។

ហីនត្តិកេ ឆហីនត្តិកំ

(៩៩) ហីនំ ឆន្ទំ បដិច្ច ឧហីនោ ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយា សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកសទិសំ ។

(១០០) ហេតុយា ឯកូនវីសតិ ។បេ។ អវិគតេ
ឯកូនវីសតិ ។

ធម៌ មិនមែនមានសភាពតូចឆ្មារក្តី មិនមែនមានប្រមាណមិនបានក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មានសភាពតូចឆ្មារផង ដល់នូវសភាពធំផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនដល់នូវសភាពធំក្តី មិនមែនមានប្រមាណមិនបានក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មានសភាពតូចឆ្មារផង ដល់នូវសភាពធំផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ។

(៩៦) កុដ្ឋហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២៣ កុដ្ឋអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៤ ។ បេ ។ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ គ្រប់ៗបទផងចុះ ។

បរិត្តារម្មណត្តិកៈ ឆបរិត្តារម្មណត្តិកៈ

(៩៧) ធម៌ មិនមែនមានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៩៨) កុដ្ឋហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៩ ។ បេ ។ កុដ្ឋអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៩ ។

បឋវីត្តិកៈ ឆបឋវីត្តិកៈ

(៩៩) ធម៌ មិនមែនថោកទាប អាស្រ័យ នូវធម៌ ថោកទាប ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ដូចគ្នានឹងសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកៈដែរ ។

(១០០) កុដ្ឋហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៩ ។ បេ ។ កុដ្ឋអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៩ ។

មិច្ឆត្តពិកេ ឆមិច្ឆត្តពិកំ
ม ๑) ๒) ม ๓) ๓)

(๑๐๑) មិច្ឆត្តនិយតំ ឆម្ពំ បដិច្ច ឆមិច្ឆត្តនិយ-
តោ ឆម្ពោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា មិច្ឆត្តនិយតំ ឆម្ពំ
បដិច្ច ឆសម្មត្តនិយតោ ឆម្ពោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ច-
យា មិច្ឆត្តនិយតំ ឆម្ពំ បដិច្ច ឆអនិយតោ ឆម្ពោ
ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា មិច្ឆត្តនិយតំ ឆម្ពំ បដិច្ច ឆ-
សម្មត្តនិយតោ ច ឆអនិយតោ ច ឆម្ពោ ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយា មិច្ឆត្តនិយតំ ឆម្ពំ បដិច្ច ឆមិច្ឆត្តនិ-
យតោ ច ឆសម្មត្តនិយតោ ច ឆម្ពោ ឧប្បជ្ជតិ ហេ-
តុប្បច្ចយា បញ្ហ ។

(๑๐๒) សម្មត្តនិយតំ ឆម្ពំ បដិច្ច ឆសម្មត្តនិ-
យតោ ឆម្ពោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សម្មត្តនិយតំ
ឆម្ពំ បដិច្ច ឆមិច្ឆត្តនិយតោ ឆម្ពោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា សម្មត្តនិយតំ ឆម្ពំ បដិច្ច ឆអនិយតោ
ឆម្ពោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សម្មត្តនិយតំ ឆម្ពំ
បដិច្ច ឆមិច្ឆត្តនិយតោ ច ឆអនិយតោ ច ឆម្ពោ

មិច្ចត្តត្តិកៈ ឆមិច្ចត្តត្តិកៈ

(๑๐๑) ឆមិ មិនមែនមានសភាពខុសនិងខ្លែង អាស្រ័យនូវឆមិ មានសភាពខុសនិងខ្លែង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ឆមិ មិនមែនមានសភាពត្រូវនិងខ្លែង អាស្រ័យ នូវឆមិ មានសភាពខុសនិងខ្លែង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ឆមិ មិនមែនមានសភាពមិនខ្លែង អាស្រ័យ នូវឆមិ មានសភាពខុសនិងខ្លែង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ឆមិ មិនមែនមានសភាពត្រូវនិងខ្លែងក្តី មិនមែនមិនខ្លែងក្តី អាស្រ័យ នូវឆមិ មានសភាពខុសនិងខ្លែង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ឆមិ មិនមែនមានសភាពខុសនិងខ្លែងក្តី មិនមែនមានសភាពត្រូវនិងខ្លែងក្តី អាស្រ័យ នូវឆមិ មានសភាពខុសនិងខ្លែង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๕ ។

(๑๐๒) ឆមិ មិនមែនមានសភាពត្រូវនិងខ្លែង អាស្រ័យ នូវឆមិ មានសភាពត្រូវនិងខ្លែង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ឆមិ មិនមែនមានសភាពខុសនិងខ្លែង អាស្រ័យ នូវឆមិ មានសភាពត្រូវនិងខ្លែង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ឆមិ មិនមែនមិនខ្លែង អាស្រ័យ នូវឆមិ មានសភាពត្រូវនិងខ្លែង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ឆមិ មិនមែនមានសភាពខុសនិងខ្លែងក្តី មិនមែនមានសភាពមិនខ្លែងក្តី អាស្រ័យ នូវឆមិ មានសភាពត្រូវនិងខ្លែង

ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា សម្បត្តនិយតំ ធម្មំ បដិច្ច នមិច្ឆត្តនិយតោ ច នសម្មត្តនិយតោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។

(១០៣) អនិយតំ ធម្មំ បដិច្ច នមិច្ឆត្តនិយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(១០៤) មិច្ឆត្តនិយតញ្ច អនិយតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នមិច្ឆត្តនិយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(១០៥) សម្បត្តនិយតញ្ច អនិយតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នមិច្ឆត្តនិយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(១០៦) ហេតុយា ឯកេ្កនវីសនយា ។បេ។ សព្វត្ថ វិត្ថារេតព្ពំ ។

មគ្គារម្មណាទិកេ នមគ្គារម្មណាទិកំ

(១០៧) មគ្គារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច នមគ្គារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា មគ្គារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច នមគ្គហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនមានសភាពខុសនិងខ្លឹងក្តី មិនមែនមានសភាពត្រូវនិងខ្លឹងក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មានសភាពត្រូវនិងខ្លឹង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ។

(១០៣) ធម៌ មិនមែនមានសភាពខុសនិងខ្លឹង អាស្រ័យ នូវធម៌ មានសភាពមិនខ្លឹង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១០៤) ធម៌ មិនមែនមានសភាពខុសនិងខ្លឹង អាស្រ័យ នូវធម៌ មានសភាពខុសនិងខ្លឹងផង មានសភាពមិនខ្លឹងផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១០៥) ធម៌ មិនមែនមានសភាពខុសនិងខ្លឹង អាស្រ័យ នូវធម៌ មានសភាពត្រូវនិងខ្លឹងផង មានសភាពមិនខ្លឹងផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១០៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៩ ។បេ។ បណ្ឌិតគប្បីឲ្យពិស្តារ គ្រប់ៗបទផងចុះ ។

មគ្គារម្មណាត្តិកៈ ឆមគ្គារម្មណាត្តិកៈ

(១០៧) ធម៌ មិនមែនមានមគ្គជាអារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនមានមគ្គជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា មគ្គារម្មណំ ឆន្ទំ បដិច្ច ឆមគ្គាធិបតិ ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា មគ្គារម្មណំ ឆន្ទំ បដិច្ច ឆមគ្គារម្មណោ ច ឆមគ្គាធិបតិ ច ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា មគ្គារម្មណំ ឆន្ទំ បដិច្ច ឆមគ្គហេតុ-កោ ច ឆមគ្គាធិបតិ ច ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា មគ្គារម្មណំ ឆន្ទំ បដិច្ច ឆមគ្គារម្មណោ ច ឆមគ្គហេ-តុកោ ច ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា មគ្គារម្មណំ ឆន្ទំ បដិច្ច ឆមគ្គារម្មណោ ច ឆមគ្គហេតុកោ ច ឆមគ្គាធិបតិ ច ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សត្ត ។

[១០៨] ហេតុយា បញ្ចត្តីស អារិតតេ បញ្ចត្តីស សព្ពត្ថ វិត្ថារេតព្ពំ ។

ឧប្បន្នត្តិកេ ឆឧប្បន្នត្តិកំ

[១០៩] ឧប្បន្នោ ឆន្ទោ ឆអនុប្បន្នស្ស ឆន្ទស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១១០] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ឆវ ។បេ។

[១១១] បច្ចុប្បន្នោ ឆន្ទោ ឆអតីតស្ស ឆន្ទស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនមានមគ្គជាអធិបតិ អាស្រ័យ នូវធម៌
មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែន
មានមគ្គជាអារម្មណ៍ក្តី មិនមែនមានមគ្គជាអធិបតិក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌
មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែន
មានមគ្គជាហេតុក្តី មិនមែនមានមគ្គជាអធិបតិក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌
មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែន
មានមគ្គជាអារម្មណ៍ក្តី មិនមែនមានមគ្គជាហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌
មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែន
មានមគ្គជាអារម្មណ៍ក្តី មិនមែនមានមគ្គជាហេតុក្តី មិនមែនមគ្គជាអធិ-
បតិក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះ
ហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

(១០៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣៥ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ
មានវារៈ ៣៥ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ គ្រប់ៗបទផងចុះ ។

ខុប្បន្នតិកៈ ឆខុប្បន្នតិកៈ

(១០៩) ធម៌ ដែលកើតឡើងហើយ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិន
មែនជាមិនទាន់កើតឡើង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(១១០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ
មានវារៈ ៩ ។បេ។

(១១១) ធម៌ ជាបច្ចុប្បន្ន ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាអតីត
ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(๑๑๒) ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ន។ បេ។

អតីតារម្មណត្តិកេ ឯអតីតារម្មណត្តិកំ

(๑๑๓) អតីតារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ឯអតីតារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អតីតារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ឯអនាគតារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អតីតារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ឯបច្চុប្បន្នារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អតីតារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ឯអតីតារម្មណោ ច ឯបច្চុប្បន្នារម្មណោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា អតីតារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ឯអនាគតារម្មណោ ច ឯបច្চុប្បន្នារម្មណោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា អតីតារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ឯអតីតារម្មណោ ច ឯអនាគតារម្មណោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា អតីតារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ឯអតីតារម្មណោ ច ឯអនាគតារម្មណក ច ឯបច្চុប្បន្នារម្មណោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា

សត្ត ។

(๑๑๒) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๓ ក្នុងអារម្មណប្បច្ចយ មានវារៈ ๙ ។បេ។

អតីតារម្មណត្តិកៈ ឯអតីតារម្មណត្តិកៈ

(๑๑๓) ធម៌ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាអតីត អាស្រ័យ នូវធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអតីត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាអនាគត អាស្រ័យ នូវធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអតីត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្ន អាស្រ័យ នូវធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអតីត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាអតីតក្តី មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្នក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអតីត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាអនាគតក្តី មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្នក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអតីត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាអតីតក្តី មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាអនាគតក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអតីត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាអតីតក្តី មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាអនាគតក្តី មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្នក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអតីត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๗ ។

(๑๑๔) เหตุยา ฌานสฺส ฯ เป ฯ อวิคเต ฌานสฺส ฯ

อชฺฌตฺตารมฺมณตฺติเก ฉอชฺฌตฺตารมฺมณตฺติกํ

(๑๑๕) อชฺฌตฺตํ ฉนฺทํ ปฏิจฺจ ฉ ตทาธิฏฺฐา ฉนฺทา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา ฯ ตทาธิฏฺฐา ฉนฺทํ ปฏิจฺจ ฉ-อชฺฌตฺตา ฉนฺทา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา ฯ

(๑๑๖) เหตุยา เทฺว สตฺต วิตฺถาเรน ฯ

อชฺฌตฺตารมฺมณาติเก ฉอชฺฌตฺตารมฺมณาติกํ

(๑๑๗) อชฺฌตฺตารมฺมณํ ฉนฺทํ ปฏิจฺจ ฉ อชฺฌตฺตา-รมฺมณา ฉนฺทา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา ฯ เป ฯ

(๑๑๘) เหตุยา ฉ ฯ เป ฯ

สนิทสฺสนตฺติเก ฉสนิทสฺสนาติกํ

(๑๑๙) อนิทสฺสนสปฺปฏิฆํ ฉนฺทํ ปฏิจฺจ ฉ-อนิทสฺสนสปฺปฏิฆา ฉนฺทา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา

(๑๑๔) កុសលហេតុប្បច្ចយា មានវារៈ ๑๙ ។បេ។ កុសលអវិគតប្បច្ចយា មានវារៈ ๑๙ ។

អជ្ឈត្តធម្មៈ ឯអជ្ឈត្តធម្មៈ

(๑๑๕) ធម្មៈ មិនមែនជាខាងក្រៅ អាស្រ័យ នូវធម្មៈ ខាងក្នុង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយា ។ ធម្មៈ មិនមែនជាខាងក្នុង អាស្រ័យ នូវធម្មៈ ខាងក្រៅ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๑๖) កុសលហេតុប្បច្ចយា មានវារៈ ๒ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់ ។ បទ ។

អជ្ឈត្តារម្មណធម្មៈ ឯអជ្ឈត្តារម្មណធម្មៈ

(๑๑๗) ធម្មៈ មិនមែនមានអារម្មណ៍ខាងក្នុង អាស្រ័យ នូវធម្មៈ មានអារម្មណ៍ខាងក្នុង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយា ។បេ។

(๑๑๘) កុសលហេតុប្បច្ចយា មានវារៈ ๖ ។បេ។

សនិទស្សនធម្មៈ ឯសនិទស្សនធម្មៈ

(๑๑๙) ធម្មៈ មិនមែនជាមិនប្រកបដោយការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម្មៈ មិនប្រកបដោយការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយា

អនន្តរស្សនសម្បដិយំ ឧម្មុំ បដិច្ច ឧសនន្តរស្សនស-
ម្បដិយោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនន្តរស្ស-
ឧសម្បដិយំ ឧម្មុំ បដិច្ច ឧអនន្តរស្សនអម្បដិយោ
ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនន្តរស្សនសម្បដិយំ
ឧម្មុំ បដិច្ច ឧសនន្តរស្សនសម្បដិយោ ច ឧអនន្ត-
រស្សនសម្បដិយោ ច ឧម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយោ
អនន្តរស្សនសម្បដិយំ ឧម្មុំ បដិច្ច ឧអនន្តរស្សនសម្ប-
ដិយោ ច ឧអនន្តរស្សនអម្បដិយោ ច ឧម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ
ហេតុប្បច្ចយា អនន្តរស្សនសម្បដិយំ ឧម្មុំ បដិច្ច ឧ-
សនន្តរស្សនសម្បដិយោ ច ឧអនន្តរស្សនអម្បដិយោ
ច ឧម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ឧ ។

(១២០) អនន្តរស្សនអម្បដិយំ ឧម្មុំ បដិច្ច ឧអនន្-
ឧស្សនអម្បដិយោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឧ ។

ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ
នូវធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើត
ឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនប្រកបដោយការឃើញតាំង
មិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយការ
ឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ
ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី មិន
មែនជាមិនប្រកបដោយការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី អាស្រ័យ
នូវធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើត
ឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនប្រកបដោយការឃើញ
តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី មិនមែនជាមិនប្រកបដោយការឃើញតាំង
មិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយការ
ឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ
ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី មិន
មែនជាមិនប្រកបដោយការឃើញតាំងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី អា-
ស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់
ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

[១២០] ធម៌ មិនមែនជាមិនប្រកបដោយការឃើញតាំងមិនប្រកប
ដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញតាំងមិន
ប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

(๑๒๑) អនន្តរំ អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ ។ ยสฺส ธมฺมสฺส อนนฺตรา ยេ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เตสุ ปจฺจุปฺปนฺเนสุ ยสฺส ธมฺมสฺส ตสฺส ธมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจยา ปจฺจยุปฺปนฺนา ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ ตสฺมา

(๑๒๑) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង មិនប្រកបដោយការឃើញ តាំងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

(๑๒๒) កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៨ កុសលអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ កុសលអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៨ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់ ។ បទ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

(๑๒๓) ធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញតាំងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាមិនប្រកបដោយការឃើញតាំងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញតាំងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ដោយហេតុប្ប-ច្ច័យ ធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញតាំងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាមិនប្រកបដោយការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញតាំងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង មិនមែនជាមិនប្រកបដោយការឃើញតាំងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ

អនិន្ទ្រិយនប្បដិច្ចោ ឯកោ ន អនិន្ទ្រិយនសម្បដិ-
ច្ចុប្បន្នស្ស ច ន អនិន្ទ្រិយនប្បដិច្ចុប្បន្នស្ស ច ឯកស្ស ខោ-
ភុប្បច្ចយេន នវ បច្ចយោ អនិន្ទ្រិយនប្បដិច្ចោ ឯកោ
ន សនិន្ទ្រិយនសម្បដិច្ចុប្បន្នស្ស ច អនិន្ទ្រិយនសម្បដិ-
ច្ចុប្បន្នស្ស ច ឯកស្ស ខោភុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឯ ។

(១២៤) សនិន្ទ្រិយនសម្បដិច្ចោ ឯកោ ន ស-
និន្ទ្រិយនសម្បដិច្ចុប្បន្នស្ស ឯកស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន
បច្ចយោ តីណិ ។ បេ ។

(១២៥) ខោភុយា ឯ អារម្មណេ ន វ ។

បញ្ហាវារំ វិត្ថារេតព្ពំ ។

អនុលោមប្បច្ចនីយត្តិកប្បដ្ឋានំ និដ្ឋិតំ ។

ធម៌ មិនប្រកបដោយការយើញទាំងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាមិនប្រកបដោយការយើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង មិនមែនជាមិនប្រកបដោយការយើញទាំងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនប្រកបដោយការយើញទាំងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការយើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង មិនប្រកបដោយការយើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

(១២៤) ធម៌ ប្រកបដោយការយើញទាំងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការយើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។បេ។

(១២៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

បញ្ហាវារៈ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

ចប់ អនុលោមប្បច្ចនីយត្តិកប្បដ្ឋាន ។

អនុលោមបច្ចនីយទុកបច្ចាគំ

ហេតុទុកេ នហេតុទុកំ

(១២៦) ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ធម្មោ ឧប្ប-
ជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា
ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ បដិសន្ធិ ។ ហេតុំ ធម្មំ
បដិច្ច នធហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ហេតុំ
ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ច នធហេតុ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុបច្ចយា ។ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ធម្មោ
ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នន-
ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា នហេតុំ ធម្មំ
បដិច្ច នហេតុ ច នធហេតុ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុ-
បច្ចយា ។ ហេតុញ្ច នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ
ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ហេតុញ្ច នហេតុញ្ច
ធម្មំ បដិច្ច នធហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា
ហេតុញ្ច នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ច នធ-
ហេតុ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ។

អនុលោមប្បច្ចនីយទុកប្បដ្ឋាន

ហេតុទុក: ឯហេតុទុក:

(๑๒๖) ធម្ម មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម្ម ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ គឺ ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង បិត្ត-សមុដ្ឋានរូបផង អាស្រ័យ នូវធម្ម ជាហេតុ គឺ បដិសន្ធិ ។ ធម្ម មិនមែនជាមិនមែនហេតុ អាស្រ័យ នូវធម្ម ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម្ម មិនមែនជាហេតុក្តី មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម្ម ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។ ធម្ម មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម្ម មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម្ម មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម្ម មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម្ម មិនមែនជាហេតុក្តី មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម្ម មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។ ធម្ម មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម្ម ជាហេតុផង មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម្ម មិនមែនជាមិនមែនហេតុ អាស្រ័យ នូវធម្ម ជាហេតុផង មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម្ម មិនមែនជាហេតុក្តី មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម្ម ជាហេតុផង មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๑๒๗) ហេតុយា ន អារម្មណា ន អវិគតេ ន ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ បដិច្ចវារសទិសំ ។

(๑๒๘) ហេតុយា ន ន ហេតុសម្បយុត្តេ ន ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

(๑๒๙) ហេតុ ន ន ហេតុសម្បយុត្តេ ន អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ ន ហេតុ ន ន ន ហេតុសម្បយុត្តេ អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ ហេតុ ច ន ហេតុ ច ន ន ហេតុសម្បយុត្តេ អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

(๑๓๐) ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ន អវិគតេ ន ។

បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្ពំ ។

សហេតុកទុកេ ន សហេតុកទុកំ

(๑๓๑) សហេតុកំ ន ន បដិច្ច ន សហេតុកោ ន ន ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សហេតុកំ ន ន បដិច្ច ន អហេតុកោ ន ន ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សហេតុកំ ន ន បដិច្ច ន សហេតុកោ ច

(១២៧) កុដ៏ហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ កុដ៏អារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ កុដ៏អវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

(១២៨) ធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១២៩) ធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាមិនមែនហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ជាហេតុក្តី មិនមែនជាហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១៣០) កុដ៏ហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ កុដ៏អារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ កុដ៏អវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

បញ្ហាវារៈ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនេះចុះ ។

សហេតុកទុកៈ ឯសហេតុទុកៈ

(១៣១) ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុក្តី មិនមែនជាមិនមានហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌

ឧអហេតុកោ ច ឧម្មា ខុប្បដ្ឋន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។
អហេតុកំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧអហេតុកោ ឧម្មោ ខុប្បដ្ឋតិ
ហេតុប្បច្ចយា អហេតុកំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧសហេតុកោ
ឧម្មោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា អហេតុកំ ឧម្មំ បដិច្ច
ឧសហេតុកោ ច ឧអហេតុកោ ច ឧម្មា ខុប្បដ្ឋន្តិ
ហេតុប្បច្ចយា ។ សហេតុកញ្ច អហេតុកញ្ច ឧម្មំ
បដិច្ច ឧសហេតុកោ ឧម្មោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា
សហេតុកញ្ច អហេតុកញ្ច ឧម្មំ បដិច្ច ឧអហេតុ-
កោ ឧម្មោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា សហេតុកញ្ច
អហេតុកញ្ច ឧម្មំ បដិច្ច ឧសហេតុកោ ច ឧអ-
ហេតុកោ ច ឧម្មា ខុប្បដ្ឋន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៣២) ហេតុយា ឆ អារម្មណេ ឆ អវិគតេ ឆ ។

សហជាតវារម្បិ បញ្ហាវារម្បិ វិត្ថារេតព្ពំ ។

ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។
ធម៌ មិនមែនជាមិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានហេតុ ទើប
កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ
អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ
ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុក្តី មិនមែនជាមិនមានហេតុក្តី
អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។
ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅ
ជាមួយនឹងហេតុផង មិនមានហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ
ធម៌ មិនមែនជាមិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹង
ហេតុផង មិនមានហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌
មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុក្តី មិនមែនជាមិនមានហេតុក្តី អា-
ស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុផង មិនមានហេតុផង ទើប
កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៣៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ
មានវារៈ ៦ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

ហេតុសម្បយុត្តទុកេ ឆហេតុសម្បយុត្តទុកំ

(๑๓๓) ហេតុសម្បយុត្តំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆហេតុ-
សម្បយុត្តោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ហេតុសម្ប-
យុត្តំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆហេតុវិប្បយុត្តោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយា ហេតុសម្បយុត្តំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆហេតុ-
សម្បយុត្តោ ច ឆហេតុវិប្បយុត្តោ ច ឆម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ
ហេតុប្បច្ចយា ។ ហេតុវិប្បយុត្តំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆហេ-
តុវិប្បយុត្តោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ហេតុ-
វិប្បយុត្តំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆហេតុសម្បយុត្តោ ឆម្មោ
ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ហេតុវិប្បយុត្តំ ឆម្មំ បដិច្ច
ឆហេតុសម្បយុត្តោ ច ឆហេតុវិប្បយុត្តោ ច ឆម្មា
ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ហេតុសម្បយុត្តញ្ហេ ហេ-
តុវិប្បយុត្តញ្ហេ ឆម្មំ បដិច្ច ឆហេតុសម្បយុត្តោ ឆម្មោ
ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ហេតុសម្បយុត្តញ្ហេ ហេតុវិប្ប-
យុត្តញ្ហេ ឆម្មំ បដិច្ច ឆហេតុវិប្បយុត្តោ ឆម្មោ ឧប្ប-
ជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ហេតុសម្បយុត្តញ្ហេ ហេតុវិប្ប-
យុត្តញ្ហេ ឆម្មំ បដិច្ច ឆហេតុសម្បយុត្តោ ច ឆហេ-
តុវិប្បយុត្តោ ច ឆម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๓๔) ហេតុយា ឆវ ។

ហេតុសម្បយុត្តទុកៈ ឯហេតុសម្បយុត្តទុកៈ

(๑๓๓) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែន ប្រាសចាកហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយហេតុក្តី មិនមែនប្រាស ចាកហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនប្រាសចាកហេតុ អាស្រ័យ នូវ ធម៌ ប្រាសចាកហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិន មែនប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រាសចាកហេតុ ទើបកើត ឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយហេតុក្តី មិនមែន ប្រាសចាកហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រាសចាកហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវ ធម៌ ប្រកបដោយហេតុផង ប្រាសចាកហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះ ហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រាសចាកហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកប ដោយហេតុផង ប្រាសចាកហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយហេតុក្តី មិនមែនប្រាសចាកហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយហេតុផង ប្រាសចាកហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๑๓๔) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๙ ។

សហជាតភាវម្បិ បញ្ញាភាវម្បិ វិត្ថារេតព្វំ ។

ហេតុសហេតុកទុកេ ឯហេតុសហេតុកទុកំ

(๑๓๙) ហេតុញ្ចេវ សហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ឯកំ ហេតុំ ឯកោ ខន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-ប្បច្ចយា ហេតុញ្ចេវ សហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ឯកំ អហេតុកោ ចេវ ឯកោ ច ខន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ហេតុញ្ចេវ សហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ឯកំ ហេតុំ ឯកោ ច អហេតុកោ ចេវ ឯកោ ច ខន្ធោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ សហេតុកញ្ចេវ ឯកញ្ច ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ឯកោ អហេតុកោ ចេវ ឯកោ ច ខន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សហេតុកញ្ចេវ ឯកញ្ច ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ឯកោ ច អហេតុកោ ចេវ ឯកោ ច ខន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ហេតុញ្ចេវ សហេតុកញ្ច

សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

ហេតុសហេតុកទុកៈ ឯហេតុសហេតុកទុកៈ

(๑๓๙) ធម៌ មិនមែនហេតុតាំងមិនមែនជាមិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុតាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានហេតុ តាំងមិនមែនជាមិនមែនហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ តាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ តាំងមិនមែនជាមិនមានហេតុក្តី មិនមែនជាមិនមានហេតុ តាំងមិនមែនជាមិនមែនហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ តាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានហេតុ តាំងមិនមែនជាមិនមែនហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ តាំងមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ តាំងមិនមែនជាមិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ តាំងមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ តាំងមិនមែនជាមិនមែនហេតុក្តី មិនមែនជាមិនមានហេតុ តាំងមិនមែនជាមិនមែនហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ តាំងមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ តាំងមិនមែនជាមិនមានហេតុ

សហេតុកេ ធម្មេ បដិច្ច នហេតុ ចេវ-
នអហេតុកោ ច នេ្ហតុ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
ហេតុ ញ្ចេវ សហេតុកញ្ច សហេតុកេ ធម្មេ បដិច្ច
នអហេតុកោ ចេវ នហេតុ ច នេ្ហតុ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ហេតុ ញ្ចេវ សហេតុកញ្ច ស-
ហេតុកេ ធម្មេ បដិច្ច នហេតុ ចេវ ន-
អហេតុកោ ច នអហេតុកោ ចេវ ន នហេតុ ច នេ្ហតុ
ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៣៦) ហេតុយា ន វ ។

សហជាតវារម្បិ បញ្ហាវារម្បិ វិត្ថារេតព្ពំ ។

ហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកេ

ន ហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកំ

(១៣៧) ហេតុញ្ចេវ ហេតុសម្បយុត្តញ្ច នេ្ធម្មេ
បដិច្ច នហេតុ ចេវ នហេតុវិប្បយុត្តោ ច នេ្ហតុ ឧប្ប-
ជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ហេតុ ញ្ចេវ ហេតុសម្បយុត្តញ្ច
ធម្មេ បដិច្ច នហេតុវិប្បយុត្តោ ចេវ ន នហេតុ ច នេ្ហតុ

អារម្មណ៍ យ ធម៌ ជាហេតុទាំង ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុផង ប្រព្រឹត្ត
ទៅជាមួយនឹងហេតុទាំងមិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេ-
តុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានហេតុ ទាំងមិនមែនជាមិនមែនហេតុ
អារម្មណ៍ យ ធម៌ ជាហេតុទាំង ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុផង ប្រព្រឹត្ត
ទៅជាមួយនឹងហេតុទាំងមិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេ-
តុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនមែនជាមិនមានហេតុក្តី មិន
មែនជាមិនមានហេតុ ទាំងមិនមែនជាមិនមែនហេតុក្តី អារម្មណ៍ យ ធម៌
ជាហេតុទាំង ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុផង ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ
ទាំងមិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៣៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីឱ្យពិស្តារផងចុះ ។

ហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកៈ

នហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកៈ

(១៣៧) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនមែនប្រាសចាកហេតុ
អារម្មណ៍ យ ធម៌ ជាហេតុ ទាំងប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង
ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រាសចាកហេតុ ទាំងមិនមែន
ជាមិនមែនហេតុ អារម្មណ៍ យ ធម៌ ជាហេតុ ទាំងប្រកបដោយហេតុ

ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ហេតុញ្ចេវ ហេតុសម្បយុត្តញ្ច ឯកំ បដិច្ច ឯកោ ខន្ធោ ច ឯកញ្ច មហាភូតំ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ ហេតុសម្បយុត្តញ្ចេវ ឯកញ្ច ហេតុំ ឯកំ បដិច្ច ឯកោ ខន្ធោ ច ឯកញ្ច មហាភូតំ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ហេតុសម្បយុត្តញ្ចេវ ឯកញ្ច ហេតុំ ឯកំ បដិច្ច ឯកោ ខន្ធោ ច ឯកញ្ច មហាភូតំ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ហេតុសម្បយុត្តញ្ចេវ ឯកញ្ច ហេតុំ ឯកំ បដិច្ច ឯកោ ខន្ធោ ច ឯកញ្ច មហាភូតំ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ ហេតុញ្ចេវ ហេតុសម្បយុត្តញ្ច ហេតុសម្បយុត្តញ្ចេវ ឯកញ្ច ហេតុំ ឯកំ បដិច្ច ឯកោ ខន្ធោ ច ឯកញ្ច មហាភូតំ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ហេតុញ្ចេវ ហេតុសម្បយុត្តញ្ច ហេតុសម្បយុត្តញ្ចេវ ឯកញ្ច ហេតុំ ឯកំ បដិច្ច ឯកោ ខន្ធោ ច ឯកញ្ច មហាភូតំ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ហេតុញ្ចេវ ហេតុសម្បយុត្តញ្ច ហេតុសម្បយុត្តញ្ចេវ ឯកញ្ច ហេតុំ ឯកំ បដិច្ច ឯកោ ខន្ធោ ច ឯកញ្ច មហាភូតំ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ តាំងមិនមែនប្រាសចាកហេតុក្តី មិនមែនប្រាសចាកហេតុ តាំងមិនមែនជាមិនមែនហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ តាំងប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។ ធម៌ មិនមែនប្រាសចាកហេតុ តាំងមិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយហេតុ តាំងមិនមែនហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ តាំងមិនមែនប្រាសចាកហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយហេតុ តាំងមិនមែនហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ តាំងមិនមែនប្រាសចាកហេតុក្តី មិនមែនប្រាសចាកហេតុ តាំងមិនមែនជាមិនមែនហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយហេតុ តាំងមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ តាំងមិនមែនប្រាសចាកហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ជាហេតុ តាំងប្រកបដោយហេតុផង ប្រកបដោយហេតុ តាំងមិនមែនហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនប្រាសចាកហេតុ តាំងមិនមែនជាមិនមែនហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ តាំងប្រកបដោយហេតុផង ប្រកបដោយហេតុ តាំងមិនមែនហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ តាំងមិនមែនប្រាសចាកហេតុក្តី មិនមែនប្រាសចាកហេតុ តាំងមិនមែនជាមិនមែនហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ តាំងប្រកបដោយហេតុផង ប្រកបដោយហេតុ តាំងមិនមែនហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๑๓๘) ហោតុយា ๘វ ។

សហជាតភាវេន បញ្ហាភាវេន វិត្ថារេតព្វំ ។

ឧហេតុសហេតុកទុកេ ឧហេតុឧសហេតុកទុកំ

(๑๓๙) ឧហេតុំ សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ឧ-
ហេតុ ឧ សហេតុកោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๔๐) ហោតុយា ๘វ ។

សហជាតភាវេន បញ្ហាភាវេន វិត្ថារេតព្វំ ។

(๑๔๑) សប្បច្ចយំ ធម្មំ បដិច្ច ឧ អប្បច្ចយោ
ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๔๒) ហោតុយា ឯកំ ។

សប្បច្ចយទុកេ ឧសប្បច្ចយទុកំ

(๑๔๓) សប្បច្ចយោ ឆន្ធោ ឧ អប្បច្ចយស្ស
ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អប្បច្ចយោ
ឆន្ធោ ឧ អប្បច្ចយស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន
បច្ចយោ ។ បេ ។

សន្ធំ សប្បច្ចយសទិសំ ។

(๑๓๘) កុសលហេតុប្បច្ចយា មានវារៈ ๙ ។

សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

នហេតុសហេតុកទុកៈ នហេតុនសហេតុកទុកៈ

(๑๓๙) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ តាំងមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ តាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๔๐) កុសលហេតុប្បច្ចយា មានវារៈ ๙ ។

សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

(๑๔๑) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានបច្ចយ អាស្រ័យ នូវធម៌ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបច្ចយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๔๒) កុសលហេតុប្បច្ចយា មានវារៈ ๑ ។

សប្បច្ចយទុកៈ នសប្បច្ចយទុកៈ

(๑๔๓) ធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបច្ចយ ជាបច្ចយ នៃធម៌ មិនមែនជាមិនមានបច្ចយ ដោយអារម្មណប្បច្ចយ ។ ធម៌ មិនមានបច្ចយ ជាបច្ចយ នៃធម៌ មិនមែនជាមិនមានបច្ចយ ដោយអារម្មណប្បច្ចយ ។បេ។ សង្ខតធម៌ ដូចគ្នានឹងសប្បច្ចយៈដែរ ។

សនិទស្សនទុកេ ឆសនិទស្សនទុកំ

(๑๔๔) អនិទស្សនំ ឆម្មំ បដិច្ច ឧអនិទស្សនោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនិទស្សនំ ឆម្មំ បដិច្ច ឧសនិទស្សនោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនិទស្សនំ ឆម្មំ បដិច្ច ឧសនិទស្សនោ ច ឧអនិទស្សនោ ច ឆម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๔๕) ហេតុយា តីណិ សព្វត្ថ តីណិ ។

សប្បដិឃទុកេ ឆសប្បដិឃទុកំ

(๑๔๖) សប្បដិឃំ ឆម្មំ បដិច្ច ឧសប្បដិឃោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សប្បដិឃំ ឆម្មំ បដិច្ច ឧអប្បដិឃោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សប្បដិឃំ ឆម្មំ បដិច្ច ឧសប្បដិឃោ ច ឧអប្បដិឃោ ច ឆម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អប្បដិឃំ ឆម្មំ បដិច្ច ឧអប្បដិឃោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អប្បដិឃំ

សនិទស្សនទុកៈ ឆសនិទស្សនទុកៈ

(๑๘๔) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញក្តី មិនមែនជាមិនមានការឃើញក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๑๘๕) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ស្មុគ្គតែមានវារៈ ๓ ។

សប្បដិឃទុកៈ ឆសប្បដិឃទុកៈ

(๑๘๖) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី មិនមែនជាមិនមានការប៉ះពាល់ក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការប៉ះពាល់

ឆម្នំ បដិច្ច ឧសប្បដិយោ ឆម្នោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា អប្បដិឃំ ឆម្នំ បដិច្ច ឧសប្បដិយោ ច
ឧអប្បដិយោ ច ឆម្នោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។
សប្បដិឃញ្ច អប្បដិឃញ្ច ឆម្នំ បដិច្ច ឧសប្បដិយោ
ឆម្នោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សប្បដិឃញ្ច អប្បដិ-
ឃញ្ច ឆម្នំ បដិច្ច ឧអប្បដិយោ ឆម្នោ ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយា សប្បដិឃញ្ច អប្បដិឃញ្ច ឆម្នំ បដិច្ច
ឧសប្បដិយោ ច ឧអប្បដិយោ ច ឆម្នោ ឧប្បជ្ជន្តិ
ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៤៧) ហេតុយា ឧវ សព្វត្ថ វិត្ថារេ ។

រូបីទុកេ ឆរូបីទុកំ

(១៤៨) រូបី ឆម្នំ បដិច្ច ឧរូបី ឆម្នោ ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៤៩) ហេតុយា ឧវ សព្វត្ថ ឧវ ។

អារម្មណ៍ យ ន្ធវត្ថុធម៌ មិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុ-ប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី មិនមែនជាមិនមានការប៉ះពាល់ក្តី អារម្មណ៍ យ ន្ធវត្ថុធម៌ មិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អារម្មណ៍ យ ន្ធវត្ថុធម៌ ប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង មិនមានការប៉ះពាល់ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការប៉ះពាល់ អារម្មណ៍ យ ន្ធវត្ថុធម៌ ប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង មិនមានការប៉ះពាល់ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី មិនមែនជាមិនមានការប៉ះពាល់ក្តី អារម្មណ៍ យ ន្ធវត្ថុធម៌ ប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង មិនមានការប៉ះពាល់ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๑๔๗] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๙ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់ ๗ បទ ។

រូបីទុកៈ ឥរូបីទុកៈ

[๑๔๘] ធម៌ មិនមានរូប អារម្មណ៍ យ ន្ធវត្ថុធម៌ មានរូប ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๑๔๙] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๙ ក្នុងបច្ច័យតាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ๙ ។

លោកិយទុកេ ឆលោកិយទុកំ

(๑๙๐) លោកិយំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆលោកុត្តរេ ឆម្មេ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ លោកុត្តរំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆលោកិយេ ឆម្មេ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា លោកុត្តរំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆលោកុត្តរេ ឆម្មេ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា លោកុត្តរំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆលោកិយេ ច ឆលោកុត្តរេ ច ឆម្មេ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ លោកិយញ្ច លោកុត្តរញ្ច ឆម្មំ បដិច្ច ឆលោកុត្តរេ ឆម្មេ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๙๑) ហេតុយា បញ្ច សព្វត្ថ បញ្ច ។

កេឆបិរិញ្ញេយ្យទុកេ ឆកេឆបិរិញ្ញេយ្យទុកំ

(๑๙๒) កេឆចិរិញ្ញេយ្យំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆកេឆចិរិញ្ញេយ្យេ ឆម្មេ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កេឆចិរិញ្ញេយ្យំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆកេឆចិរិញ្ញេយ្យេ ឆម្មេ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

លោកិយទុកៈ ឆលោកិយទុកៈ

(๑๙๐) ធម៌ មិនមែនជាលោកុត្តរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាលោកិយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ๑ ។ ធម៌ មិនមែនជាលោកិយ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាលោកុត្តរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាលោកុត្តរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាលោកុត្តរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាលោកិយក្តី មិនមែនជាលោកុត្តរៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាលោកុត្តរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាលោកុត្តរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាលោកិយផង ជាលោកុត្តរៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๑๙๑) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๙ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ๙ ។

កេនបិវិញ្ញេយ្យទុកៈ ឆកេនបិវិញ្ញេយ្យទុកៈ

(๑๙๒) ធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណណាមួយ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលត្រូវដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណណាមួយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនមែនត្រូវដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណណាមួយ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលត្រូវដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណណាមួយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

កោធចិត្តាញ្ញេយ្យំ ធម្មំ បដិច្ច ធ កោធចិត្តាញ្ញេយ្យា ច
ធ កោធចិធត្តាញ្ញេយ្យា ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ច-
យា ។ កោធចិធត្តាញ្ញេយ្យំ ធម្មំ បដិច្ច ធ កោធចិធ-
ត្តាញ្ញេយ្យា ធម្មា ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ តីណិ ។

(១៥៣) ហេតុយា ធ សព្វត្ថ ធ ។

អាសវទុកេ នោអាសវទុកំ

(១៥៤) អាសវំ ធម្មំ បដិច្ច នោ អាសវោ ធម្មោ
ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អាសវំ ធម្មំ បដិច្ច ធ នោ-
អាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អាសវំ ធម្មំ
បដិច្ច នោ អាសវោ ច ធ នោ អាសវោ ច ធម្មា ឧប្ប-
ជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នោអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច ធ នោ-
អាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នោអាសវំ
ធម្មំ បដិច្ច នោ អាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

ធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវដឹងច្បាស់ ដោយវិញ្ញាណណានីមួយក្តី មិនមែនជាមិនមែនត្រូវដឹងច្បាស់ ដោយវិញ្ញាណណានីមួយក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ដែលត្រូវដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណណានីមួយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនមែនត្រូវដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណណានីមួយ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណណានីមួយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១៥៣) កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ កុសលបច្ច័យតាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ៩ ។

អាសវៈទុកៈ ដោអាសវៈទុកៈ

(១៥៤) ធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអាសវៈក្តី មិនមែនជាមិនមែនអាសវៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

នោអាសវំ ឧម្មំ បដិច្ច នោ អាសវោ ច ឧ នោអាសវោ ច ឧម្មា ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ អាសវាញ្ហ នោ-អាសវាញ្ហ ឧម្មំ បដិច្ច នោ អាសវោ ឧម្មា ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា អាសវាញ្ហ នោ អាសវាញ្ហ ឧម្មំ បដិច្ច ឧ នោអាសវោ ឧម្មា ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា អាស-វាញ្ហ នោ អាសវាញ្ហ ឧម្មំ បដិច្ច នោ អាសវោ ច ឧ-នោអាសវោ ច ឧម្មា ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១៥៥) ហេតុយា ឧ សព្វត្ថ ឧ ។

សាសវទុកេ ឆសាសវទុកំ

(១៥៦) សាសវំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧ អនាសវោ ឧម្មា ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ អនាសវំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧ អនាសវោ ឧម្មា ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា អនាសវំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧ-សាសវោ ឧម្ភា ឧប្បជ្ជតិ

ធម៌ មិនមែនជាអាសវៈក្តី មិនមែនជាមិនមែនអាសវៈក្តី អាស្រ័យ នូវ
ធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌
មិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអាសវៈផង មិនមែនជាអាសវៈ
ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនអា-
សវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអាសវៈផង មិនមែនជាអាសវៈផង ទើប
កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអាសវៈក្តី មិនមែនជា
មិនមែនអាសវៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអាសវៈផង មិនមែនជាអាសវៈ
ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៥៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់
សុទ្ធតែមានវារៈ ៩ ។

សាសវទុកៈ ឆសាសវទុកៈ

(១៥៦) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌
ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។
ធម៌ មិនមែនជាមិនមានអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានអាសវៈ
ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយ
នឹងអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានអាសវៈ ទើបកើតឡើង

អាសវវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអាសវសម្បយុត្តោ ច ហេតុប្បច្ចយា អនាសវំ ធម្មំ បដិច្ច ឧសាសវោ ច ឧអនាសវោ ច ឆម្ភា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ សាសវញ្ច អនាសវញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ឧអនាសវោ ឆម្ភោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៥៧) ហេតុយា បញ្ច សព្ពត្ថ វិត្ថារេ ។

អាសវសម្បយុត្តទុកេ ឆអាសវសម្បយុត្តទុកំ

(១៥៨) អាសវសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអាសវសម្បយុត្តោ ឆម្ភោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អាសវសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអាសវវិប្បយុត្តោ ឆម្ភោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អាសវសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអាសវសម្បយុត្តោ ច ឧអាសវវិប្បយុត្តោ ច ឆម្ភា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អាសវវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអាសវវិប្បយុត្តោ ឆម្ភោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អាសវវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអាសវសម្បយុត្តោ ឆម្ភោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈក្តី មិនមែនជាមិនមានអាសវៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈផង មិនមានអាសវៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៥៧) កុដ្ឋហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ មានសេចក្តីពិស្តារគ្រប់ ๆ បទ ។

អាសវវិសម្បយុត្តទុកៈ ឯអាសវវិសម្បយុត្តទុកៈ

(១៥៨) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រាសចាកអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយអាសវៈក្តី មិនមែនប្រាសចាកអាសវៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនប្រាសចាកអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយអាសវៈក្តី មិនមែនប្រាសចាកអាសវៈក្តី អាស្រ័យ

ฉ อาสวาวิปฺปยุตฺตา ฉ ฉหิ ขนฺธาหิ อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา ฯ
อาสวาสมฺปยุตฺตาปิ อาสวาวิปฺปยุตฺตาปิ ฉหิ ปฏิจฺจ
ฉ อาสวาสมฺปยุตฺตา ฉหิ ขนฺธาหิ อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา
อาสวาสมฺปยุตฺตาปิ อาสวาวิปฺปยุตฺตาปิ ฉหิ ปฏิจฺจ
ฉ อาสวาวิปฺปยุตฺตา ฉหิ ขนฺธาหิ อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา
อาสวาสมฺปยุตฺตาปิ อาสวาวิปฺปยุตฺตาปิ ฉหิ ปฏิจฺจ
ฉ อาสวาสมฺปยุตฺตา ฉ ฉ อาสวาวิปฺปยุตฺตา ฉ ฉหิ ขนฺธาหิ
อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา ฯ

[๑๕๙] เหตุยา ฉ สพฺพตฺถ ฉ ฯ

อาสวาสวาทุเก ฉอาสวาสวาทุกํ

[๑๖๐] อาสวาโนวาสวาปิ ฉหิ ปฏิจฺจ
ฉ อาสวาโนวาสวาเนว ฉ อนาสวาโนวาเนว ฉหิ อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา อาสวาโนวาสวาปิ ฉหิ ปฏิจฺจ
ฉ อนาสวาโนวาสวาเนว ฉ เนวาสวานาสวา ฉหิ อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา อาสวาโนวาสวาปิ ฉหิ ปฏิจฺจ
ฉ อาสวาโนวาสวาเนว ฉ อนาสวาโนวาเนว ฉ อนาสวาโนวาเนว ฉ-
เนวาสวานาสวา[๑] ฉหิ อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา ฯ

๑ ฉ เนวาสวานาสวาปิ ปาฐิ ภวิตพฺพํ ฯ

នូវធម៌ ច្រាសចាកអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។
ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយ
អាសវៈផង ច្រាសចាកអាសវៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ
ធម៌ មិនមែនច្រាសចាកអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយ
អាសវៈផង ច្រាសចាកអាសវៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ
ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយអាសវៈក្តី មិនមែនច្រាសចាកអាសវៈក្តី អា-
ស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈផង ច្រាសចាកអាសវៈផង ទើប
កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

[๑๕๙] ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๙ ក្នុងបច្ចយទាំងអស់ សុទ្ធ
តែមានវារៈ ๙ ។

អាសវៈសាសវៈទុកៈ ឯអាសវៈសាសវៈទុកៈ

[๑๖๐] ធម៌ មិនមែនជាអាសវៈទាំងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ
អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអាសវៈទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ទើប
កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានអាសវៈទាំង
មិនមែនជាមិនមែនអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអាសវៈទាំងប្រព្រឹត្តទៅ
ជាមួយនឹងអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែន
ជាអាសវៈទាំងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈក្តី មិនមែនជាមិនមានអាសវៈ
ទាំងមិនមែនជាមិនមែនអាសវៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអាសវៈទាំង
ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

សាសវញ្ចវោធោចអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអធាសវោ-
ចេវ ឧធោចអាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
តីណិ ។ អាសវញ្ចវោ សាសវញ្ច សាសវញ្ចវោធោ-
ចអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអាសវោចេវ ឧអធាសវោច
ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(១៦១) ហេតុយា ឧវ សព្វត្ថ ឧវ ។

អាសវាអាសវសម្បយុត្តទុកោ

ឧអាសវាអាសវសម្បយុត្តទុកំ

(១៦២) អាសវញ្ចវ អាសវសម្បយុត្តញ្ច ធម្មំ
បដិច្ច ឧអាសវោចេវ ឧអាសវសម្បយុត្តោច ធម្មោ
ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អាសវសម្បយុត្ត-
ញ្ចវោធោចអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអាសវសម្បយុត្តោចេវ
ឧធោច អាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
តីណិ ។ អាសវញ្ចវ អាសវសម្បយុត្តញ្ច អាសវសម្ប-
យុត្តញ្ចវោធោចអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអាសវោចេវ ឧ-
អាសវសម្បយុត្តោច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
តីណិ ។

ធម៌ មិនមែនជាមិនមានអាសវៈតាំងមិនមែនជាមិនមែនអាសវៈ អាស្រ័យនូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈតាំងមិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ តាំងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអាសវៈតាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈផង ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ តាំងមិនមែនជាអាសវៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១៦១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបច្ច័យតាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ៩ ។

អាសវំអាសវសម្បយុត្តទុកៈ

ឯអាសវំអាសវសម្បយុត្តទុកៈ

(១៦២) ធម៌ មិនមែនជាអាសវៈតាំងមិនមែនច្រាសចាកអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអាសវៈតាំងប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនច្រាសចាកអាសវៈ តាំងមិនមែនជាមិនមែនអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈ តាំងមិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាអាសវៈតាំងមិនមែនច្រាសចាកអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអាសវៈតាំងប្រកបដោយអាសវៈផង ច្រាសចាកអាសវៈតាំងមិនមែនអាសវៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[๑๖๓] ហេតុយា ๓ សព្វត្ថ ๓ ។

អាសវវិប្បយុត្តសាសវទុកេ

អាសវវិប្បយុត្តឧសាសវទុកំ

[๑๖๔] អាសវវិប្បយុត្តំ សាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវវិប្បយុត្តោ ឧអាសវេ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ អាសវវិប្បយុត្តំ អនាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវវិប្បយុត្តោ ឧអាសវេ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អាសវវិប្បយុត្តំ សាសវញ្ច អាសវវិប្បយុត្តំ អនាសវញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អាសវវិប្បយុត្តោ ឧអាសវេ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

[๑๖๕] ហេតុយា បញ្ច អវិគតេ បញ្ច សព្វត្ថ វិត្ថារេ ។

ឆគោប្ផកទុកេ ឆគោប្ផកទុកំ

[๑๖๖] សឡាយតនំ ធម្មំ បដិច្ច នោ សឡាយតនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កដត្តា ធម្មំ បដិច្ច នោ កដត្តា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

(๑๖๓) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๙ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ๙ ។

អាសវវិប្បយុត្តសាសវទុកៈ
អាសវវិប្បយុត្តអនាសវទុកៈ

(๑๖๔) ធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈទាំងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ។ ធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈទាំងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈទាំងមិនមានអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។ ធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈទាំងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈផង ប្រាសចាកអាសវៈទាំងមិនមានអាសវៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ។

(๑๖๕) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๕ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ๕ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បទទាំងអស់ ។

ឯគោប្បកទុកៈ ឯគោប្បកទុកៈ

(๑๖๖) ធម៌ មិនមែនជាសញ្ញោជនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាសញ្ញោជនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាគន្ថៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាគន្ថៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

ទុំយំ ឆម្មំ បដិច្ច នោទុំយោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-ប្បច្ចយា យោកំ ឆម្មំ បដិច្ច នោយោគោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នីវរណំ ឆម្មំ បដិច្ច នោនីវរ-ណោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បភាសំ ឆម្មំ បដិច្ច នោបភាសោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ច-យា អាសវោនោចកសនិសំ ។

មហន្តរទុកេ មហន្តរទុកំ

[១៦៧] សារម្មណំ ឆម្មំ បដិច្ច ន សារម្មណោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អនារម្មណំ ឆម្មំ បដិច្ច ន អនារម្មណោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ សារម្មណញ្ច អនារម្មណញ្ច ឆម្មំ បដិច្ច ន សារម្មណោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-ប្បច្ចយា តីណិ ។

[១៦៨] ហេតុយា ន អវិគតេ ន សព្វត្ថ វិគ្គហេ ។

[១៦៩] ចិត្តំ ឆម្មំ បដិច្ច នោចិត្តោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ នោចិត្តំ ឆម្មំ បដិច្ច ន នោចិត្តោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ សង្ខិត្តំ ។

ធម៌ មិនមែនជាឧយ: អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាឧយ: ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាយោគ: អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាយោគ: ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជានីវរណ: អាស្រ័យ នូវធម៌ ជានីវរណ: ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាបរាមាស: អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាបរាមាស: ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានសេចក្តីដូចអាសវៈគោច្ឆកៈដែរ ។

មហន្តរទុក: មហន្តរទុក:

(១៦៧) ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្ប-ច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានអារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន វារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ផង មិនមានអារម្មណ៍ផង ទើប កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១៦៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មាន វារៈ ៩ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បទទាំងអស់ ។

(១៦៩) ធម៌ មិនមែនជាចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាចិត្ត ទើប កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិន-មែនចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះ ហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

(๑๗๐) ហេតុយា បញ្ច អវិគតេ បញ្ច សព្ពត្ថ វិត្ថារេ ។

(๑๗๑) ចេតសិកំ ធម្មំ បដិច្ច ឧចេតសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ចិត្តសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឧចិត្តសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្ប-ច្ចយា ។ ចិត្តសំសដ្ឋំ ធម្មំ បដិច្ច ឧចិត្តសំសដ្ឋោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ចិត្តសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បដិច្ច ឧចិត្តសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ច-យា ។ ចិត្តសហភុំ ធម្មំ បដិច្ច ឧចិត្តសហភូ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ចិត្តានុបរិវត្តឹ ធម្មំ បដិច្ច ឧចិត្តានុបរិវត្តឹ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បដិច្ច ឧចិត្តសំសដ្ឋសមុ-ដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ចិត្តសំ-សដ្ឋសមុដ្ឋានសហភុំ ធម្មំ បដិច្ច ឧចិត្តសំសដ្ឋស-មុដ្ឋានសហភូ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ចិត្ត-សំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តឹ ធម្មំ បដិច្ច ឧចិត្តសំសដ្ឋ-សមុដ្ឋានានុបរិវត្តឹ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๗๐) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๙ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ๙ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បទទាំងអស់ ។

(๑๗๑) ធម៌ មិនមែនជាចេតសិក អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាចេតសិក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនច្រឡំដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលច្រឡំដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនតាំងឡើងដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ តាំងឡើងដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនកើតជាមួយនឹងចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ កើតជាមួយនឹងចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនច្រឡំតាំងឡើងដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលច្រឡំតាំងឡើងដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនច្រឡំ តាំងឡើង កើតជាមួយនឹងចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលច្រឡំ តាំងឡើង កើតជាមួយនឹងចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនច្រឡំ តាំងឡើង ប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលច្រឡំតាំងឡើងប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

อฏฺฐตฺวา ฉนฺทํ ปฏิจฺจ น อฏฺฐตฺวา เหตุ ฉนฺทา อุปฺปชฺชติ เหตุปฺปจฺจยา ฯ ฆาหิตฺวา ฉนฺทํ ปฏิจฺจ น ฆาหิตฺวา ฉนฺทา อุปฺปชฺชติ เหตุปฺปจฺจยา ฯ อุจฺจินิตฺวา ฉนฺทํ ปฏิจฺจ น อุจฺจินิตฺวา ฉนฺทา อุปฺปชฺชติ เหตุปฺปจฺจยา เอวมุจฺจินิตฺวา ฉนฺทํ ปฏิจฺจ น เอวมุจฺจินิตฺวา ฉนฺทา อุปฺปชฺชติ เหตุ-ปฺปจฺจยา ฯ

(๑๗๒) อุจฺจินิตฺถ ฉนฺทํ ปฏิจฺจ น อุจฺจินิตฺเถ ฉนฺทา อุปฺปชฺชติ เหตุปฺปจฺจยา ตีณิ ฯ อนุจฺจินิตฺถ ฉนฺทํ ปฏิจฺจ น อนุจฺจินิตฺเถ ฉนฺทา อุปฺปชฺชติ เหตุปฺปจฺจยา ฯ

(๑๗๓) เหตุยา ปญฺจ อารมฺมเณ ปญฺจ สพฺพตฺถ วิตฺถาเรน ฯ

ทุกปฏิปกฺขทุเก ทุกปฏิปกฺขทุกํ

(๑๗๔) อุจฺจินนฺตํ ฉนฺทํ ปฏิจฺจ เอวมุจฺจินนฺตา เอวมฺ อุปฺปชฺชติ เหตุปฺปจฺจยา น ฯ กิเลสํ ฉนฺทํ ปฏิจฺจ เอวกิเลสา ฉนฺทา อุปฺปชฺชติ เหตุปฺปจฺจยา น ฯ

ធម៌ មិនមែនជាខាងក្នុង អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាខាងក្នុង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាខាងក្រៅ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាខាងក្រៅ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាឧបាទា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាឧបាទា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនឧបាទា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាឧបាទា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๑๗๒) ធម៌ មិនមែនដែលកម្មប្រកបដោយកិលេស (មានតណ្ហាជាដើម) កាន់យកហើយ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេស (មានតណ្ហាជាដើម) កាន់យកហើយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ ធម៌ មិនមែនដែលកម្មប្រកបដោយកិលេស មិនកាន់យកហើយ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេស មិនកាន់យកហើយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๑๗๓) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បទទាំងអស់ ។

ទ្វិគោប្ផកទុកៈ ទ្វិគោប្ផកទុកៈ

(๑๗๔) ធម៌ មិនមែនជាឧបាទាន អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ។ ធម៌ មិនមែនជាកិលេស អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកិលេស ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

ទស្សនេនបហាតព្វទុកេ

ឯទស្សនេនបហាតព្វទុកំ

(๑๗๕) ឯទស្សនេនបហាតព្វំ ឯកំ បដិច្ច ឯ-
ឯទស្សនេនបហាតេ ឯកេ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា
ឯទស្សនេនបហាតព្វំ ឯកំ បដិច្ច ឯនេឯទស្សនេនបហា-
តេ ឯកេ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯទស្សនេន-
បហាតព្វំ ឯកំ បដិច្ច ឯនេឯទស្សនេនបហាតេ ច
ឯនេឯទស្សនេន បហាតេ ច ឯកេ ខុប្បដ្ឋតិ
ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ឯនេឯទស្សនេនបហាតព្វំ ឯកំ
បដិច្ច ឯនេឯទស្សនេនបហាតេ ឯកេ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា ឯកំ ។ ឯទស្សនេនបហាតព្វេហិ ឯនេឯទស្ស-
នេនបហាតព្វេហិ ឯកំ បដិច្ច ឯនេឯទស្សនេនបហាតេ
ឯកេ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

(๑๗๖) ហេតុយា បញ្ច អវិគតេ បញ្ច ។

ទស្សនេនបហាតព្វទុក:

ន ទស្សនេនបហាតព្វទុក:

(๑๗๕) ធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវលះ ដោយទស្សនៈ អាស្រ័យនូវធម៌ ដែលត្រូវលះ ដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនត្រូវលះ ដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលត្រូវលះ ដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនត្រូវលះ ដោយទស្សនៈក្តី ដែលមិនមែនជាមិនត្រូវលះ ដោយទស្សនៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលត្រូវលះ ដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ដែលមិនត្រូវលះ ដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវលះ ដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ ដែលមិនត្រូវលះ ដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលត្រូវលះ ដោយទស្សនៈផង ដែលមិនត្រូវលះ ដោយទស្សនៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(๑๗๖) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

ភាវនាយបហាតព្វទុកៃ

ឧភាវនាយបហាតព្វទុកំ

(๑๗๗) ភាវនាយ បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច ឧ ភា-
វនាយ បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
ភាវនាយ បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច ន ឧ ភាវនាយ បហា-
តព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๗๘) ហេតុយា បញ្ច អវិគតេ បញ្ច ។

ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកៃ

ឧទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកំ

(๑๗๙) ន ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច
ន ន ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយា ន ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ
បដិច្ច ន ន ន ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ
ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๘๐) ហេតុយា ន ។

ភាវនាយបហាតព្វទុក:

ឧភាវនាយបហាតព្វទុក:

(๑๗๗) ធម៌ ដែលមិនត្រូវលះ ដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលត្រូវលះ ដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនត្រូវលះ ដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលត្រូវលះ ដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๑๗๘) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๕ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ๕ ។

ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុក:

ឧទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុក:

(๑๗๙) ធម៌ មានហេតុដែលមិនត្រូវលះ ដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានហេតុដែលត្រូវលះ ដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានហេតុដែលត្រូវលះ ដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๑๘๐) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๙ ។

ភាវនាយបហាតព្វហេតុកទុកេ
ឆភាវនាយបហាតព្វហេតុកទុកំ

(๑๘๑) ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច
ឆភាវនាយបហាតព្វហេតុកោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេ-
តុប្បច្ចយា ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច
ឆ ឆ ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๘๒) ហេតុយា ឆ ។

សវិតក្កទុកេ ឆសវិតក្កទុកំ

(๑๘๓) សវិតក្កំ ធម្មំ បដិច្ច ឆ សវិតក្កោ
ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អវិតក្កំ
ធម្មំ បដិច្ច ឆ អវិតក្កោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា ។

(๑๘๔) ហេតុយា ឆ ។

សវិចារទុកេ ឆសវិចារទុកំ

(๑๘๕) សវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច ឆ សវិចារោ ឆន្ធោ
ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អវិចារំ ធម្មំ
បដិច្ច ឆ អវិចារោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

ភាវិនាយបហាតព្វហេតុកទុក:

ឧភាវិនាយបហាតព្វហេតុកទុក:

(๑๘๑) ធម៌ មានហេតុដែលមិនត្រូវលះ ដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មានហេតុដែលត្រូវលះ ដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មានហេតុដែលមិនមែនជាមិនត្រូវលះ ដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មានហេតុដែលត្រូវលះ ដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๑๘๒) កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๙ ។

សវិតក្កទុក: ឧសវិតក្កទុក:

(๑๘๓) ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានវិតក្កៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๑๘๔) កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๙ ។

សវិចារទុក: ឧសវិចារទុក:

(๑๘๕) ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๑๘๖) ហេតុយា ន៎ ។

សប្បីតិកទុកេ ឯសប្បីតិកទុកំ

(๑๘๗) សប្បីតិកំ ធម្មំ បដិច្ច ឯសប្បីតិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អប្បីតិកំ ធម្មំ បដិច្ច ឯអប្បីតិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๘๘) ហេតុយា ន៎ ។

បីតិសហគតទុកេ ឯបីតិសហគតទុកំ

(๑๘๙) បីតិសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ឯបីតិសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ឯបីតិសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ឯឯបីតិសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๙๐) ហេតុយា ន៎ ។

សុខសហគតទុកេ ឯសុខសហគតទុកំ

(๑๙๑) សុខសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ឯសុខសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ឯសុខសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ឯឯសុខសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๙๒) ហេតុយា ន៎ ។

(๑๘๖) កុដហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๙ ។

សប្បីតិកទុកៈ ឆសប្បីតិកទុកៈ

(๑๘๗) ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបីតិ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๓ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានបីតិ អាស្រ័យ នូវធម៌មិនមានបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๑๘๘) កុដហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๙ ។

បីតិសហគតទុកៈ ឆបីតិសហគតទុកៈ

(๑๘๙) ធម៌ ដែលមិនមែនប្រកបដោយបីតិ អាស្រ័យ នូវធម៌ដែលប្រកបដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๓ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនប្រកបដោយបីតិ អាស្រ័យ នូវធម៌ដែលមិនមែនប្រកបដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๑๙๐) កុដហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๙ ។

សុខសហគតទុកៈ ឆសុខសហគតទុកៈ

(๑๙๑) ធម៌ ដែលមិនមែនប្រកបដោយសុខ អាស្រ័យ នូវធម៌ដែលប្រកបដោយសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๓ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនប្រកបដោយសុខ អាស្រ័យ នូវធម៌ដែលមិនមែនប្រកបដោយសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๑๙๒) កុដហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๙ ។

ខុបេក្ខាសហគតទុកេ ឆខុបេក្ខាសហគតទុកំ

(๑๙๓) ខុបេក្ខាសហគតំ ឆម្បំ បដិច្ច ឆខុ-
បេក្ខាសហគតោ ឆម្បោ ខុប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
តីណិ ។ ឆខុបេក្ខាសហគតំ ឆម្បំ បដិច្ច ឆឆខុ-
បេក្ខាសហគតោ ឆម្បោ ខុប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๙๔) ហេតុយា ឆវ ។

កាមាវចរទុកេ ឆកាមាវចរទុកំ

(๑๙๕) កាមាវចរំ ឆម្បំ បដិច្ច ឆកាមាវចរោ
ឆម្បោ ខុប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ឆកាមា-
វចរំ ឆម្បំ បដិច្ច ឆឆកាមាវចរោ ឆម្បោ ខុប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๙๖) ហេតុយា ឆវ ។

រូបាវចរទុកេ ឆរូបាវចរទុកំ

(๑๙๗) រូបាវចរំ ឆម្បំ បដិច្ច ឆរូបាវចរោ ឆម្បោ
ខុប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ឆរូបាវចរំ ឆម្បំ
បដិច្ច ឆឆរូបាវចរោ ឆម្បោ ខុប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๙๘) ហេតុយា ឆវ ។

ឧបេក្ខាសហគតទុកៈ ឆឧបេក្ខាសហគតទុកៈ

(๑๙๓) ធម៌ ដែលមិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខា អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយឧបេក្ខា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនប្រកបដោយឧបេក្ខា អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๑๙๔) កុង្គហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๙ ។

កាមាវចរទុកៈ ឆកាមាវចរទុកៈ

(๑๙๕) ធម៌ មិនមែនជាកាមាវចរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកាមាវចរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាកាមាវចរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកាមាវចរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๑๙๖) កុង្គហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๙ ។

រូបាវចរទុកៈ ឆរូបាវចរទុកៈ

(๑๙๗) ធម៌ មិនមែនជារូបាវចរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជារូបាវចរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជារូបាវចរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជារូបាវចរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๑๙๘) កុង្គហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๙ ។

អរូបាវចរទុកេ ឆអរូបាវចរទុកំ

(๑๙๙) អរូបាវចរំ ឆម្ំ បដិច្ច ឆអរូបាវចរេ ឆម្ោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ឆអរូបាវចរំ ឆម្ំ បដិច្ច ឆឆអរូបាវចរេ ឆម្ោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๒๐๐) ហេតុយា បញ្ច ។

បរិយាបន្នទុកេ ឆបរិយាបន្នទុកំ

(๒๐๑) បរិយាបន្នំ ឆម្ំ បដិច្ច ឆបរិយាបន្នោ ឆម្ោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អបរិយាបន្នំ ឆម្ំ បដិច្ច ឆអបរិយាបន្នោ ឆម្ោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អបរិយាបន្នំ ឆម្ំ បដិច្ច ឆបរិយាបន្នោ ឆម្ោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អបរិយាបន្នំ ឆម្ំ បដិច្ច ឆបរិយាបន្នោ ច ឆអបរិយាបន្នោ ច ឆម្ោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ បរិយាបន្នញ្ អបរិយាបន្នញ្ ឆម្ំ បដិច្ច ឆអបរិយាបន្នោ ឆម្ោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๒๐๒) ហេតុយា បញ្ច ។

អវ្យាវរិបរទុកៈ ឆអវ្យាវរិបរទុកៈ

(๑๙๙) ធម៌ មិនមែនជាអវ្យាវរិបរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអវ្យាវរិបរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាអវ្យាវរិបរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអវ្យាវរិបរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๒๐๐) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๙ ។

បរិយាបន្នទុកៈ ឆបរិយាបន្នទុកៈ

(๒๐๑) ធម៌ ដែលមិនមែនពាក់ព័ន្ធក្នុងវដ្តៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលពាក់ព័ន្ធក្នុងវដ្តៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនពាក់ព័ន្ធក្នុងវដ្តៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនពាក់ព័ន្ធក្នុងវដ្តៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនមែនពាក់ព័ន្ធក្នុងវដ្តៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនពាក់ព័ន្ធក្នុងវដ្តៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនពាក់ព័ន្ធក្នុងវដ្តៈក្តី មិនមែនជាមិនពាក់ព័ន្ធក្នុងវដ្តៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនពាក់ព័ន្ធក្នុងវដ្តៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនពាក់ព័ន្ធក្នុងវដ្តៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលពាក់ព័ន្ធក្នុងវដ្តៈផង មិនពាក់ព័ន្ធក្នុងវដ្តៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๒๐๒) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๙ ។

ឥរិយ្យាធិកទុកេ ឆឥរិយ្យាធិកទុកំ

(๒๐๓) ឥរិយ្យាធិកំ ធម្មំ បដិច្ច ឆឥរិយ្យាធិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អឥរិយ្យាធិកំ ធម្មំ បដិច្ច ឆឥរិយ្យាធិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๒๐๔) ហេតុយា បញ្ច ។

ឥរិយតទុកេ ឆឥរិយតទុកំ

(๒๐๕) ឥរិយតំ ធម្មំ បដិច្ច ឆឥរិយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អឥរិយតំ ធម្មំ បដិច្ច ឆឥរិយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๒๐๖) ហេតុយា បញ្ច ។

សឧត្តរទុកេ ឆសឧត្តរទុកំ

(๒๐๗) សឧត្តរំ ធម្មំ បដិច្ច ឆអនុត្តរេ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អនុត្តរំ ធម្មំ បដិច្ច ឆអនុត្តរេ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនុត្តរំ ធម្មំ បដិច្ច ឆសឧត្តរេ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

ធិយ្យាធិកទុក: ធនិយ្យាធិកទុក:

(๒๐๓) ធម៌ មិនមែនជាគ្រឿងនាំចេញចាកវដ្ដៈ អាស្រ័យនូវធម៌ជាគ្រឿងនាំចេញចាកវដ្ដៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាគ្រឿងនាំចេញចាកវដ្ដៈ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនជាគ្រឿងនាំចេញចាកវដ្ដៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๒๐๔) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

ធិយ្យតទុក: ធនិយ្យតទុក:

(๒๐๕) ធម៌ មិនមែនជាទៀង អាស្រ័យ នូវធម៌ ទៀង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាទៀង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនទៀង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๒๐๖) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

សឧត្តរទុក: ធសឧត្តរទុក:

(๒๐๗) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានឧត្តរៈ (ការរើឡើងនូវខ្លួន) អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយឧត្តរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានឧត្តរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានឧត្តរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយឧត្តរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានឧត្តរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

អនន្តរំ ឆន្ទំ បដិច្ច ឧសុត្តរោ ច ឧអនុត្តរោ ច ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ សុត្តរញ្ច អនុត្តរញ្ច ឆន្ទំ បដិច្ច ឧអនុត្តរោ ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(២០៨) ហេតុយា បញ្ច ។

សរណទុកេ ឯសរណទុកំ

(២០៩) សរណំ ឆន្ទំ បដិច្ច ឧសរណោ ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សរណំ ឆន្ទំ បដិច្ច ឧអរណោ ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សរណំ ឆន្ទំ បដិច្ច ឧសរណោ ច ឧអរណោ ច ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អរណំ ឆន្ទំ បដិច្ច ឧអរណោ ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ សរណញ្ច អរណញ្ច ឆន្ទំ បដិច្ច ឧសរណោ ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(២១០) ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ ទ្វេ អវិគតេ បញ្ច ។

(២១១) សរណំ ឆន្ទំ បដិច្ច ឧអរណោ ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយឧត្តរៈក្តី មិនមែនជាមិនមានឧត្តរៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានឧត្តរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានឧត្តរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយឧត្តរៈផង មិនមានឧត្តរៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២០៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

សរណទុកៈ ឆសរណទុកៈ

(២០៩) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ (លាមក) អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈក្តី មិនមែនជាមិនមានរណៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយរណៈ ផង មិនមានរណៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២១០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

(២១១) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๒๑๒) ឆហេតុយា ទ្វេ ឆអារម្មណា តីណិ ឆោវិតតេ តីណិ ។

សហជាតភាវម្បិ បច្ចយភាវម្បិ ឯិសេ្សយភាវម្បិ សំសដ្ឋភាវម្បិ សម្បយុត្តភាវម្បិ បដិច្ចភាវស-ឯិសំ វិត្ថារេតព្ពំ ។

(๒๑๓) សរាណោ ឆម្ហោ ឆសរាណាសេ្ស ឆម្ហសេ្ស ហេតុប្បច្ចយេឆ បច្ចយោ សរាណោ ឆម្ហោ ឆអរ-ណាសេ្ស ឆម្ហសេ្ស ហេតុប្បច្ចយេឆ បច្ចយោ សរាណោ ឆម្ហោ ឆសរាណាសេ្ស ច ឆអរាណាសេ្ស ច ឆម្ហសេ្ស ហេតុប្បច្ចយេឆ បច្ចយោ ។ អរាណោ ឆម្ហោ ឆសរ-ណាសេ្ស ឆម្ហសេ្ស ហេតុប្បច្ចយេឆ បច្ចយោ ។

(๒๑๔) សរាណោ ឆម្ហោ ឆសរាណាសេ្ស ឆម្ហសេ្ស អារម្មណាប្បច្ចយេឆ បច្ចយោ សរាណោ ឆម្ហោ ឆអរ-ណាសេ្ស ឆម្ហសេ្ស អារម្មណាប្បច្ចយេឆ បច្ចយោ ។បេ។

(๒๑๕) ហេតុយា ចត្តារិ អារម្មណេ ចត្តារិ អធិបតិយា បញ្ច អនន្តរេ ចត្តារិ អាវិតតេ បញ្ច ។

(๒๑๖) សរាណោ ឆម្ហោ ឆសរាណាសេ្ស ឆម្ហសេ្ស អារម្មណាប្បច្ចយេឆ បច្ចយោ . . . សហជាតប្បច្ចយេឆ បច្ចយោ . . . ឧបឯិសេ្សយប្បច្ចយេឆ បច្ចយោ . . .

(๒๑๒) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๒ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

បណ្ឌិត គប្បីញុំងសហជាតវារៈផង បច្ចយវារៈផង និស្សយវារៈផង សំសដ្ឋវារៈផង សម្បយុត្តវារៈផង ឲ្យពិស្តារ ដូចបដិច្ចវារៈផងចុះ ។

(๒๑๓) ធម៌ ប្រកបដោយរណៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ប្រកបដោយរណៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ប្រកបដោយរណៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈផង មិនមែនជាមិនមានរណៈផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមានរណៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(๒๑๔) ធម៌ ប្រកបដោយរណៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ ប្រកបដោយរណៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។បេ។

(๒๑๕) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๔ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ๔ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ๕ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ๔ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ๕ ។

(๒๑๖) ធម៌ ប្រកបដោយរណៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ . . . ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ . . . ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ . . .

បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ . . . កម្មប្បច្ចយេន
បច្ចយោ ។

(๒๑๗) សរណោ ធម្មោ ធអារណាសប្ប ធម្មសប្ប
អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ . . . សហជាតប្បច្ចយេន
បច្ចយោ . . . ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។បេ។

(๒๑๘) ធហេតុយា សត្ត ធអារម្មណោ សត្ត
ធអធិបតិយា សត្ត ធអនន្តរេ សត្ត ធោវិតតេ ចត្តារិ។

(๒๑๙) ហេតុប្បច្ចយា ធអារម្មណោ ចត្តារិ ។

(๒๒๐) ធហេតុប្បច្ចយា អារម្មណោ ចត្តារិ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារំ ឯវំ វិត្ថារេតព្ពំ ។

ជាបច្ច័យ ដោយបច្ចជាតប្បច្ច័យ . . . ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

(๒๑๗) ធម៌ ប្រកបដោយវាណៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែន ជាមិនមានវាណៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ . . . ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ . . . ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

(๒๑๘) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๗ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ๗ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ๗ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ๗ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ๔ ។

(๒๑๙) ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ๔ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๒๒๐) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ๔ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា បណ្ឌិត គប្បីឲ្យ ពិស្តារ យ៉ាងនោះផងចុះ ។

ចប់ អនុលោមប្បច្ចនីយទុកប្បដ្ឋាន ។

អនុលោមប្បច្ចនីយទុកត្តិកប្បដ្ឋានំ

ហេតុទុកកុសលត្តិកេ ឆហេតុទុកឆកុសលត្តិកំ

(๒๒๑) ហេតុំ កុសលំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆហេតុ ឆកុសលោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឆហេតុំ កុសលំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆហេតុ ឆកុសលោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ហេតុំ កុសលញ្ច ឆហេតុំ កុសលញ្ច ឆម្មំ បដិច្ច ឆហេតុ ឆកុសលោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ចិត្តសមុដ្ឋានមេវ អារម្មណំ ឆត្តិ ។

(๒๒๒) ហេតុយា តីណិ អធិបតិយា តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

សហជាតវារម្បិ និស្សយវារម្បិ បដិច្ចវារសទិសំ ។

(๒๒๓) ហេតុំ កុសលោ ឆម្មោ ឆហេតុស្ស ឆកុសលស្ស ឆម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๒๒๔) ហេតុំ កុសលោ ឆម្មោ ឆហេតុស្ស ឆកុសលស្ស ឆម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ ឆហេតុំ កុសលោ ឆម្មោ ឆឆហេតុស្ស ឆកុសលស្ស ឆម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ

អនុលោមប្បច្ចនីយទុកតិកប្បដ្ឋាន

ហេតុទុកកុសលតិកៈ ឯហេតុទុកឯកុសលតិកៈ

(២២១) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យនូវធម៌ ជាហេតុ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ជាកុសលផង មិនមែនជាហេតុ ជាកុសលផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ អារម្មណ៍ មិនមានចិត្តជាសម្បដ្ឋានទេ ។

(២២២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សហជាតវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

(២២៣) ធម៌ ជាហេតុ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាកុសល ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(២២៤) ធម៌ ជាហេតុ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ

តីណិ ។ ហេតុ កុសលោ ច នហេតុ កុសលោ ច ធម្មា នហេតុសប្ប នកុសលសប្ប ធម្មសប្ប អារម្ម-ណាប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

(២២៥) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណោ នវ អធិ-បតិយា នវ អវិគតេ តីណិ ។

បញ្ហាវារម្បិ វិត្ថារេតព្ពំ ។

(២២៦) ហេតុំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នអកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន-ហេតុំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នអកុស-លោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ហេតុំ អកុស-លញ្ច នហេតុំ អកុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នអកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(២២៧) ហេតុយា តីណិ អធិបតិយា តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

សហជាតវារម្បិ ឯិសយ្យវារម្បិ បដិច្ចវារសទិសំ ។

(២២៨) ហេតុ អកុសលោ ធម្មោ នហេតុសប្ប នអកុសលសប្ប ធម្មសប្ប ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

មានវារៈ ៣ ។ ធម្ម ជាហេតុ ជាកុសលក្តី មិនមែនជាហេតុ ជាកុសលក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម្មមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(២២៥) កុន្តិហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ កុន្តិអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ កុន្តិអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ កុន្តិអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ឯបញ្ហាវារៈ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

(២២៦) ធម្ម មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យនូវធម្ម ជាហេតុ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម្ម មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម្ម មិនមែនជាហេតុ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម្ម មិនមែនជាហេតុមិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម្ម ជាហេតុ ជាអកុសលផង មិនមែនជាហេតុ ជាអកុសលផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុ-ប្បច្ច័យ ។

(២២៧) កុន្តិហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ កុន្តិអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ កុន្តិអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សហជាតវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

(២២៨) ធម្ម ជាហេតុ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម្ម មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអកុសល ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(๒๒๙) ហោតុ អកុសលោ ธมฺโม ธเหตุสฺส ธអกุสลสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย ตีณิ ฯ ธเหตุ อกุสลา ธมฺมา ธธเหตุสฺส ธอกุสลสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย ตีณิ ฯ เหตุ อกุสโล ธ ธเหตุ อกุสโล ธ ธมฺมา ธเหตุสฺส ธอกุสลสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย ตีณิ ฯ

(๒๓๐) เหตุยา ฌานา อารมฺมเณ ธ อธิปติยา ฌานา อาเสวเน ตีณิ ฯ

(๒๓๑) ธเหตุ อญฺญกตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ ธธเหตุ ธอญฺญกาโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา ตีณิ ฯ

(๒๓๒) เหตุยา ตีณิ อธิปติยา ตีณิ อาเสวเน ตีณิ ฯ

นิสฺสยาทิ ปญฺหาทิ วิตฺถาเรตพฺพา ฯ

(๒๒๙) ធម៌ ជាហេតុ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ។ ធម៌ ជាហេតុ ជាអកុសលក្តី មិនមែនជាហេតុ ជាអកុសលក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ។

(๒๓๐) កុសលត្តិកៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មាន៩វារៈ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ មាន១វារៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ។

(๒๓๑) ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអព្យាក្រឹតនិស្សយៈ ឬវិបាកធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាអព្យាក្រឹត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ។

(๒๓๒) កុសលត្តិកៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ។

និស្សយវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

ហេតុទុកវេទនាត្តិកេ ឆហេតុទុកវេទនាត្តិកំ

(๒๓๓) ហោតុំ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឧហោតុ ឧសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ឆម្ភោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឧហោតុំ សុខាយ វេទនាយ-សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឧហោតុ ឧសុខាយ វេទនាយ-សម្បយុត្តោ ឆម្ភោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๒๓๔) ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

សហជាតភាវម្បិ បញ្ញាភាវម្បិ វិត្ថារេតព្ពំ ។

(๒๓๕) ហោតុំ ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឧហោតុ ឧទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ឆម្ភោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๒๓๖) ហេតុយា តីណិ សព្ពត្ថ វិត្ថារេ ។

(๒๓๗) ហោតុំ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្ប-យុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឧហោតុ ឧអទុក្ខមសុខាយ វេទនា-យ សម្បយុត្តោ ឆម្ភោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๒๓๘) ហេតុយា តីណិ សព្ពត្ថ វិត្ថារេ ។

ហេតុទុកវេទនាត្តិកៈ ឆហេតុទុកវេទនាត្តិកៈ

(๒๓๓) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๒๓๔) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

(๒๓๕) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๒๓๖) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់ ๆ បទ ។

(๒๓๗) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๒๓๘) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់ ๆ បទ ។

ហេតុទុកវិបាកត្តិកេ ឆហេតុទុកឆវិបាកត្តិកំ

(๒๓๙) ហេតុំ វិបាកំ ឆម្ពំ បដិច្ច ឆហេតុ ឆវិបាកោ ឆម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយោ តីណិ ។ ហេតុំ វិបាកឆម្ពឆម្ពំ បដិច្ច ឆហេតុ ឆវិបាកឆម្ព-ឆម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយោ តីណិ ។ ឆហេតុំ នេវវិបាកនវិបាកឆម្ពឆម្ពំ បដិច្ច ឆឆហេតុ ឆនេវ-វិបាកនវិបាកឆម្ពឆម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយោ តីណិ ។

ហេតុទុកឧបាទិន្នុបាទានិយត្តិកេ ឆហេតុទុកឆឧបាទិន្នុបាទានិយត្តិកំ

(๒๔๐) ហេតុំ ឧបាទិន្នុបាទានិយំ ឆម្ពំ បដិច្ច ឆហេតុ ឆឧបាទិន្នុបាទានិយោ ឆម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយោ តីណិ ។ ហេតុំ អនុបាទិន្នុបា-ទានិយំ ឆម្ពំ បដិច្ច ឆហេតុ ឆអនុបាទិន្នុបាទា-និយោ ឆម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយោ តីណិ ។

ហេតុទុកវិបាកព្ពិកៈ នហេតុទុកនវិបាកព្ពិកៈ

(๒๓๙) ធម៌ មិនមែនជាវិបាក មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាវិបាក ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។ ធម៌ មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

ហេតុទុកឧបាទិន្នុបាទានិយព្ពិកៈ នហេតុទុកនឧបាទិន្នុបាទានិយព្ពិកៈ

(๒๔๐) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេស (មានតណ្ហាជាដើម) មិនកាន់យកហើយ តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេស កាន់យកហើយទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយ តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយ តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

ហេតុំ អនុបាទិន្នអនុបាទានិយំ ធម្មំ បដិច្ច ន ហេតុ ន អនុបាទិន្នអនុបាទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-ប្បច្ចយា តីណិ ។

ហេតុទុកសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកេ

ន ហេតុទុកន សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកំ

(២៤១) ហេតុំ សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច ន ហេតុ ន សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ន ហេតុំ អសង្កិលិដ្ឋសង្កិ-លេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច ន ន ហេតុ ន អសង្កិលិដ្ឋសង្កិ-លេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ អសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច ន ហេតុ ន អសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេ-តុប្បច្ចយា តីណិ ។

ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនដែលកម្មប្រកបដោយកិលេស មិនកាន់យកហើយ តាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយ តាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ហេតុទុកសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកៈ

ឥហេតុទុកឥសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកៈ

(๒๔๑) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដែលមិនមែនសោហ្មឥតែគួរដល់សេចក្តីសោហ្ម អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ដែលសោហ្មតាំងគួរដល់សេចក្តីសោហ្ម ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ដែលមិនមែនជាមិនសោហ្មឥតែគួរដល់សេចក្តីសោហ្ម អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដែលមិនសោហ្មឥតែគួរដល់សេចក្តីសោហ្ម ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដែលមិនមែនជាមិនសោហ្មតាំងមិនគួរដល់សេចក្តីសោហ្ម អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ដែលមិនសោហ្មតាំងមិនគួរដល់សេចក្តីសោហ្ម ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ហេតុទុកវិគតកុសលេ ឆហេតុទុកឆវិគតកុសលំ

(๒๔๒) ហេតុំ សវិតក្កសវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច ឆហេតុ ឆសវិតក្កសវិចារេ ឆខ្ធេ ឧបាទាយ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ អវិតក្កវិចារមត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឆហេតុ ឆអវិតក្កវិចារមត្តេ ឆខ្ធេ ឧបាទាយ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ អវិតក្កអវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច ឆហេតុ ឆអវិតក្កអវិចារេ ឆខ្ធេ ឧបាទាយ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

ហេតុទុកបីតិគតិកេ ឆហេតុទុកឆបីតិគតិកំ

(๒๔๓) ហេតុំ បីតិសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ឆហេតុ ឆបីតិសហគតេ ឆខ្ធេ ឧបាទាយ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ សុខសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ឆហេតុ ឆសុខសហគតេ ឆខ្ធេ ឧបាទាយ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ ឧបេក្ខាសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ឆហេតុ ឆឧបេក្ខាសហគតេ ឆខ្ធេ ឧបាទាយ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

ហេតុទុកវិតក្កតិកៈ ន ហេតុទុកនវិតក្កតិកៈ

(๒๘๒) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈ និងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈនិងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈនិងមានត្រឹមតែវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ មិនមានវិតក្កៈនិងមានត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈនិងមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ មិនមានវិតក្កៈនិងមិនមានវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ហេតុទុកបីតិតិកៈ ន ហេតុទុកនបីតិតិកៈ

(๒๘๓) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយបីតិ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ប្រកបដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយសុខ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ប្រកបដោយសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ប្រកបដោយឧបេក្ខា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ហេតុទុកទស្សនេតិកេ នហេតុទុកនទស្សនេតិកំ

(๒๒๔) ហេតុំ ឧស្សនេនបហាតព្ពំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នឧស្សនេនបហាតព្ពោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ ភាវនាយបហាតព្ពំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នភាវនាយបហាតព្ពោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នហេតុំ នេវឧស្សនេនន ភាវនាយបហាតព្ពំ ធម្មំ បដិច្ច នន់ហេតុ នន់នេវឧស្សនេនន ភាវនាយបហាតព្ពោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

ហេតុទុកទស្សនេនបហាតព្ពហេតុកទុកេ នហេតុទុកនទស្សនេនបហាតព្ពហេតុកទុកំ

(๒๒๕) ហេតុំ ឧស្សនេនបហាតព្ពហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នឧស្សនេនបហាតព្ពហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ ភាវនាយបហាតព្ពហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នភាវនាយបហាតព្ពហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

ហេតុទុកទស្សនេនតិកៈ ន ហេតុទុកនទស្សនេនតិកៈ

(๒๔๔) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ដែលត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ដែលមិនមែនជាមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ហេតុទុកទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកៈ
នហេតុទុកនទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកៈ

(๒๔๕) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ មានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានហេតុដែលត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ មានហេតុដែលត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

ហេតុំ នេវទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកំ
ធម្មំ បដិច្ច ន ហេតុ ន នេវទស្សនេន ន ភាវនាយ.
បហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយោ
ឯកំ ។

ហេតុទុកអាបយគាមិត្តិកេ

ឆហេតុទុកឆអាបយគាមិត្តិកំ

(២៤៦) ហេតុំ អាបយគាមិ ធម្មំ បដិច្ច ន.
ហេតុ ន អាបយគាមី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា
តីណិ ។ ហេតុំ អបបយគាមិ ធម្មំ បដិច្ច ន.
ហេតុ ន អបបយគាមី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា
តីណិ ។ ន ហេតុំ នេវាបយគាមិំ នាបយគាមិំ ធម្មំ
បដិច្ច ន ន ហេតុ ន នេវាបយគាមិំ នាបយគាមិំ ធម្មោ
ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។

ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមែនមានហេតុដែលត្រូវលះដោយ
ទស្សនៈ មិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ
មិនមែនមានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា
ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ហេតុទុកអាបាយគាមិព្ពិកៈ

ឯហេតុទុកឯអាបាយគាមិព្ពិកៈ

(២៤៦) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនដល់នូវការសន្សំកពួន
ឡើង អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ដល់នូវការសន្សំកពួនឡើង
ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែន
ជាហេតុ មិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកពួនឡើង អាស្រ័យ នូវធម៌
ជាហេតុ មិនដល់នូវការសន្សំកពួនឡើង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុ-
ប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែន
ជាមិនមែនដល់នូវការសន្សំកពួនឡើង តាំងមិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំ
កពួនឡើង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនដល់នូវការសន្សំ
កពួនឡើង តាំងមិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកពួនឡើង ទើបកើតឡើង
ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ហេតុទុកសេក្ខត្តិកេ ឆហេតុទុកឆសេក្ខត្តិកំ

(๒๔๗) ហេតុំ សេក្ខំ ធម្មំ បដិច្ច ឆហេតុ ឆសេក្ខោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ អសេក្ខំ ធម្មំ បដិច្ច ឆហេតុ ឆអសេក្ខោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ឆហេតុំ នេវសេក្ខានាសេក្ខំ ធម្មំ បដិច្ច ឆឆហេតុ ឆនេវ-សេក្ខានាសេក្ខោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

ហេតុទុកបរិត្តត្តិកេ ឆហេតុទុកឆបរិត្តត្តិកំ

(๒๔๘) ឆហេតុំ បរិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឆឆហេតុ ឆបរិត្តោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ មហគ្គតំ ធម្មំ បដិច្ច ឆហេតុ ឆមហគ្គតោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ អប្បមាណំ ធម្មំ បដិច្ច ឆហេតុ ឆអប្បមាណោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

ហេតុទុកសេក្ខតិកៈ ន‌ហេតុទុកន‌សេក្ខតិកៈ

(๒๔๗) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាសេក្ខៈ អាស្រ័យនូវធម៌ ជាហេតុ ជាសេក្ខៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអសេក្ខៈ អាស្រ័យនូវធម៌ ជាហេតុ ជាអសេក្ខៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមែនជាសេក្ខៈ:គាំងមិនមែនជាអសេក្ខៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាសេក្ខៈ:គាំងមិនមែនជាអសេក្ខៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុ-ប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ហេតុទុកបរិត្តតិកៈ ន‌ហេតុទុកន‌បរិត្តតិកៈ

(๒๔๘) ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានសភាពតូចឆ្មារ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មានសភាពតូចឆ្មារ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនដល់នូវសភាពធំ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ដល់នូវសភាពធំ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានប្រមាណមិនបាន អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ មានប្រមាណមិនបាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ហេតុទុកបរិត្តារម្មណត្តិកេ

ឯហេតុទុកឯបរិត្តារម្មណត្តិកំ

(๒๘๙) ហោតុំ បរិត្តារម្មណំ ឯម្ចំ បដិច្ច ឯហោតុ ឯបរិត្តារម្មណោ ឯម្ចោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ហោតុំ មហគ្គតារម្មណំ ឯម្ចំ បដិច្ច ឯហោតុ ឯមហគ្គតារម្មណោ ឯម្ចោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ហោតុំ អប្បមាណារម្មណំ ឯម្ចំ បដិច្ច ឯហោតុ ឯអប្បមាណារម្មណោ ឯម្ចោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា តីណិ ។

ហេតុទុកហីនត្តិកេ ឯហេតុទុកឯហីនត្តិកំ

(๒๙๐) ហោតុំ ហីនំ ឯម្ចំ បដិច្ច ឯហោតុ ឯហីនោ ឯម្ចោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ឯហោតុំ មជ្ឈិមំ ឯម្ចំ បដិច្ច ឯឯហោតុ ឯមជ្ឈិមោ ឯម្ចោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ហោតុំ បណីតំ ឯម្ចំ បដិច្ច ឯហោតុ ឯបណីតោ ឯម្ចោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា តីណិ ។

ហេតុទុកបរិត្តារម្មណត្តិកៈ

នហេតុទុកនបរិត្តារម្មណត្តិកៈ

(๒๘๙) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានអារម្មណ៍ដល់នូវសភាពធំ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ មានអារម្មណ៍ដល់នូវសភាពធំ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

ហេតុទុកហីនត្តិកៈ នហេតុទុកនហីនត្តិកៈ

(๒๙๐) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនថោកទាប អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ថោកទាប ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាកណ្តាល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាកណ្តាល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនឧត្តម អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ឧត្តម ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

ហេតុទុកមិច្ចត្តត្តិកេ ឆហេតុទុកឆមិច្ចត្តត្តិកំ

(๒๕๑) ហេតុំ មិច្ចត្តនិយតំ ធម្មំ បដិច្ច ឆ-
ហេតុ ឆមិច្ចត្តនិយតោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ សម្មត្តនិយតំ ធម្មំ បដិច្ច
ឆហេតុ ឆសម្មត្តនិយតោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា តីណិ ។ ឆហេតុំ អនិយតំ ធម្មំ បដិច្ច
ឆឆហេតុ ឆអនិយតោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ច-
យា តីណិ ។

ហេតុទុកមគ្គារម្មណត្តិកេ
ឆហេតុទុកឆមគ្គារម្មណត្តិកំ

(๒๕๒) ហេតុំ មគ្គារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ឆហេតុ
ឆមគ្គារម្មណោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តី-
ណិ ។ ហេតុំ មគ្គហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ឆហេតុ
ឆមគ្គហេតុកោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
តីណិ ។ ហេតុំ មគ្គាធិបតឹ ធម្មំ បដិច្ច ឆហេតុ
ឆមគ្គាធិបតិ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

ហេតុទុកមិច្ឆត្តត្តិកៈ ឆហេតុទុកឆមិច្ឆត្តត្តិកៈ

(๒๕๑) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានសភាពខុសនិងខ្លឹង អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ មានសភាពខុសនិងខ្លឹង ទើបកើតខ្លឹង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានសភាពត្រូវនិងខ្លឹង អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ មានសភាពត្រូវនិងខ្លឹង ទើបកើតខ្លឹង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនខ្លឹង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនខ្លឹង ទើបកើតខ្លឹង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ហេតុទុកមគ្គារម្មណត្តិកៈ ឆហេតុទុកឆមគ្គារម្មណត្តិកៈ

(๒๕๒) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានមគ្គជាអារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ទើបកើតខ្លឹង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានមគ្គជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ មានមគ្គជាហេតុ ទើបកើតខ្លឹង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានមគ្គជាអធិបតិ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ មានមគ្គជាអធិបតិ ទើបកើតខ្លឹង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ហេតុទុកទុប្បន្នត្តិកេ ឆហេតុទុកឆទុប្បន្នត្តិកំ

(๒๕๓) ហេតុ អនុប្បន្នោ ឆម្នោ ឆហេតុស្ស ឆអនុប្បន្នស្ស ឆម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឆវ ។ ហេតុ ឧប្បាទិ ឆម្នោ ឆហេតុស្ស ឆឧប្បាទិស្ស ឆម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឆវ ។

ហេតុទុកអតីតត្តិកេ ឆហេតុទុកឆអតីតត្តិកំ

(๒๕๔) ហេតុ អតីតោ ឆម្នោ ឆហេតុស្ស ឆអតីតស្ស ឆម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឆវ ។ ហេតុ អនាគតោ ឆម្នោ ឆហេតុស្ស ឆអនាគតស្ស ឆម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឆវ ។

ហេតុទុកអតីតារម្មណត្តិកេ
ឆហេតុទុកឆអតីតារម្មណត្តិកំ

(๒๕๕) ហេតុំ អតីតារម្មណំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆហេតុ ឆអតីតារម្មណោ ឆម្នោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ អនាគតារម្មណំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆហេតុ ឆអនាគតារម្មណោ ឆម្នោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ បច្ចុប្បន្នារម្មណំ ឆម្មំ បដិច្ច

ហេតុទុកឧប្បន្នតិកៈ នហេតុទុកនឧប្បន្នតិកៈ

(๒๙๓) ធម៌ ជាហេតុ ដែលមិនទាន់កើតឡើង ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនទាន់កើតឡើង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ ធម៌ ជាហេតុ ដែលប្រួនទំងកើតឡើង ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រួនទំងកើតឡើង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

ហេតុទុកអតីតតិកៈ នហេតុទុកនអតីតតិកៈ

(๒๙๔) ធម៌ ជាហេតុ ជាអតីត ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអតីត ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ ធម៌ ជាហេតុ ជាអនាគត ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអនាគត ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

ហេតុទុកអតីតារម្មណតិកៈ
នហេតុទុកនអតីតារម្មណតិកៈ

(๒๙๕) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាអតីត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ មានអារម្មណ៍ជាអតីត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាអនាគត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ មានអារម្មណ៍ជាអនាគត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្ន អាស្រ័យ

ธเหตุ ธปจฺจุปฺปนฺนารมฺมณา ธมฺเม อุปฺปชฺชติ เหตุ-
ปจฺจยา ตีณิ ฯ

เหตุทุกอชฺฌตฺตารมฺมณาทิเก
ธเหตุทุกธอชฺฌตฺตารมฺมณาทิกํ

(๒๙๖) เหตุ อชฺฌตฺตารมฺมณํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ
ธเหตุ ธอชฺฌตฺตารมฺมณา ธมฺเม อุปฺปชฺชติ เหา-
ตุปจฺจยา ตีณิ ฯ เหตุ พหิทฺธารมฺมณํ ธมฺมํ
ปฏิจฺจ ธเหตุ ธพหิทฺธารมฺมณา ธมฺเม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา ตีณิ ฯ

เหตุทุกสนิทสฺสนาทิเก
ธเหตุทุกธสนิทสฺสนาทิกํ

(๒๙๗) ธเหตุ สนิทสฺสนสปฺปฏิโฆ ธมฺเม
ธธเหตุสฺส ธสนิทสฺสนสปฺปฏิฆสฺส ธมฺมสฺส
อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ เป ฯ ธเหตุ
สนิทสฺสนสปฺปฏิโฆ ธมฺเม ธเหตุสฺส ธส-
นิทสฺสนสปฺปฏิฆสฺส จ ธธเหตุสฺส ธสนิ-
ทสฺสนสปฺปฏิฆสฺส จ ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน
ปจฺจโย ตีณิ ฯ

នូវធម៌ ជាហេតុ មានអារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្ន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

ហេតុទុកអជ្ឈត្តារម្មណាត្តិកៈ

ឯហេតុទុកឯអជ្ឈត្តារម្មណាត្តិកៈ

(๒๙๖) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានអារម្មណ៍ខាងក្នុង អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ មានអារម្មណ៍ខាងក្នុង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានអារម្មណ៍ខាងក្រៅ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ មានអារម្មណ៍ខាងក្រៅ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ហេតុទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

ឯហេតុទុកឯសនិទស្សនត្តិកៈ

(๒๙๗) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រកបដោយការឃើញ ចាំង ប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។បេ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រកបដោយការឃើញ ចាំងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(๒๕๘) ฉเหตุกา อเหตุกสฺส อเหตุกาย ปฏิจฺจ เหตุ ฯ

(๒๕๙) เหตุกา เหตุกสฺส เหตุกาย ปฏิจฺจ เหตุ ฯ

(๒๖๐) เหตุยา ตีณิ ฯ

(๒๙๘) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(๒๙๙) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតាំង មិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ មិនមានការឃើញតាំង មិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតាំងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមានការឃើញតាំងមិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតាំងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ មិនមានការឃើញតាំងមិនមានការប៉ះពាល់ផង មិនមែនជាហេតុ មិនមានការឃើញតាំងមិនមានការប៉ះពាល់ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๒๖๐) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

សហេតុកទុកកុសលត្តិកេ

ឆសហេតុកទុកឆកុសលត្តិកំ

(๒๖๑) សហេតុកំ កុសលំ ឆម្ចំ បដិច្ច ឆសហេតុកោ ឆកុសលោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-ប្បច្ចយា ឯកំ ។ សហេតុកំ អកុសលំ ឆម្ចំ បដិច្ច ឆសហេតុកោ ឆអកុសលោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អហេតុកំ អព្យាកតំ ឆម្ចំ បច្ចយា ឆអហេតុកោ ឆអព្យាកតោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

ហេតុសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកេ

ឆហេតុសម្បយុត្តទុកឆកុសលត្តិកំ

(๒๖๒) ហេតុសម្បយុត្តំ កុសលំ ឆម្ចំ បដិច្ច ឆហេតុសម្បយុត្តោ ឆកុសលោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ ហេតុសម្បយុត្តំ អកុសលំ ឆម្ចំ បដិច្ច ឆហេតុសម្បយុត្តោ ឆអកុសលោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ហេតុវិប្បយុត្តំ អព្យាកតំ ឆម្ចំ បច្ចយា ឆហេតុវិប្បយុត្តោ ឆអព្យា-កតោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

សហេតុកទុកកុសលត្តិក:

ឯសហេតុកទុកឯកុសលត្តិក:

(២៦១) ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានហេតុ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត ពីរផ្នែក នឹងធម៌ មិនមានហេតុ ជាអព្យាក្រឹត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

ហេតុសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិក:

ឯហេតុសម្បយុត្តទុកឯកុសលត្តិក:

(២៦២) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយហេតុ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយហេតុ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយហេតុ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយហេតុ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ ធម៌ មិនមែនប្រាសចាកហេតុ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត ពីរផ្នែក នឹងធម៌ ប្រាសចាកហេតុ ជាអព្យាក្រឹត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

ហេតុសហេតុកទុកុសលត្តិកេ

ឯហេតុសហេតុកទុកឯកុសលត្តិកំ

(๒๖๓) ហេតុំ ចេវ សហេតុកោ ច កុសលោ ឯកម្មោ ឯហេតុសស្ស ចេវ ឯអហេតុកស្ស ច ឯកុសលស្ស ឯកម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ឯកំ ។ ហេតុំ ចេវ សហេតុកោ ច កុសលោ ឯកម្មោ ឯអហេតុកស្ស ចេវ ឯឯចហេតុស្ស ឯកុសលស្ស ឯកម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ។ ហេតុំ ចេវ សហេតុកោ ច កុសលោ ឯកម្មោ ឯហេតុសស្ស ចេវ ឯអហេតុកស្ស ច ឯកុសលស្ស ច ឯអហេតុកស្ស ចេវ ឯឯចហេតុស្ស ឯកុសលស្ស ច ឯកម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

(๒๖๔) សហេតុកោ ចេវ ឯចហេតុំ កុសលោ ឯកម្មោ ឯអហេតុកស្ស ចេវ ឯឯចហេតុស្ស ឯកុសលស្ស ឯកម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ចត្តារិ ។ ... ឯហេតុសស្ស ចេវ ឯអហេតុកស្ស ច ឯកុសលស្ស ឯកម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ បញ្ច ។ ... ឯហេតុសស្ស ចេវ ឯអហេតុកស្ស ច ឯកុសលស្ស ច ឯអហេតុកស្ស ចេវ ឯឯចហេតុស្ស ឯកុសលស្ស ច ឯកម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ឆ ។

ហេតុសហេតុកទុកកុសលត្តិកៈ

ฉ ហេតុសហេតុកទុកฉกุសលត្តិកៈ

(๒๖๓) ធម៌ ជាហេតុទាំង៣ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាកុសល ជាបច្ចុយ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុទាំងមិនមែនជាមិនមានហេតុ មិនមែនជាកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ចុយ មានវារៈ ๑ ។ ធម៌ ជាហេតុទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាកុសល ជាបច្ចុយ នៃធម៌ មិនមែនជាមិនមានហេតុទាំងមិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ចុយ មានវារៈ ๒ ។ ធម៌ ជាហេតុទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាកុសល ជាបច្ចុយ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុទាំងមិនមែនជាមិនមានហេតុ មិនមែនជាកុសលផង មិនមែនជាមិនមានហេតុទាំងមិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាកុសលផង ដោយអារម្មណប្បច្ចុយ មានវារៈ ๓ ។

(๒๖๔) ធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុទាំងមិនមែនជាហេតុ ជាកុសល ជាបច្ចុយ នៃធម៌ មិនមែនជាមិនមានហេតុទាំងមិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ចុយ មានវារៈ ๔ ។ . . . ជាបច្ចុយ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុទាំងមិនមែនជាមិនមានហេតុ មិនមែនជាកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ចុយ មានវារៈ ๕ ។ . . . ជាបច្ចុយ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុទាំងមិនមែនជាមិនមានហេតុ មិនមែនជាកុសលផង មិនមែនជាមិនមានហេតុទាំងមិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាកុសលផង ដោយអារម្មណប្បច្ចុយ មានវារៈ ๖ ។

(๒๖๕) ហេតុយេវ សហេតុកោ ច កុសលោ ច សហេតុកោ យេវ ន ច ហេតុ កុសលោ ច ន ច ម្នា ន ហេតុ សច្ចេវ ន អហេតុក ច ន កុសលស្ស ច ម្ន ស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សត្ត ។ . . . ន អហេតុក ច ន ច ហេតុស្ស ន កុសលស្ស ច ម្ន ស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អដ្ឋ ។ . . . ន ហេតុស្ស យេវ ន អហេតុក ច ន កុសលស្ស ច ន អហេតុក ច ន ច ហេតុស្ស ន កុសលស្ស ច ច ម្ន ស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ន វ ។

(๒๖๖) ហេតុយេវ សហេតុកោ ច អកុសលោ ច ម្នា ន ហេតុស្ស យេវ ន អហេតុក ច ន អកុសលស្ស ច ម្ន ស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឯតេន ឧបាយេន ន វ បញ្ហា កាតព្វា ។

(๒๖๗) ហេតុយេវ សហេតុកោ ច អព្យាកតោ ច ម្នា ន ហេតុស្ស យេវ ន អហេតុក ច ន អព្យាកតស្ស ច ម្ន ស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ន វ បញ្ហា កាតព្វា ។ សង្ខិត្តំ ។

ហេតុយេវ ហេតុសម្បយុត្តធុកំ ហេតុយេវ សហេតុកធុកសទិសំ ។ សង្ខិត្តំ ។ ន វ បញ្ហា ។

(๒๖๕) ធម៌ ជាហេតុតាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាកុសលក្តី ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុតាំងមិនមែនជាហេតុ ជាកុសលក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុតាំងមិនមែនជាមិនមានហេតុ មិនមែនជាកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៧ ។ ... ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាមិនមានហេតុតាំងមិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៨ ។ ... ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុតាំងមិនមែនជាមិនមានហេតុ មិនមែនជាកុសលផង មិនមែនជាមិនមានហេតុតាំងមិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាកុសលផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ។

(๒๖๖) ធម៌ ជាហេតុតាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុតាំងមិនមែនជាមិនមានហេតុ មិនមែនជាអកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ប្រស្នា ៩ យ៉ាង បណ្ឌិតគប្បីធ្វើ ដោយឧបាយនុ៎ះផងចុះ ។

(๒๖๗) ធម៌ ជាហេតុតាំងប្រព្រឹត្តទៅ ជាមួយនឹងហេតុ ជាអព្យាក្រឹត ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុតាំងមិនមែនជាមិនមានហេតុ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ប្រស្នាតាំង ៩ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើផងចុះ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

ហេតុចេវហេតុសម្បយុត្តកៈ ប្រហែលគ្នានឹងហេតុចេវសហេតុកៈដែរ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ មានប្រស្នា ៩ ។

ឧហេតុសហេតុកទុកកុសលត្តិកេ

ឧហេតុឧសហេតុកទុកឧកុសលត្តិកំ

(๒๖๘) ឧហេតុំ សហេតុកំ កុសលំ ឧម្មុ បដិច្ច ឧហេតុឧសហេតុកោ ឧកុសលោ ឧម្មោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ ឧហេតុំ សហេតុកំ អកុសលំ ឧម្មុ បដិច្ច ឧហេតុឧសហេតុកោ ឧអកុសលោ ឧម្មោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ ឧហេតុំ អហេតុកំ អព្យាកតំ ឧម្មុ បដិច្ច ឧហេតុឧអហេតុកោ ឧអព្យាកតោ ឧម្មោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

សប្បច្ចយទុកកុសលត្តិកេ

ឧសប្បច្ចយទុកឧកុសលត្តិកំ

(๒๖๙) សប្បច្ចយំ កុសលំ ឧម្មុ បដិច្ច ឧអប្បច្ចយោ ឧកុសលោ ឧម្មោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ សប្បច្ចយំ អកុសលំ ឧម្មុ បដិច្ច ឧអប្បច្ចយោ ឧអកុសលោ ឧម្មោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

ន‌ហេតុ‌ស‌ហេតុ‌ក‌ទុ‌ក‌កុ‌ស‌ល‌ត្តិ‌ក:

ន‌ហេតុ‌ន‌ស‌ហេតុ‌ក‌ទុ‌ក‌ន‌កុ‌ស‌ល‌ត្តិ‌ក:

(๒๖๘) ធម៌ មិនមែនជាហេតុនិង៌មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹង៌ហេតុ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុនិង៌ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹង៌ហេតុ ជាកុសល ទើបកើតឡើង៌ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុនិង៌មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹង៌ហេតុ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុនិង៌ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹង៌ហេតុ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង៌ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុនិង៌មិនមែនជាមិនមានហេតុ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុនិង៌មិនមានហេតុ ជាអព្យាក្រឹត ទើបកើតឡើង៌ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ស‌ប្ប‌ច្ច‌យ‌ទុ‌ក‌កុ‌ស‌ល‌ត្តិ‌ក:

ន‌ស‌ប្ប‌ច្ច‌យ‌ទុ‌ក‌ន‌កុ‌ស‌ល‌ត្តិ‌ក:

(๒๖๙) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានបច្ច័យ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹង៌បច្ច័យ ជាកុសល ទើបកើតឡើង៌ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានបច្ច័យ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹង៌បច្ច័យ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង៌ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

សប្បច្ចយំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអប្បច្ចយោ ឧ-
អព្យាកតោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។
សង្ខិត្តំ សប្បច្ចយសនិសំ ។

សនិទស្សនទុកកុសលត្តិកេ
ឆសនិទស្សនទុកឆកុសលត្តិកំ

(២៧០) អនិទស្សនំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧ-
អនិទស្សនោ ឧកុសលោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា តីណិ ។ អកុសលំ កុសលសនិសំ ។
អនិទស្សនំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ឧសនិទស្សនោ
ឧអព្យាកតោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

សប្បដិឃទុកកុសលត្តិកេ
ឆសប្បដិឃទុកឆកុសលត្តិកំ

(២៧១) អប្បដិឃំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអប្ប-
ដិឃោ ឧកុសលោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
តីណិ ។ អប្បដិឃំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអប្ប-
ដិឃោ ឧអកុសលោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
តីណិ ។ អព្យាកតេ ឯកំ ។

ធម៌ មិនមែនជាមិនមានបច្ច័យ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវធម៌ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបច្ច័យ ជាអព្យាក្រឹត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ប្រហែលគ្នានឹងសប្បច្ចយៈដែរ ។

សនិទស្សនទុកកុសលត្តិកៈ

ឆសនិទស្សនទុកនកុសលត្តិកៈ

(๒๗๐) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសល ប្រហែលគ្នានឹងកុសលដែរ ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញ ជាអព្យាក្រឹត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

សប្បដិឃទុកកុសលត្តិកៈ

ឆសប្បដិឃទុកនកុសលត្តិកៈ

(๒๗๑) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការប៉ះពាល់ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការប៉ះពាល់ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ក្នុងអព្យាក្រឹត មានវារៈ ១ ។

រូបីទុកកុសលត្តិកេ ឆរូបីទុកឆកុសលត្តិកំ

(២៧២) អរូបី កុសលំ ឆម្ពំ បដិច្ច ឆអរូបី ឆ-
កុសលោ ឆម្ពោ ឧបប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ឯកំ ។
អរូបី អកុសលំ ឆម្ពំ បដិច្ច ឆអរូបី ឆអកុសលោ
ឆម្ពោ ឧបប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ឯកំ ។ រូបី អព្យា-
កតំ ឆម្ពំ បច្ចយា ឆអរូបី ឆអព្យាកតោ ឆម្ពោ
ឧបប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ឯកំ ។

លោកិយទុកកុសលត្តិកេ ឆលោកិយទុកឆកុសលត្តិកំ

(២៧៣) លោកិយំ កុសលំ ឆម្ពំ បដិច្ច ឆ-
លោកុត្តរោ ឆកុសលោ ឆម្ពោ ឧបប្បជ្ជតិ ហេតុបប្ប-
ច្ចយា ទ្វេ ។ លោកិយំ អកុសលំ ឆម្ពំ បដិច្ច
ឆលោកុត្តរោ ឆអកុសលោ ឆម្ពោ ឧបប្បជ្ជតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា ឯកំ ។ លោកិយំ អព្យាកតំ ឆម្ពំ បច្ច-
យា ឆលោកុត្តរោ ឆអព្យាកតោ ឆម្ពោ ឧបប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ ។

រូបីទុកកុសលត្តិកៈ ឆរូបីទុកឆកុសលត្តិកៈ

(២៧២) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានរូប មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានរូប ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានរូប មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានរូប ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានរូប មិនមែនជាអព្យាក្រឹត ពីរផ្នែក នឹងធម៌ មានរូប ជាអព្យាក្រឹត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

លោកិយទុកកុសលត្តិកៈ
ឆលោកិយទុកឆកុសលត្តិកៈ

(២៧៣) ធម៌ មិនមែនជាលោកុត្តរៈ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាលោកិយ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ ធម៌ មិនមែនជាលោកុត្តរៈ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាលោកិយ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ មិនមែនជាលោកិយ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត ពីរផ្នែក នឹងធម៌ ជាលោកិយ ជាអព្យាក្រឹត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

កេនចិវិញ្ញេយ្យទុកកុសលត្តិកេ
នកេនចិវិញ្ញេយ្យទុកនកុសលត្តិកំ

(๒๗๔) កេនចិវិញ្ញេយ្យំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នកេនចិវិញ្ញេយ្យោ នកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន។ ។ កេនចិវិញ្ញេយ្យំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នកេនចិវិញ្ញេយ្យោ នអកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន។ ។ កេនចិវិញ្ញេយ្យំ អព្យាកតំ ធម្មំ បច្ចយា នកេនចិវិញ្ញេយ្យោ នអព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន។ ។

អាសវទុកកុសលត្តិកេ
នោអាសវទុកនកុសលត្តិកំ

(๒๗๕) នោអាសវំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នោអាសវោ នកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ អាសវំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នោអាសវោ នអកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នោអាសវំ អព្យាកតំ ធម្មំ បច្ចយា នោអាសវោ នអព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

កេនចិវិញ្ញេយ្យទុកកុសលត្តិកៈ

នកេនចិវិញ្ញេយ្យទុកនកុសលត្តិកៈ

(๒๗๔) ធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវដឹងដោយវិញ្ញាណណានីមួយ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលត្រូវដឹងដោយវិញ្ញាណណានីមួយ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវដឹងដោយវិញ្ញាណណានីមួយ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលត្រូវដឹងដោយវិញ្ញាណណានីមួយ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវដឹងដោយវិញ្ញាណណានីមួយ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ដែលត្រូវដឹងដោយវិញ្ញាណណានីមួយ ជាអព្យាក្រឹត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

អាសវទុកកុសលត្តិកៈ នោអាសវទុកនកុសលត្តិកៈ

(๒๗๕) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានអាសវៈ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអាសវៈ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនអាសវៈ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ ជាអព្យាក្រឹត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សាសវទុកុសលត្តិកេ
ឆសាសវទុកឆកុសលត្តិកំ

(๒๗๖) សាសវំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឆអ-
ឆាសវោ ឆកុសលោ ឆន្នំ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ច-
យា អឆាសវំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឆអឆាសវោ
ឆកុសលោ ឆន្នំ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ ។
សាសវំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឆអឆាសវោ ឆអ-
កុសលោ ឆន្នំ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។
សាសវំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ឆសាសវោ ឆអ-
ព្យាកតោ ឆន្នំ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ ។

អាសវសម្បយុត្តទុកុសលត្តិកេ
ឆអាសវសម្បយុត្តទុកឆកុសលត្តិកំ

(๒๗๗) អាសវសម្បយុត្តំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច
ឆអាសវសម្បយុត្តោ ឆកុសលោ ឆន្នំ ខុប្បដ្ឋតិ
ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ អាសវសម្បយុត្តំ អកុ-
សលំ ធម្មំ បដិច្ច ឆអាសវសម្បយុត្តោ ឆអកុ-
សលោ ឆន្នំ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

សាសវទុកកុសលត្តិកៈ ឆសាសវទុកឆកុសលត្តិកៈ

(២៧៦) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានអាសវៈ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានអាសវៈ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានអាសវៈ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានអាសវៈ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ជាអព្យាក្រឹត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

អាសវសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកៈ ឆអាសវសម្បយុត្តទុកឆកុសលត្តិកៈ

(២៧៧) ធម៌ ដែលមិនមែនប្រកបដោយអាសវៈ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនប្រកបដោយអាសវៈ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

អាសវំ បប្បយុត្តំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ឯអាសវ-
សម្បយុត្តោ ឯអព្យាកតោ ឯកោ ខន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា តីណិ ។

អាសវំ សាសវំ ទុកកុសលត្តិកេ
ឯអាសវំ សាសវំ ទុកឯកុសលត្តិកំ

(២៧៨) សាសវញ្ចេវ ខោបនាយំ កុសលំ ធម្មំ
បដិច្ច ឯអាសវោ ចេវ ឯអនាសវោ ច ឯកុសលោ
ឯកោ ខន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ អាសវញ្ចេវ-
សាសវញ្ច អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឯអាសវោ ចេវ ឯ
អនាសវោ ច ឯអកុសលោ ឯកោ ខន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្ប-
ច្ចយា តីណិ ។ សាសវញ្ចេវ ខោបនាយំ អព្យាកតំ
ធម្មំ បដិច្ច ឯអនាសវោ ចេវ ឯ ខោបនាយំ ឯអ-
ព្យាកតោ ឯកោ ខន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

អាសវោ បេ វ អាសវំ សម្បយុត្តទុកំ

ឯវំ តោ ឆកំ អន្តរ លោ កុត្តរបរិយាយេន ឯ ញ្ញោ
ឯ លព្ភតិ មេ បញ្ហ ឯ ហិ មេ ឯត្ថ ឯ សន្ថិ សន្ត្តិ ។

ធម៌ ដែលមិនមែនប្រកបដោយអាសវៈ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យនូវធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ជាអព្យាក្រឹត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

អាសវៃសាសវៃទុកកុសលត្តិកៈ

ឩអាសវៃសាសវៃទុកឩកុសលត្តិកៈ

(២៧៨) ធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ តាំងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈតាំងមិនមែនជាអាសវៈ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ មិនមែនជាអាសវៈតាំងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអាសវៈតាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានអាសវៈតាំងមិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈតាំងមិនមែនជាអាសវៈ ជាអព្យាក្រឹត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

អាសវោបេអាសវៃសម្បយុត្តទុកៈ

នវគោច្ឆកៈ បណ្ឌិត មិនសំដៅយក ក្នុងប្រស្នា ដោយលោកុត្តរបរិយាយ ក្នុងបន្ទោះនេះ វារៈតាំង ៥ នេះ មិនមែនជាមិនមាន តែមិនប្រាកដទេ ។

អាសវវិប្បយុត្តទុកកុសលត្តិកេ

អាសវវិប្បយុត្តទុកកុសលត្តិកំ

(๒๗๙) អាសវវិប្បយុត្តំ សាសវំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវេ ធម្មេ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ អាសវវិប្បយុត្តំ អនាសវំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវេ ធម្មេ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ អាសវវិប្បយុត្តំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវេ ធម្មេ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ ។

ឆគោប្បកទុកកុសលត្តិកេ

ឆគោប្បកទុកកុសលត្តិកំ

(๒๘๐) ឧទោសញ្ញោ ធំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧទោសញ្ញោ ធោ ធេ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

អាសវវិប្បយុត្តសាសវទុកកុសលត្តិកៈ

អាសវវិប្បយុត្តអាសវទុកកុសលត្តិកៈ

(២៧៩) ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈនិងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈនិងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈនិងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈនិងមិនមានអាសវៈ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈនិងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈនិងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈតែមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈនិងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ជាអព្យាក្រឹត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

ឆគោប្ផកទុកកុសលត្តិកៈ

ឆគោប្ផកទុកអកុសលត្តិកៈ

(២៨០) ធម៌ មិនមែនជាសញ្ញោជនៈ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសញ្ញោជនៈ ជាកុសល ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា នោកន្ធំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នោកន្ធោ ន កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នោឌ្ឍំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នោឌ្ឍោ ន កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នោយោគំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នោយោគោ ន កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នោនីវរណំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នោ-នីវរណោ ន កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នោបរាមាសំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នោបរាមាសោ ន កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

សារម្មណទុកកុសលត្តិកេ

ឆសារម្មណទុកឆកុសលត្តិកំ

(២៨១) សារម្មណំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ន សារ-ម្មណោ ន កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ សារម្មណំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ន សារម្ម-ណោ ន កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាគន្ធៈ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាគន្ធៈ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជារសៈ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជារសៈ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាយោគៈ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាយោគៈ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជានីវរណៈ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជានីវរណៈ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាបរាមាសៈ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាបរាមាសៈ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

សារម្មណទុកកុសលត្តិកៈ

ឆសារម្មណទុកឆកុសលត្តិកៈ

(៦៨១) ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

បិដ្ឋទុកកុសលត្តិកេ ឆបិដ្ឋទុកឆកុសលត្តិកំ

(๒๘๒) ចិត្តំ កុសលំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆចិត្តោ ឆ-
កុសលោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។
ចិត្តំ អកុសលំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆចិត្តោ ឆអកុសលោ
ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ឆោចិត្តំ
អព្យាកតំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆឆោចិត្តោ ឆអព្យាកតោ
ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

ឆេតសិកទុកកុសលត្តិកេ
ឆឆេតសិកទុកឆកុសលត្តិកំ

(๒๘๓) ឆេតសិកំ កុសលំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆ-
ឆេតសិកោ ឆកុសលោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា តីណិ ។ ឆេតសិកំ អកុសលំ ឆម្មំ បដិច្ច
ឆឆេតសិកោ ឆកុសលោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា តីណិ ។ អឆេតសិកំ អព្យាកតំ ឆម្មំ
បដិច្ច ឆអឆេតសិកោ ឆអព្យាកតោ ឆម្មោ ឧប្ប-
ជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

បិត្តទុកកុសលត្តិកៈ ឆបិត្តទុកឆកុសលត្តិកៈ

(๒๘๒) ធម៌ មិនមែនជាចិត្ត មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យនូវធម៌ ជាចិត្ត ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន ๓ ។ ធម៌ មិនមែនជាចិត្ត មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាចិត្ត ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន ๓ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាចិត្ត មិនមែនជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាចិត្ត ជាអព្យាក្រឹត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន ๓ ។

ចេតសិកទុកកុសលត្តិកៈ
ឆចេតសិកទុកឆកុសលត្តិកៈ

(๒๘๓) ធម៌ មិនមែនជាចេតសិក មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាចេតសិក ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន ๓ ។ ធម៌ មិនមែនជាចេតសិក មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាចេតសិក ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន ๓ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានចេតសិក មិនមែនជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានចេតសិក ជាអព្យាក្រឹត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន ๓ ។

បិត្តសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកេ
ឆបិត្តសម្បយុត្តទុកឆកុសលត្តិកំ

(๒๘๔) ចិត្តសម្បយុត្តំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឆ. ចិត្តសម្បយុត្តោ ឆកុសលោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-ប្បច្ចយា ឯកំ ។ ចិត្តសម្បយុត្តំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឆចិត្តសម្បយុត្តោ ឆអកុសលោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ អព្យាកតម្ហិ តីណិ យេវ ។

បិត្តសំសដ្ឋទុកកុសលត្តិកេ
ឆបិត្តសំសដ្ឋទុកឆកុសលត្តិកំ

(๒๘๕) ចិត្តសំសដ្ឋំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឆ. ចិត្តសំសដ្ឋោ ឆកុសលោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-ប្បច្ចយា ឯកំ ។ ចិត្តសំសដ្ឋំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឆចិត្តសំសដ្ឋោ ឆអកុសលោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេ-តុប្បច្ចយា ឯកំ ។ អព្យាកតម្ហិ តីណិ យេវ ។

បិត្តសមុដ្ឋានទុកកុសលត្តិកេ
ឆបិត្តសមុដ្ឋានទុកឆកុសលត្តិកំ

(๒๘๖) ចិត្តសមុដ្ឋានំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឆ ឆោចិត្តសមុដ្ឋានោ ឆកុសលោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ

បិត្តសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិក:

នបិត្តសម្បយុត្តទុកនកុសលត្តិក:

(២៨៤) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយចិត្ត មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយចិត្ត ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយចិត្ត មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយចិត្ត ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ អព្យាកតមូល មានតែវារៈ ៣ ។

បិត្តសំសដ្ឋទុកកុសលត្តិក:

នបិត្តសំសដ្ឋទុកនកុសលត្តិក:

(២៨៥) ធម៌ ដែលមិនមែនច្រឡំដោយចិត្ត មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលច្រឡំដោយចិត្ត ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនច្រឡំដោយចិត្ត មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលច្រឡំដោយចិត្ត ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ អព្យាកតមូល មានតែវារៈ ៣ ។

បិត្តសម្ផដ្ឋានទុកកុសលត្តិក:

នោបិត្តសម្ផដ្ឋានទុកនកុសលត្តិក:

(២៨៦) ធម៌ មិនមែនជាមិនតាំងឡើងដោយចិត្ត មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ តាំងឡើងដោយចិត្ត ជាកុសល ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយោ តីណិ ។ ចិត្តសមុដ្ឋានំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឯកោ ចិត្តសមុដ្ឋានោ ឯកស្មិំ ខន្ធេ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ តីណិ ។ អព្យាកតមូលំ តីណិយេវ ។

បិត្តសហភុទុកកុសលត្តិកេ
នោបិត្តសហភុទុកនកុសលត្តិកំ

(២៨៧) ចិត្តសហភុំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នោចិត្តសហភូ ឯកក្ខណេ ឯកស្មិំ ខន្ធេ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ ឯវ ។ ចិត្តសហភុំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នោចិត្តសហភូ ឯកក្ខណេ ឯកស្មិំ ខន្ធេ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ ឯវ ។ អព្យាកតមូលំ តីណិយេវ ។

បិត្តានុបរិវត្តិទុកកុសលត្តិកេ
នោបិត្តានុបរិវត្តិទុកនកុសលត្តិកំ

(២៨៨) ចិត្តានុបរិវត្តិំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នោចិត្តានុបរិវត្តី ឯកក្ខណេ ឯកស្មិំ ខន្ធេ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ ឯវ ។ ចិត្តានុបរិវត្តិំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នោចិត្តានុបរិវត្តី ឯកក្ខណេ ឯកស្មិំ ខន្ធេ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ ឯវ ។ អព្យាកតមូលំ តីណិយេវ ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនតាំងខ្ជើង ដោយចិត្ត មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ តាំងខ្ជើងដោយចិត្ត ជាអកុសល ទើបកើតខ្ជើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតមូល មានតែវារៈ ៣ ។

បិត្តសហភុទុកកុសលត្តិកៈ
នោបិត្តសហភុទុកនកុសលត្តិកៈ

(๒๘๗) ធម៌ មិនមែនកើតជាមួយនឹងចិត្ត មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ កើតជាមួយនឹងចិត្ត ជាកុសល ទើបកើតខ្ជើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ ធម៌ មិនមែនកើតជាមួយនឹងចិត្ត មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ កើតជាមួយនឹងចិត្ត ជាអកុសល ទើបកើតខ្ជើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ អព្យាកតមូល មានតែវារៈ ៣ ។

បិត្តានុបរិវត្តិទុកកុសលត្តិកៈ
នោបិត្តានុបរិវត្តិទុកនកុសលត្តិកៈ

(๒๘๘) ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត ជាកុសល ទើបកើតខ្ជើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត ជាអកុសល ទើបកើតខ្ជើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ អព្យាកតមូល មានវារៈ ៣ ។

បិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានទុកកុសលត្តិកេ
នោបិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានទុកនកុសលត្តិកំ

(២៨៩) ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានោ ធម្មោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

បិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភុទុកកុសលត្តិកេ
នោបិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភុទុកនកុសលត្តិកំ

(២៩០) ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភុំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភូ ធម្មោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អញ្ញាកតមូលំ តីណិយេវ ។

បិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិទុកកុសលត្តិកេ
នោបិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិទុកនកុសលត្តិកំ

(២៩១) ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិ ធម្មោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

បិត្តសំសដ្ឋសម្មដ្ឋានទុកកុសលត្តិកៈ

នោបិត្តសំសដ្ឋសម្មដ្ឋានទុកនកុសលត្តិកៈ

(๒๘๙) ធម៌ ដែលមិនមែនច្រឡំនិងតាំងឡើងដោយចិត្ត មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលច្រឡំនិងតាំងឡើងដោយចិត្ត ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

បិត្តសំសដ្ឋសម្មដ្ឋានសហភុទុកកុសលត្តិកៈ

នោបិត្តសំសដ្ឋសម្មដ្ឋានសហភុទុកនកុសលត្តិកៈ

(๒๙๐) ធម៌ ដែលមិនមែនច្រឡំ តាំងឡើង និងកើតជាមួយនឹងចិត្ត មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលច្រឡំ តាំងឡើង និងកើតជាមួយនឹងចិត្ត ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អញ្ញាកតមូល មានតែវារៈ ៣ ។

បិត្តសំសដ្ឋសម្មដ្ឋានានុបរិវត្តិទុកកុសលត្តិកៈ

នោបិត្តសំសដ្ឋសម្មដ្ឋានានុបរិវត្តិទុកនកុសលត្តិកៈ

(๒๙๑) ធម៌ ដែលមិនមែនច្រឡំ តាំងឡើង និងប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលច្រឡំ តាំងឡើង និងប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានកុបរិវត្តិំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច
នោ ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានកុបរិវត្តិំ ធអកុសលោ ធម្មោ
ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ អព្យាកតមូលំ
តីណិយេវ ។

អដ្ឋង្គិកទុកកុសលត្តិកេ
ធអដ្ឋង្គិកទុកធកុសលត្តិកំ

(២៩២) អដ្ឋង្គិកំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ធអដ្ឋង្គិ-
កោ ធកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា
ពាហិរំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ធអដ្ឋង្គិកោ ធកុស-
លោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ អដ្ឋ-
ង្គិកំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ធអដ្ឋង្គិកោ ធអកុ-
សលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ពាហិរំ អកុ-
សលំ ធម្មំ បដិច្ច ធអដ្ឋង្គិកោ ធអកុសលោ ធម្មោ
ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ អព្យាកតមូលំ
តីណិយេវ ។

ទុបាទាទុកកុសលត្តិកេ ធទុបាទាទុកធកុសលត្តិកំ

(២៩៣) នោទុបាទា កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច
ធនោទុបាទា ធកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

ធម៌ មិនមែនប្រឡំ តាំងឡើង និងប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត មិនមែនជាអកុ-
សល អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រឡំ តាំងឡើង និងប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត
ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ៣ ។
អព្យាកតមូល មានតែវារៈ ៣ ។

អជ្ឈត្តិកទុកកុសលត្តិកៈ

ឯអជ្ឈត្តិកទុកឯកុសលត្តិកៈ

(๒๙๒) ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅខាងក្នុង មិនមែនជាកុសល
អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅខាងក្នុង ជាកុសល ទើបកើតឡើង
ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅខាងក្នុង មិនមែនជាកុសល
អាស្រ័យ នូវធម៌ ខាងក្រៅ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុ-
ប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅខាងក្នុង មិនមែន
ជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅខាងក្នុង ជាអកុសល ទើប
កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅខាងក្នុង មិន
មែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាខាងក្រៅ ជាអកុសល ទើប
កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតមូល មាន
តែវារៈ ៣ ។

ឧបាទាទុកកុសលត្តិកៈ ឯឧបាទាទុកឯកុសលត្តិកៈ

(๒๙๓) ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាឧបាទា មិនមែនជាកុ-
សល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាឧបាទា ជាកុសល ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នោឧទានា អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ន នោឧទានា ន អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អព្យាកតម្ហិ តីណិ យេវ ។

ឧបាទិន្នទុកកុសលត្តិកេ ន ឧបាទិន្នទុកន កុសលត្តិកំ

(២៩៤) អនុទានិន្នំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ន ឧទានិន្នោ ន កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ អនុទានិន្នំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ន ឧទានិន្នោ ន អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ 'ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ អព្យាកតម្ហិ ឯកមេវ ។

ឧបាទានគោបកទុកកុសលត្តិកេ នោឧបាទានគោបកទុកន កុសលត្តិកំ

(២៩៥) នោឧទានានំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នោឧទានានោ ន កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ នោឧទានានំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នោឧទានានោ ន អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាឧបាទា
មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាឧបាទា ជាអកុសល
ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតមូល
មានតែវារៈ ៣ ។

ឧបាទិន្នទុកកុសលត្តិកៈ ឆឧបាទិន្នទុកឆកុសលត្តិកៈ

(๒๙๘) ធម៌ ដែលមិនមែនកម្មប្រកបដោយកិលេស (មាន
តណ្ហាជាដើម) កាន់យកហើយ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌
ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេស មិនកាន់យកហើយ ជាកុសល ទើបកើត
ឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនកម្មប្រកប
ដោយកិលេសកាន់យកហើយ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌
ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយ ជាអកុសល ទើបកើត
ឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ អព្យាកតមូល មានតែវារៈ ១ ។

ឧបាទានគោចរកទុកកុសលត្តិកៈ
នោឧបាទានគោចរកទុកឆកុសលត្តិកៈ

(๒๙๙) ធម៌ មិនមែនជាឧបាទាន មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ
នូវធម៌ មិនមែនជាឧបាទាន ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុ-
ប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ មិនមែនជាឧបាទាន មិនមែនជាអកុសល
អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាឧបាទាន ជាអកុសល ទើបកើតឡើង
ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

កិលេសគោបកទុកកុសលត្តិកេ

នោកិលេសគោបកទុកនកុសលត្តិកំ

(๒๙๖) នោកិលេសំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នោកិលេសោ នអកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

ទស្សនេនបហាតព្ពទុកកុសលត្តិកេ

នទស្សនេនបហាតព្ពទុកនកុសលត្តិកំ

(๒๙๗) នទស្សនេនបហាតព្ពំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នទស្សនេនបហាតព្ពោ នកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ ទស្សនេនបហាតព្ពំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នទស្សនេនបហាតព្ពោ ន-អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ ។ នទស្សនេនបហាតព្ពំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច នទស្សនេនបហាតព្ពោ នអព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ ។

កិលេសគោប្ផកទុកកុសលត្តិក:

នោកិលេសគោប្ផកទុកនកុសលត្តិក:

[๒๙๖] ធម៌ មិនមែនជាកិលេស មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកិលេស ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ។

ទស្សនេនបហាតព្វទុកកុសលត្តិក:

នទស្សនេនបហាតព្វទុកនកុសលត្តិក:

[๒๙๗] ធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๒ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាអព្យាក្រឹត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๒ ។

ភារនាយបហាតព្វទុកកុសលត្តិកេ

ឯភារនាយបហាតព្វទុកឯកុសលត្តិកំ

(๒๙๘) ឯកាវនាយ បហាតព្វំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឯឯកាវនាយ បហាតព្វោ ឯកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ ភាវនាយ បហាតព្វំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឯភាវនាយ បហាតព្វោ ឯ-អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ ។ ឯកាវនាយ បហាតព្វំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ឯឯ-ភាវនាយ បហាតព្វោ ឯអព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ ។

ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកកុសលត្តិកេ

ឯទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកឯកុសលត្តិកំ

(๒๙๙) ឯឯស្សនេនបហាតព្វហេតុកំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឯឯស្សនេនបហាតព្វហេតុកោ ឯកុ-សលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ ឯស្សនេនបហាតព្វហេតុកំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឯឯស្សនេនបហាតព្វហេតុកោ ឯអកុស-លោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

ភាវនាយបហាតព្វទុកកុសលត្តិក:

ឆភាវនាយបហាតព្វទុកឆកុសលត្តិក:

(๒๙๘) ធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលត្រូវលះដោយភាវនា ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុ-ប្បច្ច័យ មានវារៈ ๒ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា មិនមែនជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ជាអព្យាក្រឹត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๒ ។

ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកកុសលត្តិក:

ឆទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកឆកុសលត្តិក:

(๒๙๙) ធម៌ ដែលមានហេតុមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សន: មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមានហេតុមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សន: ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ។ ធម៌ ដែលមានហេតុមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សន: មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សន: ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

ឧទស្សនេន បហាតព្ពហេតុកំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច
ឧទស្សនេន បហាតព្ពហេតុកោ ឧអព្យាកតោ ធម្មោ
ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ ។

អព្យាកតត្តិកេ សព្ពត្ថ បច្ចយវសេន ករណេតព្ពំ ។

ភាវនាយបហាតព្ពហេតុកទុកកុសលត្តិកេ
ឧភាវនាយបហាតព្ពហេតុកទុកឧកុសលត្តិកំ

(៣០០) ឧភាវនាយ បហាតព្ពហេតុកំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧភាវនាយ បហាតព្ពហេតុកោ ឧកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ ឧភាវនាយ បហាតព្ពហេតុកំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧភាវនាយ បហាតព្ពហេតុកោ ឧអកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អព្យាកតមូលំ ទ្វេ ។

សវិតក្កទុកកុសលត្តិកេ ឧសវិតក្កទុកឧកុសលត្តិកំ

(៣០១) សវិតក្កំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧសវិតក្កោ ឧកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ សវិតក្កំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច

ធម៌ ដែលមានហេតុមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត
អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមានហេតុមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជា
អព្យាក្រឹត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

បណ្ឌិត គប្បីពាប់ ក្នុងអព្យាកតវារៈ ដោយអំណាចនៃបច្ច័យ
ក្នុងបទទាំងពួងចុះ ។

ភារវិធាយបហាតព្វហេតុកទុកកុសលត្តិកៈ
ធភារវិធាយបហាតព្វហេតុកទុកធកុសលត្តិកៈ

[៣០០] ធម៌ ដែលមានហេតុមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា មិន
មែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមានហេតុមិនមែនត្រូវលះដោយ
ភាវនា ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។
ធម៌ ដែលមានហេតុមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា មិនមែនជាអកុសល
អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមានហេតុមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ជាអកុ-
សល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតមូល
មានតែវារៈ ២ ។

សវិតក្កទុកកុសលត្តិកៈ ធសវិតក្កទុកធកុសលត្តិកៈ

[៣០១] ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈ មិនមែនជា
កុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈ ជាកុសល
ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែន
ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌

ឧសារិតក្កោ ឧអកុសលោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា តីណិ ។ អព្យាកតម្ចលំ តីណិយេវ ។

សវិចារទុកកុសលត្តិកេ ឧសវិចារទុកឧកុសលត្តិកំ

(៣០២) សវិចារំ កុសលំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧសវិ-
ចារោ ឧកុសលោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
តីណិ ។ សវិចារំ អកុសលំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧសវិចា-
រោ ឧអកុសលោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
តីណិ ។ អព្យាកតម្ចលំ តីណិយេវ ។

សប្បីតិកទុកកុសលត្តិកេ ឧសប្បីតិកទុកឧកុសលត្តិកំ

(៣០៣) សប្បីតិកំ កុសលំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧ-
សប្បីតិកោ ឧកុសលោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ច-
យា អប្បីតិកំ កុសលំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧអប្បីតិកោ
ឧកុសលោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។
សប្បីតិកំ អកុសលំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧសប្បីតិកោ
ឧអកុសលោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អប្បី-
តិកំ អកុសលំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧអប្បីតិកោ

ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុ-ប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតមូល មានតែវារៈ ៣ ។

សវិចារទុកកុសលត្តិកៈ ឆសវិចារទុកឆកុសលត្តិកៈ

(៣០២) ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតមូល មានតែវារៈ ៣ ។

សប្បីតិកទុកកុសលត្តិកៈ ឆសប្បីតិកទុកឆកុសលត្តិកៈ

(៣០៣) ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបីតិ មិនមែនជាជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបីតិ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានបីតិ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានបីតិ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបីតិ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបីតិ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានបីតិ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានបីតិ

ឧអកុសលោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។
អព្យាកតមូលំ តីណិយេវ ។

បីតិសហគតទុកកុសលត្តិកេ
ឧបីតិសហគតទុកឧកុសលត្តិកំ

(៣០៤) បីតិសហគតំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧ-
បីតិសហគតោ ឧកុសលោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា តីណិ ។ បីតិសហគតំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច
ឧបីតិសហគតោ ឧអកុសលោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេ-
តុប្បច្ចយា តីណិ ។ អព្យាកតមូលំ តីណិយេវ ។

សុខសហគតទុកកុសលត្តិកេ
ឧសុខសហគតទុកឧកុសលត្តិកំ

(៣០៥) សុខសហគតំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧ-
សុខសហគតោ ឧកុសលោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្ប-
ច្ចយា ឧសុខសហគតំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧសុខ-
សហគតោ ឧកុសលោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ច-
យា សុខសហគតំ កុសលញ្ច ឧសុខសហគតំ កុស-
លញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ឧសុខសហគតោ ឧកុ[illegible] ឧម្មោ

ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អញ្ញាកតមូល មានតែវារៈ ៣ ។

បីតិសហគតទុកកុសលត្តិកៈ

នបីតិសហគតទុកនកុសលត្តិកៈ

(๓๐๔) ធម៌ ដែលមិនមែនប្រកបដោយបីតិ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយបីតិ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនប្រកបដោយបីតិ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយបីតិ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អញ្ញាកតមូល មានតែវារៈ ៣ ។

សុខសហគតទុកកុសលត្តិកៈ

នសុខសហគតទុកនកុសលត្តិកៈ

(๓๐๕) ធម៌ ដែលមិនមែនប្រកបដោយសុខ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយសុខ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនមែនប្រកបដោយសុខ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនប្រកបដោយសុខ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនមែនប្រកបដោយសុខ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយសុខ ជាកុសលផង ដែលមិនមែនប្រកបដោយសុខ ជាកុសលផង

ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា តីណិ ។ សុខសហគតំ អកុសលំ ឧម្មុ បដិច្ច ឧសុខសហគតោ ឧអកុសលោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ឧសុខសហគតំ អកុសលំ ឧម្មុ បដិច្ច ឧឧសុខសហគតោ ឧអកុសលោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អព្យាកតម្ចលំ តីណិយេវ ។

ឧបេក្ខាសហគតទុកកុសលត្តិកេ

ឆឧបេក្ខាសហគតទុកឆកុសលត្តិកំ

(៣០៦) ឧបេក្ខាសហគតំ កុសលំ ឧម្មុ បដិច្ច ឧឧបេក្ខាសហគតោ ឧកុសលោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ឧឧបេក្ខាសហគតំ កុសលំ ឧម្មុ បដិច្ច ឧឧឧបេក្ខាសហគតោ ឧកុសលោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ឧបេក្ខាសហគតំ អកុសលំ ឧម្មុ បដិច្ច ឧឧបេក្ខាសហគតោ ឧអកុសលោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ឧឧបេក្ខាសហគតំ អកុសលំ ឧម្មុ បដិច្ច ឧឧឧបេក្ខាសហគតោ ឧអកុសលោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អព្យាកតម្ចលំ តីណិយេវ ។

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនប្រកបដោយសុខ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយសុខ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ដែលមិនមែនជាមិនមែនប្រកបដោយសុខ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនប្រកបដោយសុខ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ អព្យាកតមូល មានតែវារៈ៣ ។

ឧបេក្ខាសហគតទុកកុសលត្តិកៈ

ឆឧបេក្ខាសហគតទុកឆកុសលត្តិកៈ

(๓๐๖) ធម៌ ដែលមិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខា មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយឧបេក្ខា ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខា មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខា ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខា មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយឧបេក្ខា ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខា មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខា ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ អព្យាកតមូល មានតែវារៈ៣ ។

កាមាវចរទុកកុសលត្តិកេ

ឆកាមាវចរទុកឆកុសលត្តិកំ

(๓๐๗) កាមាវចរំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧ-
កាមាវចរេ ឧក្កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-
បច្ចយា ឧកាមាវចរំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧឧកា-
មាវចរេ ឧក្កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា
ទ្វេ ។ កាមាវចរំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧឧកាមា-
វចរេ ឧអកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា
ឯកំ ។ អព្យាកតម្បិ លំ ទ្វេ ។

រូបាវចរទុកកុសលត្តិកេ

ឆរូបាវចរទុកឆកុសលត្តិកំ

(๓๐๘) រូបាវចរំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧរូបា-
វចរេ ឧក្កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា
ឧរូបាវចរំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧឧរូបាវចរេ ឧក្កុ-
សលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ទ្វេ ។ ឧ-
រូបាវចរំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧឧរូបាវចរេ ឧអ-
កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ឯកំ ។
អព្យាកតម្បិ លំ ទ្វេ ។

កាមាវចរទុកកុសលត្តិកៈ

ឯកាមាវចរទុកឯកុសលត្តិកៈ

(๓๐๗) ធម៌ មិនមែនជាកាមាវចរ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកាមាវចរកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាកាមាវចរ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកាមាវចរកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๒ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាកាមាវចរ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកាមាវចរអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ។ អព្យាកតមូល មានវារៈ ๒ ។

រូបាវចរទុកកុសលត្តិកៈ

ឯរូបាវចរទុកឯកុសលត្តិកៈ

(๓๐๘) ធម៌ មិនមែនជារូបាវចរ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ជារូបាវចរកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនរូបាវចរ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជារូបាវចរកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๒ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជារូបាវចរ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជារូបាវចរអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ។ អព្យាកតមូល មានវារៈ ๒ ។

អវ្យាបារិបរទុកកុសលត្តិកេ

ឯអវ្យាបារិបរទុកឯកុសលត្តិកំ

[๓๐๙] អវ្ហាវចរំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឯ-
អវ្ហាវចរេ ឯកុសលោ ឯខ្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្ប-
ច្ចយា ឯ្ហ ។ ឯអវ្ហាវចរំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច
ឯឯអវ្ហាវចរេ ឯអកុសលោ ឯខ្ហោ ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ អញ្ញាកតវ្ហលំ ឯ្ហ ។

បរិយោបន្នទុកកុសលត្តិកេ

ឯបរិយោបន្នទុកឯកុសលត្តិកំ

[๓๑๐] បរិយាបន្នំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឯ-
អបរិយាបន្នោ ឯកុសលោ ឯខ្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា អបរិយាបន្នំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឯអប-
រិយាបន្នោ ឯកុសលោ ឯខ្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្ប-
ច្ចយា ឯ្ហ ។ បរិយាបន្នំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច
ឯអបរិយាបន្នោ ឯអកុសលោ ឯខ្ហោ ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ អញ្ញាកតវ្ហលំ ឯ្ហ ។

អរូបាវចរទុកកុសលត្តិក:

ឯអរូបាវចរទុកឯកុសលត្តិក:

(๓๘๙) ធម៌ មិនមែនជាអរូបាវចរ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអរូបាវចរកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๒ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាអរូបាវចរ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអរូបាវចរ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ។ អញ្ញាកតមូល មានវារៈ ๒ ។

បរិយាបន្នទុកកុសលត្តិក:

ឯបរិយាបន្នទុកឯកុសលត្តិក:

(๓๑๐) ធម៌ មិនមែនជាអបរិយាបន្នៈ (ដែលមិនកប់បញ្ចូលក្នុងតេកូមិកវដ្តៈ) មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាបរិយាបន្នៈ (ដែលកប់បញ្ចូលក្នុងតេកូមិកវដ្តៈ) ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអបរិយាបន្នៈ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអបរិយាបន្នៈ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๒ ។ ធម៌ មិនមែនជាអបរិយាបន្នៈ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាបរិយាបន្នៈ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ។ អញ្ញាកតមូល មានវារៈ ๒ ។

និយ្យានិកទុកកុសលត្តិកេ ឆនិយ្យានិកទុកឆកុសលត្តិកំ

(๓๑๑) និយ្យានិកំ កុសលំ ឆម្ចំ បដិច្ច ឆនិយ្យានិកោ ឆកុសលោ ឆម្ចោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនិយ្យានិកំ កុសលំ ឆម្ចំ បដិច្ច ឆនិយ្យានិកោ ឆកុសលោ ឆម្ចោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ ។ អនិយ្យានិកំ អកុសលំ ឆម្ចំ បដិច្ច ឆនិយ្យានិកោ ឆអកុសលោ ឆម្ចោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ អព្យាកតម្បិ ទ្វេ ។

និយតទុកកុសលត្តិកេ ឆនិយតទុកឆកុសលត្តិកំ

(๓๑๒) និយតំ កុសលំ ឆម្ចំ បដិច្ច ឆនិយតោ ឆកុសលោ ឆម្ចោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនិយតំ កុសលំ ឆម្ចំ បដិច្ច ឆនិយតោ ឆកុសលោ ឆម្ចោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ ។ និយតំ អកុសលំ ឆម្ចំ បដិច្ច ឆនិយតោ ឆអកុសលោ ឆម្ចោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនិយតំ អកុសលំ ឆម្ចំ បដិច្ច ឆនិយតោ ឆអកុសលោ ឆម្ចោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ ។ អព្យាកតម្បិ ទ្វេ ។

ធម្មាធិកទុកកុសលត្តិកៈ ធម្មធិយ្យាធិកទុកធកុសលត្តិកៈ

(៣១១) ធម្មៈ មិនមែនជាធិយ្យានិកៈ (កាត់នូវសំសារវដ្តៈដោយមិនមានសេសសល់) មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម្មៈ ជាធិយ្យានិកៈ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម្មៈ មិនមែនជាធិយ្យានិកៈ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម្មៈ ជាអធិយ្យានិកៈ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ ធម្មៈ មិនមែនជាធិយ្យានិកៈ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម្មៈ ជាអធិយ្យានិកៈ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ អព្យាកតមូល មានវារៈ ២ ។

ធម្មាតិទុកកុសលត្តិកៈ ធម្មធិយ្យតិទុកធកុសលត្តិកៈ

(៣១២) ធម្មៈ មិនមែនទៀង មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម្មៈ ទៀង ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម្មៈ មិនមែនទៀង មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម្មៈ មិនទៀង ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ ធម្មៈ មិនមែនទៀង មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម្មៈ ទៀង ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម្មៈ មិនមែនទៀង មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម្មៈ មិនទៀង ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ អព្យាកតមូល មានវារៈ ២ ។

សទ្ធន្តរទុកកុសលត្តិកេ ឆសទ្ធន្តរទុកឆកុសលត្តិកំ

(๓๑๓) សទ្ធន្តរំ កុសលំ ឆម្បំ បដិច្ច ឆអនុត្តរេ ឆកុសលោ ឆម្បោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនុត្តរំ កុសលំ ឆម្បំ បដិច្ច ឆអនុត្តរេ ឆកុសលោ ឆម្បោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ ។ សទ្ធន្តរំ អកុសលំ ឆម្បំ បដិច្ច ឆអនុត្តរេ ឆអកុសលោ ឆម្បោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ អព្យាកតមូលំ ទ្វេ ។

សរណទុកកុសលត្តិកេ ឆសរណទុកឆកុសលត្តិកំ

(๓๑๔) អរណំ កុសលំ ឆម្បំ បដិច្ច ឆអរណោ ឆកុសលោ ឆម្បោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ សរណំ អកុសលំ ឆម្បំ បដិច្ច ឆសរណោ ឆអកុសលោ ឆម្បោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

(๓๑๕) អរណំ អព្យាកតំ ឆម្បំ បដិច្ច ឆអរណោ ឆអព្យាកតោ ឆម្បោ ឧប្បជ្ជតិ

សទុក្ខវទុកកុសលត្តិកៈ ឯសទុក្ខវទុកឯកុសលត្តិកៈ

(๓๑๓) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានឧត្តរៈ (គ្រឿងរំលើងនូវខ្លួន) មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងឧត្តរៈ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានឧត្តរៈ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាឧត្តរៈ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๒ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានឧត្តរៈ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងឧត្តរៈ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្ប-ច្ចយ មានវារៈ ๑ ។ អព្យាកតមូល មានវារៈ ๒ ។

សរណទុកកុសលត្តិកៈ ឯសរណទុកឯកុសលត្តិកៈ

(๓๑๔) ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជារណៈ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๑ ។ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๑ ។

(๓๑๕) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ មិនមែនជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជារណៈ ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង

ហោតុបច្ចយា អារម្មណំ អញ្ញាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ធម្មារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុបច្ចយា ។

(๓๑๖) ហោតុយា ទ្វេ អវិកតេ ទ្វេ ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ បដិច្ចវារសទិសំ ។

(๓๑๗) អារម្មណោ អញ្ញាកតោ ធម្មោ ធម្មារម្មណស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណោ អញ្ញាកតោ ធម្មោ ធម្មារម្មណស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๓๑๘) អារម្មណោ ទ្វេ អវិកតេ ទ្វេ ។

សារណទុកវិទ្ធិ ធម្មារណទុកវិទ្ធិ

(๓๑๙) សារណំ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ធម្មារណោ ធម្មោ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុបច្ចយា សារណំ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ធម្មារណោ ធម្មោ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវណៈ មិនមែនជាអតីតៈ អនាគតៈ អារម្មណ៍ នូវធម៌ មិនមែនជាវណៈ ជាអតីតៈ អនាគតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣១៦) កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ កុសលអនាគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

(៣១៧) ធម៌ មិនមានវណៈ ជាអតីតៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាមិនមានវណៈ មិនមែនជាអតីតៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមានវណៈ ជាអតីតៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវណៈ មិនមែនជាអតីតៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(៣១៨) កុសលអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ កុសលអនាគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

សវណោទុកវេទនាត្តិកៈ ឆសវណោទុកឆវេទនាត្តិកៈ

(៣១៩) ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវណៈ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវណៈ ប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានវណៈ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវណៈ ប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង

เหตุปจฺจยา สาหารณา สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตา ธมฺมา ปฏิจฺจ อสาหารณา อสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตา จ อสาหารณา อสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตา จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา สาหารณา สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตา ธมฺมา ปฏิจฺจ อสาหารณา อสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตา จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา ตโย ฯ สาหารณา ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตา ธมฺมา ปฏิจฺจ อสาหารณา อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตา จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา ตโย ฯ สาหารณา อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตา ธมฺมา ปฏิจฺจ อสาหารณา อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตา จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา ตโย ฯ

สหชาตทุกวิปากตฺติกาทิ อสหชาตทุกอวิปากตฺติกปริโยสาโน

(๓๒๐) สาหารณา วิปากา ธมฺมา ปฏิจฺจ อสาหารณา อวิปากา จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา ฉกฺกํ ฯ สาหารณา วิปากา จ ธมฺมา ธมฺมํ ปฏิจฺจ อสาหารณา อวิปากา จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវណៈ: មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនាក្តី មិនមែនជាមិនមានវណៈ: មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនាក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវណៈ:ប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវណៈ: មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានវណៈ: ប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๔ ។ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវណៈ: មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវណៈ: ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវណៈ: មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវណៈ: ប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๔ ។

សវណាទុកវិបាកត្តិកៈ ឆសវណាទុកនវិបាកត្តិកៈ

(๓๒๐) ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវណៈ: មិនមែនជាវិបាក អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានវណៈ: ជាវិបាក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ។ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវណៈ: មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវណៈ: មានវិបាកជាប្រក្រតី ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

អារម្មណំ វិចារកកធម្មេ ឧបាទិន្នេ ខន្ធេ បដិច្ច ខន្ធេ វិចារកធម្មេ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ ។ អារម្មណំ នេវវិចារកនវិចារកធម្មេ ឧបាទិន្នេ ខន្ធេ បដិច្ច ខន្ធេ នេវវិចារកនវិចារកធម្មេ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

សវណេទុកទុបាទិន្នុបាទានិយត្តិកេ

ឆសវណេទុកនទុបាទិន្នុបាទានិយត្តិកំ

(៣២១) អារម្មណំ ឧទានិន្នទានានិយំ ខន្ធេ បដិច្ច ខន្ធេ ឧទានិន្នទានានិយេ ខន្ធេ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ អារម្មណំ អនុទានិន្នអនុទានានិយំ ខន្ធេ បដិច្ច ខន្ធេ អនុទានិន្នអនុទានានិយេ ខន្ធេ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ មិនមានវិបាកជាប្រក្រតី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានរណៈ មានវិបាកជាប្រក្រតី ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ មិនមែនជាមិនមែនវិបាកតាំងមិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានរណៈ មិនមែនជាវិបាកតាំងមិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

សរណទុកឧបាទិន្នុបាទានិយត្តិកៈ

នសរណទុកនឧបាទិន្នុបាទានិយត្តិកៈ

(៣៦១) ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ ដែលមិនមែនកម្មប្រកបដោយកិលេស (មានតណ្ហាជាដើម)កាន់យកហើយតាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានរណៈ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យកហើយតាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ ដែលមិនមែនកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយតាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានរណៈ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយតាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

สหชาตทุกสงฺคหิตสหชาตทุกาทิ

สหชาตทุกสมฺปยุตฺตสหชาตทุกาทิ

(๓๒๒) สหชาตา สนฺตีรณสนฺตีรณสหชาตา ขนฺธา ปฏิจฺจ สหชาตา สนฺตีรณสนฺตีรณสหชาตา ขนฺธา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา ๗ ภาคา ฯ สหชาตา อสนฺตีรณสนฺตีรณสหชาตา ขนฺธา ปฏิจฺจ สหชาตา สนฺตีรณสนฺตีรณสหชาตา ขนฺธา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา ๒ ฯ สหชาตา สนฺตีรณสนฺตีรณสหชาตา ขนฺธา ปฏิจฺจ สหชาตา อสนฺตีรณสนฺตีรณสหชาตา ขนฺธา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา ๗ ภาคา ฯ

สหชาตทุกวิตกฺกสหชาตทุกาทิ

สหชาตทุกวิตกฺกสมฺปยุตฺตสหชาตทุกาทิ

(๓๒๓) สหชาตา สวิตกฺกสวิจารา ขนฺธา ปฏิจฺจ สหชาตา สวิตกฺกสวิจารา ขนฺธา อุปฺปชฺชนฺติ

សរណទុកសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកៈ

ធសរណទុកធសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកៈ

(๓๒๒) ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ ដែលមិនមែនសៅហ្មងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ ដែលសៅហ្មងតាំងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ ដែលមិនមែនជាមិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានរណៈ ដែលមិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ។ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ ដែលមិនមែនជាមិនសៅហ្មងតាំងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានរណៈ ដែលមិនសៅហ្មងតាំងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

សរណទុកវិតក្កត្តិកៈ ធសរណទុកធវិតក្កត្តិកៈ

(๓๒๓) ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈ តាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈ តាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយោ តីណិ ។ អារម្មណំ សវិតក្កសវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច ឧសារណោ ឧសវិតក្កសវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ ឯកំ ។ សារម្មណំ អវិតក្កវិចារមត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឧសារណោ ឧអវិតក្កវិចារមត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ ចត្តារិ ។ អារម្មណំ អវិតក្ក-អវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច ឧសារណោ ឧអវិតក្កអវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ ឯកំ ។

សារណទុកបីតិត្តិកេ ឧសារណទុកឧបីតិត្តិកំ

(៣២៤) សារម្មណំ បីតិសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ឧសារណោ ឧបីតិសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ តីណិ ។ អារម្មណំ បីតិសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ឧសារណោ ឧបីតិសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ ឯកំ ។ សារម្មណំ សុខ-សហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ឧសារណោ ឧសុខសហ-គតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ តីណិ ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានរណៈ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ។ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๔ ។ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈទាំងមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានរណៈ មិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ។

សរណទុកបីតិត្តិកៈ ឆសរណទុកឆបីតិត្តិកៈ

(๓๒๔) ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ មិនមែនប្រកបដោយបីតិ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ ប្រកបដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ មិនមែនប្រកបដោយបីតិ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានរណៈ ប្រកបដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ។ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ មិនមែនប្រកបដោយសុខ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ ប្រកបដោយសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

អារម្មណំ សុខសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ឧសារម្មណា ឧ-
សុខសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
ឯកំ ។ សារម្មណំ ឧបេក្ខាសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច
ឧសារម្មណោ ឧឧបេក្ខាសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយា ចត្តារិ ។

សារម្មណទុកទស្សនត្តិកេ ឆសារម្មណទុកឆទស្សនត្តិកំ

(៣២៥) សារម្មណំ ឧស្សាឧបហាតព្យំ ធម្មំ បដិច្ច
ឧសារម្មណោ ឧឧស្សាឧបហាតព្យោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ សារម្មណំ ភាវនាយ បហាតព្យំ
ធម្មំ បដិច្ច ឧសារម្មណោ ឧភាវនាយ បហាតព្យោ
ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ អារម្មណំ ឧវ-
ឧស្សាឧឧភាវនាយ បហាតព្យំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអារម្មណោ
ឧឧវឧស្សាឧឧភាវនាយ បហាតព្យោ ធម្មោ ឧប្ប-
ជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវណៈ មិនមែនប្រកបដោយសុខ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានវណៈ ប្រកបដោយសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ។ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវណៈ មិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខា អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវណៈ ប្រកបដោយឧបេក្ខា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๔ ។

សវណោទុកទស្សនេនតិកៈ ឆសវណោទុកឆទស្សនេនតិកៈ

(๓๒๕) ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវណៈ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវណៈ ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ។ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវណៈ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវណៈ ដែលត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានវណៈ ដែលមិនមែនជាមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ តាំងមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានវណៈ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ តាំងមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ។

សរណទុកទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកេ

ឆសរណទុកឆទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកំ

(๓๒๖) សរណំ ឆទស្សនេនបហាតព្វហេតុកំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆសរណោ ឆឆទស្សនេនបហាតព្វហេតុ-កោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ ស-រណំ ភាវនាយបហាតព្វហេតុកំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆស-រណោ ឆភាវនាយបហាតព្វហេតុកោ ឆន្ធោ ឧប្ប-ជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ អរណំ នេវទស្សនេន-ឆភាវនាយបហាតព្វហេតុកំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆអរណោ ឆនេវទស្សនេនឆភាវនាយបហាតព្វហេតុកោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ឯកំ ។

សរណទុកអាបាយគាមិត្តិកេ

ឆសរណទុកឆអាបាយគាមិត្តិកំ

(๓๒๗) សរណំ អាឆយគាមិ ឆម្មំ បដិច្ច ឆស-រណោ ឆអាឆយគាមិ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា

សរណទុកទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិក:

ឆសរណទុកទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិក:

(๓๒๖) ធម្ម មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណ: មានហេតុដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សន: អាស្រ័យ នូវធម្ម ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណ: មានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សន: តើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារ: ๓ ។ ធម្ម មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណ: មានហេតុដែលមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម្ម ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណ: មានហេតុដែលត្រូវលះដោយភាវនា តើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារ: ๓ ។ ធម្ម មិនមែនជាមិនមានរណ: មានហេតុដែលមិនមែនជាមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សន:ទាំងមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម្ម មិនមានរណ: មានហេតុដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សន:ទាំងមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា តើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារ: ๑ ។

សរណទុកអាបយគាមិត្តិក:

ឆសរណទុកឆអាបយគាមិត្តិក:

(๓๒๗) ធម្ម មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណ: មិនមែនដល់នូវការសន្សំកុនឡើង អាស្រ័យ នូវធម្ម ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណ: ដល់នូវការសន្សំកុនឡើង តើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

ទ្វេ ។ អារម្មណំ អបច្ចយគាមី ធម្មំ បដិច្ច ឧសារណោ
ឧអបច្ចយគាមី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
ឯកំ ។ អារម្មណំ ឧនោចយគាមិនាបចយគាមី ធម្មំ
បដិច្ច ឧអារណោ ឧនោចយគាមិនាបចយគាមី ធម្មោ
ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

សារណទុកសេក្ខត្តិកេ ឧសារណទុកឧសេក្ខត្តិកំ

(៣២៨) អារម្មណំ សេក្ខំ ធម្មំ បដិច្ច ឧសារណោ
ឧសេក្ខោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។
អារម្មណំ អសេក្ខំ ធម្មំ បដិច្ច ឧសារណោ ឧអ-
សេក្ខោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។
អារម្មណំ នោសេក្ខោនាសេក្ខំ ធម្មំ បដិច្ច ឧសារណោ
ឧនោសេក្ខោនាសេក្ខោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា ឯកំ ។

មានវារៈ ๒ ฯ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវារៈ មិនមែនជា មិនដល់នូវការសន្សំកពួនឡើង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានវារៈ មិនដល់នូវការសន្សំកពួនឡើង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ฯ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានវារៈ មិនមែនជាមិនមែនដល់នូវការសន្សំកពួនឡើងតាំងមិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកពួនឡើង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានវារៈមិនមែនដល់នូវការសន្សំកពួនឡើងតាំងមិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកពួនឡើង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ฯ

សវរណោទុកសេក្ខត្តិកៈ ឯសវរណោទុកឯសេក្ខត្តិកៈ

(๓๒๘) ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវារៈ មិនមែនជាសេក្ខៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានវារៈ ជាសេក្ខៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ฯ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវារៈ មិនមែនជាអសេក្ខៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានវារៈ ជាអសេក្ខៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ฯ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវារៈ មិនមែនជានេវសេក្ខានាសេក្ខៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានវារៈ ជានេវសេក្ខានាសេក្ខៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ฯ

សរណទុកបរិត្តត្តិកេ ឆសរណទុកឆបរិត្តត្តិកំ

(๓๒๙) អរណំ បរិត្តំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆសរណោ ឆបរិត្តោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ អរណំ មហគ្គតំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆសរណោ ឆមហគ្គតោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ អរណំ អប្បមាណំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆសរណោ ឆអប្បមាណោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

សរណទុកបរិត្តារម្មណត្តិកេ ឆសរណទុកឆបរិត្តារម្មណត្តិកំ

(๓๓๐) សរណំ បរិត្តារម្មណំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆសរណោ ឆបរិត្តារម្មណោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ ។ សរណំ មហគ្គតារម្មណំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆសរណោ ឆមហគ្គតារម្មណោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

សរណទុកបរិត្តត្តិកៈ ឆសរណទុកឆបរិត្តត្តិកៈ

(๓๒๙) ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ មិនមែនមានសភាពតូចផ្នាត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានរណៈ មានសភាពតូចផ្នាត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ฯ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ មិនមែនដល់នូវសភាពធំ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានរណៈ ដល់នូវសភាពធំ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ฯ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ មិនមែនមានប្រមាណមិនបាន អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានរណៈ មានប្រមាណមិនបាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ฯ

សរណទុកបរិត្តារម្មណត្តិកៈ ឆសរណទុកឆបរិត្តារម្មណត្តិកៈ

(๓๓๐) ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ មិនមែនមានអារម្មណ៍តូចផ្នាត អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ មានអារម្មណ៍តូចផ្នាត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๒ ฯ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ មិនមែនមានអារម្មណ៍ ដល់នូវសភាពធំ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ មានអារម្មណ៍ដល់នូវសភាពធំ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

เทฺว ฯ อารมฺมณารมฺมณํ นปจฺจยา นสหชาตา นอญฺญมญฺญา นนิสฺสยา นอุปนิสฺสยา นปุเรชาตา นอาเสวนา นอารมฺมณารมฺมณา นนตฺถิ วิคตา นอาสวา นสมฺปยุตฺตา นอุปฺปนฺนา อนุปฺปนฺนา อนาคตา นปจฺจุปฺปนฺนา นอตีตารมฺมณา นอนาคตารมฺมณา นปจฺจุปฺปนฺนารมฺมณา นอชฺฌตฺตา นพหิทฺธา นอชฺฌตฺตพหิทฺธา นอชฺฌตฺตารมฺมณา นพหิทฺธารมฺมณา นอชฺฌตฺตพหิทฺธารมฺมณา นเหตุยา นอารมฺมณูปนิสฺสยา นอนนฺตรา นสมนนฺตรา นนวา นอญฺญมญฺญา นนิสฺสยา นอุปนิสฺสยา นปุเรชาตา นอาเสวนา นอารมฺมณารมฺมณา นนตฺถิ วิคตา นอาสวา นสมฺปยุตฺตา นอุปฺปนฺนา อนุปฺปนฺนา นอตีตารมฺมณา นอนาคตารมฺมณา นปจฺจุปฺปนฺนารมฺมณา นอชฺฌตฺตา นพหิทฺธา นอชฺฌตฺตพหิทฺธา นอชฺฌตฺตารมฺมณา นพหิทฺธารมฺมณา นอชฺฌตฺตพหิทฺธารมฺมณา นเหตุยา นอารมฺมณูปนิสฺสยา นอนนฺตรา นสมนนฺตรา นนวา นอญฺญมญฺญา นนิสฺสยา นอุปนิสฺสยา นปุเรชาตา นอาเสวนา นอารมฺมณารมฺมณา นนตฺถิ วิคตา นอาสวา นสมฺปยุตฺตา นอุปฺปนฺนา อนุปฺปนฺนา นอตีตารมฺมณา นอนาคตารมฺมณา นปจฺจุปฺปนฺนารมฺมณา นอชฺฌตฺตา นพหิทฺธา นอชฺฌตฺตพหิทฺธา นอชฺฌตฺตารมฺมณา นพหิทฺธารมฺมณา นอชฺฌตฺตพหิทฺธารมฺมณา นเหตุยา นอารมฺมณูปนิสฺสยา นอนนฺตรา นสมนนฺตรา นนวา นอญฺญมญฺญา นนิสฺสยา นอุปนิสฺสยา นปุเรชาตา นอาเสวนา นอารมฺมณารมฺมณา นนตฺถิ วิคตา นอาสวา นสมฺปยุตฺตา นอุปฺปนฺนา อนุปฺปนฺนา นอตีตารมฺมณา นอนาคตารมฺมณา นปจฺจุปฺปนฺนารมฺมณา นอชฺฌตฺตา นพหิทฺธา นอชฺฌตฺตพหิทฺธา นอชฺฌตฺตารมฺมณา นพหิทฺธารมฺมณา นอชฺฌตฺตพหิทฺธารมฺมณา นเหตุยา นอารมฺมณูปนิสฺสยา นอนนฺตรา นสมนนฺตรา นนวา นอญฺญมญฺญา นนิสฺสยา นอุปนิสฺสยา นปุเรชาตา นอาเสวนา นอารมฺมณารมฺมณา นนตฺถิ วิคตา นอาสวา นสมฺปยุตฺตา นอุปฺปนฺนา อนุปฺปนฺนา นอตีตารมฺมณา นอนาคตารมฺมณา นปจฺจุปฺปนฺนารมฺมณา นอชฺฌตฺตา นพหิทฺธา นอชฺฌตฺตพหิทฺธา นอชฺฌตฺตารมฺมณา นพหิทฺธารมฺมณา นอชฺฌตฺตพหิทฺธารมฺมณา นเหตุยา นอารมฺมณูปนิสฺสยา นอนนฺตรา นสมนนฺตรา นนวา ฯ

สหชาตทุกปฏฺฐานปจฺจนียวณฺณนา

(๓๓๑) สหชาตา ปจฺจยา นสหชาตา นอญฺญมญฺญา นนิสฺสยา นอุปนิสฺสยา นปุเรชาตา นอาเสวนา นอารมฺมณารมฺมณา นนตฺถิ วิคตา นอาสวา นสมฺปยุตฺตา นอุปฺปนฺนา อนุปฺปนฺนา นอตีตารมฺมณา นอนาคตารมฺมณา นปจฺจุปฺปนฺนารมฺมณา นอชฺฌตฺตา นพหิทฺธา นอชฺฌตฺตพหิทฺธา นอชฺฌตฺตารมฺมณา นพหิทฺธารมฺมณา นอชฺฌตฺตพหิทฺธารมฺมณา นเหตุยา นอารมฺมณูปนิสฺสยา นอนนฺตรา นสมนนฺตรา นนวา นอญฺญมญฺญา นนิสฺสยา นอุปนิสฺสยา นปุเรชาตา นอาเสวนา นอารมฺมณารมฺมณา นนตฺถิ วิคตา นอาสวา นสมฺปยุตฺตา นอุปฺปนฺนา อนุปฺปนฺนา นอตีตารมฺมณา นอนาคตารมฺมณา นปจฺจุปฺปนฺนารมฺมณา นอชฺฌตฺตา นพหิทฺธา นอชฺฌตฺตพหิทฺธา นอชฺฌตฺตารมฺมณา นพหิทฺธารมฺมณา นอชฺฌตฺตพหิทฺธารมฺมณา นเหตุยา นอารมฺมณูปนิสฺสยา นอนนฺตรา นสมนนฺตรา นนวา นอญฺญมญฺญา นนิสฺสยา นอุปนิสฺสยา นปุเรชาตา นอาเสวนา นอารมฺมณารมฺมณา นนตฺถิ วิคตา นอาสวา นสมฺปยุตฺตา นอุปฺปนฺนา อนุปฺปนฺนา นอตีตารมฺมณา นอนาคตารมฺมณา นปจฺจุปฺปนฺนารมฺมณา นอชฺฌตฺตา นพหิทฺธา นอชฺฌตฺตพหิทฺธา นอชฺฌตฺตารมฺมณา นพหิทฺธารมฺมณา นอชฺฌตฺตพหิทฺธารมฺมณา นเหตุยา นอารมฺมณูปนิสฺสยา นอนนฺตรา นสมนนฺตรา นนวา ฯ

นิสฺสยทุกปฏฺฐานปจฺจนียวณฺณนา

(๓๓๒) สหชาตาธิปติ นสหชาตาธิปติ นอญฺญมญฺญาธิปติ นนิสฺสยาธิปติ นอุปนิสฺสยาธิปติ นปุเรชาตาธิปติ นอาเสวนาธิปติ นอารมฺมณารมฺมณาธิปติ นนตฺถิวิคตาธิปติ นอาสวาธิปติ นสมฺปยุตฺตาธิปติ นอุปฺปนฺนาธิปติ อนุปฺปนฺนาธิปติ นอตีตารมฺมณาธิปติ นอนาคตารมฺมณาธิปติ นปจฺจุปฺปนฺนารมฺมณาธิปติ นอชฺฌตฺตาธิปติ นพหิทฺธาธิปติ นอชฺฌตฺตพหิทฺธาธิปติ นอชฺฌตฺตารมฺมณาธิปติ นพหิทฺธารมฺมณาธิปติ นอชฺฌตฺตพหิทฺธารมฺมณาธิปติ นเหตุยา นอารมฺมณูปนิสฺสยา นอนนฺตรา นสมนนฺตรา นนวา นอญฺญมญฺญา นนิสฺสยา นอุปนิสฺสยา นปุเรชาตา นอาเสวนา นอารมฺมณารมฺมณา นนตฺถิ วิคตา นอาสวา นสมฺปยุตฺตา นอุปฺปนฺนา อนุปฺปนฺนา นอตีตารมฺมณา นอนาคตารมฺมณา นปจฺจุปฺปนฺนารมฺมณา นอชฺฌตฺตา นพหิทฺธา นอชฺฌตฺตพหิทฺธา นอชฺฌตฺตารมฺมณา นพหิทฺธารมฺมณา นอชฺฌตฺตพหิทฺธารมฺมณา นเหตุยา นอารมฺมณูปนิสฺสยา นอนนฺตรา นสมนนฺตรา นนวา นอญฺญมญฺญา นนิสฺสยา นอุปนิสฺสยา นปุเรชาตา นอาเสวนา นอารมฺมณารมฺมณา นนตฺถิ วิคตา นอาสวา นสมฺปยุตฺตา นอุปฺปนฺนา อนุปฺปนฺนา นอตีตารมฺมณา นอนาคตารมฺมณา นปจฺจุปฺปนฺนารมฺมณา นอชฺฌตฺตา นพหิทฺธา นอชฺฌตฺตพหิทฺธา นอชฺฌตฺตารมฺมณา นพหิทฺธารมฺมณา นอชฺฌตฺตพหิทฺธารมฺมณา นเหตุยา นอารมฺมณูปนิสฺสยา นอนนฺตรา นสมนนฺตรา นนวา นอญฺญมญฺญา นนิสฺสยา นอุปนิสฺสยา นปุเรชาตา นอาเสวนา นอารมฺมณารมฺมณา นนตฺถิ วิคตา นอาสวา นสมฺปยุตฺตา นอุปฺปนฺนา อนุปฺปนฺนา นอตีตารมฺมณา นอนาคตารมฺมณา นปจฺจุปฺปนฺนารมฺมณา นอชฺฌตฺตา นพหิทฺธา นอชฺฌตฺตพหิทฺธา นอชฺฌตฺตารมฺมณา นพหิทฺธารมฺมณา นอชฺฌตฺตพหิทฺธารมฺมณา นเหตุยา นอารมฺมณูปนิสฺสยา นอนนฺตรา นสมนนฺตรา นนวา ฯ

อุปนิสฺสยทุกปฏฺฐานปจฺจนียวณฺณนา

(๓๓๓) สหชาตาธิปติ นสหชาตาธิปติ นอญฺญมญฺญาธิปติ นนิสฺสยาธิปติ นอุปนิสฺสยาธิปติ นปุเรชาตาธิปติ นอาเสวนาธิปติ นอารมฺมณารมฺมณาธิปติ นนตฺถิวิคตาธิปติ นอาสวาธิปติ นสมฺปยุตฺตาธิปติ นอุปฺปนฺนาธิปติ อนุปฺปนฺนาธิปติ นอตีตารมฺมณาธิปติ นอนาคตารมฺมณาธิปติ นปจฺจุปฺปนฺนารมฺมณาธิปติ นอชฺฌตฺตาธิปติ นพหิทฺธาธิปติ นอชฺฌตฺตพหิทฺธาธิปติ นอชฺฌตฺตารมฺมณาธิปติ นพหิทฺธารมฺมณาธิปติ นอชฺฌตฺตพหิทฺธารมฺมณาธิปติ นเหตุยา นอารมฺมณูปนิสฺสยา นอนนฺตรา นสมนนฺตรา นนวา นอญฺญมญฺญา นนิสฺสยา นอุปนิสฺสยา นปุเรชาตา นอาเสวนา นอารมฺมณารมฺมณา นนตฺถิ วิคตา นอาสวา นสมฺปยุตฺตา นอุปฺปนฺนา อนุปฺปนฺนา นอตีตารมฺมณา นอนาคตารมฺมณา นปจฺจุปฺปนฺนารมฺมณา นอชฺฌตฺตา นพหิทฺธา นอชฺฌตฺตพหิทฺธา นอชฺฌตฺตารมฺมณา นพหิทฺธารมฺมณา นอชฺฌตฺตพหิทฺธารมฺมณา นเหตุยา นอารมฺมณูปนิสฺสยา นอนนฺตรา นสมนนฺตรา นนวา นอญฺญมญฺญา นนิสฺสยา นอุปนิสฺสยา นปุเรชาตา นอาเสวนา นอารมฺมณารมฺมณา นนตฺถิ วิคตา นอาสวา นสมฺปยุตฺตา นอุปฺปนฺนา อนุปฺปนฺนา นอตีตารมฺมณา นอนาคตารมฺมณา นปจฺจุปฺปนฺนารมฺมณา นอชฺฌตฺตา นพหิทฺธา นอชฺฌตฺตพหิทฺธา นอชฺฌตฺตารมฺมณา นพหิทฺธารมฺมณา นอชฺฌตฺตพหิทฺธารมฺมณา นเหตุยา นอารมฺมณูปนิสฺสยา นอนนฺตรา นสมนนฺตรา นนวา นอญฺญมญฺญา นนิสฺสยา นอุปนิสฺสยา นปุเรชาตา นอาเสวนา นอารมฺมณารมฺมณา นนตฺถิ วิคตา นอาสวา นสมฺปยุตฺตา นอุปฺปนฺนา อนุปฺปนฺนา นอตีตารมฺมณา นอนาคตารมฺมณา นปจฺจุปฺปนฺนารมฺมณา นอชฺฌตฺตา นพหิทฺธา นอชฺฌตฺตพหิทฺธา นอชฺฌตฺตารมฺมณา นพหิทฺธารมฺมณา นอชฺฌตฺตพหิทฺธารมฺมณา นเหตุยา นอารมฺมณูปนิสฺสยา นอนนฺตรา นสมนนฺตรา นนวา ฯ

ปุเรชาตทุกปฏฺฐานปจฺจนียวณฺณนา

(๓๓๔) สหชาตาธิปติ นสหชาตาธิปติ นอญฺญมญฺญาธิปติ นนิสฺสยาธิปติ นอุปนิสฺสยาธิปติ นปุเรชาตาธิปติ นอาเสวนาธิปติ นอารมฺมณารมฺมณาธิปติ นนตฺถิวิคตาธิปติ นอาสวาธิปติ นสมฺปยุตฺตาธิปติ นอุปฺปนฺนาธิปติ อนุปฺปนฺนาธิปติ นอตีตารมฺมณาธิปติ นอนาคตารมฺมณาธิปติ นปจฺจุปฺปนฺนารมฺมณาธิปติ นอชฺฌตฺตาธิปติ นพหิทฺธาธิปติ นอชฺฌตฺตพหิทฺธาธิปติ นอชฺฌตฺตารมฺมณาธิปติ นพหิทฺธารมฺมณาธิปติ นอชฺฌตฺตพหิทฺธารมฺมณาธิปติ นเหตุยา นอารมฺมณูปนิสฺสยา นอนนฺตรา นสมนนฺตรา นนวา นอญฺญมญฺญา นนิสฺสยา นอุปนิสฺสยา นปุเรชาตา นอาเสวนา นอารมฺมณารมฺมณา นนตฺถิ วิคตา นอาสวา นสมฺปยุตฺตา นอุปฺปนฺนา อนุปฺปนฺนา นอตีตารมฺมณา นอนาคตารมฺมณา นปจฺจุปฺปนฺนารมฺมณา นอชฺฌตฺตา นพหิทฺธา นอชฺฌตฺตพหิทฺธา นอชฺฌตฺตารมฺมณา นพหิทฺธารมฺมณา นอชฺฌตฺตพหิทฺธารมฺมณา นเหตุยา นอารมฺมณูปนิสฺสยา นอนนฺตรา นสมนนฺตรา นนวา นอญฺญมญฺญา นนิสฺสยา นอุปนิสฺสยา นปุเรชาตา นอาเสวนา นอารมฺมณารมฺมณา นนตฺถิ วิคตา นอาสวา นสมฺปยุตฺตา นอุปฺปนฺนา อนุปฺปนฺนา นอตีตารมฺมณา นอนาคตารมฺมณา นปจฺจุปฺปนฺนารมฺมณา นอชฺฌตฺตา นพหิทฺธา นอชฺฌตฺตพหิทฺธา นอชฺฌตฺตารมฺมณา นพหิทฺธารมฺมณา นอชฺฌตฺตพหิทฺธารมฺมณา นเหตุยา นอารมฺมณูปนิสฺสยา นอนนฺตรา นสมนนฺตรา นนวา นอญฺญมญฺญา นนิสฺสยา นอุปนิสฺสยา นปุเรชาตา นอาเสวนา นอารมฺมณารมฺมณา นนตฺถิ วิคตา นอาสวา นสมฺปยุตฺตา นอุปฺปนฺนา อนุปฺปนฺนา นอตีตารมฺมณา นอนาคตารมฺมณา นปจฺจุปฺปนฺนารมฺมณา นอชฺฌตฺตา นพหิทฺธา นอชฺฌตฺตพหิทฺธา นอชฺฌตฺตารมฺมณา นพหิทฺธารมฺมณา นอชฺฌตฺตพหิทฺธารมฺมณา นเหตุยา นอารมฺมณูปนิสฺสยา นอนนฺตรา นสมนนฺตรา นนวา ฯ

---

๑ ม. ปจฺจยา ฯ

មានភារៈ ២ ។ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ មិនមានអារម្មណ៍ ប្រមាណមិនបាន អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានរណៈ មានប្រមាណមិនបាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានភារៈ១ ។

សរណោទុកហីនត្តិកៈ ឆសរណោទុកឆហីនត្តិកៈ

(๓๓๑) ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ មិនមែនសោកតាប អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ សោកតាប ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានភារៈ១ ។ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ មិនមែនជាកណ្តាល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានរណៈ ជាកណ្តាល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានភារៈ២ ។ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ មិនមែនឧត្តម អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានរណៈ ឧត្តម ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានភារៈ១ ។

សរណោទុកមិប្បតិត្តិកៈ ឆសរណោទុកឆមិប្បតិត្តិកៈ

(๓๓๒) ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ មិនមែនមានសភាពខុសនិងឯទៀត អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ មានសភាពខុសនិងឯទៀត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានភារៈ១ ។ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ មិនមែនមានសភាពត្រូវនិងឯទៀត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានរណៈ មានសភាពត្រូវនិងឯទៀត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ មិនមែនជាមិនទៀង អាស្រ័យ នូវធម៌

ឧសរណោ ឧអនិយតោ ឧម្មគ្គោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្ប-
ច្ចយា ទ្វេ ។

សរណទុកមគ្គារម្មណត្តិកេ ឆសរណទុកឆមគ្គារម្មណត្តិកំ

[๓๓๓] អរណំ មគ្គារម្មណំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧស-
រណោ ឧមគ្គារម្មណោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ
ឯកំ ។ អរណំ មគ្គហេតុកំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧសរ-
ណោ ឧមគ្គហេតុកោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ
ឯកំ ។ អរណំ មគ្គាធិបតឹ ឧម្មំ បដិច្ច ឧសរណោ
ឧមគ្គាធិបតិ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ ឯកំ ។

សរណទុកឧប្បន្នត្តិកេ ឆសរណទុកឆឧប្បន្នត្តិកំ

[๓๓๔] សរណោ អនុប្បន្នោ ឧម្មោ ឧសរ-
ណស្ស ឧអនុបន្នស្ស ឧម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន
បច្ចយោ ចតូហិ ។ អរណោ ឧប្បាទី ឧម្មោ ឧអរ-
ណស្ស ឧឧប្បាទិស្ស ឧម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន
បច្ចយោ ទ្វេ ។

ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវាណៈ មានសភាពមិនទៀង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

សវាណទុកមគ្គវិប្បយុត្តកៈ ឆសវាណទុកឆមគ្គវិប្បយុត្តកៈ

(៣៣៣) ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវាណៈ មិនមែនមានមគ្គជាអារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានវាណៈ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវាណៈ មិនមែនមានមគ្គជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានវាណៈ មានមគ្គជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវាណៈ មិនមែនមានមគ្គជាអធិបតិ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានវាណៈ មានមគ្គជាអធិបតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

សវាណទុកឧប្បន្នវិប្បយុត្តកៈ ឆសវាណទុកឆឧប្បន្នវិប្បយុត្តកៈ

(៣៣៤) ធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវាណៈ មិនទាន់កើតឡើងហើយ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវាណៈ មិនមែនជាមិនទាន់កើតឡើងហើយ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។ ធម៌ មិនមានវាណៈ ដែលកើតឡើង ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាមិនមានវាណៈ ដែលមិនមែនកើតឡើង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

សរណទុកអតីតត្តិកេ ឆសរណទុកឆអតីតត្តិកំ

(๓๓๕) សរណោ អតីតោ ធម្មោ ឆសរ-
ណសស្ស ឆអតីតស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន
បច្ចយោ ចត្តារិ ។ អនាគតោ អតីតស្ស ទ្វេ ។

សរណទុកអតីតារម្មណត្តិកេ
ឆសរណទុកឆអតីតារម្មណត្តិកំ

(๓๓๖) សរណំ អតីតារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច
ឆសរណោ ឆអតីតារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេ-
តុប្បច្ចយោ អរណំ អតីតារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ឆស-
រណោ ឆអតីតារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្ប-
ច្ចយោ ទ្វេ ។ សរណំ អនាគតារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច
ឆសរណោ ឆអនាគតារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយោ ទ្វេ ។ សរណំ បច្ចុប្បន្នារម្មណំ
ធម្មំ បដិច្ច ឆសរណោ ឆបច្ចុប្បន្នារម្មណោ ធម្មោ
ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ ទ្វេ ។

សរណទុកអតីតត្តិកៈ ឆសរណទុកឆអតីតត្តិកៈ

(๓๓๕) ធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវណៈ ជាអតីត ជាបច្ច័យនៃធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវណៈ មិនមែនជាអតីត ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។ អនាគតធម៌ ដូចជាអតីតធម៌ដែរ ។

សរណទុកអតីតារម្មណត្តិកៈ ឆសរណទុកឆអតីតារម្មណត្តិកៈ

(๓๓๖) ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវណៈ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាអតីត អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវណៈ មានអារម្មណ៍ជាអតីត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវណៈ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាអតីត អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមានវណៈ មានអារម្មណ៍ជាអតីត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវណៈ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាអនាគត អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវណៈ មានអារម្មណ៍ជាអនាគត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវណៈ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្ន អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវណៈ មានអារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្ន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

សរណទុកអដ្ឋត្តារម្មណត្តិកេ

ឆសរណទុកឆអដ្ឋត្តារម្មណត្តិកំ

(๓๓๗) សរណំ អដ្ឋត្តារម្មណំ ឆម្បំ បដិច្ច ឆសរណោ ឆអដ្ឋត្តារម្មណោ ឆម្ពោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ ។ សរណំ ឆមហិទ្ធារម្មណំ ឆម្បំ បដិច្ច ឆសរណោ ឆឆមហិទ្ធារម្មណោ ឆម្ពោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ ។

សរណទុកសនិទស្សនត្តិកេ

ឆសរណទុកឆសនិទស្សនត្តិកំ

(๓๓๘) សរណំ អនិទស្សនសប្បដិឃំ ឆម្បំ បដិច្ច ឆសរណោ ឆអនិទស្សនសប្បដិឃោ ឆម្ពោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

(๓๓๙) សរណំ អនិទស្សនអប្បដិឃំ ឆម្បំ បដិច្ច ឆសរណោ ឆអនិទស្សនអប្បដិឃោ ឆម្ពោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អរណំ អនិទស្សនអប្បដិឃំ ឆម្បំ បដិច្ច

សរណទុកអជ្ឈត្តារម្មណត្តិកៈ

ឆសរណទុកឆអជ្ឈត្តារម្មណត្តិកៈ

(๓๓๗) ធម្មា មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាខាងក្នុង អាស្រ័យ នូវធម្មា ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ មានអារម្មណ៍ជាខាងក្នុង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๒ ។ ធម្មា មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាខាងក្រៅ អាស្រ័យ នូវធម្មា ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ មានអារម្មណ៍ជាខាងក្រៅ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๒ ។

សរណទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

ឆសរណទុកឆសនិទស្សនត្តិកៈ

(๓๓๘) ធម្មា មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម្មា ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ មិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ។

(๓๓๙) ធម្មា មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ មិនមែនជាមិនមានការឃើញទាំងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម្មា ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ មិនមានការឃើញទាំងមិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម្មា មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ មិនមែនជាមិនមានការឃើញទាំងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម្មា

ឧសារណា ឧអនិទស្សនអប្បដិឃោ ឧម្ហា ឧប្ប-
ដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា សារណំ អនិទស្សនអប្បដិឃញ្ច
អារណំ អនិទស្សនអប្បដិឃញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ឧសារ-
ណា ឧអនិទស្សនអប្បដិឃោ ឧម្ហា ឧប្បដ្ឋតិ ហេ-
តុប្បច្ចយា ។

(៣៤០) ហេតុយា តីណិ អវិកតេ តីណិ ។

(៣៤១) អារណំ អនិទស្សនអប្បដិឃំ ធម្មំ
បដិច្ច ឧសារណា ឧអនិទស្សនអប្បដិឃោ ឧម្ហា
ឧប្បដ្ឋតិ ឧហេតុប្បច្ចយា ។

(៣៤២) សារណំ អនិទស្សនអប្បដិឃំ ធម្មំ
បដិច្ច ឧសារណា ឧអនិទស្សនអប្បដិឃោ ឧម្ហា
ឧប្បដ្ឋតិ ឧអារម្មណាប្បច្ចយា ។

(៣៤៣) ឧហេតុយា ឯកំ ឧអារម្មណេ តីណិ
នោវិកតេ តីណិ ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ

បដិច្ចវារសទិសំ ។

មិនមានរណៈ: មិនមានការយើញ្ញាំង៏មិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង៏ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹង៏រណៈ: មិនមែនជាមិនមានការយើញ្ញាំង៏មិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹង៏រណៈ: មិនមានការយើញ្ញាំង៏មិនមានការប៉ះពាល់ផង មិនមានរណៈ: មិនមានការយើញ្ញាំង៏មិនមានការប៉ះពាល់ផង ទើបកើតឡើង៏ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៤០) ក្នុង៏ហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុង៏អវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៣៤១) ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹង៏រណៈ: មិនមែនជាមិនមានការយើញ្ញាំង៏មិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានរណៈ: មិនមានការយើញ្ញាំង៏មិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង៏ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៤២) ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹង៏រណៈ: មិនមែនជាមិនមានការយើញ្ញាំង៏មិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹង៏រណៈ: មិនមានការយើញ្ញាំង៏មិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង៏ ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(៣៤៣) ក្នុង៏នហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុង៏នអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុង៏នោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចបដិច្ចវារៈដែរ ។

(๓๔๔) សរាគោ អនិទ្ធសញ្ញនអប្បដិឃោ ឯកេ ខន្ធេ ឯសរាគោសញ្ញ ឯអនិទ្ធសញ្ញនអប្បដិឃសញ្ញ ឯធម្មេសញ្ញ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ អរាគោ អនិទ្ធសញ្ញនអប្បដិឃោ ឯកេ ខន្ធេ ឯសរាគោសញ្ញ ឯអនិទ្ធសញ្ញនអប្បដិឃសញ្ញ ឯធម្មេសញ្ញ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๓๔๕) ហេតុយា ទ្វេ អធិបតិយា ទ្វេ អវិគតេ តីណិ ។

(๓๔๖) សរាគោ អនិទ្ធសញ្ញនអប្បដិឃោ ឯកេ ខន្ធេ ឯសរាគោសញ្ញ ឯអនិទ្ធសញ្ញនអប្បដិឃសញ្ញ ឯធម្មេសញ្ញ សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ ... បច្ឆាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๓๔๗) ឯហេតុយា តីណិ ឯអារម្មណេ តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារំ ឯវំ វិត្ថារេតព្ពំ ។

(๓๔๔) ធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវណៈ: មិនមានការឃើញ
ចាំង៏មិនមានការប៉ះពាល់ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយ
នឹងវណៈ: មិនមែនជាមិនមានការឃើញចាំង៏មិនមានការប៉ះពាល់ ដោយ
ហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមានវណៈ: មិនមានការឃើញចាំង៏មិនមានការប៉ះ
ពាល់ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវណៈ: មិនមែន
ជាមិនមានការឃើញចាំង៏មិនមានការប៉ះពាល់ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(๓๔๕) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๒ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ
មានវារៈ ๒ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

(๓๔๖) ធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវណៈ: មិនមានការឃើញ
ចាំង៏មិនមានការប៉ះពាល់ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយ
នឹងវណៈ: មិនមែនជាមិនមានការឃើញចាំង៏មិនមានការប៉ះពាល់ ដោយ
សហជាតប្បច្ច័យ ... ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

(๓๔๗) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ
មានវារៈ ๓ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះផងចុះ ។

ចប់ អនុលោមប្បច្ចនីយទុកត្តិកប្បដ្ឋាន ។

អនុលោមបច្ចនីយត្តិកទុកបច្ឆាគំ

កុសលត្តិកហេតុទុកេ ឆកុសលត្តិកឆហេតុទុកំ

(๓๔๘) កុសលំ ហេតុំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆក្ខ-
សលោ ឆហេតុ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
កុសលំ ហេតុំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆអក្ខុសលោ ឆហេតុ
ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កុសលំ ហេតុំ ឆម្មំ
បដិច្ច ឆអព្យាកតោ ឆហេតុ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេ-
តុប្បច្ចយា កុសលំ ហេតុំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆអក្ខុសលោ
ឆហេតុ ច ឆអព្យាកតោ ឆហេតុ ច ឆម្មោ ឧប្ប-
ជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា កុសលំ ហេតុំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆ-
ក្ខុសលោ ឆហេតុ ច ឆអក្ខុសលោ ឆហេតុ ច
ឆម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ហ ។

(๓๔๙) អកុសលំ ហេតុំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆ-
អក្ខុសលោ ឆហេតុ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
អកុសលំ ហេតុំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆក្ខុសលោ ឆហេតុ
ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អកុសលំ ហេតុំ
ឆម្មំ បដិច្ច ឆអព្យាកតោ ឆហេតុ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

អនុលោមប្បច្ចនីយត្តិកទុកប្បដ្ឋាន

កុសលត្តិកហេតុទុកៈ ឯកុសលត្តិកនហេតុទុកៈ

(๓๔๘) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល តាំងមិនមែនជាហេតុក្តី មិនមែនជាអព្យាកតៈ តាំងមិនមែនជាហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសលតាំងមិនមែនជាហេតុក្តី មិនមែនជាអកុសល តាំងមិនមែនជាហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

(๓๔๙) ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ជាហេតុ ទើបកើតឡើង

ហេតុបច្ចយា អកុសលំ ហេតុំ ឆម្ចំ បដិច្ច ឧ-
អកុសលោ ឧហេតុ ច ឧអព្យាកតោ ឧហេតុ ច
ឆម្ចា ខុប្បដ្ឋន្តិ ហេតុបច្ចយា អកុសលំ ហេតុំ ឆម្ចំ
បដិច្ច ឧកុសលោ ឧហេតុ ច ឧអកុសលោ ឧ-
ហេតុ ច ឧម្ចា ខុប្បដ្ឋន្តិ ហេតុបច្ចយា បញ្ច ។

(៣៩០) អព្យាកតំ ហេតុំ ឆម្ចំ បដិច្ច ឧកុ-
សលោ ឧហេតុ ឧម្ចោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុបច្ចយា អ-
ព្យាកតំ ហេតុំ ឆម្ចំ បដិច្ច ឧអកុសលោ ឧហេតុ
ឧម្ចោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុបច្ចយា អព្យាកតំ ហេតុំ
ឆម្ចំ បដិច្ច ឧកុសលោ ឧហេតុ ច ឧអកុសលោ
ឧហេតុ ច ឧម្ចោ ខុប្បដ្ឋន្តិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។

(៣៩១) ហេតុយា តេវីស អារម្មណេ ឧវ អវិ-
កតេ តេវីស ។

(៣៩២) កុសលំ ហេតុំ ឆម្ចំ បដិច្ច ឧកុ-
សលោ ឧហេតុ ឧម្ចោ ខុប្បដ្ឋតិ ឧអារម្មណបច្ច-
ច្ចយោ ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល តាំងមិនមែនជាហេតុក្តី មិនមែនជាអព្យាកត: តាំងមិនមែនជាហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល តាំងមិនមែនជាហេតុក្តី មិនមែនជាអកុសល តាំងមិនមែនជាហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

(៣៩០) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកត: ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកត: ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល តាំងមិនមែនជាហេតុក្តី មិនមែនជាអកុសល តាំងមិនមែនជាហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកត: ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៣៩១) កុង្គហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ កុង្គអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ កុង្គអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ។

(៣៩២) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនេអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(๓๕๓) ឧអារម្មណោ ឧវ ឧអធិបតិយា តោរស ឧវិប្បយុត្តេ ឧវ ។

សហជាតវារម្បិ សមនន្តរយុត្តវារម្បិ
បដិច្ចវារសទិសំ វិត្ថារេតព្ពំ ។

(๓๕๔) កុសលោ ហេតុ ឧម្ហោ ឧកុសលស្ស ឧហេតុស្ស ឧម្ហស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ កុសលោ ហេតុ ឧម្ហោ ឧអកុសលស្ស ឧម្ហស្ស ឧហេតុស្ស ឧម្ហស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ កុសលោ ហេតុ ឧម្ហោ ឧអព្យាកតស្ស ឧហេតុស្ស ឧម្ហស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ បញ្ច ។ អកុសលោ ហេតុ ឧម្ហោ ឧអកុសលស្ស ឧហេតុស្ស ឧម្ហស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ បញ្ច ។ អព្យាកតោ ហេតុ ឧម្ហោ ឧកុសលស្ស ឧហេតុស្ស ឧម្ហស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ(๑) ។

(๓๕๕) កុសលោ ហេតុ ឧម្ហោ ឧកុសលស្ស ឧហេតុស្ស ឧម្ហស្ស អារម្មណាប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๓๕๖) ហេតុយា តោរស អារម្មណោ អដ្ឋារស អវិកតេ តោរស ។

បញ្ហាវារំ វិត្ថារេតព្ពំ ។

---

๑ ម. បញ្ច ។

(៣៥៣) ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងនអធិបតិប្ប-
ច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ។

បណ្ឌិត គប្បីញុំាងសហជាតវារៈផង សម្បយុត្តវារៈផង
ឲ្យពិស្តារ ដូចជាបដិច្ចវារៈផងចុះ ។

(៣៥៤) ធម៌ ជាកុសល ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិន
មែនជាកុសល មិនមែនជាហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាកុសល
ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាហេតុ
ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាកុសល ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិន
មែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ។
ធម៌ ជាអកុសល ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាអកុសល
មិនមែនជាហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ។ ធម៌ ជាអព្យា-
កតៈ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាហេតុ
ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

(៣៥៥) ធម៌ ជាកុសល ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិន
មែនជាកុសល មិនមែនជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(៣៥៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ
មានវារៈ១៨ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ។

បណ្ឌិត គប្បីញុំាងបញ្ហាវារៈ ឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

(៣៥៧) កុសលំ នហេតុំ នម្មំ បដិច្ច នអ-
កុសលោ ននហេតុ ននម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
កុសលំ នហេតុំ នម្មំ បដិច្ច នអព្យាកតោ ន-
ហេតុ ននម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៣៥៨) ហេតុយា ន៧ អារម្មណេ ន៧ អវិ-
គតេ ន៧ ។ សព្វត្ថ ន៧ ។

កុសលត្តិកសហេតុកទុកេ
នកុសលត្តិកនសហេតុកទុកំ

(៣៥៩) កុសលំ សហេតុំ នម្មំ បដិច្ច នកុ-
សលោ នសហេតុកោ ននម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
កុសលំ សហេតុកំ នម្មំ បដិច្ច នអកុសលោ នស-
ហេតុកោ ននម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កុសលំ
សហេតុកំ នម្មំ បដិច្ច នកុសលោ នសហេតុកោ
ច នអកុសលោ នសហេតុកោ ច ននម្មោ ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អកុសលំ សហេតុកំ នម្មំ

(๓๕๗) ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๓๕๘) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๙ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ๙ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ๙ ។ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ๙ ។

កុសលត្តិកសហេតុកទុកៈ

ឯកុសលត្តិកឯសហេតុកទុកៈ

(๓๕๙) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល តាំងមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុក្តី មិនមែនជាអកុសល តាំងមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ

ปฏิจฺจ อกุสลา สหชาตา อกุสลา เหตู ขนฺธา ปฏิจฺจ เหตุปจฺจเยน ปจฺจยา อกุสลา เหตู ขนฺธา สหชาตสฺส เหตุปจฺจยสฺส อกุสลา เหตู ขนฺธา ปฏิจฺจ เหตุปจฺจยสฺส อกุสลา เหตู ขนฺธา สหชาตา อกุสลา เหตู ขนฺธา จ อกุสลา เหตู ขนฺธา สหชาตา อกุสลา เหตู ขนฺธา จ ปฏิจฺจ เหตุปจฺจยา ตีณิ ฯ อพฺยากตา เหตู ขนฺธา ปฏิจฺจ อกุสลา เหตู ขนฺธา สหชาตสฺส เหตุปจฺจยสฺส อพฺยากตา เหตู ขนฺธา ปฏิจฺจ อกุสลา เหตู ขนฺธา สหชาตา อกุสลา เหตู ขนฺธา จ อพฺยากตา เหตู ขนฺธา สหชาตา อกุสลา เหตู ขนฺธา จ ปฏิจฺจ เหตุปจฺจยา ตีณิ ฯ

(๓๖๐) เหตุยา ฉ อารมฺมเณ ตีณิ อวิคเต ฉ ฯ

สหชาตวาเรปิ สมฺปยุตฺตวาเรปิ ปฏิจฺจวาเรปิ

អារម្មណ៍ នូវធម៌ ជាអកុសល ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ អារម្មណ៍ នូវធម៌ ជាអកុសល ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល ទាំងមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុក្តី មិនមែនជាអកុសល ទាំងមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុក្តី អារម្មណ៍ នូវធម៌ ជាអកុសល ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ អារម្មណ៍ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ អារម្មណ៍ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល ទាំងមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុក្តី មិនមែនជាអកុសល ទាំងមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុក្តី អារម្មណ៍ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៣៦០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចជាបដិច្ចវារៈដែរ ។

(๓๖๑) កុសលោ សហេតុកោ ធម្មោ ឧកុ-
សលស្ស ឧសហេតុកស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន
បច្ចយោ កុសលោ សហេតុកោ ធម្មោ ឧអកុ-
សលស្ស ឧសហេតុកស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន
បច្ចយោ កុសលោ សហេតុកោ ធម្មោ ឧកុស-
លស្ស ឧសហេតុកស្ស ច ឧអកុសលស្ស ឧស-
ហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ
តីណិ ។ អកុសលោ សហេតុកោ ធម្មោ ឧអកុ-
សលស្ស ឧសហេតុកស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន
បច្ចយោ អកុសលោ សហេតុកោ ធម្មោ ឧកុ-
សលស្ស ឧសហេតុកស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន
បច្ចយោ អកុសលោ សហេតុកោ ធម្មោ ឧកុ-
សលស្ស ឧសហេតុកស្ស ច ឧអកុសលស្ស
ឧសហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ច-
យោ តីណិ ។ អព្យាកតោ សហេតុកោ ធម្មោ
ឧកុសលស្ស ឧសហេតុកស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្ប-
ច្ចយេន បច្ចយោ អព្យាកតោ សហេតុកោ ធម្មោ

(๓๖๑) ធម៌ ជាកុសល ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាកុសល ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាកុសល ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាកុសល ទាំងមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុផង មិនមែនជាអកុសល ទាំងមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ ធម៌ ជាអកុសល ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអកុសល ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអកុសល ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាកុសល ទាំងមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុផង មិនមែនជាអកុសល ទាំងមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ ធម៌ ជាអនាគតៈ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអនាគតៈ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ

ឧអកុសលស្ស ឧសហេតុកស្ស ឧម្មស្ស ហេតុ-
ប្បច្ចយេន បច្ចយោ អព្យាកតោ សហេតុកោ ឧម្មោ
ឧកុសលស្ស ឧសហេតុកស្ស ច ឧអកុសលស្ស
ឧសហេតុកស្ស ច ឧម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ច-
យោ តីណិ ។

(៣៦២) ហេតុយា ឧវ អារម្មណេ បណ្ណារស
។ បេ ។ អវិគតេ ឯកាទស ។

(៣៦៣) អកុសលំ អហេតុកំ ឧម្មំ បដិច្ច
ឧកុសលោ ឧអហេតុកោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា អកុសលំ អហេតុកំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧអព្យា-
កតោ ឧអហេតុកោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
អកុសលំ អហេតុកំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧកុសលោ ឧ-
អហេតុកោ ច ឧអព្យាកតោ ឧអហេតុកោ ច ឧម្មោ
ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អព្យាកតំ អហេ-
តុកំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧកុសលោ ឧអហេតុកោ ឧម្មោ
ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អព្យាកតំ អហេតុកំ ឧម្មំ
បដិច្ច ឧអកុសលោ ឧអហេតុកោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

ជាបច្ចយ នៃធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹង
ហេតុ ដោយហេតុប្បច្ចយ ធម៌ ជាអព្យាកត: ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹង
ហេតុ ជាបច្ចយ នៃធម៌ មិនមែនជាកុសល ទាំងមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជា
មួយនឹងហេតុផង មិនមែនជាអកុសល ទាំងមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយ
នឹងហេតុផង ដោយហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ៣ ។

(៣៦២) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ចយ
មានវារៈ ១៥ ។បេ។ ក្នុងអវិគតប្បច្ចយ មានវារៈ ១១ ។

(៣៦៣) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានហេតុ
អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល មិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះ
ហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកត: មិនមែនជាមិនមានហេតុ អា-
ស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល មិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះ
ហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនជាកុសល ទាំងមិនមែនជាមិនមានហេតុក្តី
មិនមែនជាអព្យាកត: ទាំងមិនមែនជាមិនមានហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវ
ធម៌ ជាអកុសល មិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ
មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមាន
ហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកត: មិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង
ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនមាន
ហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកត: មិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា អព្យាកតំ អហេតុកំ ឯកំ បដិច្ច ឯកក្ខ-
ណេ ឯអហេតុកោ ច ឯអកុសលោ ឯអហេតុ-
កោ ច ឯកម្មា ខុប្បដ្ឋន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(៣៦៤) ហេតុយា ឯ អារម្មណេ ឯ អវិគតេ ឯ ។

កុសលត្តិកហេតុសម្បយុត្តទុកេ
ឯកុសលត្តិកឯហេតុសម្បយុត្តទុកំ

(៣៦៥) កុសលំ ហេតុសម្បយុត្តំ ឯកំ បដិច្ច
ឯកក្ខណេ ឯហេតុសម្បយុត្តោ ឯកម្មា ខុប្បដ្ឋតិ
ហេតុប្បច្ចយា សហេតុកេ ខុក្ខសន្ធិសំ ។

កុសលត្តិកហេតុសហេតុកទុកេ
ឯកុសលត្តិកឯហេតុសហេតុកទុកំ

(៣៦៦) កុសលំ ហេតុញ្ចេវ សហេតុកញ្ច
ឯកំ បដិច្ច ឯអកុសលោ ឯហេតុចេវ ឯអហេតុ-
កោច ឯកម្មា ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា កុស-
លំ ហេតុញ្ចេវ សហេតុកញ្ច ឯកំ បដិច្ច ឯ-
អព្យាកតោ ឯហេតុចេវ ឯអហេតុកោច ឯកម្មា

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល តាំងមិនមែនជាមិនមាន
ហេតុក្តី មិនមែនជាអកុសល តាំងមិនមែនជាមិនមានហេតុក្តី អាស្រ័យ
នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ មិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ
មានវារៈ ៣ ។

[៣៦៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ
មានវារៈ ៦ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

កុសលត្តិកហេតុសម្បយុត្តទុកៈ

ឆកុសលត្តិកឆហេតុសម្បយុត្តទុកៈ

[៣៦៥] ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយហេតុ អា-
ស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះ
ហេតុប្បច្ច័យ ដូចជាសហេតុកទុកៈដែរ ។

កុសលត្តិកហេតុសហេតុកទុកៈ

ឆកុសលត្តិកឆហេតុសហេតុកទុកៈ

[៣៦៦] ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាហេតុតាំងមិន
មែនជាមិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ជាហេតុតាំងប្រ-
ព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិន
មែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាហេតុតាំងមិនមែនជាមិនមានៈហេតុ អា-
ស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ជាហេតុតាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ

ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កុសលំ ហេតុញ្ចវ សហេ-
តុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន អកុសលោ ន ហេតុចេវ ន-
អហេតុកោ ច ន អព្យាកតោ ន ហេតុចេវ ន អហេតុ-
កោ ច ន ឆម្ហា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។
អកុសលំ ហេតុញ្ចវ សហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន-
កុសលោ ន ហេតុចេវ ន អហេតុកោ ច ន ឆម្ហា ឧប្ប-
ជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ តីណិ ។ អព្យាកតំ ហេតុញ្ចវ-
សហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន កុសលោ ន ហេតុចេវ-
ន អហេតុកោ ច ន ឆម្ហា ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា . . .
ន អកុសលោ ន ហេតុចេវ ន អហេតុកោ ច ន ឆម្ហា
ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា . . . ន កុសលោ ន ហេតុ-
ចេវ ន អហេតុកោ ច ន អកុសលោ ន ហេតុចេវ ន អ-
ហេតុកោ ច ន ឆម្ហា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

[៣៦៧] ហេតុយា ន វ ។

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាហេតុ តាំងមិនមែនជាមិនមានហេតុក្តី មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាហេតុ តាំងមិនមែនជាមិនមានហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ជាហេតុ តាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្ប-ច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាហេតុ តាំង មិនមែនជាមិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ជាហេតុ តាំង ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន វារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាហេតុ តាំងមិនមែនជា មិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ជាហេតុ តាំងប្រព្រឹត្ត ទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ . . . ធម៌ មិន មែនជាអកុសល មិនមែនជាហេតុ តាំងមិនមែនជាមិនមានហេតុ ទើប កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ . . . ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែន ជាហេតុ តាំងមិនមែនជាមិនមានហេតុក្តី មិនមែនជាអកុសល មិនមែន ជាហេតុ តាំងមិនមែនជាមិនមានហេតុក្តី ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្ប-ច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៣៦៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[๓๖๙] កុសលំ សហេតុកញ្ហេវ ឧទហេតុំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧអកុសលោ ឧអហេតុកោចេវ ឧឧ-ហេតុច ឧម្មោ . . . ឧអព្យាកតោ ឧអហេតុកោចេវ-ឧឧហេតុច ឧម្មោ . . . ឧអកុសលោ ឧអហេតុកោ-ចេវ ឧឧហេតុច ឧអព្យាកតោ ឧអហេតុកោចេវ-ឧឧហេតុច ឧម្មោ ខុប្បដិដ្ឋិដ្ឋិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អកុសលំ សហេតុកញ្ហេវ ឧទហេតុំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧកុសលោ ឧអហេតុកោចេវ ឧឧហេតុច ឧម្មោ . . . អកុសលំ សហេតុកញ្ហេវ ឧទហេតុំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧអព្យាកតោ ឧអហេតុកោចេវ ឧឧហេតុច ឧម្មោ . . . ឧកុសលោ ឧអហេតុកោចេវ ឧឧហេ-ហេតុច ឧអព្យាកតោ ឧអហេតុកោចេវ ឧឧហេតុច ឧម្មោ . . . តីណិ ។ អព្យាកតំ សហេតុកញ្ហេវ ឧ-ឧទហេតុំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧកុសលោ ឧអហេតុ-កោចេវ ឧឧហេតុច ឧម្មោ . . . ឧអកុសលោ

[๓๖๘] ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនមានហេតុ តាំង៣មិនមែនជាមិនមែនហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹង៣ហេតុតាំង៣មិនមែនជាហេតុ . . . ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាមិនមានហេតុ តាំង៣មិនមែនជាមិនមែនហេតុ . . . ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនមានហេតុតាំង៣មិនមែនជាមិនមែនហេតុក្តី មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាមិនមានហេតុតាំង៣មិនមែនជាមិនមែនហេតុក្តី ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានហេតុតាំង៣មិនមែនជាមិនមែនហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹង៣ហេតុតាំង៣មិនមែនជាហេតុ . . . ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាមិនមានហេតុតាំង៣មិនមែនជាមិនមែនហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹង៣ហេតុតាំង៣មិនមែនជាហេតុ . . . ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានហេតុតាំង៣មិនមែនជាមិនមែនហេតុក្តី មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាមិនមានហេតុតាំង៣មិនមែនជាមិនមែនហេតុក្តី . . . មានវារៈ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានហេតុតាំង៣មិនមែនជាមិនមែនហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹង៣ហេតុតាំង៣មិនមែនជាហេតុ . . . ធម៌ មិនមែនជាអកុសល

ឧអហេតុកោ ចេវ ឧហេតុច ឧម្នោ . . . ឧកុសលោ ឧអហេតុកោ ចេវ ឧហេតុច ឧអកុសលោ ឧអហេតុកោ ចេវ ឧហេតុច ឧម្នោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(៣៦៩) ហេតុយា ឧវ ។

កុសលត្តិកហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកេ
ឧកុសលត្តិកឧហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកំ

(៣៧០) កុសលំ ហេតុញ្ចេវ ហេតុសម្បយុត្តញ្ច ឧម្មំ បដិច្ច ឧអកុសលោ ឧហេតុចេវ ឧហេតុវិប្បយុត្តោច ឧម្នោ . . . ឧអព្យាកតោ ឧហេតុចេវ ឧហេតុវិប្បយុត្តោច ឧម្នោ . . . ឧអកុសលោ ឧហេតុចេវ ឧហេតុវិប្បយុត្តោច ឧអព្យាកតោ ឧហេតុចេវ ឧហេតុវិប្បយុត្តោច ឧម្នោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អកុសលំ តីណិ កាតព្ពំ ។ អព្យាកតំ តីណិ កាតព្ពំ ។ ឧវ ។ កុសលំ ហេតុសម្បយុត្តញ្ចេវ ឧចហេតុំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧអកុសលោ ឧហេតុវិប្បយុត្តោចេវ ឧហេតុច ឧម្នោ . . . ឧអព្យាកតោ ឧហេតុវិប្បយុត្តោចេវ ឧហេតុច ឧម្នោ . . .

មិនមែនជាមិនមានហេតុតាំងមិនមែនជាមិនមែនហេតុ ... ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានហេតុតាំងមិនមែនជាមិនមែនហេតុក្តី មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនមានហេតុ តាំងមិនមែនជាមិនមែនហេតុក្តី ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

(៣៦៩) កតិហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ។

កុសលត្តិកហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកៈ

ឯកុសលត្តិកឯហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកៈ

(៣៧០) ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាហេតុតាំងមិនមែនប្រាសចាកហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ជាហេតុតាំងប្រកបដោយហេតុ... ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាហេតុតាំងមិនមែនប្រាសចាកហេតុ ... ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាហេតុតាំងមិនមែនប្រាសចាកហេតុក្តី មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាហេតុតាំងមិនមែនប្រាសចាកហេតុក្តី ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ អកុសល បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ ឲ្យមានវារៈ៣ ។ អព្យាកតៈ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ ឲ្យមានវារៈ៣ ។ ជាវារៈ៩ ។ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រាសចាកហេតុតាំងមិនមែនជាមិនមែនហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយហេតុតាំងមិនមែនជាហេតុ ... ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនប្រាសចាកហេតុតាំងមិនមែនជាមិនមែនហេតុ ...

ឧអកុសលោ ឧហេតុវិប្បយុត្តោចេវ ឧឧហេតុច ឧ-
អព្យាកតោ ឧហេតុវិប្បយុត្តោចេវ ឧឧហេតុច ឧម្ហា
. . . តីណិ ។ អកុសលំ ហេតុសម្បយុត្តញ្ចេវ ឧច-
ហេតុំ ឧម្ហំ បដិច្ច . . . តីណិ ។ អព្យាកតំ តីណិ ។
ឧវ ។ បេ ។

កុសលត្តិកឧហេតុសហេតុកទុកេ
ឧកុសលត្តិកឧហេតុឧសហេតុកទុកំ

[៣៧១] កុសលំ ឧហេតុំសហេតុកំ ឧម្ហំ
បដិច្ច ឧកុសលោ ឧហេតុឧសហេតុកោ ឧម្ហា
. . . ឧអកុសលោ ឧហេតុឧសហេតុកោ ឧម្ហា
. . . ឧកុសលោ ឧហេតុឧសហេតុកោ ច
ឧអកុសលោ ឧហេតុឧសហេតុកោ ច ឧម្ហា
. . . ។ អកុសលំ ឧហេតុំសហេតុកំ . . .
តីណិ ។ អព្យាកតំ ឧហេតុំសហេតុកំ ឧម្ហំ
បដិច្ច ឧកុសលោ . . . អកុសលោ . . . ឧកុ-
សលោ ឧហេតុឧសហេតុកោ ច ឧអកុសលោ

ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រាសចាកហេតុតាំងមិនមែនជាមិនមែនហេតុក្តី មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនប្រាសចាកហេតុតាំងមិនមែនជាមិនមែនជាហេតុក្តី . . . មានវារៈ ៣ ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយហេតុតាំងមិនមែនជាហេតុ . . . មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតៈ មានវារៈ ៣ ។ ជាវារៈ ៩ ។ បេ ។

កុសលត្តិកនហេតុសហេតុកទុកៈ
ឥកុសលត្តិកនហេតុនសហេតុកទុកៈ

[៣៧១] ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាហេតុនិងមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មិនមែនជាហេតុនិងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ . . ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាហេតុនិងមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ . . . ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាហេតុនិងមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុក្តី មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាហេតុ និងមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុក្តី . . ។ នូវធម៌ ជាអកុសល មិនមែនជាហេតុនិងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ . . . មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាហេតុនិងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ . . . មិនមែនជាអកុសល . . . ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាហេតុ និងមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុក្តី មិនមែនជាអកុសល

ឧហេតុនឧសហេតុកោ ច ឆម្នា . . . តីណិ ។ អព្យា-
កតំ ឧហេតុំអហេតុកំ ឆម្នំ បដិច្ច ឧកុសលោ
ឧហេតុនឧអហេតុកោ ឆម្នោ . . . ឧអកុសលោ
ឧហេតុនឧអហេតុកោ ឆម្នោ . . . ឧកុសលោ ឧ-
ហេតុនឧអហេតុកោ ច ឧអកុសលោ ឧហេតុនឧអ-
ហេតុកោ ច ឆម្នា ខុបប្បដ្ឋិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

កុសលត្តិកសប្បច្ចយទុកេ
ឧកុសលត្តិកឧសប្បច្ចយទុកំ

[៣៧២] អព្យាកតោ អប្បច្ចយោ ឆម្នោ ឧអ-
ព្យាកតស្ស ឧអប្បច្ចយស្ស ឆម្មស្ស អារម្មណប្បច្ច-
យេន បច្ចយោ . . . ឧកុសលស្ស ឧអប្បច្ចយស្ស
ឆម្មស្ស . . . ឧអកុសលស្ស ឧអប្បច្ចយស្ស ឆម្មស្ស
. . . ឧអកុសលស្ស ឧអប្បច្ចយស្ស ច ឧអព្យាក-
តស្ស ឧអប្បច្ចយស្ស ច ឆម្មស្ស . . . ឧកុសលស្ស
ឧអប្បច្ចយស្ស ច ឧអកុសលស្ស ឧអប្បច្ចយស្ស
ច ឆម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ បញ្ច ។

អសង្ខតំ អប្បច្ចយសទិសំ ។

មិនមែនជាហេតុនិងមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុក្តី . . . មាន
វារៈ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាហេតុនិងមិនមែន
ជាមិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាហេតុ
និងមិនមានហេតុ . . . ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាហេតុ
និងមិនមែនជាមិនមានហេតុ . . . ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជា
ហេតុនិងមិនមែនជាមិនមានហេតុក្តី មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជា
ហេតុនិងមិនមែនជាមិនមានហេតុក្តី ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ
មានវារៈ៣ ។

កុសលត្តិកសប្បច្ចយទុកៈ

ឯកុសលត្តិកឯសប្បច្ចយទុកៈ

(៣៧២) ធម៌ ជាអព្យាកតៈ មិនមានបច្ច័យ ជាបច្ច័យ នៃធម៌
មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាមិនមានបច្ច័យ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ
. . . នៃធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានបច្ច័យ . . . នៃ
ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនមានបច្ច័យ . . . នៃធម៌ មិន
មែនជាអកុសល តាំងមិនមែនជាមិនមានបច្ច័យផង មិនមែនជាអព្យាកតៈ
តាំងមិនមែនជាមិនមានបច្ច័យផង . . . ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជា
កុសល តាំងមិនមែនជាមិនមានបច្ច័យផង មិនមែនជាអកុសល តាំង
មិនមែនជាមិនមានបច្ច័យផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

អសង្ខតៈ កឹដ្ឋចតុក្កានឹងអប្បច្ចយៈដែរ ។

កុសលត្តិកសនិទស្សនទុកេ
ឧកុសលត្តិកនសនិទស្សនទុកំ

(๓๗๓) អព្យាកតោ សនិទស្សនោ ធម្មោ ឧអព្យាកតស្ស ឧសនិទស្សនស្ស ធម្មស្ស អារម្មណាបច្ចយេន បច្ចយោ ... ឧកុសលស្ស ឧសនិទស្សនស្ស ។បេ។ ធម្មាយតនញ្ច កាតព្ពា ។ កុសលំ អនិទស្សនំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអកុសលោ ឧអនិទស្សនោ ធម្មោ ... ។ អកុសលេន តីណិ ។ អព្យាកតេន តីណិ ។ ឧ ។

កុសលត្តិកសប្បដិឃទុកេ
ឧកុសលត្តិកនសប្បដិឃទុកំ

(๓๗๔) អព្យាកតំ សប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច ឧកុសលោ ឧសប្បដិឃោ ធម្មោ ... ឧអកុសលោ ឧសប្បដិឃោ ធម្មោ ... ឧកុសលោ ឧសប្បដិឃោ ច ឧអកុសលោ ឧសប្បដិឃោ ច ធម្មា ... តីណិ ។ កុសលំ អប្បដិឃេន តីណិ ។ អកុសលំ អប្បដិឃេន តីណិ ។ អព្យាកតំ អប្បដិឃេន តីណិ ។

កុសលត្តិកសនិទស្សនទុក:

ឧកុសលត្តិកនសនិទស្សនទុក:

(๓๗๓) ធម៌ ជាអព្យាកត: ប្រកបដោយការឃើញ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាអព្យាកត: មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ ដោយ អារម្មណប្បច្ច័យ . . . មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយការ ឃើញ ។ បេ ។ បញ្ហា ๖ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើផងចុះ ។ ធម៌ មិន មែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនមានការឃើញ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជា កុសល មិនមានការឃើញ . . . ។ ដោយអកុសល មានតែវារ: ๓ ។ ដោយអព្យាកត: មានតែវារ: ๓ ។ ជាវារ: ๙ ។

កុសលត្តិកសប្បដិឃទុក:

ឧកុសលត្តិកនសប្បដិឃទុក:

(๓๗๔) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយការប៉ះ ពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកត: ប្រកបដោយការប៉ះពាល់ . . . ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ . . . ធម៌ មិនមែនជាកុសល តាំងមិនមែនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី មិនមែនជា អកុសល តាំងមិនមែនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី . . . មានវារ: ๓ ។ កុសល មានវារ: ๓ ដោយអប្បដិឃ: ។ អកុសល មានវារ: ๓ ដោយអប្បដិឃ: ។ អព្យាកត: មានវារ: ๓ ដោយអប្បដិឃ: ។

កុសលំ អប្បដិឃញ្ច អព្យាកតំ អប្បដិឃញ្ច តីណិ ។ អកុសលំ អប្បដិឃញ្ច អព្យាកតំ អប្បដិឃញ្ច តីណិ ។ បណ្ណារស ។

កុសលត្តិកវិបីទុកេ ឆកុសលត្តិកឆវិបីទុកំ

(៣៧៥) អព្យាកតំ វិបឹ ឆម្ចំ បដិច្ច ឆកុសលោ ឆវិបឹ ... ឆអកុសលោ ឆវិបឹ ... ឆកុសលោ ឆវិបឹ ច ឆអកុសលោ ឆវិបឹ ច ឆម្ចា ... តីណិ ។ កុសលំ អវិបឹ ឆម្ចំ បដិច្ច ... តីណិ ។ អកុសលំ អវិបឹ ឆម្ចំ បដិច្ច ... តីណិ ។ អព្យាកតំ អវិបឹ ឆម្ចំ បដិច្ច ... តីណិ ។ ឆវ ។

កុសលត្តិកលោកិយទុកេ ឆកុសលត្តិកឆលោកិយទុកំ

(៣៧៦) អព្យាកតំ លោកិយំ ឆម្ចំ បដិច្ច ឆអព្យាកតោ ឆលោកិយោ ឆម្ចោ ឧប្បជ្ជតិ លោកុប្បច្ចយា ... ឆកុសលោ ឆលោកិយោ ឆម្ចោ ... ឆអកុសលោ ឆលោកិយោ ឆម្ចោ ... ឆអកុសលោ ឆលោកិយោ ច ឆអព្យាកតោ ឆលោកិយោ ច ឆម្ចា ... ឆកុសលោ ឆលោកិយោ ច ឆអកុសលោ ឆលោកិយោ ច ឆម្ចា ...

កុសល ជាអប្បដិយៈ និងអព្យាកតៈ ជាអប្បដិយៈ មានវារៈ ៣ ។ អកុសល ជាអប្បដិយៈ និងអព្យាកតៈ ជាអប្បដិយៈ មានវារៈ ៣ ។ ជាវារៈ ១៤ ។

កុសលត្តិករូបីទុកៈ ឆកុសលត្តិកឆរូបីទុកៈ

(៣៧៤) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានរូប អាស្រ័យនូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ មានរូប... មិនមែនជាអកុសល មិនមែនមានរូប ... ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានរូបក្តី មិនមែនជាអកុសល មិនមែនមានរូបក្តី ... មានវារៈ ៣ ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មិនមានរូប ... មានវារៈ ៣ ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល មិនមានរូប ... មានវារៈ ៣ ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ មិនមានរូប ... មានវារៈ ៣ ។ ជាវារៈ ៩ ។

កុសលត្តិកលោកិយទុកៈ ឆកុសលត្តិកឆលោកិយទុកៈ

(៣៧៦) ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាលោកិយ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ជាលោកិយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ... ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាលោកិយ ..., ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាលោកិយ ... ធម៌ មិនមែនជាអកុសល តាំងមិនមែនជាលោកិយក្តី មិនមែនជាអព្យាកតៈ តាំងមិនមែនជាលោកិយក្តី ... ធម៌ មិនមែនជាកុសល តាំងមិនមែនជាលោកិយក្តី មិនមែនជាអកុសល តាំងមិនមែនជាលោកិយក្តី ...

បញ្ហ ។ កុសលំ លោកុត្តរំ ធម្មំ បដិច្ច ឯកុស-
លោ ឯលោកុត្តរោ ធម្មោ . . . ឯអកុសលោ ឯ-
លោកុត្តរោ ធម្មោ . . . ឯកុសលោ ឯលោកុត្តរោ
ច ឯអកុសលោ ឯលោកុត្តរោ ច . . . តីណិ ។
អព្យាកតំ លោកុត្តរំ ធម្មំ បដិច្ច ឯកុសលោ
ឯលោកុត្តរោ ធម្មោ . . . ឯអកុសលោ ឯលោ-
កុត្តរោ ធម្មោ . . . ឯកុសលោ ឯលោកុត្តរោ ច
ឯអកុសលោ ឯលោកុត្តរោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ
ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

កុសលត្តិកេឯបិវិញ្ញេយ្យទុកេ
ឯកុសលត្តិកឯកេឯបិវិញ្ញេយ្យទុកំ

(៣៧៧) កុសលំ កេឯចិវិញ្ញេយ្យំ ធម្មំ បដិច្ច ឯ-
កុសលោ ឯកេឯចិវិញ្ញេយ្យោ ធម្មោ ... ឯអកុសលោ
ឯកេឯចិវិញ្ញេយ្យោ ធម្មោ ... ឯអព្យាកតោ ឯកេឯ-
ចិវិញ្ញេយ្យោ ធម្មោ ។ សង្ខិត្តំ ។ កេឯចិវិញ្ញេយ្យេ តី-
ណិ ។ ឯក្កេ ន វីសតិ ។ កុសលំ កេឯចិឯវិញ្ញេយ្យំ ធម្មំ
បដិច្ច ឯកុសលោ ឯកេឯចិឯវិញ្ញេយ្យោ ធម្មោ . . .

មានវារៈ៥ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាលោកុត្តរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ជាលោកុត្តរៈ . . . ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាលោកុត្តរៈ . . មិនមែនជាកុសល តាំងមិនមែនជាលោកុត្តរៈក្តី មិនមែនជាអកុសល តាំងមិនមែនជាលោកុត្តរៈក្តី . . . មានវារៈ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាលោកុត្តរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ជាលោកុត្តរៈ . . . ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាលោកុត្តរៈ . . . ធម៌ មិនមែនជាកុសល តាំងមិនមែនជាលោកុត្តរៈក្តី មិនមែនជាអកុសល តាំងមិនមែនជាលោកុត្តរៈក្តី ខើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

កុសលត្តិកកេនបិវិញ្ញេយ្យទុកៈ

ឆកុសលត្តិកឆកេនបិវិញ្ញេយ្យទុកៈ

(៣៧៧) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនត្រូវដឹងដោយវិញ្ញាណណានីមួយ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ដែលត្រូវដឹងដោយវិញ្ញាណណានីមួយ . . . ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនត្រូវដឹងដោយវិញ្ញាណណានីមួយ . . . ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនត្រូវដឹងដោយវិញ្ញាណណានីមួយ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ ធម៌ ដែលត្រូវដឹងដោយវិញ្ញាណណានីមួយ មានវារៈ៣ ។ ជាវារៈ១៩ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមែនត្រូវដឹងដោយវិញ្ញាណណានីមួយ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មិនមែនជាមិនមែនត្រូវដឹងដោយវិញ្ញាណណានីមួយ . . .

ន អកុសលោ ន កោធ ចិត្តវិញ្ញេយ្យា ធម្មា . . . ន អព្យាកតោ ន កោធ ចិត្តវិញ្ញេយ្យោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ បេ ។ ឯតេន ឧបាយេន កោធ ចិត្តវិញ្ញេយ្យ ឯកូន វីសតិប្បញ្ហា កាតព្វា ។

កុសលត្តិកអាសវទុកេ ន កុសលត្តិក ន អាសវទុកំ

(៣៧៨) កុសលំ អាសវំ ធម្មំ បដិច្ច ន អកុសលោ ន អាសវោ ធម្មោ . . . ន កុសលោ ន អាសវោ ធម្មោ . . . ន អព្យាកតោ ន អាសវោ ធម្មោ . . . ន កុសលោ ន អាសវោ ច ន អព្យាកតោ ន អាសវោ ច ធម្មា . . . ន កុសលោ ន អាសវោ ច ន អកុសលោ ន អាសវោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។ អកុសលំ នោអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច ន កុសលោ ន នោអាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា . . . ន អព្យាកតោ ន នោអាសវោ ធម្មោ . . . ន កុសលោ ន នោអាសវោ ច ន អព្យាកតោ ន នោអាសវោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនមែនត្រូវដឹងដោយវិញ្ញាណ
ណានីមួយ . . . មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាមិនមែនត្រូវដឹង
ដោយវិញ្ញាណណានីមួយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ បេ ។
បញ្ហា ១៩ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ (ក្នុងធម៌) ដែលមិនមែនត្រូវដឹងដោយ
វិញ្ញាណណានីមួយ ដោយឧបាយនេះចុះ ។

កុសលត្តិកអាសវទុកៈ ឆកុសលត្តិកឆអាសវទុកៈ

(៣៧៨) ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ជាអាសវៈ . . . ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាអាសវៈ . . . ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាអាសវៈ . . . ធម៌ មិនមែនជាកុសល តាំងមិនមែនជាអាសវៈក្តី មិនមែនជាអព្យាកតៈ តាំងមិនមែនជាអាសវៈក្តី . . . ធម៌ មិនមែនជាកុសល តាំងមិនមែនជាអាសវៈក្តី មិនមែនជាអកុសល តាំងមិនមែនជាអាសវៈក្តី ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល មិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ . . . ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈ . . . ធម៌ មិនមែនជាកុសល តាំងមិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈក្តី មិនមែនជាអព្យាកតៈ តាំងមិនមែនជាមិនមែនអាសវៈក្តី ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

កុសលត្តិកសាសវទុកេ ឆកុសលត្តិកឆសាសវទុកំ

(๓๗๙) អព្យាកតំ សាសវំ ឆម្ចំ បដិច្ច ... លោកិយទុកសទិសំ ។ បេ ។

កុសលត្តិកអាសវសម្បយុត្តទុកេ ឆកុសលត្តិកឆអាសវសម្បយុត្តទុកំ

(๓๘๐) អកុសលំ អាសវសម្បយុត្តំ ឆម្ចំ បដិច្ច ឆកុសលោ ឆអាសវសម្បយុត្តោ ឆម្ចោ ... ឆអកុសលោ ឆអាសវសម្បយុត្តោ ឆម្ចោ ... ឆអព្យាកតោ ឆអាសវសម្បយុត្តោ ឆម្ចោ .. ឆកុសលោ ឆអាសវសម្បយុត្តោ ច ឆអព្យាកតោ ឆអាសវសម្បយុត្តោ ច ឆម្ចា ... ឆកុសលោ ឆអាសវសម្បយុត្តោ ច ឆអកុសលោ ឆអាសវសម្បយុត្តោ ច ឆម្ចា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។ អកុសលំ អាសវវិប្បយុត្តំ ឆម្ចំ បដិច្ច ឆកុសលោ ឆអាសវវិប្បយុត្តោ ឆម្ចោ ... ឆអព្យាកតោ ឆអាសវវិប្បយុត្តោ ឆម្ចោ ... ឆកុសលោ ឆអាសវវិប្បយុត្តោ ច ឆអព្យាកតោ ឆអាសវវិប្បយុត្តោ ច ឆម្ចា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

កុសលត្តិកសាសវទុកៈ ឆកុសលត្តិកឆសាសវទុកៈ

(๓๗๙) ... អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ប្រព្រឹត្តទៅ ជាមួយនឹងអាសវៈ ដូចគ្នានឹងលោកិយទុកៈដែរ ។ បេ ។

កុសលត្តិកអាសវសម្បយុត្តទុកៈ
ឆកុសលត្តិកឆអាសវសម្បយុត្តទុកៈ

(๓๘๐) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយអាសវៈ ... ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយអាសវៈ .. ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនប្រកបដោយអាសវៈ ... ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយអាសវៈក្តី មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនប្រកបដោយអាសវៈក្តី ... ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយអាសវៈក្តី មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយអាសវៈក្តី ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๕ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រាសចាកអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ប្រាសចាកអាសវៈ ... ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនប្រាសចាកអាសវៈ ... ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រាសចាកអាសវៈក្តី មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនប្រាសចាកអាសវៈក្តី ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

កុសលត្តិកអាសវសាសវទុកៃ

ឆកុសលត្តិកឆអាសវសាសវទុកំ

(៣៨១) អកុសលំ អាសវញ្ចេវ សាសវញ្ច ឆន្នំ បដិច្ច ឆកុសលោ ឆអាសវោ ឆអាសវេ ឆអាសវេ ឆម្ហា ... ឆអកុសលោ ឆអាសវោ ឆអាសវេ ឆអាសវេ ឆម្ហា ... ឆអព្យាកតោ ឆអាសវោ ឆអាសវេ ឆអាសវេ ឆម្ហា ... ឆកុសលោ ឆអាសវោ ឆអាសវេ ឆអាសវេ ឆអព្យាកតោ ឆអាសវោ ឆអាសវេ ឆអាសវេ ឆម្ហា ... ឆកុសលោ ឆអាសវោ ឆអាសវេ ឆអាសវេ ឆអកុសលោ ឆអាសវោ ឆអាសវេ ឆអាសវេ ឆម្ហា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។ អកុសលំ សាសវញ្ចេវ ឆន្នំ បដិច្ច ឆកុសលោ ឆអាសវោ ឆនោឆអាសវេ ឆម្ហា ... ឆអព្យាកតោ ឆអាសវោ ឆនោឆអាសវេ ឆម្ហា ... ឆកុសលោ ឆអាសវោ ឆនោឆអាសវេ ឆអព្យាកតោ ឆអាសវោ ឆនោឆអាសវេ ឆម្ហា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

កុសលត្តិកអាសវាសវាទុកៈ

ឆកុសលត្តិកឆអាសវាសវាទុកៈ

(๓๘๑) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាអាសវៈ តាំងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ជាអាសវៈ តាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ... ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាអាសវៈ តាំងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ ... ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាអាសវៈ តាំងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ ... ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាអាសវៈ តាំងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈក្តី មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាអាសវៈ តាំងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈក្តី ... ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាអាសវៈ តាំងមិនមែន ជាមិនមានអាសវៈក្តី មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាអាសវៈ តាំងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈក្តី ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានអាសវៈ តាំងមិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ តាំងមិនមែនជាអាសវៈ .. ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាមិនមានអាសវៈ តាំងមិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈ ... ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានអាសវៈ តាំងមិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈក្តី មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាមិនមានអាសវៈ តាំងមិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈក្តី ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

កុសលត្តិកអាសវាសវសម្បយុត្តទុកេ
ឆកុសលត្តិកឆអាសវាសវសម្បយុត្តទុកំ

(៣៨២) អកុសលំ អាសវញ្ចេវ អាសវសម្ប-
យុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ឧកុសលោ ឧអាសវោចេវ ឧ-
អាសវវិប្បយុត្តោច ឧម្ហោ . . . ឧអព្យាកតោ ឧ-
អាសវោចេវ ឧអាសវវិប្បយុត្តោច ឧម្ហោ . . . ឧកុ
សលោ ឧអាសវោចេវ ឧអាសវវិប្បយុត្តោច ឧអព្យា-
កតោ ឧអាសវោចេវ ឧអាសវវិប្បយុត្តោច ឧម្ហា
ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អកុសលំ អា-
សវសម្បយុត្តញ្ចេវ ឧោចអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច ឧកុស-
លោ ឧអាសវវិប្បយុត្តោចេវ ឧោចអាសវោ ឧម្ហោ
. . . ឧអព្យាកតោ ឧអាសវវិប្បយុត្តោចេវ ឧោច-
អាសវោឧម្ហោ . . . ឧកុសលោ ឧអាសវវិប្បយុត្តោ-
ចេវ ឧោចអាសវោ ឧអព្យាកតោ ឧអាសវវិប្ប-
យុត្តោចេវ ឧោចអាសវោ ឧម្ហា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្ប-
ច្ចយា តីណិ ។

កុសលត្តិកអាសវាអាសវសម្បយុត្តទុកៈ

ឯកុសលត្តិកនអាសវាអាសវសម្បយុត្តទុកៈ

(๓๘๒) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាអាសវៈ តាំង មិនមែនប្រាសចាកអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ជាអាសវៈ តាំងប្រកបដោយអាសវៈ ... ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាអាសវៈ តាំងមិនមែនប្រាសចាកអាសវៈ ... ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាអាសវៈ តាំងមិនមែនប្រាសចាកអាសវៈក្តី មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាអាសវៈ តាំងមិនមែនប្រាសចាកអាសវៈក្តី ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រាសចាកអាសវៈ តាំងមិនមែនជាមិនមែនអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយអាសវៈ តាំងមិនមែនជាអាសវៈ ... ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនប្រាសចាកអាសវៈ តាំងមិនមែនជាមិនមែនអាសវៈ ... ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រាសចាកអាសវៈ តាំងមិនមែនជាមិនមែនអាសវៈក្តី មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនប្រាសចាកអាសវៈ តាំងមិនមែនជាមិនមែនអាសវៈក្តី ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

កុសលត្តិកអាសវាវិប្បយុត្តសាសវទុកេ
ឆកុសលត្តិកអាសវាវិប្បយុត្តឆសាសវទុកំ

(៣៨៣) អព្យាកតំ អាសវាវិប្បយុត្តំ សាសវំ ឆម្ចំ . . . ។ លោកិយទុកភាវសទិសំ ។

កុសលត្តិកឆគោប្ផកទុកេ
ឆកុសលត្តិកឆគោប្ផកទុកំ

(៣៨៤) អកុសលំ សញ្ញោជនំ ។ សង្ខិត្តំ ។ តន្តំ ឱឃំ យោគំ នីវរណំ បរាមាសំ ។ បេ ។

កុសលត្តិកសារម្មណទុកេ
ឆកុសលត្តិកឆសារម្មណទុកំ

(៣៨៥) កុសលំ សារម្មណំ ឆម្ចំ បដិច្ច ឆកុសលោ ឆសារម្មណោ ឆម្ចោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កុសលំ សារម្មណំ ឆម្ចំ បដិច្ច ឆអកុសលោ ឆសារម្មណោ ឆម្ចោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កុសលំ សារម្មណំ ឆម្ចំ បដិច្ច ឆកុសលោ ឆសារម្មណោ ច ឆអកុសលោ ឆសារម្មណោ ច ឆម្ចោ ឧប្បជ្ជតិ

កុសលត្តិកអាសវវិប្បយុត្តសាសវទុកៈ

ឥកុសលត្តិកអាសវវិប្បយុត្តឥសាសវទុកៈ

(៣៨៣) នូវធម៌ ជាអនាគតៈ ច្រាសចាកអាសវៈ តាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ . . . ។ ដូចគ្នានឹងលោកិយទុកវារៈដែរ ។

កុសលត្តិកឆគោប្បកទុកៈ

ឥកុសលត្តិកឆគោប្បកទុកៈ

(៣៨៤) សញ្ញោជនៈ ជាអកុសល ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ គន្ថៈ ឱឃៈ យោគៈ នីវរណៈ បរាមាសៈ ។ បេ ។

កុសលត្តិកសារម្មណទុកៈ

ឥកុសលត្តិកឥសារម្មណទុកៈ

(៣៨៥) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយ នឹងអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ក្តី មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អកុសលំ សារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអកុសលោ ធសារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អកុសលំ សារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ធកុសលោ ធសារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-ប្បច្ចយា អកុសលំ សារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ធកុ-សលោ ធសារម្មណោ ច ធអកុសលោ ធសារម្ម-ណោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អព្យាកតំ សារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ធកុសលោ ធ-សារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(៣៨៦) ហេតុយា ធវ ។

(៣៨៧) អព្យាកតំ អធារម្មណំ ធម្មំ បច្ចយា ធកុសលោ ធអធារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-ប្បច្ចយា អព្យាកតំ អធារម្មណំ ធម្មំ បច្ចយា ធ-អកុសលោ ធអធារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-ប្បច្ចយា អព្យាកតំ អធារម្មណំ ធម្មំ បច្ចយា ធ-កុសលោ ធអធារម្មណោ ច ធអកុសលោ ធអ-ធារម្មណោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ក្តី មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៣៨៦] កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[៣៨៧] ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានអារម្មណ៍ ពីរឋានផ្តែក នឹងធម៌ ជាអព្យាកតៈ មិនមានអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនមានអារម្មណ៍ ពីរឋានផ្តែក នឹងធម៌ ជាអព្យាកតៈ មិនមានអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានអារម្មណ៍ក្តី មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនមានអារម្មណ៍ក្តី ពីរឋានផ្តែក នឹងធម៌ ជាអព្យាកតៈ មិនមានអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๓๘๘] ហេតុយា តីណិ ។

កុសលតិកបិត្តទុកេ ឆកុសលតិកឆបិត្តទុកំ

[๓๘๙] កុសលំ ចិត្តំ ឆម្បំ បដិច្ច ឆកុស-
លោ ឆចិត្តោ ឆម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កុស-
លំ ចិត្តំ ឆម្បំ បដិច្ច ឆអកុសលោ ឆចិត្តោ ឆម្ហោ
ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កុសលំ ចិត្តំ ឆម្បំ បដិច្ច
ឆអព្យាកតោ ឆចិត្តោ ឆម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ច-
យា កុសលំ ចិត្តំ ឆម្បំ បដិច្ច ឆកុសលោ ឆចិត្តោ
ច ឆអព្យាកតោ ឆចិត្តោ ច ឆម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា កុសលំ ចិត្តំ ឆម្បំ បដិច្ច ឆកុសលោ ឆ-
ចិត្តោ ច ឆអកុសលោ ឆចិត្តោ ច ឆម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។ អកុសលំ ចិត្តំ ឆម្បំ បដិច្ច
ឆកុសលោ ឆចិត្តោ ឆម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
អកុសលំ ចិត្តំ ឆម្បំ បដិច្ច ឆអកុសលោ ឆចិត្តោ
ឆម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អកុសលំ ចិត្តំ ឆម្បំ
បដិច្ច ឆអព្យាកតោ ឆចិត្តោ ឆម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា អកុសលំ ចិត្តំ ឆម្បំ បដិច្ច ឆកុសលោ
ឆចិត្តោ ច ឆអព្យាកតោ ឆចិត្តោ ច ឆម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ

[๓๘๘] ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๓ ។

កុសលត្តិកបិត្តទុកៈ ឯកុសលត្តិកឯបិត្តទុកៈ

[๓๘๙] ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាចិត្ត អាស្រ័យនូវធម៌ ជាកុសល ជាចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ជាចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ជាចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាចិត្តក្តី មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាចិត្តក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ជាចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាចិត្តក្តី មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាចិត្តក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ជាចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๙ ។
ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ជាចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ជាចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ជាចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាចិត្តក្តី មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាចិត្តក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ជាចិត្ត ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា អកុសលំ ចិត្តំ ឧទ្ធំ បដិច្ច ឧអកុ-
សលោ ឧចិត្តោ ច ឧអព្យាកតោ ឧចិត្តោ ច ឧទ្ធា
ខុប្បដ្ឋដ្ឋំ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។ អព្យាកតំ ចិត្តំ
ឧទ្ធំ បដិច្ច ឧកុសលោ ឧចិត្តោ ឧទ្ធោ ខុប្បដ្ឋតំ
ហេតុប្បច្ចយា អព្យាកតំ ចិត្តំ ឧទ្ធំ បដិច្ច ឧអកុ-
សលោ ឧចិត្តោ ឧទ្ធោ ខុប្បដ្ឋតំ ហេតុប្បច្ចយា
អព្យាកតំ ចិត្តំ ឧទ្ធំ បដិច្ច ឧកុសលោ ឧចិត្តោ
ច ឧអកុសលោ ឧចិត្តោ ច ឧទ្ធា ខុប្បដ្ឋដ្ឋំ ហេ-
តុប្បច្ចយា តីណិ ។

(៣៩០) ហេតុយា តេរស ។

(៣៩១) កុសលំ ឧទោចិត្តំ ឧទ្ធំ បដិច្ច ឧអកុ-
សលោ ឧឧទោចិត្តោ ឧទ្ធោ ខុប្បដ្ឋតំ ហេតុប្បច្ចយា
កុសលំ ឧទោចិត្តំ ឧទ្ធំ បដិច្ច ឧអព្យាកតោ ឧឧទោ-
ចិត្តោ ឧទ្ធោ ខុប្បដ្ឋតំ ហេតុប្បច្ចយា កុសលំ ឧទោ-
ចិត្តំ ឧទ្ធំ បដិច្ច ឧអកុសលោ ឧឧទោចិត្តោ ច ឧអ-
ព្យាកតោ ឧឧទោចិត្តោ ច ឧទ្ធា ខុប្បដ្ឋដ្ឋំ ហេតុប្បច្ច-
យា តីណិ ។ អកុសលំ ឧទោចិត្តំ ឧទ្ធំ បដិច្ច ឧកុ-
សលោ ឧឧទោចិត្តោ ឧទ្ធោ ខុប្បដ្ឋតំ ហេតុប្បច្ចយា

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាចិត្តក្តី មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាចិត្តក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ជាចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ជាចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ជាចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាចិត្តក្តី មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាចិត្តក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ជាចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៣៩០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ។

(៣៩១) ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនមែនចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មិនមែនជាចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាមិនមែនចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មិនមែនជាចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនមែនចិត្តក្តី មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាមិនមែនចិត្តក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មិនមែនជាចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមែនចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល មិនមែនជាចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

អកុសលំ នោចិត្តំ ឆម្មំ បដិច្ច ឯអព្យាកតោ ឯ-
នោចិត្តោ ឯម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អកុស-
លំ នោចិត្តំ ឆម្មំ បដិច្ច ឯកុសលោ ឯនោចិត្តោ
ច ឯអព្យាកតោ ឯនោចិត្តោ ច ឆម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ
ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អព្យាកតានិ តីណិ ។

(៣៩២) ហេតុយា ឯ ។

កុសលត្តិកបេតសិកទុកេ
ឯកុសលត្តិកឯបេតសិកទុកំ

(៣៩៣) កុសលំ ចេតសិកំ ឆម្មំ បដិច្ច ឯ-
កុសលោ ឯចេតសិកោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា កុសលំ ចេតសិកំ ឆម្មំ បដិច្ច ឯអកុ-
សលោ ឯចេតសិកោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្ប-
ច្ចយា កុសលំ ចេតសិកំ ឆម្មំ បដិច្ច ឯអព្យាក-
តោ ឯចេតសិកោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
កុសលំ ចេតសិកំ ឆម្មំ បដិច្ច ឯអកុសលោ ឯ-
ចេតសិកោ ច អព្យាកតោ ឯចេតសិកោ ច ឆម្មោ
ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា កុសលំ ចេតសិកំ ឆម្មំ
បដិច្ច ឯកុសលោ ឯចេតសិកោ ច ឯអកុសលោ
ឯចេតសិកោ ច ឆម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។

ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាមិនមែនចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល មិនមែនជាចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមែនចិត្តក្តី មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាមិនមែនចិត្តក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល មិនមែនជាចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ ពួកអព្យាកតៈ មានវារៈ៣ ។

(៣៩២) កុង្គហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ។

កុសលត្តិកបេតសិកទុកៈ

នកុសលត្តិកនបេតសិកទុកៈ

(៣៩៣) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាចេតសិក អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ជាចេតសិក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាចេតសិក អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ជាចេតសិក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនជាចេតសិក អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ជាចេតសិក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាចេតសិកក្តី មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនជាចេតសិកក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ជាចេតសិក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាចេតសិកក្តី មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាចេតសិកក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ជាចេតសិក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ។

អកុសលំ ចេតសិកំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអកុសលោ ឧចេតសិកោ ឧម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អកុ-សលំ ចេតសិកំ ធម្មំ បដិច្ច ឧកុសលោ ឧចេត-សិកោ ឧម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អកុសលំ ចេតសិកំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអព្យាកតោ ឧចេតសិកោ ឧម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អកុសលំ ចេតសិកំ ធម្មំ បដិច្ច ឧកុសលោ ឧចេតសិកោ ច ឧអ-ព្យាកតោ ឧចេតសិកោ ច ឧម្ហោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុ-ប្បច្ចយា អកុសលំ ចេតសិកំ ធម្មំ បដិច្ច ឧកុ-សលោ ឧចេតសិកោ ច ឧអកុសលោ ឧចេត-សិកោ ច ឧម្ហោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។ អព្យាកតំ ចេតសិកំ ធម្មំ បដិច្ច ឧកុសលោ ឧ-ចេតសិកោ ឧម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អព្យាកតំ ចេតសិកំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអកុសលោ ឧចេតសិកោ ឧម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អព្យាកតំ ចេតសិកំ ធម្មំ បដិច្ច ឧកុសលោ ឧចេតសិកោ ច ឧអកុស-លោ ឧចេតសិកោ ច ឧម្ហោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ច-យា តីណិ ។

(៣៩៤) ហេតុយា តេវីស ។ អចេតសិកេ ឯវំ ។

ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាចេតសិក អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុ-
សល ជាចេតសិក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុ-
សល មិនមែនជាចេតសិក អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ជាចេតសិក
ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែន
ជាចេតសិក អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ជាចេតសិក ទើបកើត
ឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាចេតសិក
ក្តី មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាចេតសិកក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជា
អកុសល ជាចេតសិក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិន
មែនជាកុសល មិនមែនជាចេតសិកក្តី មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជា
ចេតសិកក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ជាចេតសិក ទើបកើតឡើង
ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជា
ចេតសិក អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ជាចេតសិក ទើបកើតឡើង
ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាចេតសិក អា-
ស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ជាចេតសិក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេ-
តុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាចេតសិកក្តី មិនមែនជា
អកុសល មិនមែនជាចេតសិកក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ជា
ចេតសិក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៣៩៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ។ ក្នុងអចេតសិក
មានវារៈ ៩ ។

កុសលតិកបិត្តសម្បយុត្តទុកេ

ឯកុសលតិកឯបិត្តសម្បយុត្តទុកំ

(៣៩៥) កុសលំ ចិត្តសម្បយុត្តំ ឯម្ហំ បដិច្ច ឯកុសលោ ឯចិត្តសម្បយុត្តោ ឯម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កុសលំ ចិត្តសម្បយុត្តំ ឯម្ហំ បដិច្ច ឯអកុសលោ ឯចិត្តសម្បយុត្តោ ឯម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កុសលំ ចិត្តសម្បយុត្តំ ឯម្ហំ បដិច្ច ឯអព្យាកតោ ឯចិត្តសម្បយុត្តោ ឯម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កុសលំ ចិត្តសម្បយុត្តំ ឯម្ហំ បដិច្ច ឯអកុសលោ ឯចិត្តសម្បយុត្តោ ច ឯអព្យាកតោ ឯចិត្តសម្បយុត្តោ ច ឯម្ហោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា កុសលំ ចិត្តសម្បយុត្តំ ឯម្ហំ បដិច្ច ឯកុសលោ ឯចិត្តសម្បយុត្តោ ច ឯអកុសលោ ឯចិត្តសម្បយុត្តោ ច ឯម្ហោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ហ ។ អកុសលំ ចិត្តសម្បយុត្តំ ឯម្ហំ បដិច្ច ឯអកុសលោ ឯចិត្តសម្បយុត្តោ ឯម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ហ ។ អព្យាកតំ ចិត្តសម្បយុត្តំ ឯម្ហំ បដិច្ច ឯកុសលោ ឯចិត្តសម្បយុត្តោ ឯម្ហោ

កុសលត្តិកបិត្តសម្បយុត្តទុកៈ

ឯកុសលត្តិកឯបិត្តសម្បយុត្តទុកៈ

(๓๙๕) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនប្រកបដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយចិត្តក្តី មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនប្រកបដោយចិត្តក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយចិត្តក្តី មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយចិត្តក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ។ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ប្រកបដោយចិត្ត

ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អព្យាកតំ ចិត្តសម្បយុត្តំ ឯកំ បដិច្ច ឯអកុសលោ ឯចិត្តសម្បយុត្តោ ឯកោ ឧប្ប-ជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អព្យាកតំ ចិត្តសម្បយុត្តំ ឯកំ បដិច្ច ឯកុសលោ ឯចិត្តសម្បយុត្តោ ច ឯអកុ-សលោ ឯចិត្តសម្បយុត្តោ ច ឯកោ ឧប្បជ្ជតិ ហេ-តុប្បច្ចយា តីណិ ។

(៣៩៦) ហេតុយា តេរស ។ ចិត្តសម្បយុត្តេ តីណិ ។

កុសលត្តិកបិត្តសំសដ្ឋទុកេ
ឯកុសលត្តិកឯបិត្តសំសដ្ឋទុកំ

(៣៩៧) កុសលំ ចិត្តសំសដ្ឋំ ឯកំ បដិច្ច ឯកុ-សលោ ឯចិត្តសំសដ្ឋោ ឯកោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ច-យា កុសលំ ចិត្តសំសដ្ឋំ ឯកំ បដិច្ច ឯអកុសលោ ឯចិត្តសំសដ្ឋោ ឯកោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កុស-លំ ចិត្តសំសដ្ឋំ ឯកំ បដិច្ច ឯអព្យាកតោ ឯចិត្តសំ-សដ្ឋោ ឯកោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កុសលំ ចិត្ត-សំសដ្ឋំ ឯកំ បដិច្ច ឯអកុសលោ ឯចិត្តសំសដ្ឋោ ច ឯអព្យាកតោ ឯចិត្តសំសដ្ឋោ ច ឯកោ ឧប្បជ្ជតិ

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ប្រកបដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយចិត្តក្តី មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយចិត្តក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ប្រកបដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៣៩៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ។ ក្នុងចិត្តសម្បយុត្ត មានវារៈ ៣ ។

កុសលត្តិកបិត្តសំសដ្ឋទុកៈ

នកុសលត្តិកនបិត្តសំសដ្ឋទុកៈ

(៣៩៧) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនលាយឡំដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល លាយឡំដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនលាយឡំដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល លាយឡំដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនលាយឡំដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល លាយឡំដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនលាយឡំដោយចិត្តក្តី មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនលាយឡំដោយចិត្តក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល លាយឡំដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា កុសលំ ចិត្តសំសដ្ឋំ ធម្មំ បដិច្ច ឧកុ-
សលោ ឧចិត្តសំសដ្ឋោ ច ឧអកុសលោ ឧចិត្តសំ-
សដ្ឋោ ច ធម្មា ឧបាទារូបំ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។
អកុសលំ ចិត្តសំសដ្ឋំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអកុសលោ
ឧចិត្តសំសដ្ឋោ ធម្មោ ឧបាទារូបំ ហេតុប្បច្ចយា អ-
កុសលំ ចិត្តសំសដ្ឋំ ធម្មំ បដិច្ច ឧកុសលោ ឧ-
ចិត្តសំសដ្ឋោ ធម្មោ ឧបាទារូបំ ហេតុប្បច្ចយា អកុ-
សលំ ចិត្តសំសដ្ឋំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអព្យាកតោ ឧចិត្ត-
សំសដ្ឋោ ធម្មោ ឧបាទារូបំ ហេតុប្បច្ចយា អកុសលំ
ចិត្តសំសដ្ឋំ ធម្មំ បដិច្ច ឧកុសលោ ឧចិត្តសំសដ្ឋោ
ច ឧអព្យាកតោ ឧចិត្តសំសដ្ឋោ ច ធម្មា ឧបាទារូបំ
ហេតុប្បច្ចយា អកុសលំ ចិត្តសំសដ្ឋំ ធម្មំ បដិច្ច
ឧកុសលោ ឧចិត្តសំសដ្ឋោ ច ឧអកុសលោ
ឧចិត្តសំសដ្ឋោ ច ធម្មា ឧបាទារូបំ ហេតុប្បច្ចយា
បញ្ច ។ អព្យាកតំ ចិត្តសំសដ្ឋំ ធម្មំ បដិច្ច ឧកុស-
លោ ឧចិត្តសំសដ្ឋោ ធម្មោ ឧបាទារូបំ ហេតុប្បច្ចយា

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនលាយឡំដោយចិត្តក្តី មិនមែនជាអកុសល មិនមែនលាយឡំដោយចិត្តក្តី អាស្រ័យនូវធម៌ ជាកុសល លាយឡំដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនលាយឡំដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល លាយឡំដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនលាយឡំដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល លាយឡំដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនលាយឡំដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល លាយឡំដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនលាយឡំដោយចិត្តក្តី មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនលាយឡំដោយចិត្តក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល លាយឡំដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនលាយឡំដោយចិត្តក្តី មិនមែនជាអកុសល មិនមែនលាយឡំដោយចិត្តក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល លាយឡំដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនលាយឡំដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាក្រឹត លាយឡំដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

អព្យាកតំ ចិត្តសំសដ្ឋំ ឧម្មំ បដិច្ច ឯអកុសលោ ឯចិត្តសំសដ្ឋោ ឯម្ហោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា អព្យាកតំ ចិត្តសំសដ្ឋំ ឧម្មំ បដិច្ច ឯកុសលោ ឯចិត្តសំសដ្ឋោ ច ឯអកុសលោ ឯចិត្តសំសដ្ឋោ ច ឯម្ហា ខុប្បដ្ឋន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(៣៩៨) ហេតុយា តេរស ។

កុសលត្តិកបិត្តសម្បដ្ឋានទុកេ
ឯកុសលត្តិកឯបិត្តសម្បដ្ឋានទុកំ

(៣៩៩) កុសលំ ចិត្តសម្បដ្ឋានំ ឧម្មំ បដិច្ច ឯអកុសលោ ឯចិត្តសម្បដ្ឋានោ ឯម្ហោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា កុសលំ ចិត្តសម្បដ្ឋានំ ឧម្មំ បដិច្ច ឯអព្យាកតោ ឯចិត្តសម្បដ្ឋានោ ឯម្ហោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា កុសលំ ចិត្តសម្បដ្ឋានំ ឧម្មំ បដិច្ច ឯអកុសលោ ឯចិត្តសម្បដ្ឋានោ ច ឯអព្យាកតោ ឯចិត្តសម្បដ្ឋានោ ច ឯម្ហា ខុប្បដ្ឋន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អកុសលំ ចិត្តសម្បដ្ឋានំ ឧម្មំ បដិច្ច ឯកុសលោ ឯចិត្តសម្បដ្ឋានោ ឯម្ហោ ខុប្បដ្ឋតិ

ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនលាយឡំដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវ
ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត លាយឡំដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុ-
ប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនលាយឡំដោយចិត្តក្តី មិន
មែនជាអកុសល មិនមែនលាយឡំដោយចិត្តក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជា
អព្យាក្រឹត លាយឡំដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ
មានវារៈ ៣ ។

(៣៩៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ។

កុសលត្តិកចិត្តសម្បាឌនទុកៈ
ឧកុសលត្តិកឧបិត្តសម្បាឌនទុកៈ

(៣៩៩) ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនតាំងឡើងដោយចិត្ត
អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល តាំងឡើងដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង
ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនតាំងឡើងដោយ
ចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល តាំងឡើងដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង
ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនតាំងឡើងដោយ
ចិត្តក្តី មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនតាំងឡើងដោយចិត្តក្តី អាស្រ័យ នូវ
ធម៌ ជាកុសល តាំងឡើងដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ
មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនតាំងឡើងដោយចិត្ត
អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល តាំងឡើងដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា អកុសលំ ចិត្តសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បដិច្ច
ឧ អព្យាកតោ ឧ ចិត្តសមុដ្ឋានោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយា អកុសលំ ចិត្តសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បដិច្ច
ឧ កុសលោ ឧ ចិត្តសមុដ្ឋានោ ច ឧ អព្យាកតោ
ឧ ចិត្តសមុដ្ឋានោ ច ឧម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា
តីណិ ។ អព្យាកតំ ចិត្តសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បដិច្ច ឧ កុ-
សលោ ឧ ចិត្តសមុដ្ឋានោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា តីណិ ។

(៤០០) ហេតុយា ឧ អវិគតេ ឧ ។

(៤០១) កុសលំ ធោ ចិត្តសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បដិច្ច
ឧ កុសលោ ឧ ធោ ចិត្តសមុដ្ឋានោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។ អកុសលំ ធោ ចិត្តសមុដ្ឋានំ
ធម្មំ បដិច្ច ឧ អកុសលោ ឧ ធោ ចិត្តសមុដ្ឋានោ ឧម្មោ
ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។ អព្យាកតំ ធោ-
ចិត្តសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បដិច្ច ឧ កុសលោ ឧ ធោ ចិត្ត-
សមុដ្ឋានោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនតាំងខ្ឡើងដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល តាំងខ្ឡើងដោយចិត្ត ទើបកើតខ្ឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនតាំងខ្ឡើងដោយចិត្តក្តី មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនតាំងខ្ឡើងដោយចិត្តក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល តាំងខ្ឡើងដោយចិត្ត ទើបកើតខ្ឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនតាំងខ្ឡើងដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាក្រឹត តាំងខ្ឡើងដោយចិត្ត ទើបកើតខ្ឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៤០០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

(៤០១) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមែនតាំងខ្ឡើងដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មិនមែនតាំងខ្ឡើងដោយចិត្ត ទើបកើតខ្ឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនមែនតាំងខ្ឡើងដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល មិនមែនតាំងខ្ឡើងដោយចិត្ត ទើបកើតខ្ឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមែនតាំងខ្ឡើងដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនមែនតាំងខ្ឡើងដោយចិត្ត ទើបកើតខ្ឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(๔๐๒) ហេតុយា តេវីស អវិគតេ តេវីស ។

កុសលត្តិកបិត្តិសហភុទុកេ
ឧកុសលត្តិកឧបិត្តិសហភុទុកំ

(๔๐๓) កុសលំ ចិត្តសមុដ្ឋានំ ឧម្មុ បដិច្ច ឧ-
កុសលោ ឧចិត្តសហភូ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា បញ្ច ។ អកុសលំ ចិត្តសមុដ្ឋានំ ឧម្មុំ
បដិច្ច ឧអកុសលោ ឧចិត្តសហភូ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។ អព្យាកតំ ចិត្តសមុដ្ឋានំ ឧម្មុំ
បដិច្ច ឧកុសលោ ឧចិត្តសហភូ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(๔๐๔) ហេតុយា តេវីស អវិគតេ តេវីស ។

(๔๐๕) កុសលំ ឧោចិត្តសមុដ្ឋានំ ឧម្មុំ បដិច្ច
ឧកុសលោ ឧឧោចិត្តសហភូ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេ-
តុប្បច្ចយា បញ្ច ។ អកុសលំ ឧោចិត្តសមុដ្ឋានំ ឧម្មុំ
បដិច្ច ឧអកុសលោ ឧឧោចិត្តសហភូ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

(๘๐๒) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑๓ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑๓ ។

กุสลติกปิตฺตสหภุทฺธกฺ:

ธกุสลติกธปิตฺตสหภุทฺธกฺ:

(๘๐๓) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនកើតជាមួយនឹងចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល កើតជាមួយនឹងចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๙ ។ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនកើតជាមួយនឹងចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល កើតជាមួយនឹងចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๙ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនកើតជាមួយនឹងចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាក្រឹត កើតជាមួយនឹងចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

(๘๐๔) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑๓ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑๓ ។

(๘๐๕) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមែនកើតជាមួយនឹងចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មិនមែនកើតជាមួយនឹងចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๙ ។ ធម៌ មិនមែន ជាអកុសល មិនមែនជាមិនមែនកើតជាមួយនឹងចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល មិនមែនកើតជាមួយនឹងចិត្ត ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា បញ្ហា ។ អវ្យាកតំ នោចិត្តសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បដិច្ច ឧកុសលោ ឧនោចិត្តសមុដ្ឋានស្ស ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(៤០៦) ហេតុយា តេរស អវិគតេ តេរស ។

កុសលត្តិកបិត្តានុបរិវត្តិទុកេ
ឧកុសលត្តិកឧបិត្តានុបរិវត្តិទុកំ

(៤០៧) កុសលំ ចិត្តានុបរិវត្តិំ ធម្មំ បដិច្ច ... តេរស ។ អកុសលំ នោចិត្តានុបរិវត្តិំ ធម្មំ បដិច្ច ... តេរស ។ ឯតេ សន្ធិត្តា ។

ទុកភត្តយំ ចិត្តទុកសទិសំ ។

កុសលត្តិកអញ្ញត្តិកទុកេ
ឧកុសលត្តិកឧអញ្ញត្តិកទុកំ

(៤០៨) កុសលំ អញ្ញត្តិកំ ធម្មំ បដិច្ច ... ចិត្តទុកសទិសំ ។ កុសលំ នាហិរំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអកុសលោ ឧនាហិរេ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-ប្បច្ចយា តីណិ ។

ព្រោះហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ៩ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិន
មែនកើតជាមួយនឹងចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនមែនកើត
ជាមួយនឹងចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ៣ ។

[៤០៦] ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ១៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ចយ
មានវារៈ ១៣ ។

កុសលត្តិកបិត្តាទុបរិត្តិទុកៈ
ឯកុសលត្តិកឯបិត្តាទុបរិត្តិទុកៈ

[៤០៧] អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត
. . . មានវារៈ ១៣ ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល មិនមែន
ប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត . . . មានវារៈ ១៣ ។ វារៈទាំងនេះ គឺលោក
បំប្រួញហើយ ។

ប្រជុំ ៣ នៃទុកៈ ប្រហែលគ្នានឹងចិត្តទុកដែរ ។

កុសលត្តិកអជ្ឈត្តិកទុកៈ
ឯកុសលត្តិកឯអជ្ឈត្តិកទុកៈ

[៤០៨] អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ខាងក្នុង . . .
ប្រហែលគ្នានឹងចិត្តទុកដែរ ។ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជា
ខាងក្រៅ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ជាខាងក្រៅ ទើបកើតឡើង
ព្រោះហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ៣ ។

កុសលត្តិកទុបាទាទុកេ

ឯកុសលត្តិកឯទុបាទាទុកំ

(๔๐๙) អព្យាកតំ ឧបាទា ឯម្ហំ បដិច្ច ឯ-
កុសលោ ឯឧបាទា ឯម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
តីណិ ។ កុសលំ នោឧបាទា ឯម្ហំ បដិច្ច ឯកុ-
សលោ ឯនោឧបាទា ឯម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
តីណិ ។ ឯវ ។

កុសលត្តិកឧបាទិន្នទុកេ

ឯកុសលត្តិកឯឧបាទិន្នទុកំ

(๔๑๐) អព្យាកតំ ឧបាទិន្នំ ឯម្ហំ បដិច្ច ឯកុ-
សលោ ឯឧបាទិន្នោ ឯម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
អព្យាកតំ ឧបាទិន្នំ ឯម្ហំ បដិច្ច ឯអកុសលោ ឯឧ-
បាទិន្នោ ឯម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អព្យាកតំ
ឧបាទិន្នំ ឯម្ហំ បដិច្ច ឯកុសលោ ឯឧបាទិន្នោ ច
ឯអកុសលោ ឯឧបាទិន្នោ ច ឯម្ហោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេ-
តុប្បច្ចយា តីណិ ។

កុសលត្តិកនបាទាទុក:

នកុសលត្តិកនបាទាទុក:

(๔๐๙) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាឧបាទា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ជាឧបាទា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមែនជាឧបាទា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មិនមែនជាឧបាទា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ ជាវារៈ៩ ។

កុសលត្តិកនបាទិន្នទុក:

នកុសលត្តិកនបាទិន្នទុក:

(๔๑๐) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនដែលកម្មប្រកបដោយកិលេស (មានតណ្ហាជាដើម) កាន់យក អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យក អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យកក្តី មិនមែនជាអកុសល មិនមែនដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យកក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

កុសលត្តិកទ្វិគោច្ឆកទុកេ
ឆកុសលត្តិកឆទ្វិគោច្ឆកទុកំ

[๔๑๑] អកុសលំ ខន្ធានញ្ច ឯកំ បដិច្ច ឆអ-
កុសលោ ឆោ ខន្ធាអ.ឆា ឯកញ្ច ខុប្បដ្ឋតិ ហោតុប្បច្ច-
យោ អកុសលំ តីណិសំ ឯកំ បដិច្ច ឆអកុសលោ
ឆោតីណិសោ ឯកញ្ច ខុប្បដ្ឋតិ ហោតុប្បច្ចយោ ។

កុសលត្តិកទស្សនេនបហាតព្ពទុកេ
ឆកុសលត្តិកឆទស្សនេនបហាតព្ពទុកំ

[๔๑๒] អកុសលំ ទស្សនេនបហាតព្ពំ ឯកំ
បដិច្ច ឯអកុសលោ ឯទស្សនេនបហាតញ្ច ឯកញ្ច
ខុប្បដ្ឋតិ ហោតុប្បច្ចយោ អកុសលំ ទស្សនេនបហា-
តំ ឯកំ បដិច្ច ឯកុសលោ ឯទស្សនេនប-
ហាតញ្ច ឯកញ្ច ខុប្បដ្ឋតិ ហោតុប្បច្ចយោ អកុសលំ
ទស្សនេនបហាតំ ឯកំ បដិច្ច ឯកុសលោ ឯ-
ទស្សនេនបហាតញ្ច ឯ ឯអកុសលោ ឯទស្សនេន-
បហាតញ្ច ឯ ឯកញ្ច ខុប្បដ្ឋតិ ហោតុប្បច្ចយោ ។

[๔๑๓] ហោតុយា តីណិ ។

កុសលត្តិកទ្វិគោប្ផកទុក:

ឧកុសលត្តិកឧទ្វិគោប្ផកទុក:

(๔๑๑) ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាឧបាទាន អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ជាឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាកិលេស អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ជាកិលេស ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

កុសលត្តិកទស្សនេនបហាតព្វទុក:

ឧកុសលត្តិកឧទស្សនេនបហាតព្វទុក:

(๔๑๒) ធម៌ មិនមែនជាអកុសល ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈក្តី មិនមែនជាអកុសល ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๔๑๓) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

(๘๑๔) អព្យាកតំ ន ន ន ន បហោតុំ ន ន ន ន បដិច្ច ន កុសលោ ន ន ន ន បហោតុញ្ច ន ន ន ន ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អព្យាកតំ ន ន ន ន បហោតុំ ន ន ន ន បដិច្ច ន អព្យាកតោ ន ន ន ន បហោតុញ្ច ន ន ន ន ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អព្យាកតំ ន ន ន ន បហោតុំ ន ន ន ន បដិច្ច ន កុសលោ ន ន ន ន បហោតុញ្ច ន ន អព្យាកតោ ន ន ន ន បហោតុញ្ច ន ន ន ន ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๘๑๕) ហេតុយា តីណិ ។

កុសលត្តិកភាវនាយ បហោតុទុកេ
ន កុសលត្តិកភាវនាយ បហោតុកំ

(๘๑๖) អកុសលំ ភាវនាយ បហោតុំ ន ន ន ន បដិច្ច ន អកុសលោ ន ភាវនាយ បហោតុញ្ច ន ន ន ន ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អកុសលំ ភាវនាយ បហោតុំ ន ន ន ន បដិច្ច ន កុសលោ ន ភាវនាយ បហោតុញ្ច ន ន ន ន ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អកុសលំ ភាវនាយ បហោតុំ ន ន ន ន បដិច្ច ន កុសលោ ន ភាវនាយ បហោតុញ្ច ន ន អកុសលោ ន ភាវនាយ បហោតុញ្ច ន ន ន ន ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៤១៤) ធម៌ មិនមែនជាកុសល ដែលមិនមែនជាមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត ដែលមិនមែនជាមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល ដែលមិនមែនជាមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈក្តី មិនមែនជាអព្យាក្រឹត ដែលមិនមែនជាមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤១៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

កុសលត្តិកភាវនាយបហាតព្វទុកៈ

ឯកុសលត្តិកឯភាវនាយបហាតព្វទុកៈ

(៤១៦) ធម៌ មិនមែនជាអកុសល ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា (មគ្គខាងលើ) អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ដែលត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ដែលត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនត្រូវលះដោយភាវនាក្តី ដែលមិនមែនជាអកុសល ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនាក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ដែលត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๔๑๗) ហោតុយា តីណិ ។

(๔๑๘) អព្យាកតំ ឧភាវន្តាយ បហាតព្ពំ ធម្មំ បដិច្ច ឧក្កុសលោ ឧឧភាវន្តាយ បហាតព្ពោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

(๔๑๙) ហោតុយា តីណិ ។

កុសលត្តិកទស្សនេនបហាតព្ពហោតុកទុកេ
ឧកុសលត្តិកឧទស្សនេនបហាតព្ពហោតុកទុកំ

(๔๒๐) អកុសលំ ឧទស្សនេនបហាតព្ពហោតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអកុសលោ ឧឧទស្សនេនបហាតព្ព-ហោតុកោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

(๔๒๑) ហោតុយា តីណិ ។

(๔๒๒) អកុសលំ ឧឧទស្សនេនបហាតព្ពហោ-តុកំ ធម្មំ បដិច្ច ឧកុសលោ ឧឧឧទស្សនេនប-ហាតព្ពហោតុកោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អព្យាកតំ ឧឧទស្សនេនបហាតព្ពហោតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអព្យាកតោ ឧឧឧទស្សនេនបហាតព្ព-ហោតុកោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(๔๒๓) ហោតុយា ឧ(๑) ។

---

๒ ម. តីណិ ។

(๘๑๗) កុដ្ឋហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๓ ។

(๘๑๘) ធម៌ មិនមែនជាកុសល ដែលមិនមែនជាមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๘๑๙) កុដ្ឋហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๓ ។

កុសលត្តិកទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកៈ

នកុសលត្តិកនទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកៈ

(๘๒๐) ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនមានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល មានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๘๒๑) កុដ្ឋហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๓ ។

(๘๒๒) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមែនមានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល មានហេតុដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๓ ។ ធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនជាមិនមែនមានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនមែនមានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๓ ។

(๘๒๓) កុដ្ឋហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๖ ។

កុសលត្តិកភាវនាយបហាតព្ពហេតុកទុកេ ឆកុសលត្តិកភាវនាយបហាតព្ពហេតុកទុកំ

(๒๒๔) អកុសលំ ភាវនាយ បហាតព្ពហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ឆអកុសលោ ឆភាវនាយ បហាតព្ពហេតុកោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๒๒๕) ហេតុយា តីណិ ។

(๒๒๖) អកុសលំ ឆភាវនាយ បហាតព្ពហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ឆកុសលោ ឆឆភាវនាយ បហាតព្ពហេតុកោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អព្យាកតំ ឆភាវនាយ បហាតព្ពហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ឆអព្យាកតោ ឆឆភាវនាយ បហាតព្ពហេតុកោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(๒๒๗) ហេតុយា ឆ ។

កុសលត្តិកសវិតក្កទុកេ ឆកុសលត្តិកឆសវិតក្កទុកំ

(๒๒๘) កុសលំ សវិតក្កំ ធម្មំ បដិច្ច ឆកុសលោ ឆសវិតក្កោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

កុសលត្តិកភាវនាយបហាតព្វហេតុកទុក:

ឧកុសលត្តិកឧភាវនាយបហាតព្វហេតុកទុក:

[๔๒๔] ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនមានហេតុដែលត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល មានហេតុដែលត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๔๒๕] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

[๔๒๖] ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមែនមានហេតុដែលត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល មិនមែនមានហេតុដែលត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។ ធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនជាមិនមែនមានហេតុដែលត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនមែនមានហេតុដែលត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

[๔๒๗] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។

កុសលត្តិកសវិតក្កទុក: ឧកុសលត្តិកឧសវិតក្កទុក:

[๔๒๘] ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្ក: អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្ក: ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๔๒๙) ហោតុយា តេរស ។

(๔๓๐) កុសលំ អវិតក្កំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧអកុ-
សលោ ឧអវិតក្កោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

(๔๓๑) ហោតុយា ឧវ ។

កុសលត្តិកសវិចារទុកេ ឧកុសលត្តិកឧសវិចារទុកំ

(๔๓๒) កុសលំ សវិចារំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧកុ-
សលោ ឧសវិចារោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

(๔๓๓) ហោតុយោ តេរស ។

(๔๓๔) កុសលំ អវិចារំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧអកុ-
សលោ ឧអវិចារោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

(๔๓๕) ហោតុយា ឧវ ។

កុសលត្តិកសប្បីតិកទុកេ ឧកុសលត្តិកឧសប្បីតិកទុកំ

(๔๓๖) កុសលំ សប្បីតិកំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧ-
កុសលោ ឧសប្បីតិកោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុ-
ប្បច្ចយា ។

(๔๓๗) ហោតុយា តេរស ។

(๔๒๙) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๑๓ ។

(๔๓๐) ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មិនមានវិតក្កៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๔๓๑) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๙ ។

កុសលត្តិកសវិចារទុកៈ ឯកុសលត្តិកឯសវិចារទុកៈ

(๔๓๒) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๔๓๓) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๑๓ ។

(๔๓๔) ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មិនមានវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๔๓๕) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๙ ។

កុសលត្តិកសប្បីតិកទុកៈ ឯកុសលត្តិកឯសប្បីតិកទុកៈ

(๔๓๖) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងប៊ីតិ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងប៊ីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๔๓๗) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๑๓ ។

(๔๓๘) កុសលំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ន-
អកុសលោ ន អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា ។

(๔๓๙) ហេតុយា ឆ ។

កុសលត្តិកបឋិតិសហគតទុកេ
ឆកុសលត្តិកឆបឋិតិសហគតទុកំ

(๔๔๐) កុសលំ បឋិតិសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ន-
កុសលោ ន បឋិតិសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា ។

(๔๔๑) ហេតុយា តេវីស ។

(๔๔๒) កុសលំ ន បឋិតិសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច
ន អកុសលោ ន ន បឋិតិសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយា ។

(๔๔๓) ហេតុយា ឆ ។

កុសលត្តិកសុខសហគតទុកេ
ឆកុសលត្តិកឆសុខសហគតទុកំ

(๔๔๔) កុសលំ សុខសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច
ន កុសលោ ន សុខសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយា ។

(๔๓๘) ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនមានបច្ច័យ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មិនមានបច្ច័យ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๔๓๙) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๙ ។

กุสลตฺติกปจฺจยสหคตทุกะ

อกุสลตฺติกอปจฺจยสหคตทุกะ

(๔๔๐) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយបច្ច័យ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយបច្ច័យ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๔๔๑) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑๓ ។

(๔๔๒) ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនមែនប្រកបដោយបច្ច័យ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយបច្ច័យ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๔๔๓) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๙ ។

กุสลตฺติกสุขสหคตทุกะ

อกุสลตฺติกอสุขสหคตทุกะ

(๔๔๔) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๔๔๕) ហោតុយា តេរស ។

(๔๔๖) កុសលំ ឧសុខសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអកុសលោ ឧឧសុខសហគតោ ឧម្ពោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

(๔๔๗) ហោតុយា ឧវ ។

កុសលត្តិកទុបេក្ខាសហគតទុកេ
ឧកុសលត្តិកឧទុបេក្ខាសហគតទុកំ

(๔๔๘) កុសលំ ឧបេក្ខាសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ឧកុសលោ ឧឧបេក្ខាសហគតោ ឧម្ពោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

(๔๔๙) ហោតុយា តេរស ។

(๔๕๐) កុសលំ ឧឧបេក្ខាសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអកុសលោ ឧឧឧបេក្ខាសហគតោ ឧម្ពោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

(๔๕๑) ហោតុយា ឧវ ។

កុសលត្តិកកាមាវចរទុកេ
ឧកុសលត្តិកឧកាមាវចរទុកំ

(๔๕๒) អញ្ញាកតំ កាមាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច ឧកុសលោ ឧកាមាវចរោ ឧម្ពោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា

(๘๔๕) កុន្នហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๑๓ ។

(๘๔๖) ធម្មា មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនមែនប្រកបដោយសុខ អាស្រ័យ នូវធម្មា ជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๘๔๗) កុន្នហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๙ ។

កុសលត្តិកទុបេក្ខាសហគតទុកៈ

ឯកុសលត្តិកឯទុបេក្ខាសហគតទុកៈ

(๘๔๘) ធម្មា មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខា អាស្រ័យ នូវធម្មា ជាកុសល ប្រកបដោយឧបេក្ខា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๘๔๙) កុន្នហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๑๓ ។

(๘๕๐) ធម្មា មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខា អាស្រ័យ នូវធម្មា ជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๘๕๑) កុន្នហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๙ ។

កុសលត្តិកកាមាវចរទុកៈ

ឯកុសលត្តិកឯកាមាវចរទុកៈ

(๘๕๒) ធម្មា មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាកាមាវចរៈ អាស្រ័យ នូវធម្មា ជាអព្យាក្រឹត ជាកាមាវចរ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ

តីណិ ។ កុសលំ ឧភោអាវជ្ជនំ ឧម្មុំ បដិច្ច ឧ-
កុសលោ ឧឧភោអាវជ្ជនេ ឧម្មោ ឧបប្បជ្ជតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា ឧ ។

កុសលត្តិកវូបារវិបរទុកេ ឧកុសលត្តិកឧវូបារវិបរទុកំ

(៤៥៣) តុសលំ វូចារវជ្ជនំ ឧម្មុំ បដិច្ច ឧកុ-
សលោ ឧវូចារវជ្ជនេ ឧម្មោ ឧបប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ
ឧ ។ អព្យាកតំ វូចារវជ្ជនំ ឧម្មុំ បដិច្ច ឧកុសលោ
ឧឧវូចារវជ្ជនេ ឧម្មោ ឧបប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

កុសលត្តិកអវូបារវិបរទុកេ ឧកុសលត្តិកឧអវូបារវិបរទុកំ

(៤៥៤) តុសលំ អវូចារវជ្ជនំ ឧម្មុំ បដិច្ច ឧកុ-
សលោ ឧអវូចារវជ្ជនេ ឧម្មោ ឧបប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ
ឧ ។ អព្យាកតំ ឧអវូចារវជ្ជនំ ឧម្មុំ បដិច្ច ឧអព្យា-
កតោ ឧឧអវូចារវជ្ជនេ ឧម្មោ ឧបប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ច-
យោ បញ្ច ។

កុសលត្តិកបរិយោបន្នទុកេ ឧកុសលត្តិកឧបរិយោបន្នទុកំ

(៤៥៥) អព្យាកតំ បរិយោបន្នំ ឧម្មុំ បដិច្ច
ឧអព្យាកតោ ឧបរិយោបន្នោ ឧម្មោ ឧបប្បជ្ជតិ

មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមែនជាកាមាវចរ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មិនមែនជាកាមាវចរ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

កុសលត្តិកវូបារវិបរទុកៈ ឆកុសលត្តិកឆវូបារវិបរទុកៈ

(៤៥៣) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាវូបាវចរ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ជាវូបាវចរ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមែនជាវូបាវចរ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនមែនជាវូបាវចរ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

កុសលត្តិកអវូបារវិបរទុកៈ ឆកុសលត្តិកឆអវូបារវិបរទុកៈ

(៤៥៤) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាអវូបាវចរ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ជាអវូបាវចរ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។ ធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនជាមិនមែនជាអវូបាវចរ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនមែនជាអវូបាវចរ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

កុសលត្តិកបរិយាបន្នទុកៈ ឆកុសលត្តិកឆបរិយាបន្នទុកៈ

(៤៥៥) ធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនជាបរិយាបន្នៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ជាបរិយាបន្នៈ ទើបកើតឡើង

ហោតុប្បច្ចយោ បញ្ច ។ កុសលំ អព្យាកតស្ស ធម្មំ បដិច្ច ឯកុសលោ ឯអព្យាកតោ ឯខ្ណោ ទុប្បដ្ឋានំ ហោតុប្បច្ចយោ ឯ ។

កុសលត្តិកវិយ្យាវិកទុកេ ឯកុសលត្តិកឯវិយ្យាវិកទុកំ

(៤៥៦) កុសលំ ន៑យ្យានិកំ ធម្មំ បដិច្ច ឯកុសលោ ឯន៑យ្យានិកោ ឯខ្ណោ ទុប្បដ្ឋានំ ហោតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អព្យាកតំ អន៑យ្យានិកំ ធម្មំ បដិច្ច ឯអព្យាកតោ ឯអន៑យ្យានិកោ ឯខ្ណោ ទុប្បដ្ឋានំ ហោតុប្បច្ចយា តីណិ ។

កុសលត្តិកវិយតទុកេ ឯកុសលត្តិកឯវិយតទុកំ

(៤៥៧) កុសលំ ន៑យតំ ធម្មំ បដិច្ច ឯកុសលោ ឯន៑យតោ ឯខ្ណោ ទុប្បដ្ឋានំ ហោតុប្បច្ចយា ឯ ។ អព្យាកតំ អន៑យតំ ធម្មំ បដិច្ច ឯអព្យាកតោ ឯអន៑យតោ ឯខ្ណោ ទុប្បដ្ឋានំ ហោតុប្បច្ចយា បញ្ច ។

កុសលត្តិកសទ្ធរទុកេ ឯកុសលត្តិកឯសទ្ធរទុកំ

(៤៥៨) អព្យាកតំ សទ្ធរំ ធម្មំ បដិច្ច ឯអព្យាកតោ ឯសទ្ធរេ ឯខ្ណោ ទុប្បដ្ឋានំ

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

កុសលត្តិកនិយ្យានិកទុកៈ ន កុសលត្តិកន នីយ្យានិកទុកៈ

(៤៥៦) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជានិយ្យានិកៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ជានិយ្យានិកៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនជាអនិយ្យានិកៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ជាអនិយ្យានិកៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

កុសលត្តិកនិយតទុកៈ ន កុសលត្តិកន នីយតទុកៈ

(៤៥៧) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនខឿង អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ខឿង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។ ធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនជាមិនខឿង អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនខឿង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

កុសលត្តិកសឧត្តរទុកៈ ន កុសលត្តិកន សឧត្តរទុកៈ

(៤៥៨) ធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនប្រកបដោយឧត្តរៈ (ការរើខ្លួន) អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ប្រកបដោយឧត្តរៈ ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយោ បញ្ច ។ កុសលំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច
ឯកក្ខណោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ច-
យោ ឯ ។

កុសលទ្វិកសរណទុកេ ឯកុសលទ្វិកឯសរណទុកំ

(៤៥៩) អកុសលំ សរណំ ធម្មំ បដិច្ច ឯអកុ-
សលោ ឯសរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ
អកុសលំ សរណំ ធម្មំ បដិច្ច ឯកុសលោ ឯស-
រណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ អកុសលំ
សរណំ ធម្មំ បដិច្ច ឯកុសលោ ឯសរណោ ច ឯ-
អកុសលោ ឯសរណោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្ប-
ច្ចយោ តីណិ ។ អព្យាកតំ សរណំ ធម្មំ បដិច្ច
ឯអព្យាកតោ ឯអរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ច-
យោ អព្យាកតំ អរណំ ធម្មំ បដិច្ច ឯកុសលោ ឯ-
អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ អព្យាកតំ
អរណំ ធម្មំ បដិច្ច ឯកុសលោ ឯអរណោ ឯ ឯ-
អព្យាកតោ ឯអរណោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្ប-
ច្ចយោ តីណិ ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាអនុត្តរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ជាអនុត្តរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៦ ។

កុសលត្តិកសរណាទុកៈ ឯកុសលត្តិកឯសរណាទុកៈ

(៤៥៩) ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាសរណៈ (មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងធម៌ជាសឹកសត្រូវ) អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ជាសរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាសរណៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ជាសរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាសរណៈក្តី មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាសរណៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ជាសរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនជាមិនមានរណៈ (ធម៌ជាសឹកសត្រូវ) អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ជាសរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានរណៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនមានរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានរណៈក្តី មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនជាមិនមានរណៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនមានរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

វេទនាត្តិកហេតុទុកេ ឆវេទនាត្តិកឆហេតុទុកំ

(๘๖๐) សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ហេតុំ ឆម្បិ បដិច្ច ឆ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ឆ ហេតុ ឆន្នំ ខុប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ហេតុំ ឆម្បិ បដិច្ច ឆ ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ឆ ហេតុ ឆន្នំ ខុប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សុខាយ-វេទនាយ សម្បយុត្តំ ហេតុំ ឆម្បិ បដិច្ច ឆ អទុក្ខម-សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ឆ ហេតុ ឆន្នំ ខុប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សត្ត ។ ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ហេតុំ ឆម្បិ បដិច្ច ឆ ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ឆ ហេតុ ឆន្នំ ខុប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សត្ត ។ អ-ទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ហេតុំ ឆម្បិ បដិច្ច ឆ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ឆ ហេតុ ឆន្នំ ខុប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សត្ត ។

(๘๖๑) ហេតុយា ឯកវីស អវិគតេ ឯកវីស សព្វត្ថ ឯកវីស ។

(๘๖๒) សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ឆ ហេតុំ ឆម្បិ បដិច្ច ឆ ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ឆ ឆ ហេតុ ឆន្នំ

វេទនាត្តិកហេតុទុកៈ ន វេទនាត្តិកនហេតុទុកៈ

(๘๖๐) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា មិនមែនជាហេតុ អារម្មណ៍ ខ្លួនធម៌ ប្រកបដោយសុខវេទនា ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនា មិនមែនជាហេតុ អារម្មណ៍ ខ្លួនធម៌ ប្រកបដោយសុខវេទនា ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា មិនមែនជាហេតុ អារម្មណ៍ ខ្លួនធម៌ ប្រកបដោយសុខវេទនា ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនា មិនមែនជាហេតុ អារម្មណ៍ ខ្លួនធម៌ ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា មិនមែនជាហេតុ អារម្មណ៍ ខ្លួនធម៌ ប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

(๘๖๑) កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๒๑ អកុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๒๑ អព្យាកតហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๒๑ សុទ្ធិកៈ មានវារៈ ๒๑ ។

(๘๖๒) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនា មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អារម្មណ៍ ខ្លួនធម៌ ប្រកបដោយសុខវេទនា មិនមែនជាហេតុ

ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ឯហេតុំ ឯម្បិ បដិច្ច ឯ អនុក្ខុមសុខាយ វេទនាយ-សម្បយុត្តោ ឯឯហេតុ ឯម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ឯហេតុំ ឯម្បិ បដិច្ច ឯទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ឯឯហេតុ ច ឯ អ-នុក្ខុមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ឯឯហេតុ ច ឯម្ហោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយោ តីណិ ។ ទុក្ខាយ-វេទនាយ សម្បយុត្តំ ឯហេតុំ ឯម្បិ បដិច្ច ឯ សុខាយ-វេទនាយ សម្បយុត្តោ ឯឯហេតុ ឯម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ តីណិ ។ អនុក្ខុមសុខាយ វេទនាយ-សម្បយុត្តំ ឯហេតុំ ឯម្បិ បដិច្ច ឯ សុខាយ វេទនាយ-សម្បយុត្តោ ឯឯហេតុ ឯម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ច-យោ តីណិ ។

(៤៦៣) ហេតុយា ឯវ ។

វិបាកត្តិកហេតុទុកេ ឆវិបាកត្តិកឆហេតុទុកំ

(៤៦៤) វិបាកំ ហេតុំ ឯម្បិ បដិច្ច ឯវិបាកោ ឯហេតុ ឯម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ វិបាកំ ហេតុំ ឯម្បិ បដិច្ច ឯវិបាកឯម្ហឯម្ហោ ឯហេតុ

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខម-
សុខវេទនា មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកប
ដោយសុខវេទនា មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ
ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនា មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុក្តី មិន
មែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុក្តី អា-
ស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយសុខវេទនា មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង
ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយសុខ-
វេទនា មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយ
ទុក្ខវេទនា មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន
វារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា មិនមែនជាមិនមែនជា
ហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា មិនមែនជា
ហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៤៦៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

វិបាកត្តិកហេតុទុកៈ នវិបាកត្តិកនហេតុទុកៈ

(៤៦៤) ធម៌ មិនមែនជាវិបាក មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌
ជាវិបាក ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែន
មានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាវិបាក

ឧទ្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយោ វិចារកំ ហោតុំ ឧទ្ទំ
បដិច្ច ឧទ្ទេវិចារកេ ឧវិចារកេ ឧទ្ទំ ឧទ្ទោ ឧ-
ប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយោ វិចារកំ ហោតុំ ឧទ្ទំ បដិច្ច ឧវិចា-
រកេ ឧទ្ទំ ឧទ្ទោ ឧ ឧទ្ទេវិចារកេ ឧវិចារកេ ឧទ្ទំ ឧទ្ទោ
ឧ ឧ ឧទ្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា វិចារកំ
ហោតុំ ឧទ្ទំ បដិច្ច ឧវិចារោ ឧ ឧ ឧវិចារ-
ឧទ្ទំ ឧទ្ទោ ឧ ឧ ឧទ្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយោ
បរេ ។ វិចារកេ ឧទ្ទំ ហោតុំ ឧទ្ទំ បដិច្ច ឧវិចារ-
ឧទ្ទំ ឧទ្ទោ ឧ ឧទ្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា វិចា-
រកេ ឧទ្ទំ ហោតុំ ឧទ្ទំ បដិច្ច ឧវិចារោ ឧ ឧទ្ទោ
ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយោ វិចារកេ ឧទ្ទំ ហោតុំ ឧទ្ទំ
បដិច្ច ឧទ្ទេវិចារកេ ឧវិចារកេ ឧទ្ទំ ឧទ្ទោ ឧ ឧទ្ទោ
ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា វិចារកេ ឧទ្ទំ ហោតុំ ឧទ្ទំ
បដិច្ច ឧវិចារោ ឧ ឧ ឧទ្ទេវិចារកេ ឧវិចារ-
ឧទ្ទំ ឧទ្ទោ ឧ ឧ ឧទ្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយោ

ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនវិបាក តាំងមិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ ជាវិបាក ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុក្តី មិនមែនជាមិនមែនវិបាកតាំងមិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុក្តី អាស្រ័យនូវធម៌ ជាវិបាក ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនជាវិបាក មិនមែនជាហេតុក្តី មិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាវិបាក ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ៥ ។ ធម៌ មិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនជាវិបាក មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនវិបាកតាំងមិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនជាវិបាក មិនមែនជាហេតុក្តី មិនមែនជាមិនមែនជាវិបាកតាំងមិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ

វិចារកញ្ចកញ្ចំ ហេតុំ ឆន្ទំ បដិច្ច ឆវិចារោ ឆ-
ហេតុ ច ឆវិចារកញ្ចឆន្ធោ ឆហេតុ ច ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។ ឆេវវិចារកឆវិចារកញ្ចឆន្ធំ
ហេតុំ ឆន្ធំ បដិច្ច ឆវិចារោ ឆហេតុ ឆន្ធោ ឧប្ប-
ជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឆេវវិចារកឆវិចារកញ្ចឆន្ធំ ហេតុំ
ឆន្ធំ បដិច្ច ឆវិចារកញ្ចឆន្ធោ ឆហេតុ ឆន្ធោ ឧប្ប-
ជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឆេវវិចារកឆវិចារកញ្ចឆន្ធំ ហេតុំ
ឆន្ធំ បដិច្ច ឆវិចារោ ឆហេតុ ច ឆវិចារកញ្ចឆន្ធោ
ឆហេតុ ច ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(៤៦៥) ហេតុយា ឆារស ។

(៤៦៦) វិចារកំ ឆហេតុំ ឆន្ធំ បដិច្ច ឆវិចារកញ្ច-
ឆន្ធោ ឆឆហេតុ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា វិចារកំ
ឆហេតុំ ឆន្ធំ បដិច្ច ឆឆេវវិចារកឆវិចារកញ្ចឆន្ធោ ឆ-
ឆហេតុ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា វិចារកំ ឆហេតុំ
ឆន្ធំ បដិច្ច ឆវិចារកញ្ចឆន្ធោ ឆឆហេតុ ច ឆឆេវ-
វិចារកឆវិចារកញ្ចឆន្ធោ ឆឆហេតុ ច ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ

ធម៌ មិនមែនជាវិបាក មិនមែនជាហេតុក្តី មិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រ-
ក្រតី មិនមែនជាហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី ជា
ហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ ធម៌ មិន
មែនជាវិបាក មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាវិបាក
តាំងមិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះ
ហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុ
អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាវិបាកតាំងមិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី
ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាវិបាក
មិនមែនជាហេតុក្តី មិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុក្តី
អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាវិបាកតាំងមិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី
ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៤៦៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ។

(៤៦៦) ធម៌ មិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាមិនមែន
ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាវិបាក មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង
ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាវិបាក តាំងមិនមែនមាន
វិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជា
វិបាក មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែន
មានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុក្តី មិនមែនជាមិន
មែនជាវិបាក តាំងមិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាមិនមែន
ជាហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាវិបាក មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង

លោកុប្បជ្ជយោ តីណិ ๆ វិចារានញ្ចនំ ។ លោកុំ
ឆន្ទំ បដិច្ច ឧវិចារោ ឯ ឧលោកុ ឧលោ ទុប្បដ្ឋិតំ
លោកុប្បជ្ជយោ វិចារានញ្ចនំ ឧលោកុំ ឆន្ទំ បដិច្ច
ឧ ឧវិចារោ ឯ ឧវិចារានញ្ចនំ ឧលោ ឯ ឧលោកុ ឧលោ
ទុប្បដ្ឋិតំ លោកុប្បជ្ជយោ វិចារានញ្ចនំ ឧលោកុំ ឆន្ទំ
បដិច្ច ឧវិចារោ ឯ ឧលោកុ ឯ ឧ ឧវិចារានញ្ចនំ ឧវិចារា-
នញ្ចនំ ឧ ឧលោកុ ឯ ឧលោ ទុប្បដ្ឋិតំ លោកុប្បជ្ជយោ
តីណិ ๆ ឧវិចារានញ្ចនំ ឧលោកុំ ឆន្ទំ
បដិច្ច ឧ ឧវិចារានញ្ចនំ ឧលោ ឯ ឧលោកុ ឧលោ
ទុប្បដ្ឋិតំ លោកុប្បជ្ជយោ ឧវិចារានញ្ចនំ ឧលោកុំ
ឆន្ទំ បដិច្ច ឧវិចារោ ឯ ឧលោកុ ឧលោ
ទុប្បដ្ឋិតំ លោកុប្បជ្ជយោ ។ បេ ๆ ឧវិចារានញ្ចនំ ឧវិចារា-
នញ្ចនំ ឧលោកុំ ឆន្ទំ បដិច្ច ឧវិចារោ ឯ ឧលោកុ
ឯ ឧវិចារានញ្ចនំ ឧលោ ឯ ឧលោកុ ឯ ឧលោ ទុប្បដ្ឋិតំ

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាវិបាក មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាវិបាកតាំងមិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាវិបាក មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុក្តី មិនមែនជាមិនមែនជាវិបាកតាំងមិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មានវិបាក-ធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាវិបាកតាំងមិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាវិបាកតាំងមិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាវិបាក មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាវិបាកតាំងមិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ បេ ។ ធម៌ មិនមែនជាវិបាក មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុក្តី មិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាវិបាកតាំងមិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង

ហេតុបច្ចយា បញ្ច ។ វិចារកំ ឧហេតុញ្ច នេវ-
វិចារកឧវិចារកធម្មធម្មំ ឧហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ឧវិ-
ចារកធម្មធម្មោ ឧ ឧហេតុ ឧធម្មោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា តីណិ ។

(៤៦៧) ហេតុយា ឆុន្ទស ។

ខបាទិន្នុបាទានិយត្តិកហេតុទុកេ
ឆខបាទិន្នុបាទានិយត្តិកឆហេតុទុកំ

(៤៦៨) ខចាធិន្ទុចានាធិយំ ហេតុំ ឧធម្មំ បដិច្ច ឧ ខ-
ចាធិន្ទុចានាធិយោ ឧហេតុ ឧធម្មោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ច-
យា ខចាធិន្ទុចានាធិយំ ហេតុំ ឧធម្មំ បដិច្ច ឧអនុចាធិន្ទុ-
ចានាធិយោ ឧហេតុ ឧធម្មោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា
ខចាធិន្ទុចានាធិយំ ហេតុំ ឧធម្មំ បដិច្ច ឧអនុចាធិន្ទុអ-
នុចានាធិយោ ឧហេតុ ឧធម្មោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ ធម៌ មិនមែនមានវិបាកធម៌ ជាប្រក្រតី មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាវិបាក មិនមែនជាហេតុផង មិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

(៤៦៧) កុដ្ឋហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៤ ។

ឧបាទិន្នឧបាទានិយត្តិកហេតុទុកៈ
ឆឧបាទិន្នឧបាទានិយត្តិកឆហេតុទុកៈ

(៤៦៨) ធម៌ ដែលមិនមែនកម្មប្រកបដោយកិលេស (មានតណ្ហាជាដើម) កាន់យកទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យកទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនមែនកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យកទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនមែនកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យកទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

ទុចាធិទ្ធចាធានិយំ ហោតុំ ឧទ្ធំ បដិច្ច ឧទុចាធិទ្ធ-
ចាធានិយោ ឧហោតុ ឧ ឧអនុចាធិទ្ធអនុចាធានិយោ
ឧហោតុ ឧ ឧឆ្ចោ ទុប្បដ្ឋដ្ឋំ ហោតុប្បច្ចយា ទុចាធិទ្ធ-
ចាធានិយំ ហោតុំ ឧទ្ធំ បដិច្ច ឧអនុចាធិទ្ធចាធានិ-
យោ ឧហោតុ ឧ ឧអនុចាធិទ្ធអនុចាធានិយោ ឧហោតុ
ឧ ឧឆ្ចោ ទុប្បដ្ឋដ្ឋំ ហោតុប្បច្ចយា រូបក្ខ ។ អនុចា-
ធិទ្ធចាធានិយំ ហោតុំ ឧទ្ធំ បដិច្ច ឧទុចាធិទ្ធចាធានិ-
យោ ឧហោតុ ឧឆ្ចោ ទុប្បដ្ឋតិ ហោតុប្បច្ចយា តីណិ ។
អនុចាធិទ្ធអនុចាធានិយំ ហោតុំ ឧទ្ធំ បដិច្ច ឧអនុចា-
ធិទ្ធអនុចាធានិយោ ឧហោតុ ឧឆ្ចោ ទុប្បដ្ឋតិ ហោតុ-
ប្បច្ចយា បក្ខ ។

ធម៌ ដែលមិនមែនកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យកតាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន មិនមែនជាហេតុក្តី ដែលមិនមែនកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកតាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន មិនមែនជាហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យកតាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនមែនកម្មប្រកបដោយកិលេស មិនកាន់យក តាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន មិនមែនជា ហេតុក្តី ដែលមិនមែនកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកតាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន មិនមែនជាហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យកតាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យកតាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកតាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកតាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកតាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

(๔๖๙) ហោតុយា តោរស ។

(๔๗๐) ឧបាទិន្នកាធានិយំ ឧហោតុំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអនុបាទិន្នកាធានិយោ ឧនហោតុ ឧម្ហោ ឧប្បន្នតិ ហោតុបច្ចយា តីណិ ។

(๔๗๑) ហោតុយា ឧរ ។

សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកហោតុទុកេ
ឧសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកឧហោតុទុកំ

(๔๗๒) សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ ហោតុំ ធម្មំ បដិច្ច ឧសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ឧហោតុ ឧម្ហោ ឧប្បន្នតិ ហោតុបច្ចយា ។

(๔๗๓) ហោតុយា តោរស ។

(๔๗๔) សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ ឧហោតុំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ឧនហោតុ ឧម្ហោ ឧប្បន្នតិ ហោតុបច្ចយា តីណិ ។

(๔๗๕) ហោតុយា ឧរ ។

(๘๖๙) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑๓ ។

(๘๗๐) ធម៌ ដែលមិនមែនកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកតាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យកតាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

(๘๗๑) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๙ ។

សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកហេតុទុកៈ
ឯសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកឯហេតុទុកៈ

(๘๗๒) ធម៌ ដែលមិនមែនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលសៅហ្មងតាំងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๘๗๓) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑๓ ។

(๘๗๔) ធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនសៅហ្មងតាំងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលសៅហ្មងតាំងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

(๘๗๕) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๙ ។

វិតក្កត្តិកហេតុទុកេ ឆវិតក្កត្តិកឆហេតុទុកំ

(๔๗๖) សវិតក្កសវិចារំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ឆសវិតក្កសវិចារេ ឆហេតុ ឆម្បោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-ប្បច្ចយា ។

(๔๗๗) ហេតុយា បណ្ណារស ។

(๔๗๘) សវិតក្កសវិចារំ ឆហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ឆអវិតក្កវិចារមត្តេ ឆ ឆហេតុ ឆម្បោ ឧប្បជ្ជតិ ហេ-តុប្បច្ចយា ។

(๔๗๙) ហេតុយា អដ្ឋវីស ។

បីតិត្តិកហេតុទុកេ ឆបីតិត្តិកឆហេតុទុកំ

(๔๘๐) បីតិសហគតំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ឆ-បីតិសហគតេ ឆហេតុ ឆម្បោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-ប្បច្ចយា ។

(๔๘๑) ហេតុយា អដ្ឋវីស ។

(๔๘๒) បីតិសហគតំ ឆហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ឆ-ឧបេក្ខាសហគតេ ឆ ឆហេតុ ឆម្បោ ឧប្បជ្ជតិ ហេ-តុប្បច្ចយា ។

វិតក្កត្តិកហេតុទុកៈ ន‌វិតក្កត្តិកន‌ហេតុទុកៈ

(๔๗๖) ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយន‌ឹងវិតក្កៈតាំង‌ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយន‌ឹង‌វិចារៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយន‌ឹង‌វិតក្កៈតាំង‌ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយន‌ឹង‌វិចារៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๔๗๗) ក្នុង‌ហេតុប្បច្ច័យ មាន‌វារៈ ๑๕ ។

(๔๗๘) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយន‌ឹង‌វិតក្កៈតាំង‌ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយន‌ឹង‌វិចារៈ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๔๗๙) ក្នុង‌ហេតុប្បច្ច័យ មាន‌វារៈ ๒๘ ។

បីតិត្តិកហេតុទុកៈ ន‌បីតិត្តិកន‌ហេតុទុកៈ

(๔๘๐) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយបីតិ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយបីតិ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๔๘๑) ក្នុង‌ហេតុប្បច្ច័យ មាន‌វារៈ ๒๘ ។

(๔๘๒) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខា មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយបីតិ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៨៣) ហេតុយា អដ្ឋារស ។

ទស្សនេនបហាតព្ពហេតុកេ ឆទស្សនេនបហាតព្ពហេតុកំ

(៤៨៤) ទស្សនេនបហាតព្ពំ អហេតុំ នហេតុំ បដិច្ច នទស្សនេនបហាតហេតុ នហេតុ នអហេតុ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៤៨៥) ហេតុយា តេរស ។

(៤៨៦) ទស្សនេនបហាតព្ពំ នហេតុំ នហេតុំ បដិច្ច នភាវនាយ បហាតហេតុ នហេតុ នអហេតុ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៤៨៧) ហេតុយា ន៎ ។

ទស្សនេនបហាតព្ពហេតុកេ ឆទស្សនេនបហាតព្ពហេតុកំ

(៤៨៨) ទស្សនេនបហាតព្ពហេតុកំ ហេតុំ នហេតុំ បដិច្ច នទស្សនេនបហាតព្ពហេតុកោ នហេតុ នអហេតុ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៤៨៩) ហេតុយា សោឡស ។

(៤៩០) ទស្សនេនបហាតព្ពហេតុកំ នហេតុំ នហេតុំ បដិច្ច នភាវនាយ បហាតព្ពហេតុកោ នហេតុ នអហេតុ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ ។

(๘๘๓) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑๘ ។

ទស្សនេនវិបាកាហារិកហេតុទុកៈ នទស្សនេនវិបាកាហារិកនហេតុទុកៈ

(๘๘๔) ធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๘๘๕) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑๓ ។

(๘๘๖) ធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๘๘๗) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๙ ។

ទស្សនេនវិបាកាហារិកហេតុកទុកៈ នទស្សនេនវិបាកាហារិកនហេតុទុកៈ

(๘๘๘) ធម៌ មានហេតុដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๘๘๙) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑๖ ។

(๘๙๐) ធម៌ មានហេតុដែលមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๘๙๑) ហេតុយា ๘๙ ។

អាបយគាមិត្តិកហេតុទុកេ ឧអាបយគាមិត្តិកឧហេតុទុកំ

(๘๙๒) អាចយគាមី ហេតុំ ឧម្មុំ បដិច្ច ឧអាចយគាមី ឧហេតុ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๘๙๓) ហេតុយា តេវីស ។

(๘๙๔) អាចយគាមី ឧហេតុំ ឧម្មុំ បដិច្ច ឧអាចយគាមី ឧឧហេតុ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๘๙๕) ហេតុយា ๘๙ ។

សេក្ខត្តិកហេតុទុកេ ឧសេក្ខត្តិកឧហេតុទុកំ

(๘๙๖) សេក្ខំ ហេតុំ ឧម្មុំ បដិច្ច ឧសេក្ខោ ឧហេតុ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๘๙๗) ហេតុយា តេវីស ។

(๘๙๘) សេក្ខំ ឧហេតុំ ឧម្មុំ បដិច្ច ឧអសេក្ខោ ឧឧហេតុ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๘๙๙) ហេតុយា ๘๙ ។

(៤៩១) កុដ្ឋហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ៩ ។

អាបយគាមិត្តិកបោត្តុទុកៈ
ឥអាបយគាមិត្តិកឥបោត្តុទុកៈ

(៤៩២) ធម្មា មិនមែនដល់នូវការសន្សំកពួនឡើង មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម្មា ដល់នូវការសន្សំកពួនឡើង ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(៤៩៣) កុដ្ឋហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ១៣ ។

(៤៩៤) ធម្មា មិនមែនដល់នូវការសន្សំកពួនឡើង មិនមែនជា មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម្មា ដល់នូវការសន្សំកពួនឡើង មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(៤៩៥) កុដ្ឋហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ៩ ។

សេក្ខត្តិកបោត្តុទុកៈ ឥសេក្ខត្តិកឥបោត្តុទុកៈ

(៤៩៦) ធម្មា មិនមែនជាសេក្ខៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម្មា ជាសេក្ខៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(៤៩៧) កុដ្ឋហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ១៣ ។

(៤៩៨) ធម្មា មិនមែនជាអសេក្ខៈ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម្មា ជាសេក្ខៈ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(៤៩៩) កុដ្ឋហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ៩ ។

បរិត្តត្តិកហេតុទុកេ ឆបរិត្តត្តិកឆហេតុទុកំ

(๕๐๐) បរិត្តំ ហេតុំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆមហាភូតោ ឆហេតុ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๕๐๑) ហេតុយា តេវីស ។

(๕๐๒) បរិត្តំ ឆហេតុំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆបរិត្តោ ឆ ឆហេតុ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๕๐๓) ហេតុយា ចុទ្ទស ។

បរិត្តារម្មណត្តិកហេតុទុកេ ឆបរិត្តារម្មណត្តិកឆហេតុទុកំ

(๕๐๔) បរិត្តារម្មណំ ហេតុំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆបរិត្តារម្មណោ ឆហេតុ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๕๐๕) ហេតុយា ឯកវីស ។

(๕๐๖) បរិត្តារម្មណំ ឆហេតុំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆមហាភូតារម្មណោ ឆ ឆហេតុ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๕๐๗) ហេតុយា ឆវ ។

បរិត្តគ្គិកហេតុទុកៈ ឆបរិត្តគ្គិកឆហេតុទុកៈ

(๙๐๐) ធម៌ មិនមែនដល់នូវសភាពធំ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានសភាពតូចផ្សារ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๙๐๑) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๑๓ ។

(๙๐๒) ធម៌ មិនមែនមានសភាពតូចផ្សារ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានសភាពតូចផ្សារ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๙๐๓) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๑๔ ។

បរិត្តារម្មណគ្គិកហេតុទុកៈ ឆបរិត្តារម្មណគ្គិកឆហេតុទុកៈ

(๙๐๔) ធម៌ មិនមែនមានអារម្មណ៍តូចផ្សារ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានអារម្មណ៍តូចផ្សារ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๙๐๕) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๒๑ ។

(๙๐๖) ធម៌ មិនមែនមានអារម្មណ៍ដល់នូវសភាពធំ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានអារម្មណ៍តូចផ្សារ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๙๐๗) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๙ ។

ហីនត្តិកហេតុទុកេ នហីនត្តិកនហេតុទុកំ

[๕๐๘] ហីនំ ហេតុំ នម្មំ បដិច្ច នហីនោ ន-
ហេតុ នម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[๕๐๙] ហេតុយា តេវីស ។

[๕๑๐] ហីនំ នហេតុំ នម្មំ បដិច្ច នមជ្ឈិមោ
ន នហេតុ នម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[๕๑๑] ហេតុយា ន៎ ។

មិច្ឆត្តត្តិកហេតុទុកេ នមិច្ឆត្តត្តិកនហេតុទុកំ

[๕๑๒] មិច្ឆត្តនិយតំ ហេតុំ នម្មំ បដិច្ច នមិច្ឆ-
ត្តនិយតោ នហេតុ នម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[๕๑๓] ហេតុយា តេវីស ។

[๕๑๔] មិច្ឆត្តនិយតំ នហេតុំ នម្មំ បដិច្ច ន-
សម្មត្តនិយតោ ន នហេតុ នម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា ។

[๕๑๕] ហេតុយា ន៎ ។

ហ៊ានត្តិកហេតុទុកៈ ឆហ៊ានត្តិកឆហេតុទុកៈ

[๕๐๘] ធម៌ មិនមែនហេតុតាម មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ ហេតុតាម ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๕๐๙] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑๓ ។

[๕๑๐] ធម៌ មិនមែនជាកណ្ហាល មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ហេតុតាម មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๕๑๑] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๙ ។

មិច្ឆត្តត្តិកហេតុទុកៈ ឆមិច្ឆត្តត្តិកឆហេតុទុកៈ

[๕๑๒] ធម៌ មិនមែនមានសភាពខុសនិដ្ឋឡើង មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានសភាពខុសនិដ្ឋឡើង ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๕๑๓] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑๓ ។

[๕๑๔] ធម៌ មិនមែនមានសភាពត្រង់និដ្ឋឡើង មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានសភាពខុសនិដ្ឋឡើង មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๕๑๕] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๙ ។

មគ្គារម្មណាទ្ធិកបោត្ថកេ
ឆមគ្គារម្មណាទ្ធិកឆបោត្ថកំ

(๕๑๖) មគ្គារម្មណំ មោហំ ឆន្ទំ បដិច្ច ឆមគ្គារម្មណោ ឆមោហោ ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ មោហប្បច្ចយា ។

(๕๑๗) មោហោ បញ្ញវីសេ ។

(๕๑๘) មគ្គារម្មណំ ឆមោហំ ឆន្ទំ បដិច្ច ឆមគ្គារម្មណោ មោហោ ឆមោហោ ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ មោហប្បច្ចយា ។

(๕๑๙) មោហោ តេវីសេ ។

ឧប្បន្នាទ្ធិកបោត្ថកេ ឆឧប្បន្នាទ្ធិកឆបោត្ថកំ

(๕๒๐) ឧប្បន្នោ មោហោ ឆន្ទោ ឆអនុប្បន្នស្ស ឆមោហស្ស ឆន្ទស្ស មោហប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧប្បន្នោ មោហោ ឆន្ទោ ឆឧប្បាទិនស្ស ឆមោហស្ស ឆន្ទស្ស មោហប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧប្បន្នោ មោហោ ឆន្ទោ ឆអនុប្បន្នស្ស ឆមោហស្ស ច ឆឧប្បាទិនស្ស ឆមោហស្ស ច ឆន្ទស្ស មោហប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๕๒๑) មោហោ តីណិ ។

មគ្គារម្មណបច្ចយហេតុទុក:

នមគ្គារម្មណបច្ចយនហេតុទុក:

[៥១៦] ធម៌ មិនមែនមានមគ្គជាអារម្មណ៍ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥១៧] កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២៥ ។

[៥១៨] ធម៌ មិនមែនមានមគ្គជាហេតុ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥១៩] កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ។

ឧប្បន្នបច្ចយហេតុទុក: នឧប្បន្នបច្ចយនហេតុទុក:

[៥២០] ធម៌ កើតឡើងហើយ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាមិនទាន់កើតឡើងហើយ មិនមែនជាហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ កើតឡើងហើយ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនកើតឡើង មិនមែនជាហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ កើតឡើងហើយ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាមិនទាន់កើតឡើងហើយ មិនមែនជាហេតុផង មិនមែនកើតឡើង មិនមែនជាហេតុផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥២១] កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

អតីតតិកហេតុទុកេ ឧអតីតតិកឧហេតុទុកំ

(๕๒๒) បច្ចុប្បន្នោ ហោតុ ឧម្មោ ឧអតីតស្ស ឧ-
ហេតុស្ស ឧម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ចុប្ប-
ន្នោ ហោតុ ឧម្មោ ឧអនាគតស្ស ឧហេតុស្ស ឧម្មស្ស
ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ចុប្បន្នោ ហោតុ ឧម្មោ
ឧអតីតស្ស ឧហេតុស្ស ច ឧអនាគតស្ស ឧហេ-
តុស្ស ច ឧម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๕๒๓) ហោតុយា តីណិ ។

អតីតារម្មណតិកហេតុទុកេ
ឧអតីតារម្មណតិកឧហេតុទុកំ

(๕๒๔) អតីតារម្មណំ ហោតុំ ឧម្មុំ បដិច្ច ឧ-
អតីតារម្មណោ ឧហេតុ ឧម្មោ ខុប្បដ្ឋតំ ហោតុប្ប-
ច្ចយា ។

(๕๒๕) ហោតុយា ឯកវីសំ ។

(๕๒๖) អតីតារម្មណំ ឧហោតុំ ឧម្មុំ បដិច្ច
ឧអនាគតារម្មណោ ឧ ឧហេតុ ឧម្មោ ខុប្បដ្ឋតំ ហេ-
តុប្បច្ចយា ។

(๕๒๗) ហោតុយា ឧវ ។

អតីតត្តិកហេតុទុក: ឯអតីតត្តិកឯហេតុទុក:

(๕๒๒) ធម៌ ជាបច្ចុប្បន្ន ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាអតីត មិនមែនជាហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាបច្ចុប្បន្ន ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាអនាគត មិនមែនជាហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាបច្ចុប្បន្ន ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាអតីត មិនមែនជាហេតុផង មិនមែនជាអនាគត មិនមែនជាហេតុផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(๕๒๓) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

អតីតារម្មណត្តិកហេតុទុក:
ឯអតីតារម្មណត្តិកឯហេតុទុក:

(๕๒๔) ធម៌ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាអតីត មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអតីត ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๕๒๕) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๒๑ ។

(๕๒๖) ធម៌ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាអនាគត មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអតីត មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๕๒๗) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๙ ។

អវិគ្គតគិកហេតុទុកេ ឧអវិគ្គតគិកឧហេតុទុកំ

(๕๒๘) អវិគ្គតំ ហេតុំ ឧម្មុំ បដិច្ច ឧ ពហិទ្ធា ឧហេតុ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ពហិទ្ធា ហេតុំ ឧម្មុំ បដិច្ច ឧអវិគ្គតោ ឧហេតុ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๕๒๙) ហេតុយា ទ្វេ ។

(๕๓๐) អវិគ្គតំ ឧហេតុំ ឧម្មុំ បដិច្ច ឧ ពហិទ្ធា ឧឧហេតុ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ពហិទ្ធា ឧហេតុំ ឧម្មុំ បដិច្ច ឧអវិគ្គតោ ឧឧហេតុ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๕๓๑) ហេតុយា ទ្វេ ។

អវិគ្គតារម្មណគិកហេតុទុកេ ឧអវិគ្គតារម្មណគិកឧហេតុទុកំ

(๕๓๒) អវិគ្គតារម្មណំ ហេតុំ ឧម្មុំ បដិច្ច ឧ-អវិគ្គតារម្មណោ ឧហេតុ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-ប្បច្ចយា ។

(๕๓๓) ហេតុយោ ឧ ។

អវិគតវិគតហេតុទុក: ฯ ฯ ฯ

(๕๓๔) អដ្ឋង្គារម្មណំ នហេតុំ នម្មំ បដិច្ច នអហេតុម្មារម្មណោ នហេតុ នម្មោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុ-ប្បច្ចយោ ។

(๕๓๕) ហេតុយោ ទ្វេ ។

សនិទស្សនត្តិកហេតុទុកេ

នសនិទស្សនត្តិកនហេតុទុកំ

(๕๓๖) អនិទស្សនអប្បដិឃំ ហេតុំ នម្មំ បដិច្ច នអនិទស្សនអប្បដិឃោ នហេតុ នម្មោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយោ អនិទស្សនអប្បដិឃំ ហេតុំ នម្មំ បដិច្ច នសនិទស្សនសប្បដិឃោ នហេតុ នម្មោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយោ ។ បេ ។ អនិទស្សនអប្បដិឃំ ហេតុំ នម្មំ បដិច្ច នសនិទស្សនសប្បដិឃោ នហេតុ ច នអនិទស្សនសប្បដិឃោ នហេតុ ច នម្មោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយោ ។

(๕๓๗) ហេតុយោ ឆ ។

(๕๓๘) អនិទស្សនអប្បដិឃំ នហេតុំ នម្មំ បដិច្ច នសនិទស្សនសប្បដិឃោ ន នហេតុ នម្មោ ខុប្បដ្ឋតិ

(៥៣៤) ធម្មា មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាខាងក្រៅ មិនមែនជា មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម្មា មានអារម្មណ៍ជាខាងក្នុង មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៥៣៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

សនិទស្សនត្តិកហេតុទុកៈ

ឯសនិទស្សនត្តិកឯហេតុទុកៈ

(៥៣៦) ធម្មា មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម្មា មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម្មា មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម្មា មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ បេ ។ ធម្មា មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាហេតុក្តី មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម្មា មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៥៣៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

(៥៣៨) ធម្មា មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម្មា មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង

ហោតុប្បច្ចយោ អនន្តរសមនន្តរអនន្តរូបនិស្សយកម្មនានក្ខណ-
អាសេវនអាសេវនបច្ចយេន បច្ចយោ ។ ចក្ខាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណ-
ធាតុយា តំសម្បយុត្តកានញ្ច ធម្មានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។
ចក្ខាយតនំ តំសម្បយុត្តកានញ្ច ធម្មានំ ចក្ខុវិញ្ញាណធាតុយា
ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។ សោតាយតនំ ឃានាយតនំ ជិវ្ហាយតនំ
កាយាយតនំ តំសម្បយុត្តកានញ្ច ធម្មានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។
តំសម្បយុត្តកានញ្ច ធម្មានំ កាយាយតនស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។
ឥត្ថិន្ទ្រិយំ តំសម្បយុត្តកានញ្ច ធម្មានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។
តំសម្បយុត្តកានញ្ច ធម្មានំ ឥត្ថិន្ទ្រិយស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។
បុរិសិន្ទ្រិយំ តំសម្បយុត្តកានញ្ច ធម្មានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។
តំសម្បយុត្តកានញ្ច ធម្មានំ បុរិសិន្ទ្រិយស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។
ជីវិតិន្ទ្រិយំ តំសម្បយុត្តកានញ្ច ធម្មានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។
តំសម្បយុត្តកានញ្ច ធម្មានំ ជីវិតិន្ទ្រិយស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។
ចក្ខុវិញ្ញាណធាតុ តំសម្បយុត្តកានញ្ច ធម្មានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។
តំសម្បយុត្តកានញ្ច ធម្មានំ ចក្ខុវិញ្ញាណធាតុយា ហេតុបច្ចយេន
បច្ចយោ ។ សោតវិញ្ញាណធាតុ ឃានវិញ្ញាណធាតុ ជិវ្ហាវិញ្ញាណ-
ធាតុ កាយវិញ្ញាណធាតុ តំសម្បយុត្តកានញ្ច ធម្មានំ ហេតុបច្ចយេន
បច្ចយោ ។ តំសម្បយុត្តកានញ្ច ធម្មានំ កាយវិញ្ញាណធាតុយា ហេតុ-
បច្ចយេន បច្ចយោ ។ យេ ធម្មា អនន្តរា សមនន្តរា អនន្តរូបនិស្សយា
កម្មនានក្ខណា អាសេវនា តេ ធម្មា តេសំ ធម្មានំ អនន្តរូបនិស្សយ-
កម្មនានក្ខណអាសេវនបច្ចយេន បច្ចយោ ។ យេ ធម្មា អនន្តរា
សមនន្តរា អនន្តរូបនិស្សយា កម្មនានក្ខណា អាសេវនា តេ ធម្មា
តេសញ្ច ធម្មានំ តេសញ្ច ធម្មានំ អនន្តរូបនិស្សយកម្មនានក្ខណ-
អាសេវនបច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៥៣៩) ហោតុយា តីណិ ។

សនិទស្សនត្តិកសហេតុកទុកេ
ឆសនិទស្សនត្តិកឆសហេតុកទុកំ

(៥៤០) អនិទស្សនអប្បដិឃំ សហេតុកំ ចក្ខុំ
បដិច្ច ឆអនិទស្សនអប្បដិឃេ ឆសហេតុកេ ឆខ្ធេ
ឧប្បាទេតិ ហេតុប្បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃំ ស-
ហេតុកំ ចក្ខុំ បដិច្ច ឆសនិទស្សនសប្បដិឃេ ឆស-
ហេតុកេ ឆខ្ធេ ឧប្បាទេតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ បេ ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុក្តី មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៥៣៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

សនិទស្សនត្តិកសហេតុកទុកៈ
ឯសនិទស្សនត្តិកឯសហេតុកទុកៈ

(៥៤០) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ បេ ។

អនន្តរស្សអប្បដិឃំ សហេតុកំ ឆន្ទំ បដិច្ច ឯស-
ន្តរស្សសប្បដិឃោ ឯសហេតុកោ ច ឯអនន្តរស្ស-
ឯសប្បដិឃោ ឯសហេតុកោ ច ឆន្ទា ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយា ។

(៥៦១) ហេតុយា ៣ ។

(៥៦២) អនន្តរស្សអប្បដិឃំ អហេតុកំ ឆន្ទំ
បដិច្ច ឯសនន្តរស្សសប្បដិឃោ ឯអហេតុកោ ឆន្ទោ
ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ ។

(៥៦៣) ហេតុយា តីណិ ។

សនន្តរទុកត្តិកហេតុសម្បយុត្តទុកេ
ឯសនន្តរទុកត្តិកនហេតុសម្បយុត្តទុកំ

(៥៦៤) អនន្តរស្សអប្បដិឃំ ហេតុសម្បយុត្តំ
ឆន្ទំ បដិច្ច ឯអនន្តរស្សអប្បដិឃោ ឯហេតុសម្ប-
យុត្តោ ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនន្តរស្ស-
អប្បដិឃំ ហេតុសម្បយុត្តំ ឆន្ទំ បដិច្ច ឯសនន្តរស្ស-
ឯសប្បដិឃោ ឯហេតុសម្បយុត្តោ ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ

ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុក្តី មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៥៤១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

(៥៤២) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៥៤៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សនិទស្សនត្តិកហេតុសម្បយុត្តទុកៈ

ឆសនិទស្សនត្តិកនហេតុសម្បយុត្តទុកៈ

(៥៤៤) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង

ហេតុបច្ចយា ។ បេ ។ អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ ហេតុ-
សមនន្តរា ធម្មា បដិច្ច នសនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ ន-
ហេតុសមនន្តរោ ច ន អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ ន ហេ-
តុសមនន្តរោ ច ន ឯកម្បិ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ។

(៥៤៥) ហេតុយា ន ។

(៥៤៦) អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ ហេតុវិប្បយុត្តំ ធម្មំ
បដិច្ច នសនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ ន ហេតុវិប្បយុត្តោ
ឯកម្បិ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៥៤៧) ហេតុយា តីណិ ។

សនន្តរទុកេ ហេតុទុកំ
ន សនន្តរទុកេ ហេតុទុកំ

(៥៤៨) អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ ហេតុញ្ច សហេ-
តុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នសនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ
ន ហេតុ ចេវ ន អហេតុកោ ច ឯកម្បិ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-
បច្ចយា ។

(៥៤៩) ហេតុយា តីណិ ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។បេ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិង ប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយហេតុក្តី មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥៤៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។

[៥៤๖] ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រឡាសចាកហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រឡាសចាកហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥៤๗] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

សនិទស្សនសប្បដិឃហេតុសហេតុកទុកៈ
ឯសនិទស្សនសប្បដិឃនហេតុសហេតុកទុកៈ

[៥៤๘] ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាហេតុតាំងមិនមែនជាមិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាហេតុតាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥៤๙] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

(๕๕๐) អនន្តរេ សតិ អនន្តរំ សោតាបត្តិមគ្គោ-
ឧប្បជ្ជតិ តស្មិំ បដិច្ច ឯកក្ខណេ សោតាបត្តិផលំ ឧ-
ប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(๕๕๑) ហេតុយា តីណិ ។

สหชาตวิปากาหेतุ-อเหตุสมฺปยุตฺตาทิทุกวณฺณนา

(๕๕๒) อนนฺตเร สติ ปฏิสนฺธิกฺขเณ ปวตฺตา
สหชาตวิปากาหेतุ ปฏิสนฺธิกฺขเณ ปวตฺตานं อเหตุ-
สมฺปยุตฺตานญฺเจว อเหตุวิปฺปยุตฺตานญฺจ ขนฺธานญฺเจว
กฏตฺตารูปานญฺจ ปจฺจยา ๗ ปจฺจยุปฺปนฺนา ๗ ปจฺจย-
สมุปฺปนฺนา ๗ ปจฺจยสมุปฺปนฺนุปฺปนฺนา ๗ ปจฺจยสมุ-
ปฺปนฺนาทิ ๗ ปจฺจยสมุปฺปนฺนาทิอุปฺปนฺนา ๗ ปจฺจย-
สมุปฺปนฺนาทิอุปฺปนฺนาทิ ๗ ปจฺจยสมุปฺปนฺนาทิอุปฺปนฺ-
นาทิอุปฺปนฺนา ๗ ปจฺจยสมุปฺปนฺนาทิอุปฺปนฺนาทิ ๗
ปจฺจยสมุปฺปนฺนาทิอุปฺปนฺนาทิอุปฺปนฺนาทิ ๗ ปจฺจย-
สมุปฺปนฺนาทิอุปฺปนฺนาทิอุปฺปนฺนาทิอุปฺปนฺนา ๗
ปจฺจยสมุปฺปนฺนาทิอุปฺปนฺนาทิอุปฺปนฺนาทิอุปฺปนฺ-
นาทิ ๗ ปจฺจยสมุปฺปนฺนาทิอุปฺปนฺนาทิอุปฺปนฺนาทิ-
อุปฺปนฺนาทิอุปฺปนฺนา ๗ ปจฺจยสมุปฺปนฺนาทิอุปฺปนฺ-
นาทิอุปฺปนฺนาทิอุปฺปนฺนาทิอุปฺปนฺนาทิ ๗ ปจฺจย-
สมุปฺปนฺนาทิอุปฺปนฺนาทิอุปฺปนฺนาทิอุปฺปนฺนา-
ทิอุปฺปนฺนาทิ ๗ ปจฺจยสมุปฺปนฺนาทิอุปฺปนฺนาทิ-
อุปฺปนฺนาทิอุปฺปนฺนาทิอุปฺปนฺนาทิอุปฺปนฺนา-
ทิ ๗ ปจฺจยสมุปฺปนฺนาทิอุปฺปนฺนาทิอุปฺปนฺนาทิ-
อุปฺปนฺนาทิอุปฺปนฺนาทิอุปฺปนฺนาทิ ๗ ปจฺจย-
สมุปฺปนฺนาทิอุปฺปนฺนาทิอุปฺปนฺนาทิอุปฺปนฺนา-
ทิอุปฺปนฺนาทิอุปฺปนฺนาทิ ๗ ปจฺจยสมุปฺปนฺนาทิ-
อุปฺปนฺนาทิอุปฺปนฺนาทิอุปฺปนฺนาทิอุปฺปนฺนา-
ทิอุปฺปนฺนาทิอุปฺปนฺนาทิ ๗ ปจฺจยสมุปฺปนฺนาทิ-
อุปฺปนฺนาทิอุปฺปนฺนาทิอุปฺปนฺนาทิอุปฺปนฺนา-
ทิอุปฺปนฺนาทิอุปฺปนฺนาทิอุปฺปนฺนาทิ ๗ ปจฺจย-
สมุปฺปนฺนาทิอุปฺปนฺนาทิอุปฺปนฺนาทิอุปฺปนฺนา-
ทิอุปฺปนฺนาทิอุปฺปนฺนาทิอุปฺปนฺนาทิอุปฺปนฺนา ๗
ปจฺจยสมุปฺปนฺนาทิอุปฺปนฺนาทิอุปฺปนฺนาทิอุปฺปนฺ-
นาทิอุปฺปนฺนาทิอุปฺปนฺนาทิอุปฺปนฺนาทิอุปฺปนฺ-
นาทิ ๗ ปจฺจยสมุปฺปนฺนาทิอุปฺปนฺนาทิอ

(๕๕๐) ធម្មា មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានហេតុ តាំងមិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម្មា មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ តាំងមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๕๕๑) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

សនិទស្សនត្តិកហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកៈ
ឆសនិទស្សនត្តិកនហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកៈ

(๕๕๒) ធម្មា មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាហេតុ តាំងមិនមែនប្រាសចាកហេតុ អាស្រ័យនូវធម្មា មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាហេតុ តាំងប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๕๕๓) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

(๕๕๔) ធម្មា មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រាសចាកហេតុ តាំងមិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម្មា មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយហេតុ តាំងមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๕๕๕) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

សនិទស្សនត្តិកហេតុសហេតុកទុកេ
ឧសនិទស្សនត្តិកឧហេតុឧសហេតុកទុកំ

(๕๕๖) អនិទស្សនអប្បដិឃំ ឧហេតុំ សហេតុកំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧអនិទស្សនអប្បដិឃោ ឧហេតុឧសហេតុកោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๕๕๗) ហេតុយា ឧ ។

(๕๕๘) អនិទស្សនអប្បដិឃំ ឧហេតុំ អហេតុកំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ឧហេតុឧ អហេតុកោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๕๕๙) ហេតុយា តីណិ ។

សនិទស្សនត្តិកសនិទស្សនទុកេ
ឧសនិទស្សនត្តិកឧសនិទស្សនទុកំ

(๕๖๐) អនិទស្សនសប្បដិឃំ អនិទស្សនំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧអនិទស្សនសប្បដិឃោ ឧអនិទស្សនោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

សនិទស្សនត្តិកហេតុសហេតុកទុក:

ឧសនិទស្សនត្តិកឧហេតុឧសហេតុកទុក:

(๕๕๖) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះ-ពាល់ មិនមែនជាហេតុនិងមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាហេតុនិងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๕๕๗) កុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។

(๕๕๘) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងមិនមែនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាហេតុនិងមិនមែនជាមិនមានហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាហេតុនិងមិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๕๕๙) កុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

សនិទស្សនត្តិកសនិទស្សនទុក:

ឧសនិទស្សនត្តិកឧសនិទស្សនទុក:

(๕๖๐) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានការឃើញ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមានការឃើញ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๕๖๑) ហោតុយា ๘๙ ฯ

សនិទស្សនត្តិកសប្បដិឃទុកេ
ឆសនិទស្សនត្តិកឆសប្បដិឃទុកំ

(๕๖๒) អនិទស្សនសប្បដិឃំ សប្បដិឃំ ឆង្គំ បដិច្ច ឧអនិទស្សនសប្បដិឃោ ឧសប្បដិឃោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា អនិទស្សនសប្បដិឃំ សប្បដិឃំ ឆង្គំ បដិច្ច ឧសនិទស្សនសប្បដិឃោ ឧសប្បដិឃោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា អនិទស្សនសប្បដិឃំ សប្បដិឃំ ឆង្គំ បដិច្ច ឧអនិទស្សនសប្បដិឃោ ឧសប្បដិឃោ ឧ ឧសនិទស្សនសប្បដិឃោ ឧសប្បដិឃោ ឧ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហោតុប្បច្ចយា ฯ

(๕๖๓) ហោតុយា តីណិ ฯ

(๕๖๔) អនិទស្សនអប្បដិឃំ អប្បដិឃំ ឆង្គំ បដិច្ច ឧអនិទស្សនអប្បដិឃោ ឧអប្បដិឃោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ

(๙๖๑) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๙ ។

សនិទស្សនត្តិកសប្បដិឃទុកៈ

ឯសនិទស្សនត្តិកឯសប្បដិឃទុកៈ

(๙๖๒) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๙๖๓) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

(๙๖๔) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា អនន្តរស្សនសមនន្តរំ អនន្តរំ ឆន្ទំ បដិច្ច ឯសនន្តរស្សនសមនន្តរោ ឯអនន្តរោ ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។បេ។ អនន្តរស្សនអនន្តរំ អនន្តរំ ឆន្ទំ បដិច្ច ឯសនន្តរស្សនសមនន្តរោ ឯ-អនន្តរោ ច ឯអនន្តរស្សនអនន្តរោ ឯអនន្តរោ ច ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៥៦៥) ហេតុយា បញ្ច ។

សនន្តរស្សនត្តិកវារបឹទុកេ ឆសនន្តរស្សនត្តិកនវារបឹទុកំ

(៥៦៦) អនន្តរស្សនអនន្តរំ វារំ ឆន្ទំ បដិច្ច ឯសនន្តរស្សនសមនន្តរោ ឯវារំ ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៥៦៧) ហេតុយា តីណិ ។

(៥៦៨) អនន្តរស្សនអនន្តរំ អវារំ ឆន្ទំ បដិច្ច ឯអនន្តរស្សនអនន្តរោ ឯអវារំ ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនន្តរស្សនអនន្តរំ អវារំ ឆន្ទំ បដិច្ច ឯសនន្តរស្សនសមនន្តរោ ឯអវារំ ឆន្ទោ

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។បេ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានការប៉ះពាល់ក្តី មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានការប៉ះពាល់ក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៥៦៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

សធិទស្សនេនវិប្បយុត្តកៈ ឯសធិទស្សនេនវិប្បយុត្តកៈ

(៥៦៦) ធម៌ មិនមែនជាប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមានរូប អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មានរូប ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៥៦៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៥៦៨) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានរូប អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមានរូប ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានរូប អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមានរូប

ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ បេ ។ អនន្តរស្សនអប្បដិឃំ អប្បឹ ឆម្ចំ បដិច្ច ន សនន្តរស្សនសប្បដិឃោ ន អប្បឹ ច ន អនន្តរស្សនសប្បដិឃោ ន អប្បឹ ច ឆម្ចា ឧប្ប-ជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៥៦៩) ហេតុយា ឆ ។

សនន្តរស្សនតិកលោកិយទុកេ
ឆសនន្តរស្សនតិកឆលោកិយទុកំ

(៥៧០) អនន្តរស្សនអប្បដិឃំ លោកុត្តរំ ឆម្ចំ បដិច្ច ន អនន្តរស្សនអប្បដិឃោ ន លោកុត្តរោ ឆម្ចា ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៥៧១) ហេតុយា ឆ ។

សនន្តរស្សនតិកកេឆបិរិញ្ញេយ្យទុកេ
ឆសនន្តរស្សនតិកឆកេឆបិរិញ្ញេយ្យទុកំ

(៥៧២) អនន្តរស្សនសប្បដិឃំ កេឆបិរិញ្ញេយ្យំ ឆម្ចំ បដិច្ច ន អនន្តរស្សនសប្បដិឃោ ន កេឆ-បិរិញ្ញេយ្យា ឆម្ចា ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ បេ ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានរូបក្តី មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមានរូប ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៥៦៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

សនិទស្សនត្តិកនោកិយទុកៈ

ឧសនិទស្សនត្តិកនោកិយទុកៈ

(៥៧០) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជានោកុត្តរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជានោកុត្តរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៥៧១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

សនិទស្សនត្តិកកេនបិវិញ្ញេយ្យទុកៈ

ឧសនិទស្សនត្តិកនកេនបិវិញ្ញេយ្យទុកៈ

(៥៧២) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាធម៌គប្បីដឹងដោយវិញ្ញាណណាន៏មួយ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ជាធម៌គប្បីដឹងដោយវិញ្ញាណណាន៏មួយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

អនន្តរស្សនសម្បដិយំ កោនន្តរិញ្ញយ្យំ ន ម្ចំ បដិច្ច ន-
សនន្តរស្សនសម្បដិយោ ន កោនន្តរិញ្ញយ្យោ ន ម្ចោ
ខុម្បដ្ឋតិ ហោតុម្បច្ចយា អនន្តរស្សនសម្បដិយំ កោ-
នន្តរិញ្ញយ្យំ ន ម្ចំ បដិច្ច ន អនន្តរស្សនអម្បដិយោ
ន កោនន្តរិញ្ញយ្យោ ន ម្ចោ ខុម្បដ្ឋតិ ហោតុម្បច្ចយា
។ បេ ។ អនន្តរស្សនសម្បដិយំ កោនន្តរិញ្ញយ្យំ ន ម្ចំ
បដិច្ច ន សនន្តរស្សនសម្បដិយោ ន កោនន្តរិញ្ញយ្យោ
ន ន អនន្តរស្សនសម្បដិយោ ន កោនន្តរិញ្ញយ្យោ ន
ន ម្ចោ ខុម្បដ្ឋនិ ហោតុម្បច្ចយា ន ។ អនន្តរស្សន-
អម្បដិយំ កោនន្តរិញ្ញយ្យំ ន ម្ចំ បដិច្ច ន អនន្តរស្ស-
ន អម្បដិយោ ន កោនន្តរិញ្ញយ្យោ ន ម្ចោ ខុម្បដ្ឋតិ

ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការយើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាធម៌គប្បីដឹងដោយវិញ្ញាណណានីមួយ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការយើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ជាធម៌ គប្បីដឹងដោយវិញ្ញាណណានីមួយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការយើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាធម៌គប្បីដឹងដោយវិញ្ញាណណានីមួយ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការយើញតែប្រកបដោយការប៉ះ-ពាល់ ជាធម៌គប្បីដឹងដោយវិញ្ញាណណានីមួយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។បេ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការយើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាធម៌គប្បីដឹងដោយវិញ្ញាណណានីមួយក្តី មិនមែនជាមិនមានការយើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាធម៌គប្បីដឹងដោយវិញ្ញាណណានីមួយក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការយើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ជាធម៌គប្បីដឹងដោយវិញ្ញាណណានីមួយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការយើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាធម៌គប្បីដឹងដោយវិញ្ញាណណានីមួយ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការយើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាធម៌គប្បីដឹងដោយវិញ្ញាណណានីមួយ ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយោ ឯ ។ អនន្តរសមនន្តរសហជាតំ កោនចិវិ-
ញ្ញេយ្យាទ្វេ អនន្តរអនន្តរំ កោនចិវិញ្ញេយ្យាទ្វេ
ឆឌ្ឍេ បដិច្ច ឯសនន្តរសមនន្តរសហជាតោ ន កោនចិវិញ្ញ-
យ្យោ ឯម្ហា ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯ ។

(៥៧៣) ហេតុយា អដ្ឋារស ។

(៥៧៤) អនន្តរសមនន្តរំ កោនចិវិញ្ញេយ្យំ
ឆឌ្ឍេ បដិច្ច ឯសនន្តរសមនន្តរសហជាតោ ន កោនចិ-
វិញ្ញេយ្យោ ឯម្ហា ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៥៧៥) ហេតុយា អដ្ឋារស ។

សនិទស្សនត្តិកអាសវទុកេ
ឯសនិទស្សនត្តិកនោអាសវទុកំ

(៥៧៦) អនន្តរអនន្តរំ អាសវំ ឆឌ្ឍេ បដិច្ច
ន អនន្តរអនន្តរោ នោអាសវោ ឯម្ហា ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយា អនន្តរអនន្តរំ អាសវំ ឆឌ្ឍេ

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការ
ឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាធម៌គប្បីដឹងដោយវិញ្ញាណ
ណានីមួយ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការ
ប៉ះពាល់ ជាធម៌គប្បីដឹងដោយវិញ្ញាណណានីមួយផង មិនមានការ
ឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាធម៌គប្បីដឹងដោយវិញ្ញាណណានីមួយ
ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

(៥៧៣) កុដ្ឋហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៨ ។

(៥៧៤) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការ
ប៉ះពាល់ មិនមែនជាធម៌គប្បីដឹងដោយវិញ្ញាណណានីមួយ អាស្រ័យ
នូវធម៌ មិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ជាធម៌គប្បីដឹង
ដោយវិញ្ញាណណានីមួយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៥៧៥) កុដ្ឋហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៨ ។

សនិទស្សនសប្បដិឃអាសវទុកៈ
អនិទស្សនសប្បដិឃនោអាសវទុកៈ

(៥៧៦) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់
មិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការ
ប៉ះពាល់ ជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែន
ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាអាសវៈ

បដិច្ច ឧសន្ធិនសន្ធនសម្បដិយោ នោអាសវេ ឧម្មា
ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ បេ ។ អនិន្ធនសន្ធនអម្បដិយំ
អាសវំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧសន្ធិនសន្ធនសម្បដិយោ នោ-
អាសវេ ច ឧអនិន្ធនសន្ធនសម្បដិយោ នោអាសវេ
ច ឧម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៥៧៧) ហេតុយា ឧ ។

(៥៧៨) អនិន្ធនសន្ធនអម្បដិយំ នោអាសវំ ឧម្មំ
បដិច្ច ឧសន្ធិនសន្ធនសម្បដិយោ ឧនោអាសវេ ឧម្មា
ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនិន្ធនសន្ធនអម្បដិយំ នោអា-
សវំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧអនិន្ធនសន្ធនសម្បដិយោ ឧនោ-
អាសវេ ឧម្មា ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនិន្ធនសន្ធន-
អម្បដិយំ នោអាសវំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧសន្ធិនសន្ធនសម្ប-
ដិយោ ឧនោអាសវេ ច ឧអនិន្ធនសន្ធនសម្បដិយោ
ឧនោអាសវេ ច ឧម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៥៧៩) ហេតុយា តីណិ ។

អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។បេ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាអាសវៈក្តី មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាអាសវៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៥៧៧) កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

(៥៧៨) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈក្តី មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៥៧៩) កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សនិទស្សនត្តិកសាសវទុកៈ

ឆសនិទស្សនត្តិកឆសេសវទុកំ

[๕๘๐] អនិទស្សនអប្បដិឃំ សាសវំ ឆដ្ឋំ បច្ចុ-
យា ឆសនិទស្សនសប្បដិឃោ ឆសាសវោ ឆន្នំ
ធម្មានំ ហេតុប្បច្ចយោ អនិទស្សនអប្បដិឃំ សាសវំ
ឆដ្ឋំ បច្ចយា ឆអនិទស្សនសប្បដិឃោ ឆសាសវោ
ឆន្នំ ធម្មានំ ហេតុប្បច្ចយោ អនិទស្សនអប្បដិឃំ
សាសវំ ឆដ្ឋំ បច្ចយា ឆសនិទស្សនសប្បដិឃោ ឆ-
សាសវោ ច ឆអនិទស្សនសប្បដិឃោ ឆសាសវោ
ច ឆន្នំ ធម្មានំ ហេតុប្បច្ចយោ ។

[๕๘๑] ហេតុយា តីណិ ។

[๕๘๒] អនិទស្សនអប្បដិឃំ អនាសវំ ឆដ្ឋំ បដ្ឋ
ឆសនិទស្សនសប្បដិឃោ ឆអនាសវោ ឆន្នំ ធម្មានំ ហេតុ

សនិទស្សនត្តិកសាសវទុកៈ

ឆសនិទស្សនត្តិកឆសាសវទុកៈ

(๕๘๐) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ពីរផ្នែក នឹងធម៌មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ពីរផ្នែក នឹងធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈក្តី មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈក្តី ពីរផ្នែក នឹងធម៌មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๕๘๑) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

(๕๘๒) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមានអាសវៈ ទើបកើតឡើង

ហេតុបច្ចយា អនន្តរេ អនន្តរបច្ចយេ អនន្តរំ ឧទ្ធំ បដិច្ច ឯកំ អនន្តរេ សហជាតេ ឯកំ អនន្តរេ ទ្វេ ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ។បេ។ អនន្តរេ សហជាតេ អនន្តរំ ឧទ្ធំ បដិច្ច ឯកំ អនន្តរេ សហជាតេ ឯកំ អនន្តរេ ទ្វេ ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ។

(៥៨៣) ហេតុយា ឯ ។

សនន្តរទ្វេកាសវារសម្បយុត្តទុកេ
ឆសនន្តរទ្វេកាឆាសវារសម្បយុត្តទុកំ

(៥៨៤) អនន្តរេ អនន្តរបច្ចយេ អាសវេ សម្បយុត្តំ ឧទ្ធំ បដិច្ច ឯកំ អនន្តរេ សហជាតេ ឯកំ អាសវេ សម្បយុត្តោ ខន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា អនន្តរេ អនន្តរបច្ចយេ អាសវេ សម្បយុត្តំ ឧទ្ធំ បដិច្ច ឯកំ អនន្តរេ សហជាតេ ឯកំ អាសវេ សម្បយុត្តោ ខន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញ និងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមានអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ បេ ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិង ប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានអាសវៈក្តី មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានអាសវៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមានអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៥៨៣) កុង្គហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

សនិទស្សនគ្គិកអាសវំ សម្បយុត្តទុកៈ
ឯសនិទស្សនគ្គិកឯអាសវំ សម្បយុត្តទុកៈ

(៥៨៤) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា ។ បេ ។ អនន្តរូបនិស្សយេ អារម្មណូបនិស្សយេ អនន្តរារម្មណូបនិស្សយេ ។

(๕๘๕) ហេតុយា ឆ ។

(๕๘๖) អនន្តរូបនិស្សយេ អារម្មណូបនិស្សយេ ឆ ។

(๕๘๗) ហេតុយា តីណិ ។

សន្តិស្សត្តិកអារម្មណវិសារទុកេ
ឆសន្តិទស្សត្តិកឆអារម្មណវិសារទុកំ

(๕๘๘) អនន្តរូបនិស្សយេ អារម្មណូបនិស្សយេ ឆ អនន្តរូបនិស្សយេ ឆ អារម្មណូបនិស្សយេ ឆ អនន្តរារម្មណូបនិស្សយេ ឆ ហេតុប្បច្ចយា អនន្តរូបនិស្សយេ អារម្មណូបនិស្សយេ ឆ

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ បេ ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិង ប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយអាសវៈក្តី មិនមែនជាមិន មានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយអាសវៈ ក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រកប ដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៥៨៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

(៥៨៦) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយ ការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រាសចាកអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមាន ការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រាសចាកអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៥៨៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សនិទស្សនត្តិកអាសវិសាសវទុកៈ
ឯសនិទស្សនត្តិកឯអាសវិសាសវទុកៈ

(៥៨៨) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះ ពាល់ មិនមែនជាអាសវៈ តាំងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាអាសវៈតាំង ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិន មែនជាអាសវៈ តាំងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌

ឧសនិឧស្សនសម្បដិយោ ឧអាសវោនេវឧអនាសវោ-
ច ឧម្ហា ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។បេ។ អនិឧស្ស-
ឧអប្បដិឃំ អាសវញ្ចវសាសវញ្ច ឧម្មំ បដិច្ច ឧ-
សនិឧស្សនសម្បដិយោ ឧអាសវោនេវឧអនាសវោច
ឧអនិឧស្សនសម្បដិយោ ឧអាសវោនេវឧអនាសវោ-
ច ឧម្ហា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៥៨៩] ហេតុយា ឧ ។

[៥៩០] អនិឧស្សនអប្បដិឃំ សាសវញ្ចវនោ-
ឧអាសវំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧសនិឧស្សនសម្បដិយោ
ឧអនាសវោនេវឧនោឧអាសវោ ឧម្ហា ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយា អនិឧស្សនអប្បដិឃំ សាសវញ្ចវនោ-
ឧអាសវំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧអនិឧស្សនសម្បដិយោ ឧអ-
នាសវោនេវឧនោឧអាសវោ ឧអនិឧស្សនអប្បដិយោ
ឧអនាសវោនេវឧនោឧអាសវោ ឧម្ហា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេ-
តុប្បច្ចយា ។

មិនមានការយើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាអាសវៈតាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ បេ ។ ធម៌មិនមែនប្រកបដោយការយើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាអាសវៈតាំងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈក្តី មិនមែនជាមិនមានការយើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាអាសវៈតាំងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការយើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាអាសវៈតាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៥៨៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

(៥៩០) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការយើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានអាសវៈ តាំងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការយើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ តាំងមិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការយើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានអាសវៈតាំងមិនមែនជាមិនមែនអាសវៈក្តី មិនមែនជាមិនមានការយើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានអាសវៈតាំងមិនមែនជាមិនមែនអាសវៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការយើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ តាំងមិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๕๙๑) ហោតុយា តីណិ ។

សធិទស្សនត្តិកអាសវាសវសម្បយុត្តទុកេ
ឆសធិទស្សនត្តិកឆអាសវាសវសម្បយុត្តទុកំ

(๕๙๒) អនិទស្សនអប្បដិឃំ អាសវញ្ចេវ អាសវសម្បយុត្តញ្ច ឆម្ចំ បដិច្ច ឆសនិទស្សនសប្បដិឃោ ឆអាសវោ ឆេវ ឆអាសវវិប្បយុត្តោ ច ឆម្ចោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃំ អាសវញ្ចេវ អាសវសម្បយុត្តញ្ច ឆម្ចំ បដិច្ច ឆអនិទស្សនសប្បដិឃោ ឆអាសវោ ឆេវ ឆអាសវវិប្បយុត្តោ ច ឆម្ចោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃំ អាសវញ្ចេវ អាសវសម្បយុត្តញ្ច ឆម្ចំ បដិច្ច ឆសនិទស្សនសប្បដិឃោ ឆអាសវោ ឆេវ ឆអាសវវិប្បយុត្តោ ច ឆអនិទស្សនអប្បដិឃោ ឆអាសវោ ឆេវ ឆអាសវវិប្បយុត្តោ ច ឆម្ចោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

(๕๙๓) ហោតុយា តីណិ ។

(๙๙๑) កុដ្ឋហេតុប្បច្ចយា មានវារៈ ๓ ។

សនិទស្សនត្តិកអាសវាអាសវសម្បយុត្តទុកៈ
ឯសនិទស្សនត្តិកឯអាសវាអាសវសម្បយុត្តទុកៈ

(๙๙๒) ធម្មា មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាអាសវៈតាំងមិនមែនប្រាសចាកអាសវៈ អាស្រ័យនូវធម្មា មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាអាសវៈតាំងប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយា ធម្មា មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាអាសវៈតាំងមិនមែនប្រាសចាកអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម្មា មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាអាសវៈតាំងប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយា ធម្មា មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាអាសវៈតាំងមិនមែនប្រាសចាកអាសវៈក្តី មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាអាសវៈតាំងមិនមែនប្រាសចាកអាសវៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម្មា មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាអាសវៈតាំងប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយា ។

(๙๙๓) កុដ្ឋហេតុប្បច្ចយា មានវារៈ ๓ ។

(๕๙๔) អនន្តរស្សអប្បដិឃំ អាសវំ សម្បយុត្ត-
ក្ខន្ធេ ឧបាទាយ អាសវំ ឧម្មុំ បដិច្ច ឧសន្តតិយា សម្ប-
ដិយោ ឧអាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧបាទាយ អាសវេ ឧម្ហេ
ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(๕๙๕) ហេតុយា តីណិ ។

សន្តតិទស្សនត្តិកអាសវវិប្បយុត្តសាសវទុកេ
ឧសន្តតិទស្សនត្តិកអាសវវិប្បយុត្តឧសាសវទុកំ

(๕๙๖) អនន្តរស្សអប្បដិឃំ អាសវវិប្បយុត្តំ-
សាសវំ ឧម្មុំ បច្ចយា ឧសន្តតិយា សម្បដិយោ
អាសវវិប្បយុត្តោ ឧសាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-
បច្ចយា អនន្តរស្សអប្បដិឃំ អាសវវិប្បយុត្តំ សាសវំ
ឧម្មុំ បច្ចយា ឧអនន្តរស្សសព្ពដិយោ អាសវវិប្ប-
យុត្តោ ឧសាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយោ

(๕๙๔) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រាសចាកអាសវៈតាំងមិនមែនជាមិនមែនអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយអាសវៈតាំងមិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๕๙๕) កុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

សនិទស្សនសប្បដិឃអាសវារិប្បយុត្តអាសវទុកៈ
អនិទស្សនសប្បដិឃអាសវារិប្បយុត្តអនាសវទុកៈ

(๕๙๖) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ប្រាសចាកអាសវៈនិងមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រាសចាកអាសវៈនិងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ប្រាសចាកអាសវៈនិងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រាសចាកអាសវៈនិងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

อนิเสฺสนอปฺปฏิฆํ อาสวาวิปฺปยุตฺตํ สาสวํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ เอกนิเสฺสนสปฺปฏิฆา อาสวาวิปฺปยุตฺตา เอกาสวา จ เอกนิเสฺสนสปฺปฏิฆา อาสวาวิปฺปยุตฺตา เอกาสวา จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปฺปจฺจยา ฯ

(๕๙๗) เหตุยา ตีณิ ฯ

(๕๙๘) อนิเสฺสนอปฺปฏิฆํ อาสวาวิปฺปยุตฺตํ อนาสวํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ เอกนิเสฺสนอปฺปฏิฆา อาสวาวิปฺปยุตฺตา เอกาสวา ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปฺปจฺจยา อนิเสฺสนอปฺปฏิฆํ อาสวาวิปฺปยุตฺตํ อนาสวํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ เอกนิเสฺสนสปฺปฏิฆา อาสวาวิปฺปยุตฺตา เอกาสวา ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปฺปจฺจยา ฯ เป ฯ อนิเสฺสนอปฺปฏิฆํ อาสวาวิปฺปยุตฺตํ อนาสวํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ เอกนิเสฺสนสปฺปฏิฆา อาสวาวิปฺปยุตฺตา เอกาสวา จ เอกนิเสฺสนสปฺปฏิฆา อาสวาวิปฺปยุตฺตา เอกาสวา จ ธมฺมา

ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ប្រាសចាកអាសវៈនិងមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈក្តី មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ប្រាសចាកអាសវៈនិងមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈក្តី ពីរនៃផ្នែក នឹងធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រាសចាកអាសវៈនិងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(៥៩៧) កន្លះហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ៣ ។

(៥៩៨) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រាសចាកអាសវៈនិងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រាសចាកអាសវៈនិងមិនមានអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ប្រាសចាកអាសវៈនិងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រាសចាកអាសវៈនិងមិនមានអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។បេ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោលការប៉ះពាល់ ប្រាសចាកអាសវៈនិងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈក្តី មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ប្រាសចាកអាសវៈនិងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រាសចាកអាសវៈនិងមិនមានអាសវៈ

ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๕๙๙) ហេតុយា ឯ ។

សនិទស្សនត្តិកឆគោប្ផកទុកេ

ឆសនិទស្សនត្តិកឆគោប្ផកទុកំ

(๖๐๐) អនិទស្សនអប្បដិឃំ សញ្ញោជនំ ឯកំ បដិច្ច ឯកអនិទស្សនអប្បដិឃោ ធម្មោ សញ្ញោជនោ ឯកម្បោ ឧប្ប-ជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃំ កំ ឯកំ បដិច្ច ឯកអនិទស្សនអប្បដិឃោ ធម្មោ កន្តោ ឯកម្បោ ឧប្ប-ជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃំ ទិឃំ ឯកំ បដិច្ច ឯកអនិទស្សនអប្បដិឃោ ធម្មោ ទិឃោ ឯកម្បោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃំ យោ-កំ ឯកំ បដិច្ច ឯកអនិទស្សនអប្បដិឃោ ធម្មោ យោគោ ឯកម្បោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃំ

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(៥៩៩) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ៦ ។

សនិទស្សនត្តិកធម្មគោប្ផកទុកៈ

ឆសនិទស្សនត្តិកធម្មគោប្ផកទុកៈ

(៦០០) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាសញ្ញោជនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាសញ្ញោជនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាគន្ថៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាគន្ថៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាឱឃៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាឱឃៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាយោគៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាយោគៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់

ធីវារណំ ឧទ្ធំ បដិច្ច ឧអនិទ្ធសុនអប្បដិឃោ ឧោធីវ-
រណោ ឧទ្ធោ ឧបប្បដ្ឋតិ ហោតុប្បច្ចយោ អនិទ្ធសុ-
ឧអប្បដិឃំ បកមាសំ ឧទ្ធំ បដិច្ច ឧអនិទ្ធសុនឧ-
អប្បដិឃោ ឧោ បកមាសោ ឧទ្ធោ ឧបប្បដ្ឋតិ ហោតុ-
ប្បច្ចយោ ។

សនិទស្សនវិកសារម្មណទុកេ
ឆសនិទស្សនវិកឆសារម្មណទុកំ

(៦០៧) អនិទ្ធសុនអប្បដិឃំ សារម្មណំ ឧទ្ធំ
បដិច្ច ឧអនិទ្ធសុនអប្បដិឃោ ឧសារម្មណោ ឧទ្ធោ
ឧបប្បដ្ឋតិ ហោតុប្បច្ចយោ អនិទ្ធសុនអប្បដិឃំ សា-
រម្មណំ ឧទ្ធំ បដិច្ច ឧសនិទ្ធសុនសប្បដិឃោ ឧសា-
រម្មណោ ឧទ្ធោ ឧបប្បដ្ឋតិ ហោតុប្បច្ចយោ ។ បេ ។
អនិទ្ធសុនអប្បដិឃំ សារម្មណំ ឧទ្ធំ បដិច្ច ឧសនិ-
ទ្ធសុនសប្បដិឃោ ឧសារម្មណោ ច ឧអនិទ្ធសុន-
ឧសប្បដិឃោ ឧសារម្មណោ ច ឧទ្ធោ ឧបប្បដ្ឋតិ
ហោតុប្បច្ចយោ ។

មិនមែនជានីវរណៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជានីវរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចុ័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាបកាសៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាបកាសៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចុ័យ ។

សនិទស្សនត្តិកសារម្មណទុកៈ
ឆសនិទស្សនត្តិកឆសារម្មណទុកៈ

[๖๐๑] ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចុ័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចុ័យ ។បេ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ក្តី មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចុ័យ ។

(๖๐๒) ហេតុយា ๓ ๗

(๖๐๓) អនន្តរេ អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ អនន្តរេ ខន្ធេ បដិច្ច ខន្ធា ខន្ធេសុ អនន្តរេសុ

(๖๐๒) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។

(๖๐๓) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានអារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមានអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๖๐๔) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

សនិទស្សនត្តិកបិត្តទុកៈ
ឥសនិទស្សនត្តិកនោបិត្តទុកៈ

(๖๐๕) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ បេ ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាចិត្តក្តី មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាចិត្តក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๖๐๖) ហេតុយា ន ។

(๖๐๗) អនិទស្សនអប្បដិឃំ នោ ចិត្តំ ន ឆម្មំ បដិច្ច ន សនិទស្សនសប្បដិឃោ ន នោចិត្តោ ន ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๖๐๘) ហេតុយា តីណិ ។

សនិទស្សនត្តិកេ តេសិកទុកេ
ន សនិទស្សនត្តិកន តេសិកទុកំ

(๖๐๙) អនិទស្សនអប្បដិឃំ តេសិកំ ន ឆម្មំ បដិច្ច ន អនិទស្សនអប្បដិឃោ ន តេសិកោ ន ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃំ តេសិកំ ន ឆម្មំ បដិច្ច ន សនិទស្សនសប្បដិឃោ ន តេសិកោ ន ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ បេ ។ អនិទស្សនអប្បដិឃំ តេសិកំ ន ឆម្មំ បដិច្ច ន សនិទស្សនសប្បដិឃោ ន តេសិកោ ច ន អនិទស្សនសប្បដិឃោ ន តេសិកោ ច ន ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๖๐๖) កុដ្ឋហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๖ ។

(๖๐๗) ធម្ម មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមែនជាចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម្ម មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๖๐๘) កុដ្ឋហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๓ ។

សធិទស្សនត្តិកបេតសិកទុកៈ

ឧសធិទស្សនត្តិកឧបេតសិកទុកៈ

(๖๐๙) ធម្ម មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាចេតសិក អាស្រ័យ នូវធម្ម មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាចេតសិក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម្ម មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាចេតសិក អាស្រ័យ នូវធម្ម មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាចេតសិក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។បេ។ ធម្ម មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាចេតសិកក្តី មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាចេតសិកក្តី អាស្រ័យ នូវធម្ម មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាចេតសិក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๖๑๐) ហេតុយា ๘ ฯ សង្ខិត្តំ ฯ

សនិទស្សនត្តិកបិត្តសម្បយុត្តទុកេ
ឆសនិទស្សនត្តិកឆបិត្តសម្បយុត្តទុកំ

(๖๑๑) អនិទស្សនអប្បដិឃំ ចិត្តសម្បយុត្តំ ឆន្នំ បដិច្ច ឆអនិទស្សនអប្បដិឃា ឆចិត្តសម្បយុត្តា ឆន្នំ ខុប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃំ ចិត្តសម្បយុត្តំ ឆន្នំ បដិច្ច ឆសនិទស្សនសប្បដិឃា ឆចិត្តសម្បយុត្តា ឆន្នំ ខុប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ฯ បេ ฯ អនិទស្សនអប្បដិឃំ ចិត្តសម្បយុត្តំ ឆន្នំ បដិច្ច ឆសនិទស្សនសប្បដិឃា ឆចិត្តសម្បយុត្តា ច ឆអនិទស្សនសប្បដិឃា ឆចិត្តសម្បយុត្តា ច ឆន្នំ ខុប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ฯ

(๖๑๒) ហេតុយា ๘ ฯ

(๖๑๐) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

សនិទស្សនត្តិកបិត្តសម្បយុត្តទុកៈ

ឆសនិទស្សនត្តិកនបិត្តសម្បយុត្តទុកៈ

(๖๑๑) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ បេ ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយចិត្តក្តី មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយចិត្តក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๖๑๒) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។

សនិទស្សនត្តិកបិត្តសំសដ្ឋទុកេ

ឆសនិទស្សនត្តិកឆបិត្តសំសដ្ឋទុកំ

[๖๑๓] អនិទស្សនអប្បដិឃំ ចិត្តសំសដ្ឋំ ឆម្ពំ បដិច្ច ឆអនិទស្សនអប្បដិឃោ ឆចិត្តសំសដ្ឋោ ឆម្ពោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃំ ចិត្តសំ-សដ្ឋំ ឆម្ពំ បដិច្ច ឆសនិទស្សនសប្បដិឃោ ឆចិត្ត-សំសដ្ឋោ ឆម្ពោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ បេ ។ អនិទស្សនអប្បដិឃំ ចិត្តសំសដ្ឋំ ឆម្ពំ បដិច្ច ឆស-និទស្សនសប្បដិឃោ ឆចិត្តសំសដ្ឋោ ច ឆអនិទស្ស-ឆសប្បដិឃោ ឆចិត្តសំសដ្ឋោ ច ឆម្ពោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[๖๑๔] ហេតុយា ឆ ។

សនិទស្សនត្តិកបិត្តសំសដ្ឋទុកៈ

ឆសនិទស្សនត្តិកឆបិត្តសំសដ្ឋទុកៈ

(๖๑๓) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រឡំដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រឡំដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រឡំដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រឡំដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។បេ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រឡំដោយចិត្តក្តី មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រឡំដោយចិត្តក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រឡំដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๖๑๔) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។

សនិទស្សនត្តិកបិត្តសម្បដ្ឋានទុកេ

ឆសនិទស្សនត្តិកនោបិត្តសម្បដ្ឋានទុកំ

[๖๑๕] អនិទស្សនអប្បដិឃំ ចិត្តសម្បដ្ឋានំ ឆម្បិ បដិច្ច ឯកំ អនិទស្សនអប្បដិឃោ នោចិត្តសម្បដ្ឋានោ ឯកម្បិ ខុប្បដ្ឋតិ នោតុប្បច្ចយា ។

[๖๑๖] នោតុយា ๓ ។

សនិទស្សនត្តិកបិត្តសហភុទុកេ

ឆសនិទស្សនត្តិកនោបិត្តសហភុទុកំ

[๖๑๗] អនិទស្សនអប្បដិឃំ ចិត្តសហភុំ ឆម្បិ បដិច្ច ឯកំ អនិទស្សនអប្បដិឃោ នោចិត្តសហភូ ឯកម្បិ ខុប្បដ្ឋតិ នោតុប្បច្ចយា ។

[๖๑๘] នោតុយា ๓ ។

សនិទស្សនត្តិកបិត្តសម្មដ្ឋានទុក:

ឧសនិទស្សនត្តិកនោបិត្តសម្មដ្ឋានទុក:

(๖๑๕) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះ-ពាល់ មិនមែនតាំងខ្ជឹងដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ តាំងខ្ជឹងដោយចិត្ត ទើបកើតខ្ជឹង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๖๑๖) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។

សនិទស្សនត្តិកបិត្តសហភុទុក:

ឧសនិទស្សនត្តិកនោបិត្តសហភុទុក:

(๖๑๗) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះ-ពាល់ មិនមែនកើតជាមួយនឹងចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ កើតជាមួយនឹងចិត្ត ទើបកើតខ្ជឹង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๖๑๘) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។

សនិទស្សនត្តិកបិត្តានុបរិវត្តិទុកេ
ឆសនិទស្សនត្តិកនោបិត្តានុបរិវត្តិទុកំ

(๖๑๙) អនិទស្សនអប្បដិឃំ ចិត្តានុបរិវត្តឹ ឆម្មំ បដិច្ច ឆអនិទស្សនអប្បដិឃោ នោចិត្តានុបរិវត្តី ឆន្នោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๖๒๐) ហេតុយា ឆ ។

សនិទស្សនត្តិកបិត្តសំសដ្ឋសម្ភដ្ឋានទុកេ
ឆសនិទស្សនត្តិកនោបិត្តសំសដ្ឋសម្ភដ្ឋានទុកំ

(๖๒๑) អនិទស្សនអប្បដិឃំ ចិត្តសំសដ្ឋសម្ភដ្ឋានំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆអនិទស្សនអប្បដិឃោ នោចិត្តសំសដ្ឋសម្ភដ្ឋានោ ឆន្នោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๖๒๒) ហេតុយា ឆ ។

សនិទស្សនត្តិកបិត្តានុបរិវត្តិទុក:

ឧសនិទស្សនត្តិកនោបិត្តានុបរិវត្តិទុក:

(๖๑๙) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๖๒๐) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។

សនិទស្សនត្តិកបិត្តសំសដ្ឋសម្បដ្ឋានទុក:

ឧសនិទស្សនត្តិកនោបិត្តសំសដ្ឋសម្បដ្ឋានទុក:

(๖๒๑) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រឡូកនិងតាំងឡើងដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រឡូកនិងតាំងឡើងដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๖๒๒) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។

សនិទស្សនត្តិកបិត្តសំសដ្ឋសម្មដ្ឋានសហភុទុកេ
ឆសនិទស្សនត្តិកនោបិត្តសំសដ្ឋសម្មដ្ឋានសហភុទុកំ

(๖๒๓) អនិទស្សនអប្បដិឃំ ចិត្តសំសដ្ឋសម្មដ្ឋានសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអនិទស្សនអប្បដិឃោ នោចិត្តសំសដ្ឋសម្មដ្ឋានសហភូ ឯកេ្កា ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๖๒๔) ហេតុយា ๓ ។

សនិទស្សនត្តិកបិត្តសំសដ្ឋសម្មដ្ឋានឧបេក្ខាទុកេ
ឆសនិទស្សនត្តិកនោបិត្តសំសដ្ឋសម្មដ្ឋានឧបេក្ខាទុកំ

(๖๒๕) អនិទស្សនអប្បដិឃំ ចិត្តសំសដ្ឋសម្មដ្ឋានឧបេក្ខាសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអនិទស្សនអប្បដិឃោ នោចិត្តសំសដ្ឋសម្មដ្ឋានឧបេក្ខា ឯកេ្កា ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๖๒๖) ហេតុយា ๓ ។

សនិទស្សនត្តិកអដ្ឋត្តិកទុកេ
ឆសនិទស្សនត្តិកឆអដ្ឋត្តិកទុកំ

(๖๒๗) អនិទស្សនអប្បដិឃំ អដ្ឋត្តិកំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអនិទស្សនអប្បដិឃោ ឧអដ្ឋត្តិកោ ឯកេ្កា ខុប្បដ្ឋតិ

សនិទស្សនត្តិកបិត្តសំសដ្ឋសម្មដ្ឋានសហភុទុក:

ឆសនិទស្សនត្តិកនោបិត្តសំសដ្ឋសម្មដ្ឋានសហភុទុក:

(៦២៣) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ដែលមិនមែនប្រឡូំ តាំងឡើង កើតជាមួយនឹងចិត្ត អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ដែលប្រឡូំ តាំងឡើង កើតជាមួយនឹងចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦២៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

សនិទស្សនត្តិកបិត្តសំសដ្ឋសម្មដ្ឋានានុបរិវត្តិទុក:

ឆសនិទស្សនត្តិកនោបិត្តសំសដ្ឋសម្មដ្ឋានានុបរិវត្តិទុក:

(៦២៥) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ដែលមិនមែនប្រឡូំ តាំងឡើង ប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ដែលប្រឡូំ តាំងឡើង ប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦២៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

សនិទស្សនត្តិកអជ្ឈត្តិកទុក:

ឆសនិទស្សនត្តិកនអជ្ឈត្តិកទុក:

(៦២៧) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅខាងក្នុង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រព្រឹត្តទៅខាងក្នុង ទើបកើតឡើង

ហោតុប្បច្ចយា អនន្តរស្សអប្បដិឃំ អវ្យត្តកំ ធម្មំ បដិច្ច ឧសន្តនន្តរស្សសមាបត្តិយា ឧអវ្យត្តកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។ បេ ។ អនន្តរស្សអប្បដិឃំ អវ្យត្តកំ ធម្មំ បដិច្ច ឧសន្តនន្តរស្សសមាបត្តិយា ឧ-អវ្យត្តកោ ច ឧអនន្តរស្សសមាបត្តិយា ឧអវ្យត្ត-កោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

(៦២៨) ហោតុយា ឯ ។

(៦២៩) អនន្តរស្សអប្បដិឃំ តាមហំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអនន្តរស្សអប្បដិឃោ ឧតាមហោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

(៦៣០) ហោតុយា ឯកាឧស ។

សនិទស្សនត្តិកឧបាទាទុកេ
ឆសនិទស្សនត្តិកឆឧបាទាទុកំ

(៦៣១) អនន្តរស្សអប្បដិឃំ ឧចាឆា ធម្មំ បដិច្ច ឧសន្តនន្តរស្សសមាបត្តិយា ឧឧចាឆា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅខាងក្នុង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រព្រឹត្តទៅខាងក្នុង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។បេ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិង ប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅខាងក្នុងក្តី មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅខាងក្នុងក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រព្រឹត្តទៅខាងក្នុង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦២៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៦ ។

(៦២៩) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះ-ពាល់ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅខាងក្រៅ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រព្រឹត្តទៅខាងក្រៅ ទើបកើតឡើង ហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៣០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១១ ។

សនិទស្សនត្តិកឧបាទាទុកៈ
ឯសនិទស្សនត្តិកឯឧបាទាទុកៈ

(៦៣១) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាឧបាទា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាឧបាទា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ។

(๖๓๒) ហេតុយា តីណិ ។

(๖๓๓) អនន្តរស្សនសម្បដិយំ នោឧបនិស្សយេ ឆ ខន្ធេ បដិច្ច ឯកំ អនន្តរស្សនសម្បដិយោ ឯកំ នោឧបនិស្សយេ ឆ ខន្ធេ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ បេ ។ អនន្តរស្សនអម្បដិយំ នោឧបនិស្សយេ ឆ ខន្ធេ បដិច្ច ឯកំ អនន្តរស្សនអម្បដិយោ ឯកំ នោឧបនិស្សយេ ឆ ខន្ធេ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឆ ។ អនន្តរស្សនសម្បដិយំ នោឧបនិស្សយេ ឆ អនន្តរស្សនអម្បដិយំ នោឧបនិស្សយេ ឆ ឆ ខន្ធេ បដិច្ច ឯកំ សនន្តរស្សនសម្បដិយោ ឯកំ នោឧបនិស្សយេ ឆ ខន្ធេ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឆ ។

(๖๓๔) ហេតុយា អដ្ឋារស ។

សនិទស្សនត្តិកឧបាទិន្នទុកេ
ឆសនិទស្សនត្តិកឆឧបាទិន្នទុកំ

(๖๓๕) អនន្តរស្សនអម្បដិយំ ឧបាទិន្នំ ឆ ខន្ធេ បដិច្ច ឯកំ អនន្តរស្សនអម្បដិយោ ឯកំ ឧបាទិន្នោ ឆ ខន្ធេ ឧប្បជ្ជតិ

(๖๓๒) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

(๖๓๓) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមែនជាឧបាទា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាឧបាទា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ បេ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមែនជាឧបាទា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាឧបាទា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមែនជាឧបាទា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាឧបាទាផង មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាឧបាទាផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។

(๖๓๔) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑๘ ។

សធិទស្សនត្តិកឧបាទិន្នទុកៈ

ឆសធិទស្សនត្តិកនឧបាទិន្នទុកៈ

(๖๓๕) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ដែលមិនមែនកម្មប្រកបដោយកិលេស (មានតណ្ហាជាដើម) កាន់យកហើយ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យកហើយ ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា អនន្តរស្សអប្បដិឃំ ខុទ្ទាធិដ្ឋំ ឆម្ភំ បដិច្ច ឆសន្តីរណស្សសប្បដិឃោ ឆខុទ្ទាធិដ្ឋោ ឆម្ភោ ខុប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ បេ ។ អនន្តរស្សអប្បដិឃំ ខុទ្ទាធិដ្ឋំ ឆម្ភំ បដិច្ច ឆសន្តីរណស្សសប្បដិឃោ ឆខុទ្ទាធិដ្ឋោ ច ឆអនន្តរស្សសប្បដិឃោ ឆខុទ្ទាធិដ្ឋោ ច ឆម្ភោ ខុប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦៣៦) ហេតុយា ៣ ។

សន្តីរណត្តិកខុទ្ទាធិដ្ឋគោប្ផកទុកេ
ឆសន្តីរណត្តិកឆោខុទ្ទាធិដ្ឋគោប្ផកទុកំ

(៦៣៧) អនន្តរស្សអប្បដិឃំ ខុទ្ទាធានំ ឆម្ភំ បដិច្ច ឆអនន្តរស្សអប្បដិឃោ ឆោខុទ្ទាធានោ ឆម្ភោ ខុប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦៣៨) ហេតុយា ៣ ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ដែលមិនមែនកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យកហើយ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យកហើយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។បេ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ដែលមិនមែនកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យកហើយក្តី មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ដែលមិនមែនកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យកហើយក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យកយកហើយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๖๓๖) កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។

សនិទស្សនត្តិកឧបាទានគោប្ផកទុកៈ

ឆសនិទស្សនត្តិកនោឧបាទានគោប្ផកទុកៈ

(๖๓๗) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាឧបាទាន អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๖๓๘) កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។

សនិទស្សនត្តិកកិលេសគោប្ផកទុកេ
ឆសនិទស្សត្តិកនោកិលេសគោប្ផកទុកំ

(๖๓๙) អនិទស្សនអប្បដិឃំ កិលេសំ ឆម្ពំ បដិច្ច ឧអនិទស្សនអប្បដិឃោ នោកិលេសោ ឆម្ពោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

(๖๔๐) ហោតុយា ឆ ។

សនិទស្សនត្តិកទស្សនេនបហាតព្ពទុកេ
ឆសនិទស្សនត្តិកនទស្សនេនបហាតព្ពទុកំ

(๖๔๑) អនិទស្សនអប្បដិឃំ នទស្សនេនបហាតព្ពំ ឆម្ពំ បដិច្ច ឧអនិទស្សនអប្បដិឃោ នទស្សនេនបហាតព្ពោ ឆម្ពោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

(๖๔๒) ហោតុយា ឆ ។

(๖๔๓) អនិទស្សនអប្បដិឃំ នទស្សនេនបហាតព្ពំ ឆម្ពំ អច្ចយា ឆសនិទស្សនសប្បដិឃោ នទស្សនេនបហាតព្ពោ ឆម្ពោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃំ នទស្សនេនបហាតព្ពំ

សនិទស្សនត្តិកកិលេសគោប្ផទុក:

ឆសនិទស្សនត្តិកនោកិលេសគោប្ផទុក:

(๖๓๙) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះ-ពាល់ មិនមែនជាកិលេស អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាកិលេស ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๖๔๐) កុន្នហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។

សនិទស្សនត្តិកទស្សនេនបហាតព្ទទុក:

ឆសនិទស្សនត្តិកឆទស្សនេនបហាតព្ទទុក:

(๖๔๑) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះ-ពាល់ មិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๖๔๒) កុន្នហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។

(๖๔๓) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ពីរផ្នែក នឹងធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ

ឆដ្ឋំ បច្ចយា ឧអនន្តរសមនន្តរអនន្តរូបនិស្សយ-
បកតូបនិស្សយ ឆដ្ឋោ ខុប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនន្តរ-
ឧអប្បដិឃំ ឧឧនស្សរេនបហាតព្ពំ ឆដ្ឋំ បច្ចយា ឧ-
សន្តតិនន្តរសមនន្តរអនន្តរូបនិស្សយបកតូបនិស្សយ ឆ
ឧអនន្តរសមនន្តរអនន្តរូបនិស្សយបកតូបនិស្សយ ឆ
ឧ ឆដ្ឋោ ខុប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦៤៤) ហេតុយា តីណិ ។

សនិទស្សនត្តិកភាវនាយបហាតព្ពទុកេ
ឆសនិទស្សនត្តិកនភាវនាយបហាតព្ពទុកំ

(៦៤៥) អនន្តរអប្បដិឃំ ភាវនាយបហា-
តព្ពំ ឆដ្ឋំ បដិច្ច ឧអនន្តរអប្បដិឃោ ឧភាវនា-
យបហាតព្ពោ ឆដ្ឋោ ខុប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦៤៦) ហេតុយា ៦ ។

(៦៤៧) អនន្តរអប្បដិឃំ ឧភាវនាយបហា-
តព្ពំ ឆដ្ឋំ បច្ចយា ឧសន្តតិនន្តរសមនន្តរអនន្តរូប-
ភាវនាយបហាតព្ពោ ឆដ្ឋោ ខុប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

ពីធម៌ផ្អែក នឹងធម៌ មិនមានការយើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការយើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈក្តី មិនមែនជាមិនមានការយើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈក្តី ពីធម៌ផ្អែក នឹងធម៌ មិនមានការយើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๖๔๔) កុន្នហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

សនិទស្សនត្តិកភាវនាយបហាតព្វទុកៈ
ឆសនិទស្សនត្តិកឆភាវនាយបហាតព្វទុកៈ

(๖๔๕) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការយើញនិងមិនមានការប៉ះ-ពាល់ មិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការយើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๖๔๖) កុន្នហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។

(๖๔๗) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការយើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ពីធម៌ផ្អែក នឹងធម៌ មិនមានការយើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๖๔๘) ហេតុយា តីណិ ។

សនិទស្សនត្តិកទស្សនេនបហាតព្ពហេតុកទុកេ
ឧសនិទស្សនត្តិកឧទស្សនេនបហាតព្ពហេតុកទុកំ

(๖๔๙) អនិទស្សនអប្បដិឃំ ឧស្សន្នេនបហាតព្ពហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអនិទស្សនអប្បដិឃោ ឧស្សន្នេនបហាតព្ពហេតុកោ ឯកោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុបច្ចយា ។

(๖๕๐) ហេតុយា ឧ ។

(๖๕๑) អនិទស្សនអប្បដិឃំ ឧ ឧស្សន្នេនបហាតព្ពហេតុកំ ធម្មំ បច្ចយា ឧ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ឧ ឧស្សន្នេនបហាតព្ពហេតុកោ ឯកោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុបច្ចយា ។

(๖๕๒) ហេតុយា តីណិ ។

សនិទស្សនត្តិកភាវនាយបហាតព្ពហេតុកទុកេ
ឧសនិទស្សនត្តិកឧភាវនាយបហាតព្ពហេតុកទុកំ

(๖๕๓) អនិទស្សនអប្បដិឃំ ភាវនាយ បហាតព្ពហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអនិទស្សនអប្បដិឃោ ឧភាវនាយ បហាតព្ពហេតុកោ ឯកោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុបច្ចយា ។

(๖๔๘) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

សនិទស្សនសប្បដិឃទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកៈ
ឆសនិទស្សនសប្បដិឃទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកៈ

(๖๔๙) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๖๕๐) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។

(๖๕๑) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមែនមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ពីរផ្នែក នឹងធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๖๕๒) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

សនិទស្សនសប្បដិឃភាវនាយបហាតព្វហេតុកទុកៈ
ឆសនិទស្សនសប្បដិឃភាវនាយបហាតព្វហេតុកទុកៈ

(๖๕๓) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមានហេតុត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មានហេតុត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๖๕๔) เหตุยา ๓ ฯ

(๖๕๕) อนิสฺสเยนอปฺปฏิฆํ ๓ กามาสวาย ปหาตพฺพเหตุกา ๓ ฯเปฯ ๓ อนิสฺสเยนสปฺปฏิฆา ๓ กามาสวาย ปหาตพฺพเหตุกา ๓ ยา ปจฺจยตา เหตุปจฺจโย ฯ

(๖๕๖) เหตุยา ตีณิ ฯ

สนิทสฺสนตฺติกสวิตกฺกทุเก
อสนิทสฺสนตฺติกอสวิตกฺกทุกํ

(๖๕๗) อนิสฺสเยนอปฺปฏิฆํ สวิตกฺกํ ๓ ฯเปฯ อนิสฺสเยนอปฺปฏิฆา ๓ สวิตกฺกา ๓ ยา ปจฺจยตา เหตุปจฺจโย อนิสฺสเยนอปฺปฏิฆํ สวิตกฺกํ ๓ ฯเปฯ อนิสฺสเยนสปฺปฏิฆา ๓ สวิตกฺกา ๓ ยา ปจฺจยตา เหตุปจฺจโย ฯ เปฯ อนิสฺสเยนอปฺปฏิฆํ สวิตกฺกํ ๓ ฯเปฯ อนิสฺสเยนสปฺปฏิฆา ๓ สวิตกฺกา ๓ ฯเปฯ อนิสฺสเยนสปฺปฏิฆา ๓ สวิตกฺกา ๓ ยา ปจฺจยตา เหตุปจฺจโย ฯ

(๖๕๔) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๖ ។

(๖๕๕) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមែនមានហេតុ ត្រូវលះដោយការនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនមានហេតុត្រូវលះដោយការនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๖๕๖) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๓ ។

សធិទស្សនត្តិកសវិតក្កទុកៈ
ឥសធិទស្សនត្តិកឥសវិតក្កទុកៈ

(๖๕๗) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយវិតក្កៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ប្រកបដោយវិតក្កៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយវិតក្កៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយវិតក្កៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។ បេ ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយវិតក្កៈក្តី មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយវិតក្កៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយវិតក្កៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๖๕๘) ហោតុយា ๓ ฯ

(๖๕๙) អនិទស្សនអប្បដិឃំ អារម្មណំ ឆម្ំ បដិច្ច ឯសនិទស្សនសប្បដិឃោ ឯអារម្មណោ ឆម្ោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃំ អារម្មណំ ឆម្ំ បដិច្ច ឯអនិទស្សនសប្បដិឃោ ឯអារម្មណោ ឆម្ោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃំ អារម្មណំ ឆម្ំ បដិច្ច ឯសនិទស្សនសប្បដិឃោ ឯអារម្មណោ ឆម្ោ ច ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃំ អារម្មណំ ឆម្ំ បដិច្ច ឯសនិទស្សនសប្បដិឃោ ឯអារម្មណោ ឆម្ោ ច ឧប្បជ្ជន្តិ ហោតុប្បច្ចយា ฯ

(๖๖๐) ហោតុយា តីណិ ฯ

សនិទស្សនត្តិកសវិចារទុកេ
ឯសនិទស្សនត្តិកឯសវិចារទុកំ

(๖๖๑) អនិទស្សនអប្បដិឃំ សវិចារំ ឆម្ំ បដិច្ច ឯអនិទស្សនអប្បដិឃោ ឯសវិចារោ ឆម្ោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ฯ

(๖๕๘) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។

(๖๕๙) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការយើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការយើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមានវិតក្កៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការយើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការយើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមានវិតក្កៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការយើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈក្តី មិនមែនជាមិនមានការយើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការយើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមានវិតក្កៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๖๖๐) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

សវិចារទុកៈ

អវិចារទុកៈ

(๖๖๑) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការយើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការយើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๖๖๒) ហេតុយា ន ។

(๖๖๓) អនិន្ទស្សនអប្បដិឃំ អវិចារំ ន‌ម្ចំ បដិច្ច ន‌ សនិន្ទស្សនសប្បដិឃោ ន‌ អវិចារោ ន‌ម្ចោ ឧប្ប-ជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនិន្ទស្សនអប្បដិឃំ អវិចារំ ន‌ម្ចំ បដិច្ច ន‌ អនិន្ទស្សនសប្បដិឃោ ន‌ អវិចារោ ន‌ម្ចោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនិន្ទស្សនអប្បដិឃំ អវិចារំ ន‌ម្ចំ បដិច្ច ន‌ សនិន្ទស្សនសប្បដិឃោ ន‌ អវិចារោ ច ន‌ អនិន្ទស្សនសប្បដិឃោ ន‌ អវិចារោ ច ន‌ម្ចោ ឧប្ប-ជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๖๖๔) ហេតុយា តីណិ ។

សនិទស្សនត្តិកសប្បដិឃទុកេ
ឆសនិទស្សនត្តិកឆសប្បដិឃទុកំ

(๖๖๕) អនិន្ទស្សនអប្បដិឃំ សប្បដិឃំ ន‌ម្ចំ បដិច្ច ន‌ អនិន្ទស្សនអប្បដិឃោ ន‌ សប្បដិឃោ ន‌ម្ចោ ឧប្បជ្ជតិ

(๖๖๒) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๖ ។

(๖๖๓) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមានវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះ-ពាល់ មិនមែនជាមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមានវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានវិចារៈក្តី មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានវិចារៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមានវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๖๖๔) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๓ ។

សនិទស្សនត្តិកសប្បីតិកទុកៈ

ឯសនិទស្សនត្តិកឯសប្បីតិកទុកៈ

(๖๖๕) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះ-ពាល់ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបីតិ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបីតិ ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា អនន្តរស្សអប្បដិឃំ សម្បដិច្ឆនកំ ឆឌ្ឍិ បដិច្ច ឧសន្តីរណសម្បដិច្ឆោ ឧសម្បដិច្ឆោ ឆម្ភោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ បេ ។ អនន្តរស្សអប្បដិឃំ សម្បដិច្ឆនកំ ឆឌ្ឍិ បដិច្ច ឧសន្តីរណសម្បដិច្ឆោ ឧសម្បដិច្ឆោ ច ឧអនន្តរស្សសម្បដិច្ឆោ ឧសម្បដិច្ឆោ ច ឆម្ភោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦៦៦) ហេតុយា ឆ ។

(៦៦៧) អនន្តរស្សអប្បដិឃំ អប្បដិច្ឆនកំ ឆឌ្ឍិ បដិច្ច ឧសន្តីរណសម្បដិច្ឆោ ឧអប្បដិច្ឆោ ឆម្ភោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនន្តរស្សអប្បដិឃំ អប្បដិច្ឆនកំ ឆឌ្ឍិ បដិច្ច ឧអនន្តរស្សសម្បដិច្ឆោ ឧអប្បដិច្ឆោ ឆម្ភោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនន្តរស្សអប្បដិឃំ អប្បដិច្ឆនកំ ឆឌ្ឍិ បដិច្ច ឧសន្តីរណសម្បដិច្ឆោ ឧអប្បដិច្ឆោ ច ឧអនន្តរស្សសម្បដិច្ឆោ ឧ-អប្បដិច្ឆោ ច ឆម្ភោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការយើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបីតិ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការយើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។បេ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការយើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបីតិក្តី មិនមែនជាមិនមានការយើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបីតិក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការយើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๖๖๖] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។

[๖๖๗] ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការយើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានបីតិ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការយើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមានបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការយើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានបីតិ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការយើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមានបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការយើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានបីតិក្តី មិនមែនជាមិនមានការយើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានបីតិក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការយើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមានបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๖๖๘) ហោតុយា តីណិ ។

សនិទស្សនត្តិកបីតិសហគតទុកេ
ឆសនិទស្សនត្តិកឆបីតិសហគតទុកំ

(๖๖๙) អនិទស្សនអប្បដិឃំ បីតិសហគតំ ឆម្ពំ បដិច្ច ឆអនិទស្សនអប្បដិឃោ ឆបីតិសហគតោ ឆន្ធោ ខុប្បដ្ឋតិ ហោតុប្បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃំ បីតិសហគតំ ឆម្ពំ បដិច្ច ឆសនិទស្សនសប្បដិឃោ ឆបីតិសហគតោ ឆន្ធោ ខុប្បដ្ឋតិ ហោតុប្បច្ចយា ។បេ។ អនិទស្សនអប្បដិឃំ បីតិសហគតំ ឆម្ពំ បដិច្ច ឆសនិទស្សនសប្បដិឃោ ឆបីតិសហគតោ ឆ ឆ-អនិទស្សនសប្បដិឃោ ឆបីតិសហគតោ ឆ ឆន្ធោ ខុប្បដ្ឋន្តិ ហោតុប្បច្ចយា ។

(๖๗๐) ហោតុយា ឆ ។

(๖๗๑) អនិទស្សនអប្បដិឃំ ឆបីតិសហគតំ ឆម្ពំ បដិច្ច ឆសនិទស្សនសប្បដិឃោ ឆឆបីតិសហគតោ ឆន្ធោ ខុប្បដ្ឋតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

(๖๖๘) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๓ ។

សនិទស្សនត្តិកបឋិសហគតទុកៈ

ឆសនិទស្សនត្តិកនបឋិសហគតទុកៈ

(๖๖๙) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយបឋិ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយបឋិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយបឋិ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយបឋិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។ បេ ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយបឋិតិ្ត មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយបឋិតិ្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយបឋិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๖๗๐) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๖ ។

(๖๗๑) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនប្រកបដោយបឋិ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយបឋិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๖๗๒) เหตุยา តีณิ ฯ

สเหตุกทุกสุขสหคตทุเก
เหตุสเหตุกทุกสุขสหคตทุกัง

(๖๗๓) อเหตุกสเหตุกปฏิจฺจ สุขสหคตัง ขนฺธัง ปฏิจฺจ เหตุ อเหตุกสเหตุกปจฺจยา เหตุ สุขสหคตสฺส ขนฺธสฺส อุปฺปตฺติยา เหตุปจฺจโย ฯ

(๖๗๔) เหตุยา ฉ ฯ

(๖๗๕) อเหตุกสเหตุกปฏิจฺจ สุขสหคตัง ขนฺธัง ปฏิจฺจ เหตุ สเหตุกสเหตุกปจฺจยา ฉ สุขสหคตสฺส ขนฺธสฺส อุปฺปตฺติยา เหตุปจฺจโย ฯ

(๖๗๖) เหตุยา ตีณิ ฯ

สเหตุกทุกทุกฺขสหคตทุเก
เหตุสเหตุกทุกทุกฺขสหคตทุกัง

(๖๗๗) อเหตุกสเหตุกปฏิจฺจ ทุกฺขสหคตัง ขนฺธัง ปฏิจฺจ เหตุ อเหตุกสเหตุกปจฺจยา ฉ ทุกฺขสหคตสฺส ขนฺธสฺส อุปฺปตฺติยา เหตุปจฺจโย

[๖๗๒] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

សនិទស្សនសប្បដិឃសុខសហគតទុកៈ

ឆសនិទស្សនសប្បដិឃឆសុខសហគតទុកៈ

[๖๗๓] ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយសុខ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๖๗๔] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។

[๖๗๕] ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមែនប្រកបដោយសុខ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๖๗๖] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

សនិទស្សនសប្បដិឃឧបេក្ខាសហគតទុកៈ

ឆសនិទស្សនសប្បដិឃឆឧបេក្ខាសហគតទុកៈ

[๖๗๗] ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយឧបេក្ខា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

อนิสฺสยปจฺจยา ฯเปฯ อนนฺตรปจฺจยา สมนนฺตรปจฺจยา สหชาตปจฺจยา อญฺญมญฺญปจฺจยา นิสฺสยปจฺจยา อุปนิสฺสยปจฺจยา ปุเรชาตปจฺจยา อาเสวนปจฺจยา กมฺมปจฺจยา วิปากปจฺจยา อาหารปจฺจยา อินฺทฺริยปจฺจยา ฌานปจฺจยา มคฺคปจฺจยา สมฺปยุตฺตปจฺจยา วิปฺปยุตฺตปจฺจยา อตฺถิปจฺจยา นตฺถิปจฺจยา วิคตปจฺจยา อวิคตปจฺจยา ฯ

(๖๗๘) โหตุยา ๑๘ ฯ

(๖๗๙) อนิสฺสยปจฺจยา ๑๘ ฯเปฯ อวิคตปจฺจยา ๑๘ ฯ

(๖๘๐) โหตุยา ตีณิ ฯ

สนิทสฺสนสปฺปฏิฆกามาวจรทุเก
๘สนิทสฺสนสปฺปฏิฆกามาวจรทุกํ

(๖๘๑) อนิสฺสยปจฺจยา กามาวจรา ๘ ฯเปฯ อวิคตปจฺจยา ๘ ฯ

ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយឧបេក្ខា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។បេ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខាក្តី មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខាក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយឧបេក្ខា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៧៨) កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

(៦៧៩) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៨០) កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សនិទស្សនត្តិកកាមាវចរទុកៈ

ឆសនិទស្សនត្តិកឆកាមាវចរទុកៈ

(៦៨១) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាកាមាវចរ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាកាមាវចរ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๖๘๒) ហេតុយា តីណិ ។

(๖๘๓) អនិទស្សនអប្បដិឃំ នកាមាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច នអនិទស្សនអប្បដិឃោ នកាមាវចរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។បេ។ អនិទស្សនអប្បដិឃំ នកាមាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច នសនិទស្សនសប្បដិឃោ នកាមាវចរោ ច នអនិទស្សនសប្បដិឃោ នកាមាវចរោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๖๘๔) ហេតុយា ឆ ។

សនិទស្សនត្តិករូបារូបទុកេ
ឆសនិទស្សនត្តិកនរូបារូបទុកំ

(๖๘๕) អនិទស្សនអប្បដិឃំ រូបាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច នអនិទស្សនអប្បដិឃោ នរូបាវចរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ ។

(๖๘๖) ហេតុយា ឆ ។

(๖๘๗) អនិទស្សនអប្បដិឃំ នរូបាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច នសនិទស្សនសប្បដិឃោ នរូបាវចរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๖๘๒) កុដ្ឋហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๓ ។

(๖๘๓) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមែនជាកាមាវចរ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាកាមាវចរ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។ បេ ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមែនជាកាមាវចរក្តី មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមែនជាកាមាវចរក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាកាមាវចរ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๖๘๔) កុដ្ឋហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๖ ។

សនិទស្សនសប្បដិឃរូបារូបវារទុកៈ

អនិទស្សនសប្បដិឃរូបារូបវារទុកៈ

(๖๘๕) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជារូបាវចរ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជារូបាវចរ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๖๘๖) កុដ្ឋហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๖ ។

(๖๘๗) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមែនជារូបាវចរ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជារូបាវចរ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๖๘๘) ហោតុយា តីណិ ។

សនិទស្សនតិកអប្បដិឃទុកេ
ឆសនិទស្សនតិកឆអប្បដិឃទុកំ

(๖๘๙) អនិទស្សនអប្បដិឃំ អប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច ឆអនិទស្សនអប្បដិឃោ ឆអប្បដិឃេ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๖๙๐) ហោតុយា ឆ ។

(๖๙๑) អនិទស្សនអប្បដិឃំ ឆអប្បដិឃំ ធម្មំ បច្ចយា ឆសនិទស្សនសប្បដិឃោ ឆឆអប្បដិឃេ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๖๙๒) ហោតុយា តីណិ ។

សនិទស្សនតិកបរិយាបន្នទុកេ
ឆសនិទស្សនតិកឆបរិយាបន្នទុកំ

(๖๙๓) អនិទស្សនអប្បដិឃំ បរិយាបន្នំ ធម្មំ បច្ចយា ឆសនិទស្សនសប្បដិឃោ ឆអបរិយាបន្នេ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๖๘๘) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๓ ។

សនិទស្សនត្តិកអរូបាវចរទុកៈ

ឯសនិទស្សនត្តិកឯអរូបាវចរទុកៈ

(๖๘๙) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាអរូបាវចរ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាអរូបាវចរ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๖๙๐) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๖ ។

(๖๙๑) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមែនជាអរូបាវចរ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាអរូបាវចរ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๖๙๒) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๓ ។

សនិទស្សនត្តិកបរិយាបន្នទុកៈ

ឯសនិទស្សនត្តិកឯបរិយាបន្នទុកៈ

(๖๙๓) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាអបរិយាបន្នៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាបរិយាបន្នៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๖๙๔) เหตุยา ตีณิ ฯ

(๖๙๕) អនន្តរេ អនន្តរបច្চยេន បច្চយោ ฯ ปฏิ. អនន្តរេ อนันตรปัจจัยโดยปฏิจจวาร ฯ

(๖๙๖) เหตุยา ฉ ฯ

สหชาตทุกนิยฺยานิกทุเก
ฉสหชาตทุกนิยฺยานิกทุกานิ

(๖๙๗) อนันตรปัจจัยนิยยานิกะ ฉันทะ ฯ อนันตรปัจจัยนิยยานิโก ฉันโท ฯ

(๖๙๘) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

(๖๙๙) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាអបរិយាបន្នៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាអបរិយាបន្នៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាអបរិយាបន្នៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាអបរិយាបន្នៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ បេ ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាអបរិយាបន្នៈក្តី មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាអបរិយាបន្នៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាអបរិយាបន្នៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๖๙๖) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។

សនិទស្សនសប្បដិឃនិយ្យានិកទុកៈ

ឧសនិទស្សនសប្បដិឃនិយ្យានិកទុកៈ

(๖๙๗) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជានិយ្យានិកៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជានិយ្យានិកៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๖๙๘) ហោតុយា ន ។

(๖๙๙) អនិទស្សនអប្បដិឃំ អនិយ្យានិកំ ន ម្នំ បច្ចយា ន សនិទស្សនសប្បដិឃោ ន អនិយ្យានិកោ ន ម្នោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

(๗๐๐) ហោតុយា តីណិ ។

សនិទស្សនត្តិកនិយតទុកេ

ន សនិទស្សនត្តិកនិយតទុកំ

(๗๐๑) អនិទស្សនអប្បដិឃំ និយតំ ន ម្នំ បដិច្ច ន អនិទស្សនអប្បដិឃោ ន និយតោ ន ម្នោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

(๗๐๒) ហោតុយា ន ។

(๗๐๓) អនិទស្សនអប្បដិឃំ អនិយតំ ន ម្នំ បច្ចយោ ន សនិទស្សនសប្បដិឃោ ន អនិយតោ ន ម្នោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

(๗๐๔) ហោតុយា តីណិ ។

(๖๙๘) កុដ្ឋហេតុប្បច្ចយា មានវារៈ ๖ ។

(๖๙๙) ធម្មា មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមាននិយ្យានិកៈ អាស្រ័យ នូវធម្មា មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមាននិយ្យានិកៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយា ។

(๗๐๐) កុដ្ឋហេតុប្បច្ចយា មានវារៈ ๓ ។

សនិទស្សនសប្បដិឃនិយតទុកៈ

ឆសនិទស្សនសប្បដិឃនិយតទុកៈ

(๗๐๑) ធម្មា មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះ-ពាល់ មិនមែនទៀង អាស្រ័យ នូវធម្មា មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ទៀង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយា ។

(๗๐๒) កុដ្ឋហេតុប្បច្ចយា មានវារៈ ๖ ។

(๗๐๓) ធម្មា មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនទៀង ពីរផ្នែក នឹងធម្មា មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនទៀង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយា ។

(๗๐๔) កុដ្ឋហេតុប្បច្ចយា មានវារៈ ๓ ។

សនិទស្សនត្តិកសនិត្តរទុកេ

ឆសនិទស្សនត្តិកឆសនិត្តរទុកំ

(๗๐๕) អនិទស្សនសប្បដិឃំ សនិត្តរំ ធម្មំ បច្ចយា ឆសនិទស្សនសប្បដិឃោ ឆសនិត្តរោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๗๐๖) ហេតុយា តីណិ ។

(๗๐๗) អនិទស្សនអប្បដិឃំ អនុត្តរំ ធម្មំ បដិច្ច ឆអនិទស្សនអប្បដិឃោ ឆអនុត្តរោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๗๐๘) ហេតុយា ឆ ។

សនិទស្សនត្តិកសរណទុកេ

ឆសនិទស្សនត្តិកឆសរណទុកំ

(๗๐๙) អនិទស្សនអប្បដិឃំ សរណំ ធម្មំ បដិច្ច ឆអនិទស្សនអប្បដិឃោ ឆសរណោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

សនិទស្សនត្តិកសទ្ធារម្មណទុក:

ឯសនិទស្សនត្តិកនសទ្ធារម្មណទុក:

(๗๐๕) ធម្ម មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយឧត្តរ: ពឹងផ្អែក នឹងធម្ម មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយឧត្តរ: ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๗๐๖) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារ: ๓ ។

(๗๐๗) ធម្ម មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានឧត្តរ: អាស្រ័យ នូវធម្ម មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមានឧត្តរ: ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๗๐๘) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារ: ๖ ។

សនិទស្សនត្តិកសរណទុក:

ឯសនិទស្សនត្តិកនសរណទុក:

(๗๐๙) ធម្ម មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយរណ: អាស្រ័យ នូវធម្ម មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយរណ: ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๗๑๐) ហោតុយា ន ។

(๗๑๑) អនិនសฺสนអប្បដិឃំ អរណំ ន ម្ចំ បច្ចយា ន សនិនសฺสនសប្បដិឃោ ន អរណោ ន ម្ចោ ឧប្បជฺជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

(๗๑๒) ហោតុយា តីណិ ។

សហជាតភាវម្ចិ សម្បយុត្តភាវម្ចិ បដិច្ចភាវេនិ ។

(๗๑๓) សនិនសฺសនសប្បដិឃោ អរណោ ន ម្ចោ ន សនិនសฺសនសប្បដិឃសฺស ន អរណសฺស ន ឯកសฺស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ញាភាវសฺស អនុលោមម្ចិ បច្ចនីយម្ចិ អនុលោមប្បច្ចនីយម្ចិ បច្ចនីយា-នុលោមម្ចិ ឥមិនិតំ ឯវំ គណនាតឡំ ។

(๗๑๐) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๖ ។

(๗๑๑) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានរណៈ ពីរផ្នែក នឹងធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមានរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๗๑๒) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๓ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

(๗๑๓) ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមានរណៈ ជាបច្ចយ នៃធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានរណៈ ដោយអារម្មណប្បច្ចយ ។

អនុលោមក្តី បច្ចនីយៈក្តី អនុលោមប្បច្ចនីយៈក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ លោកពន់ហើយ យ៉ាងណា បណ្ឌិត គប្បីពន់ យ៉ាងនោះដែរ ។

ចប់ អនុលោមប្បច្ចនីយត្តិកទុកប្បដ្ឋាន ។

អនុលោមបច្ចនីយត្តិកត្តិកបច្ឆាជំ

កុសលត្តិកវេទនាត្តិកេ

ឯកុសលត្តិកឯវេទនាត្តិកំ

(๗๑๔) កុសលំ សុខាយ វេទនាយ សម្ប-យុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឯកុសលោ ឯសុខាយ វេទនា-យ សម្បយុត្តោ ឆម្ភោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កុ-សលំ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឯ-អកុសលោ ឯសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ឆម្ភោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ បេ ។ កុសលំ សុខា-យ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឯកុសលោ ឯសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ឆ ឯអកុសលោ ឯសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ឆ ឆម្ភោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។

(๗๑๕) អកុសលំ សុខាយ វេទនាយ សម្ប-យុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឯអកុសលោ ឯសុខាយ វេទ-នាយ សម្បយុត្តោ ឆម្ភោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ច-យា អកុសលំ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឯកុសលោ ឯសុខាយ វេទនាយ សម្ប-យុត្តោ ឆម្ភោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ បេ ។

អនុលោមបច្ចនីយត្តិកត្តិកបដ្ឋាន

កុសលត្តិកវេទនាត្តិក:

๑กุสลត្តិก๑วេទនាត្តិก:

(๗๑๔) ធម្មា មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម្មា ជាកុសល ប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ ធម្មា មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម្មា ជាកុសល ប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។បេ។ ធម្មា មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនាក្តី មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនាក្តី អាស្រ័យ នូវធម្មា ជាកុសល ប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ មានវារៈ៥ ។

(๗๑๕) ធម្មា មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម្មា ជាអកុសល ប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ ធម្មា មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម្មា ជាអកុសល ប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។បេ។

อกุสลสฺส สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ธมฺมสฺส ปจฺจโย กุสลสฺส สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส จ ธมฺมสฺส อกุสลสฺส สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส จ ขนฺธสฺส อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา ปญฺห ฯ

[๗๑๖] อพฺยากตสฺส สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ธมฺมสฺส ปจฺจโย กุสลสฺส สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ขนฺธสฺส อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา อพฺยากตสฺส สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ธมฺมสฺส ปจฺจโย อกุสลสฺส สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ขนฺธสฺส อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา อพฺยากตสฺส สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ธมฺมสฺส ปจฺจโย กุสลสฺส สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส จ อกุสลสฺส สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส จ ขนฺธสฺส อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา ตีณิ ฯ

[๗๑๗] เหตุยา เตรส อารมฺมเณ ๑๗ อวิคเต เตรส ฯ

[๗๑๘] อพฺยากตสฺส สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ธมฺมสฺส ปจฺจโย กุสลสฺส สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ขนฺธสฺส อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา ตีณิ ฯ

ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនាក្តី មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនាក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

(๗๑๖) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនាក្តី មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនាក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(๗๑๗) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ។

(๗๑๘) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(๗๑๙) កុសលំ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ន កុសលោ ន សុខាយ វេទនាយ សម្ប-យុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ន អារម្មណប្បច្ចយា កុសលំ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ន អកុស-លោ ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ន អារម្មណប្បច្ចយា កុសលំ សុខាយ វេទនាយ-សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ន កុសលោ ន សុខាយ វេទ-នាយ សម្បយុត្តោ ច ន អកុសលោ ន សុខាយ វេទ-នាយ សម្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ ន អារម្ម-ណប្បច្ចយា តីណិ ។ អកុសលំ សុខាយ វេទនាយ-សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ន អកុសលោ ន សុខាយ-វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ន អារម្មណ-ប្បច្ចយា តីណិ ។ អព្យាកតំ សុខាយ វេទនាយ-សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ន កុសលោ ន សុខាយ វេទ-នាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ន អារម្មណ-ប្បច្ចយា អព្យាកតំ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ន អកុសលោ ន សុខាយ វេទនាយ-សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ន អារម្មណប្បច្ចយា

(๗๑๙) ធម្មំ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខ-
វេទនា អាស្រ័យ នូវធម្មំ ជាកុសល ប្រកបដោយសុខវេទនា ទើប
កើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ ធម្មំ មិនមែនជាអកុសល មិនមែន
ប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម្មំ ជាកុសល ប្រកបដោយ
សុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ ធម្មំ មិនមែនជា
កុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនាក្តី មិនមែនជាអកុសល មិនមែន
ប្រកបដោយសុខវេទនាក្តី អាស្រ័យ នូវធម្មំ ជាកុសល ប្រកបដោយ
សុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។
ធម្មំ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យ
នូវធម្មំ ជាអកុសល ប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះ
នអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ ធម្មំ មិនមែនជាកុសល មិនមែន
ប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម្មំ ជាអព្យាកតៈ ប្រកបដោយ
សុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ ធម្មំ មិនមែនជា
អកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម្មំ ជាអព្យា-
កតៈ ប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ

អព្យាកតំ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឧ កុសលោ ឧ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ច ឧ. អកុសលោ ឧ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ច ឆម្ភា ខុប្បដ្ឋដ្ឋិ ឧអារម្មណាប្បច្ចយា តីណិ ។

(៧២០) ឧ មោតុយា តីណិ ឧអារម្មណោ ឧ។ ឧអធិបតិយា តេរស ឧនោវិគតេ ឧ។ ។

(៧២១) មោតុប្បច្ចយា ឧអារម្មណោ ឧ។ ។

(៧២២) ឧ មោតុប្បច្ចយា អារម្មណោ តីណិ ។

សមាជាតភារម្ប៊ំ បច្ចយភារម្ប៊ំ ឯិសួយភារម្ប៊ំ

សំសដ្ឋភារម្ប៊ំ សម្បយុត្តភារម្ប៊ំ បដិច្ចភារសទិសំ ។

(៧២៣) កុសលោ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុ-ត្តោ ឆម្ភា ឧ កុសលសស្ស ឧ សុខាយ វេទនាយ សម្ប-យុត្តស្ស ឆម្ភស្ស មោតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បេ ។ អារម្មណោ អដ្ឋារស ។

បញ្ហាភារំ វិត្ថារេតព្ពំ ។

(៧២៤) អកុសលំ ខុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឧ អកុសលោ ឧ ខុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ

ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនាក្តី មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនាក្តី អាស្រ័យនូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតមឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[๗๒๐] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[๗๒๑] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๗๒๒] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី

សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[๗๒๓] ធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយសុខវេទនា ជាបច្ច័យនៃធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ បេ ។ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៨ ។

បញ្ហាវារៈ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

[๗๒๔] ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា

ឆម្មា ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អកុសលំ ខន្ធាយវេ-
ទនាយ សម្បយុត្តំ ឆម្មំ បដិច្ច ឯកុសលោ ឯខន្ធាយ-
វេទនាយ សម្បយុត្តោ ឆម្មា ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
។បេ។ អកុសលំ ខន្ធាយវេទនាយ សម្បយុត្តំ ឆម្មំ
បដិច្ច ឯកុសលោ ឯខន្ធាយវេទនាយ សម្បយុត្តោ
ច ឯអកុសលោ ឯខន្ធាយវេទនាយ សម្បយុត្តោ
ច ឆម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៧២៥) ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ ឯ អវិកតេ
អដ្ឋ ។

(៧២៦) អព្យាកតំ ខន្ធាយវេទនាយ សម្បយុត្តំ
ឆម្មំ បដិច្ច ឯកុសលោ ឯខន្ធាយវេទនាយ សម្ប-
យុត្តោ ឆម្មា ឧប្បជ្ជតិ ឯហេតុប្បច្ចយា អព្យាកតំ
ខន្ធាយវេទនាយ សម្បយុត្តំ ឆម្មំ បដិច្ច ឯអកុស-
លោ ឯខន្ធាយវេទនាយ សម្បយុត្តោ ឆម្មា ឧប្បជ្ជតិ
ឯហេតុប្បច្ចយា អព្យាកតំ ខន្ធាយវេទនាយ សម្ប-
យុត្តំ ឆម្មំ បដិច្ច ឯកុសលោ ឯខន្ធាយវេទនា-
សម្បយុត្តោ ច ឯអកុសលោ ឯខន្ធាយវេទនា-
សម្បយុត្តោ ច ឆម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ឯហេតុប្បច្ចយា ។

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។បេ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនាក្តី មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនាក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧២៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៨ ។

(៧២៦) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអនាគតៈ ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអនាគតៈ ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនាក្តី មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនាក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអនាគតៈ ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

(๗๒๗) ឧហេតុយា តីណិ ។

សហជាតាវមច្ឆិ បញ្ញាវមច្ឆិ វិត្តារេតព្ពំ ។

(๗๒๘) កុសលំ អនុក្ខមសុខាយ វេទនាយ-
សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឧកុសលោ ឧអនុក្ខមសុ-
ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា ។

(๗๒๙) ហេតុយា តេវីស សព្ពត្ថ វិត្តារេ ។

កុសលត្តិកវិបាកត្តិកេ ឧកុសលត្តិកឧវិបាកត្តិកំ

(๗๓๐) អព្យាកតំ វិបាកំ ធម្មំ បដិច្ច ឧកុស-
លោ ឧវិបាកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๗๓๑) ហេតុយា តីណិ ។

(๗๓๒) កុសលំ វិបាកធម្មធម្មំ បដិច្ច ឧកុស-
លោ ឧវិបាកធម្មធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កុស-
លំ វិបាកធម្មធម្មំ បដិច្ច ឧអកុសលោ ឧវិបាកធម្ម-
ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កុសលំ វិបាកធម្មធម្មំ
បដិច្ច ឧកុសលោ ឧវិបាកធម្មធម្មោ ច ឧអកុស-
លោ ឧវិបាកធម្មធម្មោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា

[๗๒๗] ក្នុងនហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๓ ។

សហជាតវារៈក្តី បញ្ញាវារៈក្តិ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

[๗๒๘] ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខម-
សុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា
ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

[๗๒๙] ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๑๓ សេចក្តីពិស្តារ មាន
គ្រប់បច្ចយគាំងអស់ ។

កុសលត្តិកវិបាកត្តិកៈ ឯកុសលត្តិកឯវិបាកត្តិកៈ

[๗๓๐] ធម៌ មិនមែនជាវិបាក មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ
នូវធម៌ ជាវិបាក ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

[๗๓๑] ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๓ ។

[๗๓๒] ធម៌ មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាកុសល
អាស្រ័យ នូវធម៌ មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាកុសល ទើបកើតឡើង
ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាអកុសល
អាស្រ័យ នូវធម៌ មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាកុសល ទើបកើតឡើង
ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាកុសល
ក្តី មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាអកុសលក្តី អាស្រ័យ នូវ
ធម៌ មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ

តីណិ ។ អកុសលំ វិចាកធម្មធម្មំ បដិច្ច ឯកក្ខន្ធោ ឯវិចាកធម្មធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា អកុសលំ វិចាកធម្មធម្មំ បដិច្ច ឯកក្ខន្ធោ ឯវិចាកធម្មធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា អកុសលំ វិចាកធម្មធម្មំ បដិច្ច ឯកក្ខន្ធោ ឯវិចាកធម្មធម្មោ ច ឯអកុសលោ ឯវិចាកធម្មធម្មោ ច ឆន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ។

(๗๓๓) ហេតុយា ឆ ។

(๗๓๔) អារម្មណេ តេវីចាកេឯវិចាកធម្មធម្មំ បដិច្ច ឯកក្ខន្ធោ ឯតេវីចាកេឯវិចាកធម្មធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា អារម្មណេ តេវីចាកេឯវិចាកធម្មធម្មំ បដិច្ច ឯអកុសលោ ឯតេវីចាកេឯវិចាកធម្មធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា អារម្មណេ តេវីចាកេឯវិចាកធម្មធម្មំ បដិច្ច ឯកក្ខន្ធោ ឯតេវីចាកេឯវិចាកធម្មធម្មោ ច ឯអកុសលោ ឯតេវីចាកេឯវិចាកធម្មធម្មោ ច ឆន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ។

មានវារៈ ๓ ។ ធម៌ មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាកុសលក្តី មិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាអកុសលក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๗๓๓) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។

(๗๓๔) ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនវិបាកទាំងមិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនវិបាកទាំងមិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនវិបាកទាំងមិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាអកុសលក្តី មិនមែនជាមិនមែនវិបាកទាំងមិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាអកុសលក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๗๓๕] បោត្ថកោ តីណិ ។

កុសលត្តិកទុបាទិន្នុបាទានិយត្តិកេ
ឆកុសលត្តិកឆទុបាទិន្នុបាទានិយត្តិកំ

[๗๓๖] អព្យាកតំ ទុចាធិន្នុចាធានិយំ ឆម្ចំ បដិច្ច ឆកុសលោ ឆទុចាធិន្នុចាធានិយោ ឆម្ចោ ទុប្បដ្ឋតិ បោត្ថប្បច្ចយោ អព្យាកតំ ទុចាធិន្នុចាធានិយំ ឆម្ចំ បដិច្ច ឆអកុសលោ ឆទុចាធិន្នុចាធានិយោ ឆម្ចោ ទុប្បដ្ឋតិ បោត្ថប្បច្ចយោ អព្យាកតំ ទុចាធិន្នុចាធានិយំ ឆម្ចំ បដិច្ច ឆកុសលោ ឆទុចាធិន្នុចាធានិយោ ឆ ឆអកុសលោ ឆទុចាធិន្នុចាធានិយោ ឆ ឆម្ចោ ទុប្បដ្ឋន្តិ បោត្ថប្បច្ចយោ ។

[๗๓๗] បោត្ថយោ តីណិ ។

(๗๓๙) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

កុសលត្តិកឧបាទិន្នុបាទានិយត្តិកៈ
ឯកុសលត្តិកនឧបាទិន្នុបាទានិយត្តិកៈ

(๗๓๖) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនដែលកម្មប្រកបដោយកិលេស (មានតណ្ហាជាដើម) គាន់យកនឹងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសគាន់យកនឹងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសគាន់យកនឹងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសគាន់យកនឹងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសគាន់យកនឹងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានក្តី មិនមែនជាអកុសល មិនមែនដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសគាន់យកនឹងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសគាន់យកនឹងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๗๓๗) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

(๗๓๘) កុសលោ អនុ្តាទិន្នុ្តានាទិយោ ឧម្ហោ ឧ កុសលស្ស ឧ អនុ្តាទិន្នុ្តានាទិយស្ស ឧម្ហស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ . . . ឧ អកុសលស្ស ឧ អនុ្តាទិន្នុ្តានាទិយស្ស . . . ឧ កុសលស្ស ឧ អនុ្តាទិន្នុ្តានាទិយស្ស ច ឧ អកុសលស្ស ឧ អនុ្តាទិន្នុ្តានាទិយស្ស ច ឧម្ហស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អកុសលេ តីណិ ។ អព្យាកតអនុ្តាទិន្នុ្តានាទិយេ តីណិយេវ ។ បេ ។

(๗๓๙) កុសលំ អនុ្តាទិន្នុ្តានាទិយំ ឧម្ហំ បដិច្ច ឧ កុសលោ ឧ អនុ្តាទិន្នុ្តានាទិយោ ឧម្ហោ ឧបប្បដ្ឋានំ ហេតុប្បច្ចយោ តីណិ ។ អព្យាកតំ អនុ្តាទិន្នុ្តានាទិយំ ឧម្ហំ បដិច្ច ឧ កុសលោ ឧ អនុ្តាទិន្នុ្តានាទិយោ ឧម្ហោ ឧបប្បដ្ឋានំ ហេតុប្បច្ចយោ តីណិ ។

(๗๓๘) ធម៌ ជាកុសល ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនគាន់យកតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនគាន់យកតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ . . មិនមែនជាអកុសល មិនមែនដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនគាន់យកតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន . . . ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនគាន់យកតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានផង មិនមែនជាអកុសល មិនមែនដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនគាន់យកតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ កុសលទុក អកុសល មានវារៈ ៣ ។ កុសលអព្យាកតអនុបាទិន្នុបាទានិយៈ មានវារៈ ៣ ដែរ ។ បេ ។

(๗๓๙) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនគាន់យកតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវធម៌ជាកុសល ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនគាន់យកតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនគាន់យកតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនគាន់យកតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(๗๔๐) ហេតុយា ๓ ฯ

กุสลត្តិកសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកេ
๓กุสលត្តិក๓សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកំ

(๗๔๑) អកុសលំ សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ ๓ម្ំ បដិច្ច ๓អកុសលោ ๓សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ๓ម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ฯ

(๗๔๒) ហេតុយា តីណិ

(๗๔๓) កុសលំ អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ ๓ម្ំ បដិច្ច ๓កុសលោ ๓អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ๓ម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ฯ

(๗๔๔) ហេតុយា តីណិ ฯ

(๗๔๕) អព្យាកតំ អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ ๓ម្ំ បច្ចយា ๓អព្យាកតោ ๓អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ๓ម្ហោ . . . ๓កុសលោ ๓អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិ-កោ . . . ๓អកុសលោ ๓អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ . . . ๓កុសលោ ๓អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ច ๓អ-ព្យាកតោ ๓អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ច ๓ម្ហោ . . .

(๗๔๐) កុសលត្តិកសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកៈ
ឯកុសលត្តិកឯសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកៈ

(๗๔๑) ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនសៅហ្មងទាំងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ដែលសៅហ្មងទាំងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๗๔๒) កុសលត្តិកៈ ហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

(๗๔๓) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ដែលមិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๗๔๔) កុសលត្តិកៈ ហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

(๗๔๕) ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាមិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ពីរផ្នែក ទើងធម៌ ជាអព្យាកតៈ ដែលមិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ... មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ... មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ... ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងក្តី មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាមិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងក្តី ...

ឧអកុសលោ ឧអសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ច ឧអ-ព្យាកតោ ឧអសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ច ឧម្ហា . . . ឧកុសលោ ឧអសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ច ឧអកុ-សលោ ឧអសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ច ឧម្ហា ខុប្ប-ដ្ឋន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៧៤៦) ហេតុយា ឧ ។

(៧៤៧) កុសលំ អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ ឧម្ចំ បដិច្ច ឧកុសលោ ឧអសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកោ ឧម្ហា ខុប្បដ្ឋតំ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អព្យាកតំ អសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកំ ឧម្ចំ បដិច្ច ឧកុសលោ ឧអសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកោ ឧម្ហា ខុប្បដ្ឋតំ ហេ-តុប្បច្ចយា តីណិ ។

(៧៤៨) ហេតុយា ឧ ។

កុសលត្តិកវិតក្កត្តិកេ ឧកុសលត្តិកវិតក្កត្តិកំ

(៧៤៩) កុសលំ សវិតក្កសវិចារំ ឧម្ចំ បដិច្ច ឧកុសលោ ឧសវិតក្កសវិចារោ ឧម្ហា ខុប្បដ្ឋតំ ហេតុប្បច្ចយា ។

ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅ-
ហ្មងក្តី មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាមិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តី
សៅហ្មងក្តី . . ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនសៅហ្មងតែ
គួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងក្តី មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនសៅហ្មង
តែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងក្តី ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧៨៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

(៧៨៧) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនសៅហ្មង
តាំងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មិន
មែនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្ប-
ច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនសៅ-
ហ្មងតាំងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ
មិនមែនសៅហ្មងតាំងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះ
ហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៧៨៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

កុសលត្តិកវិតក្កត្តិកៈ ឯកុសលត្តិកឯវិតក្កត្តិកៈ

(៧៨៩) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយវិតក្កៈ
និងប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយ
វិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๗๕๐) ហេតុយា តេរស ។ កុសលេ បញ្ច អកុសលេ បញ្ច អព្យាកតេ តីណិ ។

(๗๕๑) កុសលំ អវិតក្កវិចារមត្តំ ឆម្ចំ បដិច្ច ឯកុសលោ ឯអវិតក្កវិចារមត្តោ ឆន្នោ ខុប្បដ្ឋតំ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๗๕๒) ហេតុយា តេរស ។

(๗๕๓) កុសលំ អវិតក្កអវិចារំ ឆម្ចំ បដិច្ច ឯកុសលោ ឯអវិតក្កអវិចារោ ឆន្នោ ខុប្បដ្ឋតំ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(๗๕๔) ហេតុយា ឆ ។

កុសលត្តិកបីតិត្តិកេ ឯកុសលត្តិកឯបីតិត្តិកំ

(๗๕๕) កុសលំ បីតិសហគតំ ឆម្ចំ បដិច្ច ឯកុសលោ ឯបីតិសហគតោ ឆន្នោ ខុប្បដ្ឋតំ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។

(๗๕๖) ហេតុយា តេរស ។

(๗๕๗) កុសលំ សុខសហគតំ ឆម្ចំ បដិច្ច ឯកុសលោ ឯសុខសហគតោ ឆន្នោ ខុប្បដ្ឋតំ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។

(๗๕๘) ហេតុយា តេរស ។

[๗๕๐] ក្នុងហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ๑๓ ។ ក្នុងកុសល មានវារៈ ๕ ក្នុងអកុសល មានវារៈ ๕ ក្នុងអព្យាកតៈ មានវារៈ ๓ ។

[๗๕๑] ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។

[๗๕๒] ក្នុងហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ๑๓ ។

[๗๕๓] ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈនិងមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មិនមានវិតក្កៈនិងមិនមានវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

[๗๕๔] ក្នុងហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។

កុសលត្តិកបីតិត្តិកៈ ឯកុសលត្តិកឯបីតិត្តិកៈ

[๗๕๕] ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបីតិ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ๕ ។

[๗๕๖] ក្នុងហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ๑๓ ។

[๗๕๗] ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងសុខ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ๕ ។

[๗๕๘] ក្នុងហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ๑๓ ។

(๗๕๙) កុសលំ ធម្មេ ปจฺจยา อกุสลา ขนฺธา ឧប្បជ្ជន្តិ កុសលោ ធម្មេ ปจฺจยา อกุสลา ขนฺธา ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយោ បញ្ហំ ។

(๗๖๐) ហេតុយា តេវីស ។

កុសលត្តិកទុស្សត្តិកេ ឯកុសលត្តិកឯទុស្សត្តិកំ

(๗๖๑) អកុសលំ ធម្មេ ปจฺจยา อพฺยากตา ขนฺธา ឧប្បជ្ជន្តិ អកុសលោ ធម្មេ ปจฺจยา อพฺยากตา ขนฺธา ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយោ ។

(๗๖๒) ហេតុយា តីណិ ។

(๗๖๓) អកុសលំ ការណាយ ปจฺจยา อพฺยากตา ขนฺธา ឧប្បជ្ជន្តិ អកុសលោ ការណាយ ปจฺจยา อพฺยากตา ขนฺธา ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយោ ។

(๗๖๔) ហេតុយា តីណិ ។

(๗๖๕) អព្យាកតំ នេវធម្មេ ធម្មេ ការណាយ-ปจฺจยา อพฺยากตา ขนฺธา ឧប្បជ្ជន្តិ អព្យាកតោ ធម្មេ នេវធម្ម-ធម្មេ ការណាយ ปจฺจยา อพฺยากตา ขนฺธา ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្ប-ច្ចយោ ។

(๗๖๖) ហេតុយា តីណិ ។

[๗๕๙] ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងឧបេក្ខា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងឧបេក្ខា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๕ ។

[๗๖๐] កុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑๓ ។

កុសលត្តិកទុស្សនត្តិកៈ ឯកុសលត្តិកនទុស្សនត្តិកៈ

[๗๖๑] ធម៌ មិនមែនជាអកុសល ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๗๖๒] កុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

[๗๖๓] ធម៌ មិនមែនជាអកុសល ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ដែលត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๗๖๔] កុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

[๗๖๕] ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ ដែលមិនមែនជាមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈនិងមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ និងមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๗๖๖] កុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

កុសលតិកទុស្សនេនបហាតព្វហេតុកតិកោ

នកុសលតិកនទុស្សនេនបហាតព្វហេតុកតិកំ

(๗๖๗) អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នទុស្សនេន បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នអកុសលោ ធម្មោ នទុស្សនេន បហាតព្វ-ហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๗๖๘) ហេតុយា តីណិ ។

(๗๖๙) អកុសលំ ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នអកុសលោ ធម្មោ ភាវនាយ បហាតព្វហេតុ-កោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๗๗๐) ហេតុយា តីណិ ។

(๗๗๑) អកុសលំ នេវទុស្សនេន នភាវនាយ-បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នកុសលោ ធម្មោ នេវ-ទុស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ឧ-ប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๗๗๒) ហេតុយា តីណិ ។

(๗๗๓) អព្យាកតំ នេវទុស្សនេន នភាវនា-យ បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បច្ចយា នអព្យាកតោ ន-នេវទុស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

កុសលត្តិកទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកៈ

នកុសលត្តិកនទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកៈ

(๗๖๗) ធម៌ មិនមែនជាអកុសល ដែលមិនមែនមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๗๖๘) កុដ្ឋហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

(๗๖๙) ធម៌ មិនមែនជាអកុសល ដែលមិនមែនមានហេតុត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๗๗๐) កុដ្ឋហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

(๗๗๑) ធម៌ មិនមែនជាកុសល ដែលមិនមែនជាមិនមែនមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈនិងមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ដែលមិនមែនមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈនិងមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๗๗๒) កុដ្ឋហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

(๗๗๓) ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ ដែលមិនមែនជាមិនមែនមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈនិងមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ពីរផ្នែកនៃធម៌ ជាអព្យាកតៈ ដែលមិនមែនមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈនិងមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๗๗๔) ហោតុយោ តីណិ ។

กุสลตฺติกอาปยคามิตฺติเก

ฉกุสลตฺติกฉอาปยคามิตฺติกำ

(๗๗๕) กุสลำ អាចយគាមឹ ធម្មំ បដិច្ច ឯ-
កុសលោ ឆអាចយគាមឹ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្ប-
ច្ចយា ។

(๗๗๖) ហោតុយោ ឆ ។

(๗๗๗) កុសលំ អបចយគាមឹ ធម្មំ បដិច្ច ឯ-
កុសលោ ឆអបចយគាមឹ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុ-
ប្បច្ចយា ។

(๗๗๘) ហោតុយោ តីណិ ។

(๗๗๙) អត្ថាកតំ ឯកចយគាមឹឆាបចយគាមឹ
ធម្មំ បច្ចយា ឯអត្ថាកតោ ឆឯកចយគាមឹឆាបច-
យគាមឹ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

(๗๘๐) ហោតុយោ បញ្ច ។

(๗๗๔) កុឝលត្តិកអាបយគាមិត្តិកៈ មានវារៈ ๓ ។

កុសលត្តិកអាបយគាមិត្តិកៈ

ឧកុសលត្តិកឧអាបយគាមិត្តិកៈ

(๗๗๕) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនដល់នូវការសន្សំកពួនឡើង អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ដល់នូវការសន្សំកពួនឡើង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๗๗๖) កុឝលហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๖ ។

(๗๗๗) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកពួនឡើង អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មិនដល់នូវការសន្សំកពួនឡើង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๗๗๘) កុឝលហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๓ ។

(๗๗๙) ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកពួនឡើងនិងមិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកពួនឡើង ពីរផ្នែក នឹងធម៌ ជាអព្យាកតៈ មិនមែនដល់នូវការសន្សំកពួនឡើងនិងមិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកពួនឡើង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๗๘๐) កុឝលហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๙ ។

កុសលត្តិកសេក្ខត្តិកេ ឆកុសលត្តិកឆសេក្ខត្តិកំ

(๗๘๑) កុសលំ សេក្ខំ ធម្មំ បដិច្ច ឆកុសលោ ឆសេក្ខោ ឆម្ភោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ទ្វេ មូលានិ ឆ ។

(๗๘๒) អព្យាកតំ អសេក្ខំ ធម្មំ បដិច្ច ឆកុសលោ ឆអសេក្ខោ ឆម្ភោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๗๘๓) ហេតុយា តីណិ ។

(๗๘๔) អព្យាកតំ នេវសេក្ខោនាសេក្ខំ ធម្មំ បច្ចយា ឆអព្យាកតោ ឆនេវសេក្ខានាសេក្ខោ ឆម្ភោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๗๘๕) ហេតុយា បញ្ច ។

កុសលត្តិកបរិត្តត្តិកេ ឆកុសលត្តិកឆបរិត្តត្តិកំ

(๗๘๖) អព្យាកតំ បរិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឆកុសលោ ឆបរិត្តោ ឆម្ភោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๗๘๗) ហេតុយា តីណិ ។

(๗๘๘) កុសលំ មហគ្គតំ ធម្មំ បដិច្ច ឆកុសលោ ឆមហគ្គតោ ឆម្ភោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

កុសលត្តិកសេក្ខត្តិកៈ ឯកុសលត្តិកឯសេក្ខត្តិកៈ

(๗๘๑) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាសេក្ខៈ អាស្រ័យនូវធម៌ ជាកុសល ជាសេក្ខៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។
មូល ๒ មានវារៈ ๖ ។

(๗๘๒) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាអសេក្ខៈ អាស្រ័យនូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ជាអសេក្ខៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๗๘๓) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

(๗๘๔) ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាមិនមែនជាសេក្ខៈ និងមិនមែនជាអសេក្ខៈ ពីរផ្នែក នឹងធម៌ ជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាសេក្ខៈនិងមិនមែនជាអសេក្ខៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๗๘๕) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๕ ។

កុសលត្តិកបរិត្តត្តិកៈ ឯកុសលត្តិកឯបរិត្តត្តិកៈ

(๗๘๖) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាសភាពតូចឆ្មារ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ជាសភាពតូចឆ្មារ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๗๘๗) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

(๗๘๘) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនដល់នូវសភាពធំ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ដល់នូវសភាពធំ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๗๘๙) ហេតុយា ๘ ។

(๗๙๐) កុសលំ អប្បមាណំ ធម្មំ បដិច្ច ឧ-
កុសលោ ឧអប្បមាណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា ។

(๗๙๑) ហេតុយា ๘ ។

កុសលត្តិកបរិត្តារម្មណត្តិកេ
ឧកុសលត្តិកឧបរិត្តារម្មណត្តិកំ

(๗๙๒) កុសលំ បរិត្តារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច
ឧកុសលោ ឧបរិត្តារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេ-
តុប្បច្ចយា ។

(๗๙๓) ហេតុយា ๗ ។

(๗๙๔) កុសលំ មហគ្គតារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច
ឧកុសលោ ឧមហគ្គតារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយា ។

(๗๙๕) ហេតុយា ๗ ។

(๗๙๖) កុសលំ អប្បមាណារម្មណំ ធម្មំ ប-
ដិច្ច ឧកុសលោ ឧអប្បមាណារម្មណោ ធម្មោ
ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๗๙๗) ហេតុយា ๘ ។

(๗๘๙) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។

(๗๙๐) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានប្រមាណមិនបាន អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មានប្រមាណមិនបាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๗๙๑) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។

កុសលត្តិកបរិត្តារម្មណត្តិកៈ
ឯកុសលត្តិកឯបរិត្តារម្មណត្តិកៈ

(๗๙๒) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๗๙๓) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๙ ។

(๗๙๔) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានអារម្មណ៍ដល់នូវសភាពធំ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មានអារម្មណ៍ដល់នូវសភាពធំ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๗๙๕) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๙ ។

(๗๙๖) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๗๙๗) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។

កុសលតិកហីនតិកេ ឆកុសលតិកឆហីនតិកំ

(๗๙๘) អកុសលំ ហីនំ ធម្មំ បដិច្ច ឆអកុ-
សលោ ឆហីនោ ឆម្ភោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๗๙๙) ហេតុយា តីណិ ។

(๘๐๐) អព្យាកតំ មជ្ឈិមំ ធម្មំ បច្ចយា ឆអព្យា-
កតោ ឆមជ្ឈិមោ ឆម្ភោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๘๐๑) ហេតុយា ឆ ។

(๘๐๒) កុសលំ បណីតំ ធម្មំ បដិច្ច ឆកុស-
លោ ឆបណីតោ ឆម្ភោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๘๐๓) ហេតុយា បញ្ច ។

កុសលតិកមិច្ឆត្តតិកេ ឆកុសលតិកឆមិច្ឆត្តតិកំ

(๘๐๔) អកុសលំ មិច្ឆត្តនិយតំ ធម្មំ បដិច្ច
ឆអកុសលោ ឆមិច្ឆត្តនិយតោ ឆម្ភោ ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយា ។

(๘๐๕) ហេតុយា តីណិ ។

(๘๐๖) កុសលំ សម្មត្តនិយតំ ធម្មំ បដិច្ច
ឆកុសលោ ឆសម្មត្តនិយតោ ឆម្ភោ ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយា ។

កុសលត្តិកហីនត្តិក: ឯកុសលត្តិកឯហីនត្តិក:

(๗๙๘) ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនថោកទាប អាស្រ័យនូវធម៌ ជាអកុសល ថោកទាប ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๗๙๙) កុង្ហហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

(๘๐๐) ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាកណ្ហាល ពីរផ្នែក នឹងធម៌ ជាអព្យាកតៈ ជាកណ្ហាល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๘๐๑) កុង្ហហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។

(๘๐๒) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនឧត្តម អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ឧត្តម ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๘๐๓) កុង្ហហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๕ ។

កុសលត្តិកមិច្ឆត្តត្តិក: ឯកុសលត្តិកឯមិច្ឆត្តត្តិក:

(๘๐๔) ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនមានសភាពខុសនិងខ្មៀង អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល មានសភាពខុសនិងខ្មៀង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๘๐๕) កុង្ហហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

(๘๐๖) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានសភាពត្រង់និងខ្មៀង អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មានសភាពត្រង់និងខ្មៀង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๘๐๗) ហេតុយា តីណិ ។

(๘๐๘) អព្យាកតំ អនិយតំ ធម្មំ បច្ចយា ឧអព្យាកតោ ឧអនិយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-ប្បច្ចយា ។

(๘๐๙) ហេតុយា បញ្ច ។

កុសលត្តិកមគ្គារម្មណត្តិកេ
ឧកុសលត្តិកឧមគ្គារម្មណត្តិកំ

(๘๑๐) កុសលំ មគ្គារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ឧ-កុសលោ ឧមគ្គារម្មណកេ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-ប្បច្ចយា ។

(๘๑๑) ហេតុយា ឆ ។

(๘๑๒) កុសលំ មគ្គហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ឧកុសលោ ឧមគ្គហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๘๑๓) ហេតុយា តីណិ ។

(๘๑๔) កុសលំ មគ្គាធិបតឹ ធម្មំ បដិច្ច ឧកុសលោ ឧមគ្គាធិបតិ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-ប្បច្ចយា ។

(๘๑๕) ហេតុយា ឆ ។

(๘๐๗) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

(๘๐๘) ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាមិនទៀង ពឹង-ផ្អែក នឹងធម៌ ជាអព្យាកតៈ មិនទៀង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๘๐๙) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๕ ។

កុសលត្តិកមគ្គារម្មណត្តិកៈ
ឯកុសលត្តិកឯមគ្គារម្មណត្តិកៈ

(๘๑๐) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានមគ្គជាអារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๘๑๑) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។

(๘๑๒) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានមគ្គជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មានមគ្គជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๘๑๓) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

(๘๑๔) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានមគ្គជាអធិបតិ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មានមគ្គជាអធិបតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๘๑๕) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។

កុសលត្តិកទុប្បន្នត្តិកេ

ឯកុសលត្តិកឯទុប្បន្នត្តិកំ

[๘๑๖] កុសលោ អនុប្បន្នោ ឯម្ហោ ឯកុសលស្ស ឯអនុប្បន្នស្ស ឯម្ហស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[๘๑๗] អារម្មណេ ឯ ។

ឧបប្បាទិ អនុប្បន្នសទិសំ ។

កុសលត្តិកអតីតត្តិកេ

ឯកុសលត្តិកឯអតីតត្តិកំ

[๘๑๘] កុសលោ អតីតោ ឯម្ហោ ឯកុសលស្ស ឯអតីតស្ស ឯម្ហស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[๘๑๙] អារម្មណេ ឯ ។

អនាគតំ អតីតសទិសំ ។

កុសលត្តិកអតីតារម្មណត្តិកេ

ឯកុសលត្តិកឯអតីតារម្មណត្តិកំ

[๘๒๐] កុសលំ អតីតារម្មណំ ឯម្ហំ បដិច្ច ឯកុសលោ ឯអតីតារម្មណោ ឯម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

កុសលត្តិកឧប្បន្នត្តិក:

នកុសលត្តិកនឧប្បន្នត្តិក:

(๘๑๖) ធម៌ ជាកុសល មិនទាន់កើតឡើងហើយ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនទាន់កើតឡើងហើយ ដោយ អារម្មណប្បច្ច័យ ។

(๘๑๗) កុន្តិ៍អារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។

ធម៌ ដែលកើតឡើង ដូចគ្នានឹងធម៌ដែលមិនទាន់កើតឡើងហើយ ។

កុសលត្តិកអតីតត្តិក:

នកុសលត្តិកនអតីតត្តិក:

(๘๑๘) ធម៌ ជាកុសល ជាអតីត ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាអតីត ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(๘๑๙) កុន្តិ៍អារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។

អនាគត ដូចគ្នានឹងអតីតដែរ ។

កុសលត្តិកអតីតារម្មណត្តិក:

នកុសលត្តិកនអតីតារម្មណត្តិក:

(๘๒๐) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាអតីត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មានអារម្មណ៍ជាអតីត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๘๒๑] ហេតុយា ๘វ ฯ

[๘๒๒] កុសលំ អនាគតារម្មណំ ธម្មំ បដិច្ច ธกุสเลา ธอนาคตารมฺมเณา ธนฺตา ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ฯ

[๘๒๓] ហេតុយា ๘វ ฯ

[๘๒๔] កុសលំ បច្ចុប្បន្នារម្មណំ ธម្មំ បដិច្ច ธกุสเลา ธปจฺจุปฺปนฺนารมฺมเณา ธนฺตา ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ฯ

[๘๒๕] ហេតុយា ๘វ ฯ

กุសលត្តិកអជ្ឈត្តារម្មណត្តិកេ
ธกุสลตฺติกธอชฺฌตฺตารมฺมณตฺติกำ

[๘๒๖] កុសលំ អជ្ឈត្តារម្មណំ ธម្មំ បដិច្ច ธกุสเลา ธอชฺฌตฺตารมฺมเณา ธนฺตา ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ฯ

[๘๒๗] ហេតុយា ๘វ ฯ

[๘๒๘] កុសលំ ពហិទ្ធារម្មណំ ธម្មំ បដិច្ច ธกุสเลา ธพหิทฺธารมฺมเณา ธนฺตา ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ฯ

(๘๒๑) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๙ ។

(๘๒๒) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានអារម្មណ៍ ជាអនាគត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មានអារម្មណ៍ជាអនាគត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๘๒๓) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๙ ។

(๘๒๔) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្ន អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មានអារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្ន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๘๒๕) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๙ ។

កុសលត្តិកអរូបិត្តារម្មណត្តិកៈ

๑ កុសលត្តិកធអរូបិត្តារម្មណត្តិកៈ

(๘๒๖) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាខាងក្នុង អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មានអារម្មណ៍ជាខាងក្នុង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๘๒๗) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๙ ។

(๘๒๘) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាខាងក្រៅ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មានអារម្មណ៍ជាខាងក្រៅ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๘๒๙) ហេតុយា ๘ ។

កុសលត្តិកសនិទស្សនត្តិកេ
ឯកុសលត្តិកឯសនិទស្សនត្តិកំ

(๘๓๐) អព្យាកតោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ឯម្ហា ឯអព្យាកតស្ស ឯសនិទស្សនសប្បដិឃស្ស ឯម្ហស្ស អារម្មណាប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๘๓๑) អារម្មណោ ឯ ។

តីណិ វេទិតកំ តាតញ្ច ។

(๘๓๒) អព្យាកតំ អនិទស្សនសប្បដិឃំ ឯម្ហំ បដិច្ច ឯកុសលោ ឯអនិទស្សនសប្បដិឃោ ឯម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អព្យាកតំ អនិទស្សនសប្បដិឃំ ឯម្ហំ បដិច្ច ឯអកុសលោ ឯអនិទស្សនសប្បដិឃោ ឯម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អព្យាកតំ អនិទស្សនសប្បដិឃំ ឯម្ហំ បដិច្ច ឯកុសលោ ឯអនិទស្សនសប្បដិឃោ ច ឯអកុសលោ ឯអនិទស្សនសប្បដិឃោ ច ឯម្ហោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๘๒๙) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๙ ។

កុសលត្តិកសនិទស្សនត្តិកៈ

ธกุสลត្តិกธสนิទสฺสนត្តិกៈ

(๘๓๐) ធម៌ ជាអព្យាកតៈ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ដោយអារម្មណប្ប-ច្ច័យ ។

(๘๓๑) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។

បទ ដែលគួរដឹង បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ ឲ្យមានវារៈ ๓ ផងចុះ ។

(๘๓๒) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ មិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ មិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ មិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๘๓๓) ហេតុយា តីណិ ។

(๘๓๔) កុសលំ អនិទស្សនអប្បដិឃំ ឆន្ទំ បដិច្ច ឧកុសលោ ឧអនិទស្សនអប្បដិឃោ ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កុសលំ អនិទស្សនអប្បដិឃំ ឆន្ទំ បដិច្ច ឧអកុសលោ ឧអនិទស្សនអប្បដិឃោ ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កុសលំ អនិទស្សនអប្បដិឃំ ឆន្ទំ បដិច្ច ឧកុសលោ ឧអនិទស្សនអប្បដិឃោ ច ឧអកុសលោ ឧអនិទស្សនអប្បដិឃោ ច ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អកុសលំ អនិទស្សនអប្បដិឃំ ឆន្ទំ បដិច្ច ឧអកុសលោ ឧអនិទស្សនអប្បដិឃោ ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អកុសលំ អនិទស្សនអប្បដិឃំ ឆន្ទំ បដិច្ច ឧកុសលោ ឧអនិទស្សនអប្បដិឃោ ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

(๘๓๓) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

(๘๓๔) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានការឃើញ និងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ក្តី មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

អកុសលំ អនិទស្សនអប្បដិឃំ ឧម្មុំ បដិច្ច ឧក្កុ-
សលោ ឧអនិទស្សនអប្បដិឃោ ច ឧអកុសលោ
ឧអនិទស្សនអប្បដិឃោ ច ឧម្មា ខុប្បដ្ឋត្តិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា តីណិ ។ អព្យាកតំ អនិទស្សនអប្បដិឃំ
ឧម្មុំ បដិច្ច ឧក្កុសលោ ឧអនិទស្សនអប្បដិឃោ
ឧម្មោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា អព្យាកតំ អនិទស្ស-
ឧអប្បដិឃំ ឧម្មុំ បដិច្ច ឧអកុសលោ ឧអនិទស្ស-
ឧអប្បដិឃោ ឧម្មោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា អព្យា-
កតំ អនិទស្សនអប្បដិឃំ ឧម្មុំ បដិច្ច ឧក្កុសលោ
ឧអនិទស្សនអប្បដិឃោ ច ឧអកុសលោ ឧអនិ-
ទស្សនអប្បដិឃោ ច ឧម្មា ខុប្បដ្ឋត្តិ ហេតុប្បច្ចយា
តីណិ ។ កុសលំ អនិទស្សនអប្បដិឃញ្ច អព្យាកតំ
អនិទស្សនអប្បដិឃញ្ច ឧម្មុំ បដិច្ច ឧក្កុសលោ ឧ-
អនិទស្សនអប្បដិឃោ ឧម្មោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា
តីណិ ។

ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានការយើញនិងមិនមានការប៉ះ-
ពាល់ក្តី មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនមានការយើញនិងមិនមាន
ការប៉ះពាល់ក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល មិនមានការយើញនិង
មិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។
ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានការយើញនិងមិនមានការប៉ះ-
ពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ មិនមានការយើញនិងមិនមានការ
ប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល
មិនមែនជាមិនមានការយើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌
ជាអព្យាកតៈ មិនមានការយើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង
ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានការយើញ
និងមិនមានការប៉ះពាល់ក្តី មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនមានការ
យើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ មិន
មានការយើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ
មានវារៈ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានការយើញ
និងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មិនមានការយើញ
និងមិនមានការប៉ះពាល់ផង ជាអព្យាកតៈ មិនមានការយើញនិងមិនមាន
ការប៉ះពាល់ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

អកុសលំ អនិទស្សនអប្បដិឃញ្ច អញ្ញតរំ អនិ-
ទស្សនអប្បដិឃញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ឯកក្ខណេ ឯអនិ-
ទស្សនអប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ មោមុហុប្បច្ចយា
តីណិ ។

(៨៣៥) មោមុហោ បណ្ណារស ។

វេទនាត្តិកកុសលត្តិកេ ឧវេទនាត្តិកឧកុសលត្តិកំ

(៨៣៦) សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ កុសលំ
ធម្មំ បដិច្ច ឯសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ឯកក្ខ-
ណេ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ មោមុហុប្បច្ចយា សុខាយ-
វេទនាយ សម្បយុត្តំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឯទុក្ខា-
យ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ឯកក្ខណេ ធម្មោ ឧប្ប-
ជ្ជតិ មោមុហុប្បច្ចយា សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ
កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឯអទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ-
សម្បយុត្តោ ឯកក្ខណេ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ មោមុ-
ប្បច្ចយា សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ កុសលំ
ធម្មំ បដិច្ច ឯសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ឯកក្ខ-
ណេ ច ឯអទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ
ឯកក្ខណេ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ មោមុហុប្បច្ចយា

ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះ-
ពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល មិនមានការឃើញនិងមិនមានការ
ប៉ះពាល់ផង ជាអព្យាកតៈ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់
ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៨៣៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៥ ។

វេទនាត្តិកកុសលត្តិកៈ ឯវេទនាត្តិកឯកុសលត្តិកៈ

(៨៣៦) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា មិនមែនជាកុ-
សល អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយសុខវេទនា ជាកុសល ទើប
កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនា មិន
មែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយសុខវេទនា ជាកុសល
ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខម-
សុខវេទនា មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយសុខ-
វេទនា ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែន
ប្រកបដោយសុខវេទនា មិនមែនជាកុសលក្តី មិនមែនប្រកបដោយ
អទុក្ខមសុខវេទនា មិនមែនជាកុសលក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកប
ដោយសុខវេទនា ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ន-
ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ កុសលោ ច ន អ-
ទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ កុសលោ ច
ធម្មា ខុប្បដ្ឋានំ ហេតុប្បច្ចយា សុខាយ វេទនាយ សម្ប-
យុត្តំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ន សុខាយ វេទនាយ សម្ប-
យុត្តោ ធម្មោ កុសលោ ច ន ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្ប-
យុត្តោ ធម្មោ កុសលោ ច ធម្មា ខុប្បដ្ឋានំ ហេតុប្បច្ចយា
សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច
ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ កុសលោ ច ន-
ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ កុសលោ ច ន-
អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ កុសលោ
ច ធម្មា ខុប្បដ្ឋានំ ហេតុប្បច្ចយា សត្ត ។ អទុក្ខ-
មសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច
ន អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ កុសលោ
ធម្មា ខុប្បដ្ឋានំ ហេតុប្បច្ចយា សត្ត ។

[៨៣៧] ហេតុយា ចុទ្ទស ។

[៨៣៨] សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ អកុសលំ

ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនា មិនមែនជាកុសលក្តី មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា មិនមែនជាកុសលក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយសុខវេទនា ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា មិនមែនជាកុសលក្តី មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនា មិនមែនជាកុសលក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយសុខវេទនា ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា មិនមែនជាកុសលក្តី មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនា មិនមែនជាកុសលក្តី មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា មិនមែនជាកុសលក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយសុខវេទនា ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៧ ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

(៨៣៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៤ ។

(៨៣៨) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា មិនមែនជាអកុសល

ฌานํ ปฏิจฺจ อสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตา อกุ-
สลา ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา สตฺต ฯ ทุกฺขา-
ย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ อกุสลญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ . . .
สตฺต ฯ อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ อกุ-
สลญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ . . . สตฺต ฯ ปจฺจนีเย ปญฺจ ฯ

(๘๓๙) สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตา อพฺยา-
กตา ธมฺมา อสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส อ-
พฺยากตสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ
สนฺธิฏฺฐานํ ฯ

อพฺยากตา ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติเยว ปฏิสนฺ-
ธิยา เวทนาย ปวตฺติยา จุติยา ฉวิยา ปจฺจนีเย ปญฺ-
จกายํ ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส อพฺยา-
กตมูลสฺส อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺป-
ยุตฺตสฺส อพฺยากตมูลสฺสปิ ปจฺจยา ฯ

วิปากทุกปจฺจนีเย ฉวิปากทุกนยสฺส

(๘๔๐) วิปากา ธมฺมา ธมฺมํ ปฏิจฺจ อ-
วิปากา ธมฺมา เอกสฺส ขนฺธสฺส อุปฺปชฺชนฺติ เห-
ตุปจฺจยา ฯ

(๘๔๑) เหตุยา ปฏิสนฺธิ ฯ

អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយសុខវេទនា ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ជាអកុសល . . . មានវារៈ ៧ ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា ជាអកុសល . . . មានវារៈ ៧ ។ មានបញ្ហា ២១ ។

(๘๓๙) ធម៌ ប្រកបដោយសុខវេទនា ជាអព្យាកតៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា មិនមែនជាអព្យាកតៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

ធម៌ ជាអព្យាកតៈ រមែងកើតឡើង មានវារៈ ៣ គ្រប់ ។

បទ ការផ្ទាស់ប្តូរ នៃវេទនា ប្រព្រឹត្តទៅ ក្នុងបញ្ហា ២១

បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ នូវអព្យាកតមូលប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ផង នូវអព្យាកតមូលប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនាផង ។

វិបាកត្តិកកុសលត្តិកៈ ឥវិបាកត្តិកឥកុសលត្តិកៈ

(๘๔๐) ធម៌ មិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๘๔๑) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(๘๒) វិចារកធម្មធម្មំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ន វិចារកធម្មធម្មោ ន កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๘๓) ហេតុយា តីណិ ។

(๘๔) នេវវិចារកនវិចារកធម្មធម្មំ អព្យាកតំ ធម្មំ បច្ចយា ន នេវវិចារកនវិចារកធម្មធម្មោ ន អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๘๕) ហេតុយា តីណិ ។

ទុបាទិន្នុបាទានិយតិកកុសលតិកេ
ឯទុបាទិន្នុបាទានិយតិកឯកុសលតិកំ

(๘๖) អនុចាធិន្នចានុបាទានិយំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ន ទុចានិន្នចានុបាទានិយោ ន កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អនុចាធិន្នអនុចានុបាទានិយំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ន អនុចាធិន្នអនុចានុបាទានិយោ ន កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(๘๔๒) ធម៌ មិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๘๔๓) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

(๘๔๔) ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាវិបាកនិងមិនមែនមានវិបាក-ធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាអព្យាកតៈ ពីរឆ្នែក នឹងធម៌ មិនមែនជាវិបាកនិងមិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๘๔๕) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

ឧបាទិន្នុបាទានិយត្តិកកុសលត្តិកៈ
ឆឧបាទិន្នុបាទានិយត្តិកនកុសលត្តិកៈ

(๘๔๖) ធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេស (មានតណ្ហាជាដើម) កាន់យកនិងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកតែជាប្រ-យោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកនិងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកនិងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបា-ទាន ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

(๘๔๗) ហោតុយា ន ។

(๘๔๘) អនុបាទិន្នុបាទានិយំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ន ឧបាទិន្នុបាទានិយោ ន អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

(๘๔๙) ហោតុយា តីណិ ។

(๘๕๐) ឧបាទិន្នុបាទានិយំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ន ឧបាទិន្នុបាទានិយោ ន អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

(๘๕๑) ហោតុយា បញ្ច ។

សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកកុសលត្តិកេ
ឆសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកឆកុសលត្តិកំ

(๘๕๒) អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ន សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ន កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ន អសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកោ ន កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(๘๔๗) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๖ ។

(๘๔๘) ធម៌ ដែលមិនមែនកម្មប្រកបដោយតិលេសកាន់យកនិងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ដែលកម្មប្រកបដោយតិលេសមិនកាន់យកតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๘๔๙) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๓ ។

(๗๕๐) ធម៌ ដែលមិនមែនកម្មប្រកបដោយតិលេសកាន់យកនិងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន មិនមែនជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ដែលកម្មប្រកបដោយតិលេសកាន់យកនិងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๘๕๑) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๕ ។

សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកកុសលត្តិកៈ
ឆសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកឆកុសលត្តិកៈ

(๘๕๒) ធម៌ មិនមែនសៅហ្មងនិងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅ-ហ្មង ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๓ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនសៅហ្មងនិងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនសៅហ្មងនិងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๓ ។

(๘๕๓) ហេតុយា ន ។

(๘๕๔) សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ន សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ន អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๘๕๕) ហេតុយា តីណិ ។

វិតក្កគ្គិកកុសលត្តិកេ ន វិតក្កគ្គិកន កុសលត្តិកំ

(๘๕๖) សវិតក្កសវិចារំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ន សវិតក្កសវិចារោ ន កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អវិតក្កវិចារមត្តំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ន អវិតក្កវិចារមត្តោ ន កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๘๕๗) ហេតុយា បណ្ណារស ។

(๘๕๘) សវិតក្កសវិចារំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ន សវិតក្កសវិចារោ ន កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๘๕๙) ហេតុយា ន វ ។

(๘๕๓) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๖ ។

(๘๕๔) ធម៌ មិនមែនសៅហ្មងនិងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ សៅហ្មងនិងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๘๕๕) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๓ ។

វិតក្កវិចារកុសលត្តិកៈ ឧវិតក្កវិចារកុសលត្តិកៈ

(๘๕๖) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๓ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๘๕๗) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๑๕ ។

(๘๕๘) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๘๕๙) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๙ ។

បីតិគ្គិកកុសលគ្គិកេ ន បីតិគ្គិកនកុសលគ្គិកំ

[๘๖๐] បីតិសហគតំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ន-
បីតិសហគតោ ន កុសលោ ន ខ្ហោ ឧប្បជ្ជតិ បោតុ-
ប្បច្ចយា សត្ត ។ សុខសហគតំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច
ន សុខសហគតោ ន កុសលោ ន ខ្ហោ ឧប្បជ្ជតិ បោ-
តុប្បច្ចយា សត្ត ។ បេ ។ ន នត្ថិវិគតបច្ចយា ។ សង្ខិត្តំ ។

សនិទស្សនគ្គិកកុសលគ្គិកេ
ន សនិទស្សនគ្គិកនកុសលគ្គិកំ

[๘๖๑] អនិទស្សនអប្បដិឃំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច
ន អនិទស្សនអប្បដិឃោ ន កុសលោ ន ខ្ហោ ឧប្បជ្ជតិ
បោតុប្បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃំ កុសលំ ធម្មំ
បដិច្ច ន សនិទស្សនសប្បដិឃោ ន កុសលោ ន ខ្ហោ
ឧប្បជ្ជតិ បោតុប្បច្ចយា ។ បេ ។ អនិទស្សនអប្បដិឃំ
កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ន សនិទស្សនសប្បដិឃោ ន កុ-
សលោ ច ន អនិទស្សនសប្បដិឃោ ន កុសលោ ច
ន ខ្ហោ ឧប្បជ្ជន្តិ បោតុប្បច្ចយា ។

បីតិត្តិកកុសលត្តិកៈ ឆបីតិត្តិកឆកុសលត្តិកៈ

(๘๖๐) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយបីតិ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយបីតិ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៧ ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយសុខ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយសុខ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៧ ។ ដូចគ្នានឹងវេទនាត្តិកៈដែរ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

សឯទស្សនត្តិកកុសលត្តិកៈ
ឆសឯទស្សនត្តិកឆកុសលត្តិកៈ

(๘๖๑) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។បេ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាកុសលក្តី មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាកុសលក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๘๖๒) ហេតុយា ឆ ។

(๘๖๓) អនិទស្សនអប្បដិឃំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអនិទស្សនអប្បដិឃោ ឧអកុសលោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧសនិទស្សនសប្បដិឃោ ឧអកុសលោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។បេ។ អនិទស្សនអប្បដិឃំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧសនិទស្សនសប្បដិឃោ ឧអកុសលោ ច ឧអនិទស្សនសប្បដិឃោ ឧអកុសលោ ច ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๘๖๔) ហេតុយា ឆ ។

(๘๖๕) អនិទស្សនអប្បដិឃំ អព្យាកតំ ធម្មំ បច្ចយា ឧសនិទស្សនសប្បដិឃោ ឧអព្យាកតោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃំ អព្យាកតំ ធម្មំ បច្ចយា ឧអនិទស្សនសប្បដិឃោ ឧអព្យាកតោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

[๘๖๒] ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๖ ។

[๘๖๓] ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។បេ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាអកុសលក្តី មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាអកុសលក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

[๘๖๔] ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๖ ។

[๘๖๕] ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាអព្យាកតៈ ព័ន្ធផ្អែក នឹងធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាអព្យាកតៈ ព័ន្ធផ្អែក នឹងធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ

អនន្តរស្សនអប្បដិឃំ អព្យាកតំ ឧប្បជ្ជតិ បច្ចយា ន.
សនន្តរស្សនសប្បដិឃោ ន អព្យាកតោ ច ន អនន្ត.
រស្សនសប្បដិឃោ ន អព្យាកតោ ច ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨៦៦) ហេតុយា តីណិ ។

សនន្តរស្សនត្តិកវារេ
ឯសនន្តរស្សនត្តិកវារំ

(៨៦៧) អនន្តរស្សនអប្បដិឃំ សុខាយ វេទនា.
យ សម្បយុត្តំ ឧប្បជ្ជតិ បដិច្ច ន អនន្តរស្សនអប្បដិឃោ
ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨៦៨) ហេតុយា ន ។

(៨៦៩) អនន្តរស្សនអប្បដិឃំ ទុក្ខាយ វេទនា.
យ សម្បយុត្តំ ឧប្បជ្ជតិ បដិច្ច ន អនន្តរស្សនអប្បដិឃោ
ន ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨៧០) ហេតុយា ន ។

ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការយើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាអព្យាកត:ក្តី មិនមែនជាមិនមានការយើញតែប្រកបដោយការប៉ះ-ពាល់ មិនមែនជាអព្យាកត:ក្តី ពីរផ្នែក ទំនងធម៌ មិនមានការយើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាអព្យាកត: ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๘๖๖) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

សធិទស្សនគ្គិកវេទនាត្តិក:

ธสธิទស្សនគ្គិកធវេទនាត្តិក:

(๘๖๗) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការយើញនិងមិនមានការប៉ះ-ពាល់ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការយើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๘๖๘) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។

(๘๖๙) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការយើញនិងមិនមានការប៉ះ-ពាល់ មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការយើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๘๗๐) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។

(๘๗๑) អនិទស្សនអប្បដិឃំ អនុក្ខមសុខាយ-
វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឯអនិទស្សនអប្បដិ-
ឃោ ឯអនុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ឆម្ភោ
ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๘๗๒) ហេតុយា ឆ ។

សនិទស្សនត្តិកវិបាកត្តិកេ

ឆសនិទស្សនត្តិកនវិបាកត្តិកំ

(๘๗๓) អនិទស្សនអប្បដិឃំ វិបាកំ ធម្មំ បដិច្ច
ឯអនិទស្សនអប្បដិឃោ ឯវិបាកោ ឆម្ភោ ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយា ។

(๘๗๔) ហេតុយា ឆ ។

(๘๗๕) អនិទស្សនអប្បដិឃំ វិបាកឆម្ភធម្មំ
បដិច្ច ឯអនិទស្សនអប្បដិឃោ ឯវិបាកឆម្ភធម្មោ
ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๘๗๖) ហេតុយា ឆ ។

(๘๗๑) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញ និងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๘๗๒) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។

សនិទស្សនត្តិកវិបាកត្តិកៈ

ឯសនិទស្សនត្តិកនវិបាកត្តិកៈ

(๘๗๓) ធម៌ មិនមែនជាវិបាក មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាវិបាក មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๘๗๔) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។

(๘๗๕) ធម៌ មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๘๗๖) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។

(๘๗๗) អនន្តរស្សនអប្បដិឃំ នេវវិបាកនវិបាក-
ធម្មធម្មំ បដិច្ច នសន្តីរណសហគតំ នេវវិ-
បាកនវិបាកធម្មធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๘๗๘) ហេតុយា តីណិ ។

សន្តីរណត្តិកទុបាទិន្នុបាទានិយត្តិកេ
ឆសន្តីរណត្តិកឆទុបាទិន្នុបាទានិយត្តិកំ

(๘๗๙) អនន្តរស្សនអប្បដិឃំ ទុចាន្តិទ្ធចានានិយំ
ធម្មំ បដិច្ច ន អនន្តរស្សនអប្បដិឃោ ន ទុចាន្តិទ្ធចា-
នានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๘๘๐) ហេតុយា ៣ ។

(๘๘๑) អនន្តរស្សនអប្បដិឃំ អទុចាន្តិទ្ធចានា-
និយំ ធម្មំ បដិច្ច ន អនន្តរស្សនអប្បដិឃោ ន អទុ-
ចាន្តិទ្ធចានានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๘๗๗) ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាវិបាកនិងមិនមែនមានវិបាក ជាប្រក្រតី មិនមែនប្រកបដោយការយើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាវិបាក និងមិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមានការយើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๘๗๘) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

សនិទស្សនត្តិកទុបាទិន្នុបាទានិយត្តិកៈ
ឯសនិទស្សនត្តិកនទុបាទិន្នុបាទានិយត្តិកៈ

(๘๗๙) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការយើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនដែលកម្មប្រកបដោយកិលេស (មានតណ្ហាជាដើម) កាន់យកនិងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការយើញ និងមិនមានការប៉ះពាល់ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យកនិងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๘๘๐) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ។

(๘๘๑) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការយើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ដែលមិនមែនកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការយើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យក តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๔๘๒) ហោតុយា ๓ ។

សនិទស្សនត្តិកសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកេ
ឆសនិទស្សនត្តិកឆសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកំ

(๔๘๓) អនិទស្សនអប្បដិឃំ សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច ឆអនិទស្សនអប្បដិឃោ ឆសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

(๔๘๔) ហោតុយា ๓ ។

(๔๘๕) អនិទស្សនអប្បដិឃំ អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បច្ចយា ឆសនិទស្សនសប្បដិឃោ ឆអសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

(๔๘๖) ហោតុយា តីណិ ។

(๔๘๗) អនិទស្សនអប្បដិឃំ អសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច ឆអនិទស្សនអប្បដិឃោ ឆអសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

(๔๘๘) ហោតុយា ๓ ។

[๘๘๖] ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๖ ។

สหินทสฺสนตฺติกสมฺปยุตฺตสมฺปยุตฺเตสิกตฺติก:

สหินทสฺสนตฺติกสมฺปยุตฺตสมฺปยุตฺเตสิกตฺติก:

[๘๘๗] ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនសៅហ្មងនិងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមានការឃើញ និងមិនមានការប៉ះពាល់ ដែលសៅហ្មងនិងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

[๘๘๘] ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๖ ។

[๘๘๙] ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ពីរផ្នែក នឹងធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

[๘๙๐] ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๓ ។

[๘๙๑] ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនសៅហ្មងនិងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

[๘๙๒] ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๖ ។

សនិទស្សនត្តិកវិតក្កត្តិកេ

ឯសនិទស្សនត្តិកឯវិតក្កត្តិកំ

(๘๘๙) អនិទស្សនអប្បដិឃំ សវិតក្កសវិចារំ ឯកម្បំ បដិច្ច ឯអនិទស្សនអប្បដិឃោ ឯសវិតក្កសវិចារកេ ឯខ្ធេ ឧបាទាយ ហេតុបច្ចយា ។

(๘๙๐) ហេតុយា ឯ ។

(๘๙๑) អនិទស្សនអប្បដិឃំ អវិតក្កវិចារមត្តំ ឯកម្បំ បដិច្ច ឯអនិទស្សនអប្បដិឃោ ឯអវិតក្កវិចារមត្តេ ឯខ្ធេ ឧបាទាយ ហេតុបច្ចយា ។

(๘๙๒) ហេតុយា ឯ ។

(๘๙๓) អនិទស្សនអប្បដិឃំ អវិតក្កអវិចារំ ឯកម្បំ បដិច្ច ឯសនិទស្សនសប្បដិឃោ ឯអវិតក្កអវិចារកេ ឯខ្ធេ ឧបាទាយ ហេតុបច្ចយា ។

(๘๙๔) ហេតុយា តីណិ ។

សង្ខិត្តំ ។

សជិទស្សនត្តិកវិតក្កត្តិកៈ
ឆសជិទស្សនត្តិកនវិតក្កត្តិកៈ

(๘๘๙) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๘๙๐) កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។

(๘๙๑) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๘๙๒) កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។

(๘๙๓) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈនិងមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមានវិតក្កៈនិងមិនមានវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๘๙๔) កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

សនិទស្សនត្តិកអប្បដិឃត្តិកេ

ឯសនិទស្សនត្តិកឯអប្បដិឃត្តិកំ

[๘๙๕] អនិទស្សនអប្បដិឃំ អប្បដិឃារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច . . . ๗ ๗

[๘๙๖] អនិទស្សនអប្បដិឃំ ពហិទ្ធារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ឯអនិទស្សនអប្បដិឃោ ឯពហិទ្ធារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃំ ពហិទ្ធារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ឯសនិទស្សនសប្បដិឃោ ឯពហិទ្ធារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃំ ពហិទ្ធារម្មណំ ធម្មំ

សនិទស្សនត្តិកអប្បដ្ឋារម្មណត្តិក:

ឧសនិទស្សនត្តិកឧអប្បដ្ឋារម្មណត្តិក:

(๘๙๕) អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មានអារម្មណ៍ជាខាងក្នុង . . . មានវារៈ ๖ ។

(๘๙๖) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាខាងក្រៅ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មានអារម្មណ៍ជាខាងក្រៅ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាខាងក្រៅ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មានអារម្មណ៍ជាខាងក្រៅ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាខាងក្រៅ

បដិច្ច ឧ អធិឧ ស្សឧ សប្បដិឃោ ឧ ឥមាឧ ទ្ធារម្មណោ
ឧ ម្នោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ បេ ។ អធិឧ ស្ស-
ឧ អប្បដិឃំ ឥមាឧ ទ្ធារម្មណំ ឧ ម្នំ បដិច្ច ឧ សធិឧ ស្ស-
ឧ សប្បដិឃោ ឧ ឥមាឧ ទ្ធារម្មណោ ច ឧ អធិឧ ស្ស-
ឧ សប្បដិឃោ ឧ ឥមាឧ ទ្ធារម្មណោ ច ឧ ម្នោ ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយា ។

[๘๙๗] ហេតុយា ឧ អវិគតេ ឧ ។

បញ្ហាវារំ វិត្ថារេតព្ពំ ។

អនុលោមប្បដ្ឋានេ តតិយភាណវារំ និដ្ឋិតំ ។

អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មានអារម្មណ៍ជាខាងក្រៅ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ បេ ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាខាងក្រៅក្តី មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាខាងក្រៅក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មានអារម្មណ៍ជាខាងក្រៅ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨៧៩) កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ កុសលអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

បញ្ហាវារៈ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

ចប់ អនុលោមប្បច្ចនីយត្តិកត្តិកប្បដ្ឋាន ។

អនុលោមបច្ចនីយទុកទុកបច្ចាគំ

ហេតុទុកសហេតុកទុកេ

ឆហេតុទុកឆសហេតុកទុកំ

(๘๙๘) ហេតុំ សហេតុកំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆហេតុ ឆសហេតុកោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឆ-ហេតុំ សហេតុកំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆឆហេតុ ឆសហេ-តុកោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ហេតុំ សហេ-តុកញ្ច ឆហេតុំ សហេតុកញ្ច ឆម្មំ បដិច្ច ឆហេតុ ឆសហេតុកោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๘๙๙) ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ឯកំ អវិ-គតេ បញ្ច ។

(๙๐๐) ឆហេតុំ សហេតុកំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆឆ-ហេតុ ឆសហេតុកោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๙๐๑) ឆហេតុយា ឯកំ ឆអារម្មណេ តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ បដិច្ចវារសទិសំ ។

អនុលោមបច្ចនីយទុកទុកបច្ចាគន

ហេតុទុកសហេតុកទុក:

๘ហេតុទុក๘សហេតុកទុក:

(๘๙๘) ธมิ มิនមែនជាហេតុ มิនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ អាស្រ័យ ន្ធវ៌ធมิ ជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ ធมิ มิនមែនជាមិនមែនជាហេតុ มิនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ អាស្រ័យ ន្ធវ៌ធมิ มิនមែនជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ ធมิ มิនមែនជាហេតុ มิនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ អាស្រ័យ ន្ធវ៌ធมิ ជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយន៌ងហេតុផង มิនមែនជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។

(๘๙๙) ក្នុងហេតុបច្ច័យ មានវារ: ๓ ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារ: ๑ ក្នុងអវិគតបច្ច័យ មានវារ: ๕ ។

(๙๐๐) ธมิ มิនមែនជាមិនមែនជាហេតុ มิនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ អាស្រ័យ ន្ធវ៌ធมิ มิនមែនជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។

(๙๐๑) ក្នុងនហេតុបច្ច័យ មានវារ: ๑ ក្នុងនអារម្មណបច្ច័យ មានវារ: ๓ ក្នុងនោវិគតបច្ច័យ មានវារ: ๓ ។

สហជាតវារ:ក្តី สมฺปยุตฺตวาร:ក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារ:ដែរ ។

(๙๐๒) ហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ នហេតុស្ស នសហេតុកស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๙๐๓) ហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ នហេតុស្ស នសហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ នន្ហេតុស្ស នសហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ នហេតុស្ស នសហេតុកស្ស ច នន្ហេតុស្ស នសហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ នន្ហេតុស្ស នសហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ នហេតុស្ស នសហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ នហេតុស្ស នសហេតុកស្ស ច នន្ហេតុស្ស នសហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๙๐๒) ធម៌ ជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(๙๐๓) ធម៌ ជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ ជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុផង មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុផង មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(๙๐๔) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឧ អធិ-
តិយា ទ្វេ អវិគតេ បញ្ច ។

បញ្ហាវារំ វិត្ថារេតព្វំ ។

(๙๐๕) ហេតុំ អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ឧហេតុ
ឧអហេតុកោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ឧ-
ហេតុំ អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ឧឧហេតុ ឧអហេតុ-
កោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(๙๐๖) ហេតុយា ឧឆ្ពារំ ។

ហេតុទុកហេតុសម្បយុត្តទុកេ
ឧហេតុទុកឧហេតុសម្បយុត្តទុកំ

(๙๐๗) ហេតុំ ហេតុសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឧ-
ហេតុ ឧហេតុសម្បយុត្តោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា តីណិ ។ សហេតុកសទិសំ ។

(๙๐๘) ហេតុំ ហេតុវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឧ-
ហេតុ ឧហេតុវិប្បយុត្តោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្ប-
ច្ចយា ។ ឧហេតុំ ហេតុវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឧឧ-
ហេតុ ឧហេតុវិប្បយុត្តោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្ប-
ច្ចយោ តីណិ ។

[๙๐๔] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៦ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៩។

បញ្ហាវារៈ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

[๙๐๕] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ មិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

[๙๐๖] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ។

ហេតុទុកហេតុសម្បយុត្តទុកៈ

ឯហេតុទុកឯហេតុសម្បយុត្តទុកៈ

[๙๐๗] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។ ដូចគ្នានឹងសហេតុកៈដែរ ។

[๙๐๘] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រាសចាកហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ប្រាសចាកហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រាសចាកហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រាសចាកហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

(๙๐๙) ហោតុយា ចត្តារិ ។

ហេតុទុកហេតុសហេតុកទុកេ
ឯហេតុទុកឯហេតុសហេតុកទុកំ

(๙๑๐) ហោតុំ ហោតុញ្ហេ សហោតុកញ្ហ ឯម្ហំ បដិច្ច ឯហោតុ ឯហោតុចេវ ឯអហោតុកោ ច ឯម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

(๙๑๑) ហោតុយា ឯកំ ។

(๙๑๒) ឯហោតុំ សហោតុកញ្ហេ ឯឯហោតុំ ឯម្ហំ បដិច្ច ឯឯហោតុ ឯអហោតុកោចេវ ឯឯហោតុ ច ឯម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

(๙๑๓) ហោតុយា ឯកំ ។

ហេតុទុកហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកេ
ឯហេតុទុកឯហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកំ

(๙๑๔) ហោតុំ ហោតុញ្ហេ ហោតុសម្បយុត្តញ្ហ ឯម្ហំ បដិច្ច ឯហោតុ ឯហោតុចេវ ឯហោតុវិប្បយុត្តោ ច ឯម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

(๙๑๕) ហោតុយា ឯកំ ។

(๙๐๙) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๔ ។

ហេតុទុកហេតុសហេតុកទុកៈ

ឯហេតុទុកឯហេតុសហេតុកទុកៈ

(๙๑๐) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាហេតុតាំងមិនមែនជា មិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ជាហេតុតាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๙๑๑) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๑ ។

(๙๑๒) ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានហេតុតាំងមិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនហេតុប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុតាំងមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๙๑๓) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๑ ។

ហេតុទុកហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកៈ

ឯហេតុទុកឯហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកៈ

(๙๑๔) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាហេតុតាំងមិនមែនប្រាសចាកហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ជាហេតុតាំងប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๙๑๕) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๑ ។

(๙๑๖) ឧហេតុំ ហេតុសម្បយុត្តញ្ចេវ ឧឧហេតុំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧឧហេតុ ឧហេតុវិប្បយុត្តោ ចេវ ឧឧ-ហេតុ ច ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๙๑๗) ហេតុយា ឯកំ ។

ហេតុទុកឧហេតុសហេតុកទុកេ
ឧហេតុទុកឧហេតុឧសហេតុកទុកំ

(๙๑๘) ឧហេតុំ ឧហេតុំ សហេតុកំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧហេតុ ឧហេតុ ឧសហេតុកោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๙๑๙) ហេតុយា ឯកំ ។

(๙๒๐) ឧហេតុំ ឧហេតុំ អហេតុកំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧហេតុ ឧហេតុ ឧអហេតុកោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๙๒๑) ហេតុយា ឯកំ ។

(៩១៦) ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាសហេតុកធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រកបដោយហេតុមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៩១៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ហេតុទុកធហេតុសហេតុកទុកៈ

ធហេតុទុកធហេតុធសហេតុកទុកៈ

(៩១៨) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាហេតុមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាហេតុមិនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៩១៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(៩២០) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាហេតុមិនមែនជាមិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាហេតុមិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៩២១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ហេតុទុកសប្បច្চយទុកេ
ឯហេតុទុកឯសប្បច្চយទុកំ

(๙๒๒) ឯហេតុំ អប្បច្চយោ ឯម្ពោ ឯឯហេ-តុំសច្ច ឯអប្បច្চយសច្ច ឯច្ចសច្ច អារម្មណប្បច្চយេន បច្চយោ ។បេ។ ឯហេតុំសច្ច ឯអប្បច្চយសច្ច ឯម្ពសច្ច អារម្មណា ។បេ។ ឯហេតុំសច្ច ឯអប្បច្চយសច្ច ច ឯឯហេតុំសច្ច ឯអប្បច្চយសច្ច ច ឯម្ពសច្ច អារម្មណ-ប្បច្চយេន បច្চយោ ។

(๙๒๓) អារម្មណា តីណិ ។
អសន្ធិំ អប្បច្চយសទិសំ ។បេ។

ហេតុទុកសនិទស្សនទុកេ
ឯហេតុទុកឯសនិទស្សនទុកំ

(๙๒๔) ឯហេតុំ សនិទស្សនោ ឯម្ពោ ឯឯហេ-តុំសច្ច ឯសនិទស្សនសច្ច ឯម្ពសច្ច អារម្មណប្បច្চយេន បច្চយោ ... ឯហេតុំសច្ច ឯសនិទស្សនសច្ច ឯម្ពសច្ច អារម្មណប្បច្চយេន បច្চយោ ... ឯហេតុំសច្ច ឯ-សនិទស្សនសច្ច ច ឯឯហេតុំសច្ច ឯសនិទស្សនសច្ច ច ឯម្ពសច្ច អារម្មណប្បច្চយេន បច្চយោ ។

ហេតុទុកសម្បយុត្តាទុក:

ឯហេតុទុកឯសម្បយុត្តាទុក:

[๙๒๒] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមានបច្ច័យ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានបច្ច័យ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។បេ។ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានបច្ច័យ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។បេ។ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានបច្ច័យផង មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានបច្ច័យផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[๙๒๓] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

អសង្ខតៈ ដូចជាអប្បច្ចយៈដែរ ។បេ។

ហេតុទុកសនិទស្សនទុក:

ឯហេតុទុកឯសនិទស្សនទុក:

[๙๒๔] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រកបដោយការឃើញ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ... ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ... ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញផង មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(๔๒๕) អារម្មណោ តីណិ ។

(๔๒๖) ហេតុំ អនិទស្សនំ ន ច ปฏิฆ ន ហេតុ ន អនិទស្សនោ ន ច ปฏิฆ ขุ ปฏฐติ ហេតุปฺปจฺจยา ។

(๔๒๗) ហេតុយា តីណិ ។

ហេតុទុកសប្បដិឃទុកេ
ន ហេតុទុក ន សប្បដិឃទុកំ

(๔๒๘) ន ហេតុំ សប្បដិឃំ ន ច ปฏิฆ ន ហេ-តុ ន សប្បដិឃោ ន ច ปฏิฆ ขุ ปฏฐติ ហេតุปฺปจฺจยา ។

(๔๒๙) ហេតុយា ឯកំ ។

(๔๓๐) ហេតុំ អប្បដិឃំ ន ច ปฏิฆ ន ហេតុ ន អប្បដិឃោ ន ច ปฏิฆ ขุ ปฏฐติ ហេតุปฺปจฺจยา ។

(๔๓๑) ហេតុយា តីណិ ។

ហេតុទុករូបីទុកេ ន ហេតុទុក អរូបីទុកំ

(๔๓๒) ន ហេតុំ រូបឹ ន ច ปฏิฆ ន ន ហេតុ ន រូបឹ ន ច ปฏิฆ ขุ ปฏฐติ ហេតุปฺปจฺจยา ។

(๙๒๕) កុដ្ឋការម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

(๙๒๖) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានការឃើញ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ មិនមានការឃើញ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๙๒๗) កុដ្ឋហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

ហេតុទុកសប្បដិឃទុកៈ

នហេតុទុកនសប្បដិឃទុកៈ

(๙๒๘) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๙๒๙) កុដ្ឋហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ។

(๙๓๐) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ មិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๙๓๑) កុដ្ឋហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

ហេតុទុករូបីទុកៈ នហេតុទុកនរូបីទុកៈ

(๙๓๒) ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានរូប អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មានរូប ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๙๓๓) ហេតុយា តីណិ ។

(๙๓๔) ហេតុំ អារព្ភ ឧប្បជ្ជមានំ បដិច្ច ឧហេតុ ឧ-
អារម្មណា ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๙๓๕) ហេតុយា តីណិ ។

ហេតុទុកលោកិយទុកេ
ឧហេតុទុកឧលោកិយទុកំ

(๙๓๖) ឧហេតុំ លោកិយំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧឧ-
ហេតុ ឧលោកិយោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๙๓๗) ហេតុយា តីណិ ។

(๙๓๘) ហេតុំ លោកុត្តរំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧហេតុ
ឧលោកុត្តរោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๙๓๙) ហេតុយា តីណិ ។

ហេតុទុកកេនចិវិញ្ញេយ្យទុកេ
ឧហេតុទុកឧកេនចិវិញ្ញេយ្យទុកំ

(๙๔๐) ហេតុំ កេនចិវិញ្ញេយ្យំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧ-
ហេតុ ឧកេនចិវិញ្ញេយ្យោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា ។

(๙๓๓) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๓ ។

(๙๓๔) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានរូប អាស្រ័យនូវធម៌ ជាហេតុ មិនមានរូប ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๙๓๕) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๓ ។

ហេតុទុកនោកិយទុក:

ឯហេតុទុកឯនោកិយទុក:

(๙๓๖) ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជានោកិយ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជានោកិយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๙๓๗) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๓ ។

(๙๓๘) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជានោកុត្តរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ជានោកុត្តរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๙๓๙) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๓ ។

ហេតុទុកកេនចិវិញ្ញេយ្យទុក:

ឯហេតុទុកឯកេនចិវិញ្ញេយ្យទុក:

(๙๔๐) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដែលមិនមែនត្រូវដឹងដោយវិញ្ញាណណានីមួយ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ដែលត្រូវដឹងដោយវិញ្ញាណណានីមួយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๔๒๑) ហោតុយា ន៎ ។

(๔๒๒) ហោតុំ[๑] កោនចិន៎ញ្ញោយ្យំ ធម្មំ បដិច្ច នហោតុ នកោនចិន៎ញ្ញោយ្យា ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហោ-តុប្បច្ចយា ។

(๔๒๓) ហោតុយា ន៎ ។

ហោតុទុកអាសវទុកេ នហោតុទុកនោអាសវទុកំ

(๔๒๔) ហោតុំ អាសវំ ធម្មំ បដិច្ច នហោតុ នោអាសវោ[๒] ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

(๔๒๕) ហោតុយា បញ្ច ។

(๔๒๖) ហោតុំ នោអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច ន-ហោតុ នោអាសវោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្ប-ច្ចយា ។

(๔๒๗) ហោតុយា បញ្ច ។

ហោតុទុកសាសវទុកេ នហោតុទុកនសាសវទុកំ

(๔๒๘) នហោតុំ សាសវំ ធម្មំ បដិច្ច ន-ហោតុ នសាសវោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

(๔๒๙) ហោតុយា តីណិ ។

---

๑ ម. ហោតុំ នកោនចិន៎ញ្ញោយ្យំ ។ ๒ ម. នអាសវោ ។

[๙๔๑] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๙ ។

[๙๔๒] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដែលមិនមែនជាមិនមែនត្រូវដឹងដោយវិញ្ញាណណានីមួយ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ដែលមិនមែនត្រូវដឹងដោយវិញ្ញាណណានីមួយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๙๔๓] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๙ ។

ហេតុទុកអាសវទុកៈ ឯហេតុទុកនោអាសវទុកៈ

[๙๔๔] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๙๔๕] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๕ ។

[๙๔๖] ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ មិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๙๔๗] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๕ ។

ហេតុទុកសាសវទុកៈ ឯហេតុទុកនសាសវទុកៈ

[๙๔๘] ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๙๔๙] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

(๙๕๐) ហេតុំ អនាសវំ ធម្មំ បដិច្ច ន ហេតុ ន អនាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๙๕๑) ហេតុយា តីណិ ។

ហេតុទុកអាសវសម្បយុត្តទុកេ
ន ហេតុទុក ន អាសវសម្បយុត្តទុកំ

(๙๕๒) ហេតុំ អាសវសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ន ហេតុ ន អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๙๕๓) ហេតុយា ន ។

(๙๕๔) ហេតុំ អាសវវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ន ហេតុ ន អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๙๕๕) ហេតុយា តីណិ ។

ហេតុទុកអាសវសាសវទុកេ
ន ហេតុទុក ន អាសវសាសវទុកំ

(๙๕๖) ហេតុំ អាសវញ្ចេវ សាសវញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន ហេតុ ន អាសវញ្ចេវ ន អនាសវញ្ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[๙๕๐] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ មិនមានអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๙๕๑] កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

ហេតុទុកអាសវសម្បយុត្តទុកៈ

๘ហេតុទុកឧអាសវសម្បយុត្តទុកៈ

[๙๕๒] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๙๕๓] កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๙ ។

[๙๕๔] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រាសចាកអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ប្រាសចាកអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๙๕๕] កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

ហេតុទុកអាសវសាសវទុកៈ

๘ហេតុទុកឧអាសវសាសវទុកៈ

[๙๕๖] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអាសវៈនិងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ជាអាសវៈនិងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๙๕๗) เหตุยา ปญฺห ฯ

(๙๕๘) เหตุ สาสวาเนวาจนาสวาสวาธมฺมา ปฏิจฺจ น นเหตุ น อนาสวาเนวาจนาจ(๑)อาสวาเนวาธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา ฯ

(๙๕๙) เหตุยา ปญฺห ฯ

เหตุทุกอาสวาอาสวสมฺปยุตฺตทุเก

นเหตุทุกนอาสวาอาสวสมฺปยุตฺตทุกํ

(๙๖๐) เหตุ อาสวาเนวาอาสวาสมฺปยุตฺตาธมฺมา ปฏิจฺจ น เหตุ น อาสวาเนวาน อาสวาวิปฺปยุตฺตาจ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา ฯ

(๙๖๑) เหตุยา ตีณิ ฯ

(๙๖๒) นเหตุ อาสวาสมฺปยุตฺตาเนวาจนาจ อาสวา ธมฺมา ปฏิจฺจ น นเหตุ น อาสวาวิปฺปยุตฺตาเจวนาจนาจ อาสวาเน ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา ฯ

(๙๖๓) เหตุยา ตีณิ ฯ

---

๑ ม. นเจวาสวาเจว ฯ

(๙๕๗) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๕ ។

(๙๕๘) ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានអាសវៈនិងមិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈនិងមិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๙๕๙) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๕ ។

ហេតុទុកអាសវៃអាសវៃសម្បយុត្តទុកៈ

๘ហេតុទុកធអាសវៃអាសវៃសម្បយុត្តទុកៈ

(๙๖๐) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអាសវៈនិងមិនមែនប្រាសចាកអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ជាអាសវៈនិងប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๙๖๑) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

(๙๖๒) ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រាសចាកអាសវៈនិងមិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រកបដោយអាសវៈនិងមិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๙๖๓) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

ហេតុទុកអាសវវិប្បយុត្តសាសវទុកេ
ឆហេតុទុកអាសវវិប្បយុត្តឆសាសវទុកំ

[๙๖๔] ឆហេតូ អាសវវិប្បយុត្តេ ឆសាសវេ ឆ ខន្ធេ បដិច្ច ឆ ឆហេតូ អាសវវិប្បយុត្តោ ឆសាសវោ ឆក្ខន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា លោកិយសទិសំ ។

[๙๖๕] ហេតូ អាសវវិប្បយុត្តេ អនាសវេ ឆ ខន្ធេ បដិច្ច ឆ ហេតូ អាសវវិប្បយុត្តោ ឆអនាសវោ ឆក្ខន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឆ ហេតូ អាសវវិប្បយុត្តេ អនាសវេ ឆ ខន្ធេ បដិច្ច ឆ ហេតូ អាសវវិប្បយុត្តោ ឆអនាសវោ ឆក្ខន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ហេតូ អាសវវិប្បយុត្តេ អនាសវេ ឆ ខន្ធេ បដិច្ច ឆ ហេតូ អាសវវិប្បយុត្តោ ឆអនាសវោ ឆក្ខន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[๙๖๖] ហេតុយា តីណិ ។

ហេតុទុកសញ្ញោជនគោច្ឆកទុកេ
ឆហេតុទុកនោសញ្ញោជនគោច្ឆកទុកំ

[๙๖๗] ហេតូ សញ្ញោជនំ ឆ ខន្ធេ បដិច្ច ឆ ហេតូ នោសញ្ញោជនោ ឆក្ខន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

ហេតុទុកអាសវវិប្បយុត្តសាសវទុក:

ฉ ហេតុទុកអាសវវិប្បយុត្តฉสาสวทุก:

(๙๖๔) ធម្ម មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ប្រាសចាកអាសវ: និងមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវ: អាស្រ័យ នូវធម្ម មិនមែនជាហេតុ ប្រាសចាកអាសវ:និងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវ: ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ដូចគ្នានឹងណោកិយ:ដែរ ។

(๙๖๕) ធម្ម មិនមែនជាហេតុ ប្រាសចាកអាសវ:និងមិនមែនជាមិនមានអាសវ: អាស្រ័យ នូវធម្ម ជាហេតុ ប្រាសចាកអាសវ:និងមិនមានអាសវ: ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម្ម មិនមែនជាហេតុ ប្រាសចាកអាសវ:និងមិនមែនជាមិនមានអាសវ: អាស្រ័យ នូវធម្ម មិនមែនជាហេតុ ប្រាសចាកអាសវ:និងមិនមានអាសវ: ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម្ម មិនមែនជាហេតុ ប្រាសចាកអាសវ: និងមិនមែនជាមិនមានអាសវ: អាស្រ័យ នូវធម្ម ជាហេតុ ប្រាសចាកអាសវ:និងមិនមានអាសវ:ផង មិនមែនជាហេតុ ប្រាសចាកអាសវ:និងមិនមានអាសវ:ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๙๖๖) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារ: ๓ ។

ហេតុទុកសញ្ញោជនគោប្ផកទុក:

ฉ ហេតុទុกโสสญโญชนคโคปผกทุก:

(๙๖๗) ធម្ម មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាសញ្ញោជន: អាស្រ័យ នូវធម្ម ជាហេតុ ជាសញ្ញោជន: ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๙๖๗) ហោតុយា ទីឃា ។

ហេតុទុកគន្ធគោបកទុកេ
ឧហេតុទុកនោគន្ធគោបកទុកំ

(๙๖๙) ហោតុំ កត្តុំ ឧម្មុំ បដិច្ច ឧហោតុ នោ-
កន្តោ ឧម្មោ ឧបប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

(๙๗๐) ហោតុយា ឧ ។

ហេតុទុកទុឃគោបកទុកេ
ឧហេតុទុកនោទុឃគោបកទុកំ

(๙๗๑) ហោតុំ ទុឃំ ឧម្មុំ បដិច្ច ឧហោតុ នោ-
ទុឃោ ឧម្មោ ឧបប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

(๙๗๒) ហោតុយា បញ្ច ។

ហេតុទុកយោគគោបកទុកេ
ឧហេតុទុកនោយោគគោបកទុកំ

(๙๗๓) ហោតុំ យោគំ ឧម្មុំ បដិច្ច ឧហោតុ
នោយោគោ ឧម្មោ ឧបប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

(๙๗๔) ហោតុយា បញ្ច ។

[๙๖๘] ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๓ ។

ហេតុទុកគន្ធគោប្ផកទុក:

ឯហេតុទុកនោគន្ធគោប្ផកទុក:

[๙๖๙] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាគន្ធៈ អាស្រ័យនូវធម៌ ជាហេតុ ជាគន្ធៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

[๙๗๐] ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๙ ។

ហេតុទុកឱឃគោប្ផកទុក:

ឯហេតុទុកនោឱឃគោប្ផកទុក:

[๙๗๑] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាឱឃៈ អាស្រ័យនូវធម៌ ជាហេតុ ជាឱឃៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

[๙๗๒] ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๕ ។

ហេតុទុកយោគគោប្ផកទុក:

ឯហេតុទុកនោយោគគោប្ផកទុក:

[๙๗๓] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាយោគៈ អាស្រ័យនូវធម៌ ជាហេតុ ជាយោគៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

[๙๗๔] ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๕ ។

ហេតុទុកនីវរណគោចកទុកេ
ឧហេតុទុកនោនីវរណគោចកទុកំ

[๙๗๕] ហោតុំ នីវរណំ ឧម្មុំ បដិច្ច ឧហោតុ
នោ នីវរណោ ឧម្មោ ឧបប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

[๙๗๖] ហោតុយា តីណិ ។

ហេតុទុកបរាមាសគោចកទុកេ
ឧហេតុទុកនោបរាមាសគោចកទុកំ

[๙๗๗] ឧហោតុំ បរាមាសំ ឧម្មុំ បដិច្ច ឧឧហោតុ
នោបរាមាសោ ឧម្មោ ឧបប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

[๙๗๘] ហោតុយា តីណិ ។

ហេតុទុកសារម្មណទុកេ
ឧហេតុទុកឧសារម្មណទុកំ

[๙๗๙] ហោតុំ សារម្មណំ ឧម្មុំ បដិច្ច ឧហោតុ
ឧ សារម្មណោ ឧម្មោ ឧបប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

[๙๘๐] ហោតុយា តីណិ ។

ហេតុទុកនីវរណគោចកទុក:

នហេតុទុកនោនីវរណគោចកទុក:

[๙๗๕] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជានីវរណៈ អាស្រ័យនូវធម៌ ជាហេតុ ជានីវរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๙๗๖] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

ហេតុទុកបរាមាសគោចកទុក:

នហេតុទុកនោបរាមាសគោចកទុក:

[๙๗๗] ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាបរាមាសៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបរាមាសៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๙๗๘] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

ហេតុទុកសារម្មណទុក:

នហេតុទុកនសារម្មណទុក:

[๙๗๙] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๙๘๐] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

[๙๘๑] ឧហេតុំ អនាវជ្ជំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧឧ-
ហេតុ ឧអនាវជ្ជេ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ច-
យា ។

[๙๘๒] ហេតុយា តីណិ ។

ហេតុទុកបិត្តទុកេ ឧហេតុទុកនោបិត្តទុកំ

[๙๘๓] ឧហេតុំ ចិត្តំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧឧហេតុ
នោចិត្តោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[๙๘๔] ហេតុយា តីណិ ។

[๙๘๕] ហេតុំ នោចិត្តំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧហេតុ
ឧនោចិត្តោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[๙๘๖] ហេតុយា តីណិ ។

ហេតុទុកចេតសិកទុកេ
ឧហេតុទុកឧចេតសិកទុកំ

[๙๘๗] ហេតុំ ចេតសិកំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧហេតុ
ឧចេតសិកោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[๙๘๘] ហេតុយា តីណិ ។

[๙๘๑] ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានអារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមានអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๙๘๒] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

ហេតុទុកចិត្តទុកៈ ឯហេតុទុកនោចិត្តទុកៈ

[๙๘๓] ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๙๘๔] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

[๙๘๕] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមែនជាចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ មិនមែនជាចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๙๘๖] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

ហេតុទុកចេតសិកទុកៈ ឯហេតុទុកឯចេតសិកទុកៈ

[๙๘๗] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាចេតសិក អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ជាចេតសិក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๙๘๘] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

(๙๘๙) ឧហេតុំ អហេតុសិកំ ធម្មំ បដិច្ច ន-
ឧហេតុ ឧអហេតុសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្ប-
ច្ចយា ។

(๙๙๐) ហេតុយា តីណិ ។

ហេតុទុកបិត្តសម្បយុត្តទុកេ
ឧហេតុទុកឧបិត្តសម្បយុត្តទុកំ

(๙๙๑) ហេតុំ ចិត្តសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច
ឧហេតុ ឧចិត្តសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា ។

(๙๙๒) ហេតុយា តីណិ ។

(๙๙๓) ឧហេតុំ ចិត្តវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច
ឧឧហេតុ ឧចិត្តវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា ។

(๙๙๔) ហេតុយា តីណិ ។

ហេតុទុកបិត្តសំសដ្ឋទុកេ
ឧហេតុទុកឧបិត្តសំសដ្ឋទុកំ

(๙๙๕) ហេតុំ ចិត្តសំសដ្ឋំ ធម្មំ បដិច្ច
ឧហេតុ ឧចិត្តសំសដ្ឋោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

(๙๘๙) ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាមិនមាន
ចេតសិក អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមានចេតសិក
ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๙๙๐) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

ហេតុទុកបិត្តសម្បយុត្តទុកៈ
ឯហេតុទុកឯបិត្តសម្បយុត្តទុកៈ

(๙๙๑) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយចិត្ត អា-
ស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ប្រកបដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះ
ហេតុប្បច្ច័យ ។

(๙๙๒) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

(๙๙๓) ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនប្រាសចាក
ចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រាសចាកចិត្ត ទើបកើត
ឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๙๙๔) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

ហេតុទុកបិត្តសំសដ្ឋទុកៈ
ឯហេតុទុកឯបិត្តសំសដ្ឋទុកៈ

(๙๙๕) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនលាយឡំដោយចិត្ត
អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ លាយឡំដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង

ហោតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ឯហោតុំ ចិត្តសំសដ្ឋំ ឯម្បិ បដិច្ច ឯឯហោតុ ឯចិត្តសំសដ្ឋោ ឯម្បោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(៩៩៦) ហោតុយា ៣ ។

ហោតុទុកបិត្តសម្បយុត្តទុកេ
ឯហោតុទុកនោបិត្តសម្បយុត្តទុកំ

(៩៩៧) ហោតុំ ចិត្តសម្បយុត្តំ ឯម្បិ បដិច្ច ឯ-ហោតុ នោចិត្តសម្បយុត្តោ ឯម្បោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុ-ប្បច្ចយា ។

(៩៩៨) ហោតុយា តីណិ ។

(៩៩៩) ឯហោតុំ នោចិត្តសម្បយុត្តំ ឯម្បិ បដិច្ច ឯ ឯហោតុ(1) ឯនោចិត្តសម្បយុត្តោ ឯម្បោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

(១០០០) ហោតុយា តីណិ ។

ហោតុទុកបិត្តសហភុទុកេ
ឯហោតុទុកនោបិត្តសហភុទុកំ

(១០០១) ហោតុំ ចិត្តសហភុំ ឯម្បិ បដិច្ច ឯហោតុ នោចិត្តសហភូ ឯម្បោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

---

๑ ម. ឧឯហេតុ នោចិត្តសម្បយុត្តោ ឯម្បោ ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនលាយឡំដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ លាយឡំដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៩៩៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

ហេតុទុកបិត្តសម្បដ្ឋាឧទុកៈ

ឧហេតុទុកនោបិត្តសម្បដ្ឋាឧទុកៈ

(៩៩៧) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនតាំងឡើងដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ តាំងឡើងដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៩៩៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៩៩៩) ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាមិនមែនតាំងឡើងដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនតាំងឡើងដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១០០០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ហេតុទុកបិត្តសហភូទុកៈ

ឧហេតុទុកនោបិត្តសហភូទុកៈ

(១០០១) ធម៌ មិនមែនហេតុ មិនមែនកើតជាមួយនឹងចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ កើតជាមួយនឹងចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๑๐๐๒) ហេតុយា តីណិ ។

(๑๐๐๓) នហេតុំ នោចិត្តសហភុំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នោចិត្តសហភូ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-ប្បច្ចយា ។

(๑๐๐๔) ហេតុយា តីណិ ។

ហេតុទុកបិត្តានុបរិត្តទុកេ
នហេតុទុកនោបិត្តានុបរិត្តទុកំ

(๑๐๐๕) ហេតុំ ចិត្តានុបរិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នោចិត្តានុបរិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๐๐๖) ហេតុយា តីណិ ។

(๑๐๐๗) នហេតុំ នោចិត្តានុបរិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នោចិត្តានុបរិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-ប្បច្ចយា ។

(๑๐๐๘) ហេតុយា តីណិ ។

ហេតុទុកបិត្តសំសដ្ឋសម្បយុត្តនទុកេ
នហេតុទុកនោបិត្តសំសដ្ឋសម្បយុត្តនទុកំ

(๑๐๐๙) ហេតុំ ចិត្តសំសដ្ឋសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នោចិត្តសំសដ្ឋសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๐๐๖) កុដ្ឋហេតុប្បច្ចយា មានវារៈ ๓ ។

(๑๐๐๗) ធម្មា មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាមិនមែនកើតជាមួយនឹងចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម្មា មិនមែនជាហេតុ មិនមែនកើតជាមួយនឹងចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๐๐๘) កុដ្ឋហេតុប្បច្ចយា មានវារៈ ๓ ។

ហេតុទុកបិត្តុបេក្ខាសម្បយុត្តទុកៈ ឧបេក្ខាសហគតបិត្តុបេក្ខាសម្បយុត្តទុកៈ

(๑๐๐๙) ធម្មា មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម្មា ជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๐๐๖) កុដ្ឋហេតុប្បច្ចយា មានវារៈ ๓ ។

(๑๐๐๗) ធម្មា មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម្មា មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๐๐๘) កុដ្ឋហេតុប្បច្ចយា មានវារៈ ๓ ។

ហេតុទុកបិត្តុបេក្ខាសម្បយុត្តសំសដ្ឋសម្បយុត្តធម្មា ឧបេក្ខាសហគតបិត្តុបេក្ខាសម្បយុត្តសំសដ្ឋសម្បយុត្តធម្មា

(๑๐๐๙) ធម្មា មិនមែនជាហេតុ មិនមែនលាយឡំនឹងតាំងឡើងដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម្មា ជាហេតុ លាយឡំនឹងតាំងឡើងដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๐๑๐) ហោតុយា តីណិ ។

(๑๐๑๑) ឧហោតុំ នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧឧហោតុ ឧនោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានោ ឧម្មោ ឧបប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

(๑๐๑๒) ហោតុយា តីណិ ។

ហោតុទុកបិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានរូបាទុកេ
ឧហោតុទុកនោបិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានរូបាទុកំ

(๑๐๑๓) ហោតុំ ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានរូបាកុំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧហោតុ នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានរូបាកុ ឧម្មោ ឧបប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

(๑๐๑๔) ហោតុយា តីណិ ។

(๑๐๑๕) ឧហោតុំ នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានរូបាកុំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧឧហោតុ ឧនោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានរូបាកុ ឧម្មោ ឧបប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

(๑๐๑๖) ហោតុយា តីណិ ។

(๑๐๑๐) កុដ្ឋហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

(๑๐๑๑) ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាមិនមែនលាយឡំនឹងតាំងខ្លួនដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនលាយឡំនឹងតាំងខ្លួនដោយចិត្ត ទើបកើតខ្លួន ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๑๐๑๒) កុដ្ឋហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

ហេតុទុកបិត្តសំសដ្ឋសម្ផដ្ឋានសហភុទុកៈ

ឯហេតុទុកនោបិត្តសំសដ្ឋសម្ផដ្ឋានសហភុទុកៈ

(๑๐๑๓) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនលាយឡំ តាំងខ្លួនឯកកើតជាមួយនឹងចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ លាយឡំ តាំងខ្លួនឯងកើតជាមួយនឹងចិត្ត ទើបកើតខ្លួន ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๑๐๑๔) កុដ្ឋហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

(๑๐๑๕) ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាមិនមែនលាយឡំ តាំងខ្លួនឯងកើតជាមួយនឹងចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនលាយឡំ តាំងខ្លួនឯងកើតជាមួយនឹងចិត្ត ទើបកើតខ្លួន ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๑๐๑๖) កុដ្ឋហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

ហេតុទុកបិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិទុកេ
ឯហេតុទុកនោបិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិទុកំ

(๑๐๑๗) ហោតុំ ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិ ធម្មំ បដិច្ច ឯហេតុ នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិ ឯម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๐๑๘) ហេតុយា តីណិ ។

(๑๐๑๙) ឯហេតុំ នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុប-រិវត្តិ ធម្មំ បដិច្ច ឯឯហេតុ ឯ នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋា-នានុបរិវត្តិ ឯម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๐๒๐) ហេតុយា តីណិ ។

សង្ខិត្តំ ។ បេ ។ ឯយាវសេន វិត្ថារេតព្ពំ ។

ហេតុទុកទស្សនេនបហាតព្ពទុកេ
ឯហេតុទុកឯទស្សនេនបហាតព្ពទុកំ

(๑๐๒๑) ហោតុំ ឯទស្សនេនបហាតព្ពំ ធម្មំ បដិច្ច ឯហេតុ ឯឯទស្សនេនបហាតព្ពោ ឯម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

ហេតុទុកបិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិទុក:

នហេតុទុកនោបិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិទុក:

(๑๐๑๗) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនលាយឡំតាំងឡើងនិង ប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ លាយឡំ តាំងឡើង និងប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๑๐๑๘) កុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(๑๐๑๙) ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាមិនមែន លាយឡំ តាំងឡើង និងប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែន ជាហេតុ មិនមែនលាយឡំ តាំងឡើង និងប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត ទើបកើត ឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๑๐๒๐) កុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សេចក្តីបំប្រួញ ។ បេ ។ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ ដោយអំណាច នៃន័យនេះចុះ ។

ហេតុទុកទស្សនេនបហាតព្វទុក:

នហេតុទុកនទស្សនេនបហាតព្វទុក:

(๑๐๒๑) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๑๐๒๒] ហេតុយា តីណិ ។

[๑๐๒๓] ន‌ហេតុំ ន ន‌ធម្មេ‌ន‌បហាតព្ពំ ន‌ធម្មំ បដិច្ច ន ន‌ហេតុ ន ន ន‌ធម្មេ‌ន‌បហាតព្ពោ ន‌ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិយេវ ។

ហេតុទុកទស្សនេ‌ន‌បហាតព្ពហេតុកទុកេ

ន‌ហេតុទុកន‌ទស្សនេ‌ន‌បហាតព្ពហេតុកទុកំ

[๑๐๒๔] ហេតុំ ន‌ធម្មេ‌ន‌បហាតព្ពហេតុកំ... តីណិយេវ ។

[๑๐๒๕] ន‌ហេតុំ ន ន‌ធម្មេ‌ន‌បហាតព្ពហេតុកំ ន‌ធម្មំ បដិច្ច ន ន‌ហេតុ ន ន ន‌ធម្មេ‌ន‌បហាតព្ពហេតុកោ ន‌ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[๑๐๒๖] ហេតុយា ឯកំ ។ បេ ។

(๑๐๒๒) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

(๑๐๒๓) ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ដែរ ។

ហេតុទុកទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកៈ

នហេតុទុកនទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកៈ

(๑๐๒๔) ជាហេតុ មានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ . . . មានវារៈ ๓ ដែរ ។

(๑๐๒๕) ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាមិនមែនមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុ-ប្បច្ច័យ ។

(๑๐๒๖) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ។ បេ ។

ហេតុទុកសរណទុកេ ឆហេតុទុកឆសរណទុកំ

(๑๐๒๗) ហេតុំ សរណំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆហេតុ ឆសរណោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឆហេតុំ សរណំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆឆហេតុ ឆសរណោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ហេតុំ សរណាញ្ច ឆហេតុំ សរណាញ្ច ឆម្មំ បដិច្ច ឆហេតុ ឆសរណោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๐๒๘) ហេតុយា តីណិ ។

(๑๐๒๙) ឆហេតុំ អរណំ ឆម្មំ បច្ចយា ឆឆហេតុ ឆអរណោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๐๓๐) ឆហេតុំ អរណំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆឆហេតុ ឆអរណោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឆហេតុំ អរណំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆហេតុ ឆអរណោ ច ឆឆហេតុ ឆអរណោ ច ឆម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

ហេតុទុកសរណោទុកៈ ផហេតុទុកផសរណោទុកៈ

(๑๐๒๗) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ប្រកបដោយរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រកបដោយរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ប្រកបដោយរណៈផង មិនមែនជាហេតុ ប្រកបដោយរណៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๑๐๒๘) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

(๑๐๒๙) ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាមិនមានរណៈ ពីរផ្នែក នឹងធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមានរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๑๐๓๐) ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាមិនមានរណៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមានរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានរណៈក្តី មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាមិនមានរណៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមានរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๑๐๓๑] ហេតុយា តីណិ ។

សហេតុកទុកហេតុទុកៃ
ឯសហេតុកទុកឯហេតុទុកំ

[๑๐๓๒] សហេតុកំ ហេតុំ ឆម្មំ បដិច្ច ឯ-
សហេតុកោ ឯហេតុ ឆន្នំ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា
តីណិ ។ អហេតុកំ ហេតុំ ឆម្មំ បដិច្ច ឯអហេតុ-
កោ ឯហេតុ ឆន្នំ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

[๑๐๓๓] ហេតុយា ឆ ។

[๑๐๓๔] សហេតុកំ ឯហេតុំ ឆម្មំ បដិច្ច ឯ-
អហេតុកោ ឯឯហេតុ ឆន្នំ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា។

[๑๐๓๕] ហេតុយា តីណិ ។

ហេតុសម្បយុត្តទុកហេតុទុកៃ
ឯហេតុសម្បយុត្តទុកឯហេតុទុកំ

[๑๐๓๖] ហេតុសម្បយុត្តំ ហេតុំ. ឆម្មំ បដិច្ច
ឯហេតុសម្បយុត្តោ ឯហេតុ ឆន្នំ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា តីណិ ។ ហេតុវិប្បយុត្តំ ហេតុំ ឆម្មំ
បដិច្ច ឯហេតុវិប្បយុត្តោ ឯហេតុ ឆន្នំ ខុប្បដ្ឋតិ
ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

[๑๐๓๑] ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๓ ។

សហេតុកទុកហេតុទុកៈ ឯសហេតុកទុកឯហេតុទុកៈ

[๑๐๓๒] ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๓ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានហេតុ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានហេតុ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

[๑๐๓๓] ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๖ ។

[๑๐๓๔] ធម៌ មិនមែនជាមិនមានហេតុ មិនមែនជាមិនមែនហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๓ ។

[๑๐๓๕] ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๓ ។

ហេតុសម្បយុត្តទុកហេតុទុកៈ
ឯហេតុសម្បយុត្តទុកឯហេតុទុកៈ

[๑๐๓๖] ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយហេតុ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយហេតុ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๓ ។ ធម៌ មិនមែនប្រាសចាកហេតុ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រាសចាកហេតុ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๓ ។

[๑๐๓๗] ហេតុយា ន ។

[๑๐๓๘] ហេតុសម្បយុត្តំ នហេតុំ ន ឯកំ បដិច្ច នហេតុវិប្បយុត្តោ ន នហេតុ ន ឯកេ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-ប្បច្ចយា ។

[๑๐๓๙] ហេតុយា តីណិ ។

ហេតុសហេតុកទុកហេតុទុកេ
នហេតុសហេតុកទុកនហេតុទុកំ

[๑๐๔๐] ហេតុញ្ចេវ សហេតុកញ្ច ហេតុំ ន ឯកំ បដិច្ច នហេតុចេវ នអហេតុកោ ច ន ហេតុ ន ឯកេ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[๑๐๔๑] ហេតុយា ឯកំ ។

[๑๐๔๒] សហេតុកញ្ចេវ នច ហេតុំ នហេតុំ ន ឯកំ បដិច្ច នអហេតុកោ ចេវ ន នហេតុ[๑] ច ន ហេតុ ន ឯកេ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[๑๐๔๓] ហេតុយា ឯកំ ។

---

๑ ម. ន នហេតុ ។

(๑๐๓๗) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។

(๑๐๓๘) ធម៌ មិនមែនប្រាសចាកហេតុ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយហេតុ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๑๐๓๙) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

ហេតុសហេតុកទុកហេតុទុកៈ

ឯហេតុសហេតុកទុកឯហេតុទុកៈ

(๑๐๔๐) ធម៌ មិនមែនជាហេតុតាំងមិនមែនជាមិនមានហេតុ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុតាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๑๐๔๑) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ។

(๑๐๔๒) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានហេតុតាំងមិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុតាំងមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๑๐๔๓) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ។

ហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកហេតុទុកេ
ឧហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកឧហេតុទុកំ

(๑๐๔๔) ហេតុញ្ចេវ ហេតុសម្បយុត្តញ្ច ហេតុំ ឧទ្ធំ បដិច្ច ឧហេតុកេវ ឧហេតុវិប្បយុត្តោ ច ឧហេតុ ឧម្មោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๐๔๕) ហេតុយា ឯកំ ។

(๑๐๔๖) ហេតុសម្បយុត្តញ្ចេវ ឧច ហេតុំ ឧហេតុំ ឧទ្ធំ បដិច្ច ឧហេតុវិប្បយុត្តោ ចេវ ឧ ឧហេតុ ច ឧ-ហេតុ ឧម្មោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๐๔๗) ហេតុយា ឯកំ ។

សប្បច្ចយទុកហេតុទុកេ ឧសប្បច្ចយទុកឧហេតុទុកំ

(๑๐๔๘) សប្បច្ចយំ ហេតុំ ឧទ្ធំ បដិច្ច ឧ-អប្បច្ចយោ ឧហេតុ ឧម្មោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ច-យា ។

(๑๐๔๙) ហេតុយា ឯកំ ។

(๑๐๕๐) សប្បច្ចយំ ឧហេតុំ ឧទ្ធំ បដិច្ច ឧអប្បច្ចយោ ឧ ឧហេតុ ឧម្មោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុ-ប្បច្ចយា ។

ហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកហេតុទុក:

ធហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកធហេតុទុក:

(๑๐๔๔) ធម៌ មិនមែនជាហេតុតាំងមិនមែនប្រាសចាកហេតុ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុតាំងប្រកបដោយហេតុ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๑๐๔๕) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ។

(๑๐๔๖) ធម៌ មិនមែនប្រាសចាកហេតុតាំងមិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយហេតុតាំងមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๑๐๔๗) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ។

សប្បច្ច័យទុកហេតុទុក: ធសប្បច្ច័យទុកធហេតុទុក:

(๑๐๔๘) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានបច្ច័យ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបច្ច័យ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๑๐๔๙) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ។

(๑๐๕๐) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានបច្ច័យ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបច្ច័យ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๑๐๕๑) ហេតុយា ๗កំ ។

សង្ខតំ សប្បច្ចយសង្ខតំ ។

សង្ខតទុកហេតុទុកេ

ឯសង្ខតទុកឯហេតុទុកំ

(๑๐๕๒) អង្គសង្គហំ ហេតុំ ឆដ្ឋំ បដិច្ច ឯអង្គ-
សង្គហោ ឯហេតុ ឆន្នំ ខុប្បន្នតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๐๕๓) ហេតុយា ឥណិ ។

(๑๐๕๔) អង្គសង្គហំ ឯហេតុំ ឆដ្ឋំ បដិច្ច
ឯសង្គហោ ឯឯហេតុ ឆន្នំ ខុប្បន្នតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា ។

(๑๐๕๕) ហេតុយា ๗កំ ។

សប្បដិឃទុកហេតុទុកេ ឯសប្បដិឃទុកឯហេតុទុកំ

(๑๐๕๖) អប្បដិឃំ ហេតុំ ឆដ្ឋំ បដិច្ច ឯអប្ប-
ដិឃោ ឯហេតុ ឆន្នំ ខុប្បន្នតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๐๕๗) ហេតុយា តិណិ ។

[๑๐๕๑] កុន្ត៑ហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ។

សង្ខ្តៈ ដូចគ្នានឹងសប្បច្ចយៈដែរ ។

សនិទស្សនទុកបោត្តុទុក:

ឆសនិទស្សនទុកឆបោត្តុទុក:

[๑๐๕๒] ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๑๐๕๓] កុន្ត៑ហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

[๑๐๕๔] ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๑๐๕๕] កុន្ត៑ហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ។

សប្បដិឃទុកបោត្តុទុក:

ឆសប្បដិឃទុកឆបោត្តុទុក:

[๑๐๕๖] ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការប៉ះពាល់ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๑๐๕๗] កុន្ត៑ហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

(๑๐๕๘) អប្បដិឃំ ឧហេតុំ ឆម្មំ បដិច្ច ឧសម្ប-
ដិយោ ឧឧហេតុ ឆម្មោ ឧបប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๐๕๙) ហេតុយា ឯកំ ។

រូបីទុកហេតុទុកេ ឧរូបីទុកឧហេតុទុកំ

(๑๐๖๐) អរូបី ហេតុំ ឆម្មំ បដិច្ច ឧអរូបី ឧ-
ហេតុ ឆម្មោ ឧបប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๐๖๑) ហេតុយា តីណិ ។

(๑๐๖๒) រូបី ឧហេតុំ ឆម្មំ បដិច្ច ឧរូបី ឧ-
ឧហេតុ ឆម្មោ ឧបប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អរូបី ឧ-
ហេតុំ ឆម្មំ បដិច្ច ឧអរូបី ឧឧហេតុ ឆម្មោ ឧបប្ប-
ជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๐๖๓) ហេតុយា តីណិ ។

លោកិយទុកហេតុទុកេ ឧលោកិយទុកឧហេតុទុកំ

(๑๐๖๔) លោកិយំ ហេតុំ ឆម្មំ បដិច្ច ឧលោ-
កុត្តរេ ឧហេតុ ឆម្មោ ឧបប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
ឯកំ ។ លោកុត្តរំ ហេតុំ ឆម្មំ បដិច្ច ឧលោកុត្តរេ
ឧហេតុ ឆម្មោ ឧបប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(១០៥៨) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជា មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១០៥៩) កុង៍ហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

រូបីទុកហេតុទុកៈ ឥរូបីទុកឥហេតុទុកៈ

(១០៦០) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានរូប មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានរូប ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១០៦១) កុង៍ហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១០៦២) ធម៌ មិនមែនមានរូប មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានរូប មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានរូប មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានរូប មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១០៦៣) កុង៍ហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

លោកិយទុកហេតុទុកៈ ឥលោកិយទុកឥហេតុទុកៈ

(១០៦៤) ធម៌ មិនមែនជាលោកុត្តរៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាលោកិយ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ មិនមែនជាលោកុត្តរៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាលោកុត្តរៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១០៦៥) ហោតុយា ចត្តារិ ។

(១០៦៦) លោភសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ន-លោភសហគតោ ន ហោតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុបច្ចយា ឯកំ ។ លោភសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ន លោភ-សហគតោ ន ហោតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុបច្ចយា ឯកំ ។

(១០៦៧) ហោតុយា ទ្វេ ។

កេនបិវិប្បយុត្តកហេតុទុកេ
ន កេនបិវិប្បយុត្តន ហេតុទុកំ

(១០៦៨) កេនចិវិប្បយុត្តំ ហោតុំ ធម្មំ បដិច្ច ន-កេនចិន វិប្បយុត្តា ន ហោតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុ-បច្ចយា តីណិ ។ កេនចិ(១)វិប្បយុត្តំ ហោតុំ ធម្មំ បដិច្ច ន កេនចិ(២)វិប្បយុត្តា ន ហោតុ ធម្មោ ឧប្ប-ជ្ជតិ ហោតុបច្ចយា តីណិ ។ កេនចិវិប្បយុត្តំ ហោ-តុញ្ច កេនចិន វិប្បយុត្តំ ហោតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន កេន-ចិវិប្បយុត្តា ន ហោតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុបច្ចយា តីណិ ។

---

១ ម. ន កេនចិវិប្បយុត្តំ ។ ២ ម. ន ន កេនចិវិប្បយុត្តា ។

[๑๐๖๕] ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๔ ។

[๑๐๖๖] ធម៌ មិនមែនជាសោកុត្តរៈ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាសោកិយ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๑ ។ ធម៌ មិនមែនជាសោកិយ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាសោកុត្តរៈ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๑ ។

[๑๐๖๗] ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๒ ។

កេនបិវិញ្ញេយ្យទុកហេតុទុកៈ
ន កេនបិវិញ្ញេយ្យទុកន ហេតុទុកៈ

[๑๐๖๘] ធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនមែនត្រូវដឹងដោយវិញ្ញាណណានីមួយ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលត្រូវដឹងដោយវិញ្ញាណណានីមួយ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๓ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនមែនត្រូវដឹងដោយវិញ្ញាណណានីមួយ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវដឹងដោយវិញ្ញាណណានីមួយ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๓ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវដឹងដោយវិញ្ញាណណានីមួយ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលត្រូវដឹងដោយវិញ្ញាណណានីមួយ ជាហេតុផង មិនមែនត្រូវដឹងដោយវិញ្ញាណណានីមួយ ជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๓ ។

(๑๐๖๙) ហោតុយា ន។ ។

(๑๐๗๐) តេនចិវញ្ញេយ្យំ នហោតុំ ឆម្មំ បដិច្ច នតេនចិវញ្ញេយ្យោ ន នហោតុ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហោ-តុប្បច្ចយា ។

(๑๐๗๑) ហោតុយា ន។ ។

អាសវទុកហោតុទុកេ នោអាសវទុកនហោតុទុកំ

(๑๐๗๒) អាសវំ ហោតុំ ឆម្មំ បដិច្ច នោ-អាសវោ នហោតុ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នោអាសវំ ហោតុំ ឆម្មំ បដិច្ច នោអា-សវោ នហោតុ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ អាសវំ ហោតុញ្ច នោអាសវំ ហោតុញ្ច ឆម្មំ បដិច្ច នោអាសវោ នហោតុ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

(๑๐๗๓) សព្ពត្ថ បញ្ច ។

(๑๐๗๔) នោអាសវំ នហោតុំ ឆម្មំ បដិច្ច ន-នោអាសវោ ន នហោតុ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្ប-ច្ចយា ។

(๑๐๗๕) ហោតុយា បញ្ច ។

(១០៦៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

(១០៧០) ធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវដឹងដោយវិញ្ញាណណានីមួយមិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលត្រូវដឹងដោយវិញ្ញាណណានីមួយ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១០៧១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

អាសវៈទុកៈហេតុទុកៈ នោអាសវៈទុកៈនហេតុទុកៈ

(១០៧២) ធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអាសវៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ មិនមែន ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអាសវៈ ជាហេតុផង មិនមែនជាអាសវៈ ជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(១០៧៣) ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ៥ ។

(១០៧៤) ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១០៧៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

សាសវទុកហេតុទុកេ ឯសាសវទុកឯហេតុទុកំ

(๑๐๗๖) សាសវំ ហេតុំ ឯម្ហិ បដិច្ច ឯអនាសវេ ឯហេតុ ឯម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ អនាសវំ ហេតុំ ឯម្ហិ បដិច្ច ឯអនាសវេ ឯហេតុ ឯម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(๑๐๗๗) ហេតុយា ចត្តារិ ។

លោកិយទុកាសនិសំ ។

អាសវសម្បយុត្តទុកហេតុទុកេ ឯអាសវសម្បយុត្តទុកឯហេតុទុកំ

(๑๐๗๘) អាសវសម្បយុត្តំ ហេតុំ ឯម្ហិ បដិច្ច ឯអាសវសម្បយុត្តេ ឯហេតុ ឯម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អាសវវិប្បយុត្តំ ហេតុំ ឯម្ហិ បដិច្ច ឯអាសវវិប្បយុត្តេ ឯហេតុ ឯម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អាសវសម្បយុត្តំ ហេតុញ្ច អាសវវិប្បយុត្តំ ហេតុញ្ច ឯម្ហិ បដិច្ច ឯអាសវសម្បយុត្តេ ឯហេតុ ឯម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(๑๐๗๙) ហេតុយា ឯវ ។

សាសវទុកបោគ្គលទុក: ឯសាសវទុកឯបោគ្គលទុក:

(๑๐๗๖) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានអាសវៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

(๑๐๗๗) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๔ ។

ដូចគ្នានឹងលោកិយទុកៈដែរ ។

អាសវសម្បយុត្តទុកបោគ្គលទុក:

ឯអាសវសម្បយុត្តទុកឯបោគ្គលទុក:

(๑๐๗๘) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។ ធម៌ មិនមែនប្រាសចាកអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈ ជាហេតុផង ប្រាសចាកអាសវៈ ជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

(๑๐๗๙) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๙ ។

[๑๐๗๐] អាសវសម្បយុត្តំ ឧបោតុំ ឧម្ពំ បដិច្ច ឧអាសវសម្បយុត្តោ ឧឧបោតុ ឧម្ពោ ឧប្បជ្ជតិ បោ-តុប្បច្ចយា តីណិ ។ អាសវវិប្បយុត្តំ ឧបោតុំ ឧម្ពំ បដិច្ច ឧអាសវសម្បយុត្តោ ឧឧបោតុ ឧម្ពោ ឧប្បជ្ជតិ បោតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

[๑๐๗๑] បោតុយា ឧត្តារិ ។

អាសវិសាសវិទុកបោតុទុកេ
ឧអាសវិសាសវិទុកឧបោតុទុកំ

[๑๐๗๒] អាសវញ្ហេ សាសវញ្ហ បោតុំ ឧម្ពំ បដិច្ច ឧអាសភោចេវ ឧអនាសភោច ឧបោតុ ឧម្ពោ ឧប្បជ្ជតិ បោតុប្បច្ចយា តីណិ ។ សាសវញ្ហេ ឧនោ-ចអាសវំ បោតុំ ឧម្ពំ បដិច្ច ឧអាសភោចេវ ឧអនាស-ភោច ឧបោតុ ឧម្ពោ ឧប្បជ្ជតិ បោតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ អាសវញ្ហេ សាសវញ្ហ បោតុញ្ហ សាសវញ្ហេ ឧនោចអា-សវំ បោតុញ្ហ ឧម្ពំ បដិច្ច ឧអាសភោចេវ ឧអនាស-ភោច ឧបោតុ ឧម្ពោ ឧប្បជ្ជតិ បោតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

(๑๐๘๐) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយអាសវៈ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយអាសវៈ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(๑๐๘๑) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๔ ។

អាសវៈសាសវៈទុកហេតុទុកៈ

ឯអាសវៈសាសវៈទុកឯហេតុទុកៈ

(๑๐๘๒) ធម៌ មិនមែនជាអាសវៈទាំងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអាសវៈទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣។ ធម៌ មិនមែនជាអាសវៈទាំងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈទាំងមិនមែនជាអាសវៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ មិនមែនជាអាសវៈទាំងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអាសវៈទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ជាហេតុផង ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈទាំងមិនមែនជាអាសវៈ ជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[๑๐๔๓] ហោតុយោ បញ្ហ ។

[๑๐๔๔] អាសវេ្ហវ អាសវសម្បយុត្តេ្ហ ឧហោតុំ ឧម្ហំ បដិច្ច ឧអាសវោ ឧហោតុ ឧម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

[๑๐๔๕] ហោតុយោ បញ្ហ ។

អាសវំអាសវសម្បយុត្តទុកហោតុទុកេ
ឧអាសវំអាសវសម្បយុត្តទុកឧហោតុទុកំ

[๑๐๔๖] អាសវេ្ហវ អាសវសម្បយុត្តេ្ហ ហោតុំ ឧម្ហំ បដិច្ច ឧអាសវោ ឧអាសវសម្បយុត្តេ្ហ ឧហោតុ ឧម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អាសវសម្បយុត្តេ្ហវ ខន្ធេ អាសវំ ហោតុំ ឧម្ហំ បដិច្ច ឧអាសវោ ឧអាសវសម្បយុត្តេ្ហ ឧហោតុ ឧម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

[๑๐๔๗] ហោតុយោ ឧត្តារិ ។

(๑๐๘๓) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๕ ។

(๑๐๘๔) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានអាសវៈតាំងមិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអាសវៈតាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๑๐๘๕) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๕ ។

អាសវៃអាសវសម្បយុត្តទុកហេតុទុកៈ

ជអាសវៃអាសវសម្បយុត្តទុកនហេតុទុកៈ

(๑๐๘๖) ធម៌ មិនមែនជាអាសវៈតាំងមិនមែនប្រាសចាកអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអាសវៈតាំងប្រកបដោយអាសវៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។ ធម៌ មិនមែនជាអាសវៈតាំងមិនមែនប្រាសចាកអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈតាំងមិនមែនជាអាសវៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ។

(๑๐๘๗) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๔ ។

(๑๐๘๘) អាសវញ្ចេវ អាសវសម្បយុត្តញ្ច ន-
ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ន អាសវវិប្បយុត្តោ ចេវ ន ច-
អាសវោ ច ន ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
ឯកំ ។ អាសវសម្បយុត្តញ្ចេវ ន ច អាសវំ ន ហេតុំ
ធម្មំ បដិច្ច ន អាសវវិប្បយុត្តោ ចេវ ន ច អាសវោ ច ន-
ន ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(๑๐๘๙) ហេតុយា ចត្តារិ ។

អាសវវិប្បយុត្តសាសវទុកហេតុទុកេ
អាសវវិប្បយុត្តន សាសវទុកន ហេតុទុកំ

(๑๐๙๐) អាសវវិប្បយុត្តំ សាសវំ ហេតុំ ធម្មំ
បដិច្ច អាសវវិប្បយុត្តោ ន អនាសវោ ច ន ហេតុ ធម្មោ
ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ អាសវវិប្បយុត្តំ-
អនាសវំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវវិប្បយុត្តោ ន អ-
នាសវោ ច ន ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
តីណិ ។

(๑๐๙๑) ហេតុយា ចត្តារិ ។

(๑๐๘๘) ធម៌ មិនមែនប្រាសចាកអាសវៈតាំងមិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអាសវៈតាំងប្រកបដោយអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ฯ ធម៌ មិនមែនប្រាសចាកអាសវៈតាំងមិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈតាំងមិនមែនជាអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ฯ

(๑๐๘๙) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๔ ฯ

អាសវារិប្បយុត្តសាសវទុកហេតុទុកៈ

អាសវារិប្បយុត្តអសាសវទុកអហេតុទុកៈ

(๑๐๙๐) ធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈនិងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈនិងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ฯ ធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈនិងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈនិងមិនមានអាសវៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ฯ

(๑๐๙๑) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๔ ฯ

(๑๐๙๒) អាសវារម្មណបច្ចយេ តីណិ ។ ហេតុយា ទ្វេ ។

ឆគោច្ឆកទុកហេតុទុកេ ឆគោច្ឆកទុកឆហេតុទុកំ

(๑๐๙๔) សញ្ញោជនំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សោ-
សញ្ញោជនោ ឆហេតូ ឆម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ច-
យោ កន្ធំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សោកន្ធោ ឆហេតូ
ឆម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ ឌិឃំ ហេតុំ ធម្មំ
បដិច្ច សោ ឌិឃោ ឆហេតូ ឆម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយោ យោគំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សោ យោគោ
ឆហេតូ ឆម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ ឆីវរណំ
ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សោ ឆីវរណោ ឆហេតូ ឆម្ហោ
ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ សោបកាមសំ ហេតុំ ធម្មំ
បដិច្ច ឆសោបកាមសោ ឆហេតូ ឆម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយោ ។

(๑๐๙๒) ធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈនិងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈនិងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈនិងមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈនិងមិនមានអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๑๐๙๓) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๒ ។

ឆគោបុកទុកហេតុទុកៈ ឆគោបុកទុកនហេតុទុកៈ

(๑๐๙๔) ធម៌ មិនមែនជាសញ្ញោជនៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាសញ្ញោជនៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាគន្ថៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាគន្ថៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាឱឃៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាឱឃៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាយោគៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាយោគៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជានីវរណៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជានីវរណៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាបរាមាសៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាបរាមាសៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๑๐๙๕) ហេតុយា តីណិ ។

សារម្មណទុកហេតុទុកេ
ឯសារម្មណទុកឯហេតុទុកំ

(๑๐๙๖) សារម្មណំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ឯសា-
រម្មណោ ឯហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๐๙๗) ហេតុយា តីណិ ។

(๑๐๙๘) សារម្មណំ ឯហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ឯ-
អនារម្មណោ ឯ ឯហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ច-
យា អនារម្មណំ ឯហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ឯអនារម្មណោ
ឯ(๑)ឯហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សារម្ម-
ណំ ឯហេតុញ្ច អនារម្មណំ ឯហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច
ឯអនារម្មណោ ឯ ឯហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា ។

(๑๐๙๙) ហេតុយា តីណិ ។

បិដ្ឋទុកហេតុទុកេ នោបិដ្ឋទុកឯហេតុទុកំ

(๑๑๐๐) នោចិត្តំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ឯនោ-
ចិត្តោ ឯហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

---

๑ ម. ឯហេតុ ធម្មោ ។

(๑๐๙๕) កុឝលហេតុប្បច្ចយា មានវារៈ ๓ ។

សារម្មណទុកហេតុទុកៈ ឝសារម្មណទុកឝហេតុទុកៈ

(๑๐๙๖) ឝមិ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវឝមិ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๐๙๗) កុឝលហេតុប្បច្ចយា មានវារៈ ๓ ។

(๑๐๙๘) ឝមិ មិនមែនជាមិនមានអារម្មណ៍ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវឝមិ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយា ឝមិ មិនមែនជាមិនមានអារម្មណ៍ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវឝមិ មិនមានអារម្មណ៍ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយា ឝមិ មិនមែនជាមិនមានអារម្មណ៍ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវឝមិ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ មិនមែនជាហេតុផង មិនមានអារម្មណ៍ មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๐๙๙) កុឝលហេតុប្បច្ចយា មានវារៈ ๓ ។

បិត្តទុកហេតុទុកៈ ឝោបិត្តទុកឝហេតុទុកៈ

(๑๑๐๐) ឝមិ មិនមែនជាមិនមែនជាចិត្ត មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវឝមិ មិនមែនជាចិត្ត ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយា ។

[๑๑๐๑] ហេតុយា តីណិ ។

[๑๑๐๒] ចិត្តំ ឧហេតុំ ឧម្មំ បដិច្ច ណោចិត្តោ ឧ ឧហេតុ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[๑๑๐๓] ហេតុយា តីណិ ។

បេតសិកទុកហេតុទុកេ ឧបេតសិកទុកឧហេតុទុកំ

[๑๑๐๔] ចេតសិកំ ហេតុំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧចេតសិកោ ឧហេតុ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[๑๑๐๕] ហេតុយា តីណិ ។

[๑๑๐๖] ចេតសិកំ ឧហេតុំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧ.អចេតសិកោ ឧ ឧហេតុ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[๑๑๐๗] ហេតុយា តីណិ ។

បិត្តសម្បយុត្តទុកហេតុទុកេ ឧបិត្តសម្បយុត្តទុកឧហេតុទុកំ

[๑๑๐๘] ចិត្តសម្បយុត្តំ ហេតុំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧចិត្តសម្បយុត្តោ ឧហេតុ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(๑๑๐๑) កុន្ធ:ហេតុប្បច្ចយ មានវារ: ๓ ។

(๑๑๐๒) ធម្ម មិនមែនជាចិត្ត មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម្ម ជាចិត្ត មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๑๑๐๓) កុន្ធ:ហេតុប្បច្ចយ មានវារ: ๓ ។

បេតសិកទុកហេតុទុក:

ឯបេតសិកទុកឯហេតុទុក:

(๑๑๐๔) ធម្ម មិនមែនជាចេតសិក មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម្ម ជាចេតសិក ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๑๑๐๕) កុន្ធ:ហេតុប្បច្ចយ មានវារ: ๓ ។

(๑๑๐๖) ធម្ម មិនមែនជាមិនមានចេតសិក មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម្ម ជាចេតសិក មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๑๑๐๗) កុន្ធ:ហេតុប្បច្ចយ មានវារ: ๓ ។

បិត្តសម្បយុត្តទុកហេតុទុក:

ឯបិត្តសម្បយុត្តទុកឯហេតុទុក:

(๑๑๐๘) ធម្ម មិនមែនប្រកបដោយចិត្ត មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម្ម ប្រកបដោយចិត្ត ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๑๑๐๙) ហោតុយា តីណិ ។ សង្ខិត្តំ ។

បិត្តសំសដ្ឋទុកហោតុទុកេ
នបិត្តសំសដ្ឋទុកនហោតុទុកំ

(๑๑๑๐) ចិត្តសំសដ្ឋំ ហោតុំ ឆម្មំ បដិច្ច ន-
ចិត្តសំសដ្ឋោ នហោតុ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ច-
យា ។

(๑๑๑๑) ហោតុយា តីណិ ។

បិត្តសម្ផដ្ឋទុកហោតុទុកេ
នោបិត្តសម្ផដ្ឋទុកនហោតុទុកំ

(๑๑๑๒) ចិត្តសម្ផដ្ឋំ ហោតុំ ឆម្មំ បដិច្ច
នោចិត្តសម្ផដ្ឋោ នហោតុ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុ-
ប្បច្ចយា ។

(๑๑๑๓) ហោតុយា តីណិ ។

បិត្តសហភុទុកហោតុទុកេ
នោបិត្តសហភុទុកនហោតុទុកំ

(๑๑๑๔) ចិត្តសហភុំ ហោតុំ ឆម្មំ បដិច្ច នោ-
ចិត្តសហភូ នហោតុ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

[๑๑๐๙] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

បិត្តសំសដ្ឋទុកបេតុទុកៈ

ឆបិត្តសំសដ្ឋទុកឆបេតុទុកៈ

[๑๑๑๐] ធម៌ ដែលមិនមែនលាយឡំដោយចិត្ត មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលលាយឡំដោយចិត្ត ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๑๑๑๑] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

បិត្តសម្បយុត្តទុកបេតុទុកៈ

នោបិត្តសម្បយុត្តទុកឆបេតុទុកៈ

[๑๑๑๒] ធម៌ មិនមែនតាំងឡើងអំពីចិត្ត មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ តាំងឡើងអំពីចិត្ត ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๑๑๑๓] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

បិត្តសហភុទុកបេតុទុកៈ

នោបិត្តសហភុទុកឆបេតុទុកៈ

[๑๑๑๔] ធម៌ មិនមែនកើតជាមួយនឹងចិត្ត មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ កើតជាមួយនឹងចិត្ត ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๑๑๑๕) ហោតុយា តីណិ ។

បិត្តានុបរិត្តិទុកហោតុទុកេ
នោបិត្តានុបរិត្តិទុកនហោតុទុកំ

(๑๑๑๖) ចិត្តានុបរិត្តំ ហោតុំ ធម្មំ បដិច្ច នោ-
ចិត្តានុបរិត្តំ នហោតុ នន្តោ ខុប្បច្ចតំ ហោតុប្ប-
ច្ចយា ។

(๑๑๑๗) ហោតុយា តីណិ ។

បិត្តសំសដ្ឋសម្ភដ្ឋានុទុកហោតុទុកេ
នោបិត្តសំសដ្ឋសម្ភដ្ឋានុទុកនហោតុទុកំ

(๑๑๑๘) ចិត្តសំសដ្ឋសម្ភដ្ឋានំ ហោតុំ ធម្មំ
បដិច្ច នោចិត្តសំសដ្ឋសម្ភដ្ឋានោ នហោតុ នន្តោ
ខុប្បច្ចតំ ហោតុប្បច្ចយា ។

(๑๑๑๙) ហោតុយា តីណិ ។

បិត្តសំសដ្ឋសម្ភដ្ឋានសហភុទុកហោតុទុកេ
នោបិត្តសំសដ្ឋសម្ភដ្ឋានសហភុទុកនហោតុទុកំ

(๑๑๒๐) ចិត្តសំសដ្ឋសម្ភដ្ឋានសហភុំ ហោតុំ
ធម្មំ បដិច្ច នោចិត្តសំសដ្ឋសម្ភដ្ឋានសហភូ នហោតុ
នន្តោ ខុប្បច្ចតំ ហោតុប្បច្ចយា ។

(๑๑๑๕) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

បិត្តានុបរិវត្តិទុកហេតុទុកៈ
នោបិត្តានុបរិវត្តិទុកនហេតុទុកៈ

(๑๑๑๖) ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๑๑๑๗) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

បិត្តសំសដ្ឋសម្ភូតទុកហេតុទុកៈ
នោបិត្តសំសដ្ឋសម្ភូតនទុកនហេតុទុកៈ

(๑๑๑๘) ធម៌ មិនមែនលាយឡំនិងតាំងឡើងដោយចិត្ត មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ លាយឡំនិងតាំងឡើងដោយចិត្ត ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๑๑๑๙) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

បិត្តសំសដ្ឋសម្ភូតនសហភូទុកហេតុទុកៈ
នោបិត្តសំសដ្ឋសម្ភូតនសហភូទុកនហេតុទុកៈ

(๑๑๒๐) ធម៌ មិនមែនលាយឡំតាំងឡើងនិងកើតជាមួយនឹងចិត្ត មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ លាយឡំតាំងឡើងនិងកើតជាមួយនឹងចិត្ត ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๑๑๒๑) ហេតុយា តីណិ ។

បិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានឧបរិវិត្តិទុកហេតុទុកេ នោបិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានឧបរិវិត្តិទុកនហេតុទុកំ

(๑๑๒๒) ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានឧបរិវត្តិំ ហេតុំ ឆម្មំ បដិច្ច នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានឧបរិវត្តិំ នហេតុ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๑๒๓) ហេតុយា តីណិ ។

អដ្ឋង្គិកទុកហេតុទុកេ នអដ្ឋង្គិកទុកនហេតុទុកំ

(๑๑๒๔) ឣហិរំ ហេតុំ ឆម្មំ បដិច្ច នឣហិរិកេ នហេតុ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๑๒๕) ហេតុយា តីណិ ។

(๑๑๒๖) អដ្ឋង្គិកំ នហេតុំ ឆម្មំ បដិច្ច នអដ្ឋង្គិកោ នហេតុ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๑๒๗) ហេតុយា តីណិ ។

ឧបាទាទុកហេតុទុកេ នឧបាទាទុកនហេតុទុកំ

(๑๑๒๘) នោឧបាទា ហេតុំ ឆម្មំ បដិច្ច ន. នោឧបាទា នហេតុ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๑๒๑) កុដ្ឋហេតុប្បច្ចយា មានវារៈ ๓ ฯ

បិត្តសំសដ្ឋសម្ដាគាតុបរិត្តិទុកហេតុទុកៈ
នោបិត្តសំសដ្ឋសម្ដាគាតុបរិត្តិទុកនហេតុទុកៈ

(๑๑๒๒) ធម្មេ មិនមែនលាយឡំ តាំងឡើងនិងប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម្មេ លាយឡំ តាំងឡើង និងប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយា ฯ

(๑๑๒๓) កុដ្ឋហេតុប្បច្ចយា មានវារៈ ๓ ฯ

អជ្ឈត្តិកទុកហេតុទុកៈ ឆអជ្ឈត្តិកទុកនហេតុទុកៈ

(๑๑๒๔) ធម្មេ មិនមែនខាងក្រៅ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម្មេ ខាងក្រៅ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយា ฯ

(๑๑๒๕) កុដ្ឋហេតុប្បច្ចយា មានវារៈ ๓ ฯ

(๑๑๒๖) ធម្មេ មិនមែនខាងកុដ្ឋ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម្មេ ខាងកុដ្ឋ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយា ฯ

(๑๑๒๗) កុដ្ឋហេតុប្បច្ចយា មានវារៈ ๓ ฯ

ឧបាទាទុកហេតុទុកៈ ឆឧបាទាទុកនហេតុទុកៈ

(๑๑๒๘) ធម្មេ មិនមែនជាមិនមែនជាឧបាទា មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម្មេ មិនមែនជាឧបាទា ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយា ฯ

(๑๑๒๙) ហោតុយា តីណិ ។

(๑๑๓๐) ខុទ្ធានា ឧហោតុំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧ(๑)-
ខុទ្ធានា ឧ ឧហោតុ ឧម្មោ ខុបប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

(๑๑๓๑) ហោតុយា តីណិ ។

ខុបាទិន្នទុកហោតុទុកេ ឆខុបាទិន្នទុកឆហោតុទុកំ

(๑๑๓๒) ខុទ្ធាធិដ្ឋំ ហោតុំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧ ខុទ្ធា-
ធិដ្ឋោ ឧហោតុ ឧម្មោ ខុបប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា តីណិ ។
អនុទ្ធាធិដ្ឋំ ហោតុំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧ ខុទ្ធាធិដ្ឋោ ឧហោតុ
ឧម្មោ ខុបប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ឆកំ ។

(๑๑๓๓) ហោតុយា ចត្តារិ ។

(๑๑๓๔) ខុទ្ធាធិដ្ឋំ ឧហោតុំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧ-
អនុទ្ធាធិដ្ឋោ ឧ ឧហោតុ ឧម្មោ ខុបប្បជ្ជតិ ហោតុប្ប-
ច្ចយា ឆកំ ។ អនុទ្ធាធិដ្ឋំ ឧហោតុំ ឧម្មំ បដិច្ច

๑ ឧ. ណោខុបាទា ។

[๑๑๒๙] កុដ្ឋហេតុប្បច្চយ មានវារៈ ๓ ។

[๑๑๓๐] ធម៌ មិនមែនជាឧបាទា មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាឧបាទា មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្চយ ។

[๑๑๓๑] កុដ្ឋហេតុប្បច្চយ មានវារៈ ๓ ។

ឧបាទិន្នទុកហេតុទុកៈ ឆឧបាទិន្នទុកនហេតុទុកៈ

[๑๑๓๒] ធម៌ មិនមែនដែលកម្មប្រកបដោយកិលេស (មានតណ្ហាជាដើម) កាន់យក មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យក ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្চយ មានវារៈ ๓ ។ ធម៌ មិនមែនដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យក មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យក ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្চយ មានវារៈ ๑ ។

[๑๑๓๓] កុដ្ឋហេតុប្បច្চយ មានវារៈ ๔ ។

[๑๑๓๔] ធម៌ មិនមែនដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យក មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យក មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្চយ មានវារៈ ๑ ។ ធម៌ មិនមែនដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យក មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌

ន ឧបាទិន្នោ ន នហេតុ ន សម្បយុត្តោ ហេតុប្បច្ច-
យោ ឯកំ ។

(๑๑๓๕) ហេតុយា ទ្វេ ។

ទ្វិគោច្ឆកទុកហេតុទុកេ ទ្វិគោច្ឆកទុកនហេតុទុកំ

(๑๑๓๖) ឧបាទានំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នោ-
ឧបាទានោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ
កិលេសំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នោកិលេសោ នហេតុ
ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ ។

ទស្សនេនបហាតព្វទុកហេតុទុកេ ន ទស្សនេនបហាតព្វទុកនហេតុទុកំ

(๑๑๓๗) ន ទស្សនេន បហាតព្វំ ហេតុំ ធម្មំ
បដិច្ច ន ន ទស្សនេន បហាតព្វោ ន ហេតុ ធម្មោ ឧប្ប-
ជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ តីណិ ។ ន ន ទស្សនេន បហាតព្វំ
ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ន ន ន ទស្សនេន បហាតព្វោ ន ហេតុ
ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ ឯកំ ។

(๑๑๓๘) ហេតុយា ចត្តារិ ។

ដែលកម្មប្រកបដោយតិលេសមិនកាន់យក មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(๑๑๓๕) កុដ្ឋហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๒ ។

ទ្វិគោប្ផកទុកហេតុទុកៈ ទ្វិគោប្ផកទុកនហេតុទុកៈ

(๑๑๓๖) ធម៌ មិនមែនជាឧបាទាន មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាឧបាទាន មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាតិលេស មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាតិលេស ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

ទស្សនេនបហាតព្វទុកហេតុទុកៈ
នទស្សនេនបហាតព្វទុកនហេតុទុកៈ

(๑๑๓๗) ធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(๑๑๓๘) កុដ្ឋហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๔ ។

(๑๑๓๙) ទស្សនេនបហាតព្ពំ ធម្មំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ទទស្សនេនបហាតេហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ ទទស្សនេនបហាតព្ពំ ធម្មំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ទទស្សនេនបហាតេហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

(๑๑๔๐) ហេតុយា ទ្វេ ។

ភាវនាយបហាតព្ពទុកហេតុទុកេ
ធភាវនាយបហាតព្ពទុកធហេតុទុកំ

(๑๑๔๑) ភាវនាយបហាតព្ពំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ធភាវនាយបហាតេហេតុ ធហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๑๔๒) ហេតុយា ចត្តារិ ។

(๑๑๔๓) ភាវនាយបហាតព្ពំ ធហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ធភាវនាយបហាតេហេតុ ធធហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ ធភាវនាយបហាតព្ពំ ធហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ធធភាវនាយបហាតេហេតុ ធធហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

(๑๑๓๙) ធម្ម ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម្ម ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ។ ធម្ម ដែលមិនមែនជាមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម្ម មិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ។

(๑๑๔๐) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๒ ។

ភាវនាយបហាតព្វទុកហេតុទុកៈ

នភាវនាយបហាតព្វទុកនហេតុទុកៈ

(๑๑๔๑) ធម្ម ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម្ម ដែលត្រូវលះដោយភាវនា ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๑๑๔๒) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๔ ។

(๑๑๔๓) ធម្ម ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម្ម ដែលត្រូវលះដោយភាវនា មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ។ ធម្ម ដែលមិនមែនជាមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម្ម ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ។

(๑๑๔๔) ហេតុយា ទ្វេ ។

ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកហេតុទុកេ
ឧទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកឧហេតុទុកំ

(๑๑๔๕) ឧទស្សនេនបហាតព្វហេតុកំ ហេតុំ ឆម្មំ បដិច្ច ឧឧទស្សនេនបហាតព្វហេតុកោ ឧហេតុ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ឧឧទស្សនេនបហាតព្វហេតុកំ ហេតុំ ឆម្មំ បដិច្ច ឧឧឧទស្សនេនបហាតព្វហេតុកោ ឧហេតុ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ តីណិ សព្ពត្ថ បញ្ហា ។

(๑๑๔๖) ឧទស្សនេនបហាតព្វហេតុកំ ឧហេតុំ ឆម្មំ បដិច្ច ឧឧឧទស្សនេនបហាតព្វហេតុកោ ឧឧហេតុ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឧឧទស្សនេនបហាតព្វហេតុកំ ឧហេតុំ ឆម្មំ បដិច្ច ឧឧទស្សនេនបហាតព្វហេតុកោ ឧឧហេតុ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๑๔๗) ហេតុយា ទ្វេ ។ សង្ខិត្តំ ។

(๑๑๔๔) កុដ្ឋហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๒ ។

ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកហេតុទុកៈ

ឆទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកឆហេតុទុកៈ

(๑๑๔๕) ធម៌ ដែលមានហេតុមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។ ធម៌ ដែលមានហេតុមិនមែនជាមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមានហេតុមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ក្នុងបញ្ហាទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ๓ ។

(๑๑๔๖) ធម៌ ដែលមានហេតុមិនមែនជាមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមានហេតុមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមានហេតុមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๑๑๔๗) កុដ្ឋហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๒ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

សរណោទុកហេតុទុកេ ឆសរណោទុកនហេតុទុកំ

(๑๑๔๘) សរណំ ហេតុំ ឆម្ចំ បដិច្ច ឆសរ-
ណោ ឆហេតុ ឆម្ចោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា
តីណិ ។ អរណំ ហេតុំ ឆម្ចំ បដិច្ច ឆសរណោ
ឆហេតុ ឆម្ចោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

(๑๑๔๙) ហេតុយា ចត្តារិ ។

(๑๑๕๐) សរណំ ឆហេតុំ ឆម្ចំ បដិច្ច ឆអ-
រណោ ឆឆហេតុ ឆម្ចោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា
ឯកំ ។ អរណំ ឆហេតុំ ឆម្ចំ បដិច្ច ឆសរណោ
ឆឆហេតុ ឆម្ចោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

(๑๑๕๑) ហេតុយា ទ្វេ ។

សរណោទុកសហេតុកទុកេ
ឆសរណោទុកឆសហេតុកទុកំ

(๑๑๕๒) សរណំ សហេតុកំ ឆម្ចំ បដិច្ច ឆ-
សរណោ ឆសហេតុកោ ឆម្ចោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្ប-
ច្ចយា ឯកំ ។ អរណំ សហេតុកំ ឆម្ចំ បដិច្ច
ឆអរណោ ឆសហេតុកោ ឆម្ចោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា ឯកំ ។

សរណោទុកបោត្ថទុក: ឆសរណោទុកុឆបោត្ថទុក:

(๑๑๔๘) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ: មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយរណៈ: ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ: មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានរណៈ: ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

(๑๑๔๙) កុឆហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ។

(๑๑๕๐) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ: មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយរណៈ: មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ: មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានរណៈ: មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

(๑๑๕๑) កុឆហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ។

សរណោទុកសបោត្ថកទុក: ឆសរណោទុកឆសបោត្ថកទុក:

(๑๑๕๒) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ: មិនមែនប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយរណៈ: ប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ: មិនមែនប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានរណៈ: ប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

(๑๑๕๓) ហោតុយា ទ្វេ ។

(๑๑๕๔) សរណំ អហោតុកំ ធម្មំ បដិច្ច
ឧអរណា ឧអហោតុកោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុ-
ប្បច្ចយា ឯកំ ។ អរណំ អហោតុកំ ធម្មំ បដិច្ច
ឧសរណា ឧអហោតុកោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុ-
ប្បច្ចយា ឯកំ ។

(๑๑๕๕) ហោតុយា ទ្វេ ។

សរណោទុកហោតុសម្បយុត្តទុកេ
ឧសរណោទុកឧហោតុសម្បយុត្តទុកំ

(๑๑๕๖) សរណំ ហោតុសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច
ឧសរណោ ឧហោតុសម្បយុត្តោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ
ហោតុប្បច្ចយា ។

(๑๑๕๗) ហោតុយា ទ្វេ ។

សហោតុកទុកសទិសំ ។

[๑๑๕๓] កុដ្ឋហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๖ ។

[๑๑๕๔] ធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ មិនមែនជាមិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយរណៈ មិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๑ ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនជាមិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានរណៈ មិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๑ ។

[๑๑๕๕] កុដ្ឋហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๒ ។

សរណោទុកហេតុសម្បយុត្តទុកៈ

ឆសរណោទុកឆហេតុសម្បយុត្តទុកៈ

[๑๑๕๖] ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយរណៈ ប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

[๑๑๕๗] កុដ្ឋហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๒ ។

ដូចគ្នានឹងសហេតុកទុកៈដែរ ។

សរណោទុកហេតុសហេតុកទុកោ

ឆសរណោទុកឆហេតុសហេតុកទុកំ

[๑๑๕๘] សរណំ ហេតុញ្ចេវ សហេតុកញ្ច ឆម្ចំ បដិច្ច ឆអរណោ ឆហេតុចេវ ឆអហេតុកោ ច ឆម្ចោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ អរណំ ហេតុញ្ចេវ-សហេតុកញ្ច ឆម្ចំ បដិច្ច ឆសរណោ ឆហេតុចេវ-ឆអហេតុកោ ច ឆម្ចោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

[๑๑๕๙] ហេតុយា ទ្វេ ។

[๑๑๖๐] សរណំ សហេតុកញ្ចេវ ឆចហេតុំ ឆម្ចំ បដិច្ច ឆអរណោ ឆអហេតុកោចេវ ឆ(๑)ហេតុ-ច ឆម្ចោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ អរណំ សហេតុកញ្ចេវ ឆចហេតុំ ឆម្ចំ បដិច្ច ឆសរណោ ឆសហេតុកោចេវ ឆឆហេតុច ឆម្ចោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេ-តុប្បច្ចយា ឯកំ ។

[๑๑๖๑] ហេតុយា ទ្វេ ។

---

๑ ម. ឆឆហេតុ ។

សរណោទុកបោត្থសបោត্থকទុក:

ฉสรณาทุกฉบัตถสบัตถกทุก:

(๑๑๕๘) ธมิ มิនមែនជាមិនមានរណ: មិនមែនជាហេតុ តាំងមិនមែនជាមិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធមិ ប្រកបដោយរណ: ជាហេតុតាំងប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារ:๑ ។ ធមិ មិនមែនប្រកបដោយរណ: មិនមែនជាហេតុតាំងមិនមែនជាមិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធមិ មិនមានរណ: ជាហេតុតាំងប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារ:๑ ។

(๑๑๕๙) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារ:๒ ។

(๑๑๖๐) ธมิ មិនមែនជាមិនមានរណ: មិនមែនជាមិនមានហេតុតាំងមិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធមិ ប្រកបដោយរណ: ប្រកបដោយហេតុតាំងមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារ:๑ ។ ធមិ មិនមែនប្រកបដោយរណ: មិនមែនប្រកបដោយហេតុតាំងមិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធមិ មិនមានរណ: ប្រកបដោយហេតុតាំងមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារ:๑ ។

(๑๑๖๑) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារ:๒ ។

សរណទុកហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកេ
ឆសរណទុកឆហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកំ

(๑๑๖๒) សរណំ ហេតុញ្ចេវ ហេតុសម្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ឆអរណោ ឆហេតុ ចេវ ឆហេតុវិប្បយុត្តោ. ឆ ឆម្នោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ហេតុចេវសហេតុ. កឧក្ការសធិសំ ។

សរណទុកឆហេតុសហេតុកទុកេ
ឆសរណទុកឆហេតុឆសហេតុកទុកំ

(๑๑๖๓) សរណំ ឆហេតុំ សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ឆសរណោ ឆហេតុ ឆសហេតុកោ ឆម្នោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ អរណំ ឆហេតុំ. សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ឆសរណោ ឆហេតុ ឆស. ហេតុកោ ឆម្នោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

(๑๑๖๔) ហេតុយា ទ្វេ ។

(๑๑๖๕) អរណំ ឆហេតុំ អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ឆសរណោ ឆហេតុ ឆអហេតុកោ ឆម្នោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

សរណោទុកហេតុហេតុសម្បយុត្តទុក:

ឆសរណោទុកឆហេតុហេតុសម្បយុត្តទុក:

(๑๑๖๒) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ: មិនមែនជាហេតុតាំង មិនមែនប្រាសចាកហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយរណៈ: ជាហេតុតាំងប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ដូចគ្នានឹងហេតុចេវសហេតុកទុក:ដែរ ។

សរណោទុកឆហេតុសហេតុកទុក:

ឆសរណោទុកឆហេតុឆសហេតុកទុក:

(๑๑๖๓) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ: មិនមែនជាហេតុតាំងមិនមែនប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយរណៈ: មិនមែនជាហេតុតាំងប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ: មិនមែនជាហេតុតាំងមិនមែនប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានរណៈ: មិនមែនជាហេតុតាំងប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ។

(๑๑๖๔) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๒ ។

(๑๑๖๕) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ: មិនមែនជាហេតុតាំងមិនមែនជាមិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានរណៈ: មិនមែនជាហេតុតាំងមិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๑๑๖๖) ហោតុយា ฯลฯ ๆ

សរណោទុកប្ហទ្ធនវទុកេ ឆសរណោទុកប្ហទ្ធនវទុកំ

(๑๑๖๗) អារម្មណា អប្បច្ចយោ ឆន្នោ ឆសរ-ណស្ស ឆអប្បច្ចយស្ស ឆន្នស្ស អារម្មណាប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អារម្មណា អសង្ខតោ ឆន្នោ ឆសរណស្ស ឆអសង្ខតស្ស ឆន្នស្ស អារម្មណាប្បច្ចយេន បច្ច-យោ ។ អារម្មណា សនិទស្សនោ ឆន្នោ ឆអារម្មណស្ស ឆសនិទស្សនស្ស ឆន្នស្ស អារម្មណាប្បច្ចយេន បច្ច-យោ . . . ឆសរណស្ស ឆសនិទស្សនស្ស ឆន្នស្ស អារម្មណា ។ បេ ។

សរណោទុកអាសវទុកេ ឆសរណោទុកនោអាសវទុកំ

(๑๑๖๘) សរណំ អាសវំ ឆន្នំ បដិច្ច ឆសរ-ណោ នោអាសវោ ឆន្នោ . . . ឆអារម្មណោ នោអា-សវោ ឆន្នោ . . . ឆសរណោ នោអាសវោ ច ឆ-អារម្មណោ នោអាសវោ ច ឆន្នោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្ប-ច្ចយា ។ សរណំ នោអាសវំ ឆន្នំ បដិច្ច ឆអារម្មណោ ឆនោអាសវោ ឆន្នោ . . . ฯลฯ ๆ

(๑๑๖๖) កុដ្ឋហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ๑ ។

សរណោទុកប្ប្ឫឆ្ឌរទុកៈ ឆសរណោទុកប្ប្ឫឆ្ឌរទុកៈ

(๑๑๖๗) ធម៌ មិនមានរណៈ មិនមានបច្ចយ ជាបច្ចយ នៃធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនជាមិនមានបច្ចយ ដោយអារម្មណប្បច្ចយ ។ ធម៌ មិនមានរណៈ ជាអសង្ខតៈ ជាបច្ចយ នៃធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនជាអសង្ខតៈ ដោយអារម្មណប្បច្ចយ ។ ធម៌ មិនមានរណៈ ប្រកបដោយការឃើញ ជាបច្ចយ នៃធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ ដោយអារម្មណប្បច្ចយ ... នៃធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ ដោយអារម្មណប្បច្ចយ ។ បេ ។

សរណោទុកអាសវិទុកៈ
ឆសរណោទុកនោអាសវិទុកៈ

(๑๑๖๘) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយរណៈ ជាអាសវៈ ... ធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ មិនមែនជាអាសវៈ ... ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនជាអាសវៈក្តី មិនមែនជាមិនមានរណៈ មិនមែនជាអាសវៈក្តី ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ មិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយរណៈ មិនមែនជាអាសវៈ ... មានវារៈ๑ ។

សរណទុកសាសវទុកេ ឆសរណទុកឆសាសវទុកំ

(๑๑๖๙) អរណំ សាសវំ ធម្មំ បដិច្ច ឆស-
រណោ ឆសាសវោ ឆន្ធោ . . . ។ អរណំ អនាសវំ
ធម្មំ បដិច្ច ឆសរណោ ឆអនាសវោ ឆន្ធោ ឧប្ប-
ជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

ឯតេន ឧបាយេន សព្ពត្ថ វិត្ថារេតព្ពំ ។

សង្ខិត្តំ ។

សរណទុកសារម្មណទុកេ
ឆសរណទុកឆសារម្មណទុកំ

(๑๑๗๐) សរណំ សារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ឆ-
សរណោ ឆសារម្មណោ ឆន្ធោ . . . អរណំ សា-
រម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ឆសរណោ ឆសារម្មណោ
ឆន្ធោ . . . ។

សង្ខិត្តំ ។

សរណទុកសាសវទុក: ឆសរណទុកឆសាសវទុក:

(๑๑๖๙) ធម៌ មិនមែនជាប្រកបដោយរណៈ: មិនមែនប្រកបដោយអាសវៈ: អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានរណៈ: ប្រកបដោយអាសវៈ: . . . ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ: មិនមែនជាមិនមានអាសវៈ: អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានរណៈ: មិនមានអាសវៈ: ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ។

បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់
តាមឧបាយនេះចុះ ។

សេចក្តីបំប្រួញ ។

សរណទុកសារម្មណទុក: ឆសរណទុកឆសារម្មណទុក:

(๑๑๗๐) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ: មិនមែនប្រកបដោយអារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយរណៈ: ប្រកបដោយអារម្មណ៍ . . . ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ: មិនមែនប្រកបដោយអារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានរណៈ: ប្រកបដោយអារម្មណ៍ . . . ។

សេចក្តីបំប្រួញ ។

សរណោទុកទស្សនេនបហាតព្ពទុកេ
ឆសរណោទុកឆទស្សនេនបហាតព្ពទុកំ

(๑๑๗๑) សរណំ ឆទស្សនេនបហាតព្ពំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆសរណោ ឆឆទស្សនេនបហាតព្ពោ ឆម្មោ . . . ឯកំ ។ អរណំ ឆឆទស្សនេនបហាតព្ពំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆអរណោ ឆឆឆទស្សនេនបហាតព្ពោ ឆម្មោ . . . ។

សង្ខិត្តំ ។

សរណោទុកសឧត្តរទុកេ ឆសរណោទុកឆសឧត្តរទុកំ

(๑๑๗๒) អរណំ សឧត្តរំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆស-រណោ ឆសឧត្តរោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អរណំ អនុត្តរំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆសរណោ ឆអនុត្តរោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

សហជាតភាវម្បិ បញ្ហាវម្បិ វិត្ថារេតព្ពំ ។

អនុលោមប្បច្ចនីយទុកទុកប្បដ្ឋានំ និដ្ឋិតំ ។

សរណោទុកទស្សនេនបហាតព្វទុក:

ឆសរណោទុកនទស្សនេនបហាតព្វទុក:

(๑๑๗๑) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណ: មិនមែនត្រូវលះដោយទស្សន: អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយរណ: ត្រូវលះដោយទស្សន: ... មានវារ: ๑ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណ: មិនមែនជាមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សន: អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានរណ: មិនមែនត្រូវលះដោយទស្សន: ... ។

សេចក្តីបំប្រួញ ។

សរណោទុកសឧត្តរទុក:

ឆសរណោទុកនសឧត្តរទុក:

(๑๑๗๒) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណ: មិនមែនប្រកបដោយឧត្តរ: អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានរណ: ប្រកបដោយឧត្តរ: ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណ: មិនមែនជាមិនមានឧត្តរ: អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានរណ: មិនមានឧត្តរ: ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

សហជាតវារ:ក្តី បញ្ហាវារ:ក្តី បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

ចប់ អនុលោមប្បច្ចនីយទុកទុកប្បដ្ឋាន ។

អភិធម្មបិដកេ

បដ្ឋានស្ស សោឡសមោ ភាគោ

អនុលោមប្បច្ចនីយប្បដ្ឋានំ

មាតិកាបត្តានិ

មាតិកា		អង្កៃ
អនុលោមប្បច្ចនីយត្តិកប្បដ្ឋានំ	. . . . .	១
អនុលោមប្បច្ចនីយទុកប្បដ្ឋានំ	. . . . .	៥៣
អនុលោមប្បច្ចនីយទុកត្តិកប្បដ្ឋានំ	. . . . .	៨៤
អនុលោមប្បច្ចនីយត្តិកទុកប្បដ្ឋានំ	. . . . .	១៤១
អនុលោមប្បច្ចនីយត្តិកត្តិកប្បដ្ឋានំ	. . . . .	១៤៨
អនុលោមប្បច្ចនីយទុកទុកប្បដ្ឋានំ	. . . . .	២៨៧

អភិធម្មបិដក

បដ្ឋាន សោឡសមភាគ

អនុលោមប្បច្ចនីយប្បដ្ឋាន

សន្ទីកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា	ទំព័រ
អនុលោមប្បច្ចនីយតិកប្បដ្ឋាន	១
អនុលោមប្បច្ចនីយទុកប្បដ្ឋាន	៥៣
អនុលោមប្បច្ចនីយទុកតិកប្បដ្ឋាន	៨៤
អនុលោមប្បច្ចនីយតិកទុកប្បដ្ឋាន	១៤១
អនុលោមប្បច្ចនីយតិកតិកប្បដ្ឋាន	១៤៨
អនុលោមប្បច្ចនីយទុកទុកប្បដ្ឋាន	២៨៧

វិរុទ្ធចាហៅ	អវិរុទ្ធចាហៅ	អង្ក	វដ្តលេខាយំ
អាសវវិប្បយុត្តំ ធម្មំ	ត្រូវលើកមកជាក់		
បដិច្ច នអាសវ-	បន្ទាត់ខាងក្រោម		
សម្បយុត្តា ច	បន្ទុសវិញ	៦៧	២
អនុលោមប្បច្ចនីយប្បដ្ឋានំ	អនុលោមប្បច្ចនីយប្បដ្ឋានំ	១៨០	១

សន្លឹកប្រៀបពាក្យខុស-ត្រូវ

ពាក្យខុស	ពាក្យត្រូវ	ទំព័រ	បន្ទាត់
ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។	ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។បេ។	៨៣	៥
បិត្តសម្បយុត្ត-	បិត្តសម្បយុត្ត-	១១១	២
ហេតុប្បច្ច័យ ។	ហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។	១១៤	៤
ជាអកុសល	ជាកុសល	១២៥	១៣
មិនមែនជាមិនមែនត្រូវដ៏ធំ	មិនមែនត្រូវដ៏ធំ	១៥៦	២០
មិនមែនជា	ជា	២០១	១២
និដ្ឋមិនមែនប្រកប	និដ្ឋប្រកប	២០៦	៩
និដ្ឋប្រព្រឹត្តទៅ	និដ្ឋមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅ	២១៨	១៤
ប្រឡំនិដ្ឋតាំងឡើងដោយចិត្ត	ដែលមិនមែនប្រឡំ		
	និដ្ឋតាំងឡើងអំពីចិត្ត	២២៧	១២
ឃើញនិដ្ឋមិនមានការប៉ះ	ឃើញតែប្រកបដោយ		
ពាល់	ការប៉ះពាល់	២៤៦	៦
ធម៌ ប្រកបដោយ	ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយ	២៨៣	១០

សៀវភៅនេះ ត្រូវបានបោះពុម្ពឡើងវិញ ដោយប្រាក់អំណោយនៃ
អ្នកខាងក្រោមនេះ :

Printing costs were kindly met by the follwing organizations

Rengein Tanjoji Temple,
Special Head Temple of Shingonrisshu Buddhism
Rev. Eisho Kawahara
2288 Tsuiji Tamana-shi, Kumamoto Japan

この本は次の方によって復刻されました。

真言律宗 別格本山 蓮華院誕生寺　貫主 川原英照
熊本県玉名市築地2288

ព្រះត្រៃបិដក ភាគទី ១១០ " អភិធម្មបិដក "
ការផ្សាយរបស់ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ, ភ្នំពេញ
ការបោះពុម្ពជាថ្មីឡើងវិញ របស់សមាគមជំនួយដល់ការបោះពុម្ពព្រះត្រៃបិដកឡើងវិញ
បោះពុម្ព ថ្ងៃទី ១០ កក្កដា ឆ្នាំ ១៩៩៤
សហប្រតិបត្តិការរៀបរៀង និងបោះពុម្ពនៅប្រទេសជប៉ុន

TRIPITAKA VOL.109
"ABHIDHAMMA PITAKA"
Published by the Buddhist Institude, phnom Penh
Reproduced with the kind cooperation of the
TRIPITAKA PUBLISHING COMMITTEE
First edition 1994
printed in Japan by Hirosaki Sogo Printing Ltd.

トリピタカ（南伝大蔵経）全110巻・アビダルマピタカ第109巻
発　行：プノンペン仏教研究所
復刻救援：カンボジア版トリピタカ(南伝大蔵経)復刻救援委員会
発　行：1994年12月8日
印刷・製本／弘前相互印刷株式会社
製作にあたり弘前相互印刷株式会社の多大な協力を得ました。

INSTITUT BOUDDHIQUE